

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 798. Kiadóhivatal 708.

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőket, kiknek előfizetése e hó 1-én lejárt, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál sziveskedjenek minél előbb megújítani, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen

Választójogi sötétség.

Írta: Mezei Ernő.

Közeledik valóban a Niagara szédítő örvénye. Bezzeg azokat a gondtalan, fehérnadrágos parlamenti csónakázókat, akik úgy hitték, hogy mindvégig sekélyes áramlatokon keringhetnek, elérte az a végzetes veszedelem, amelyre mi eleve riadtan figyelmeztettünk. Hogy a választójogi reformnak idején való elintézése nélkül ez a felülről is, alulról is nagy nyomással hajtott kérdés hirtelen egy óriási vizzuhatag ellenállhatlan sodrával fogja ragadni a legkülönbözőbb pártokat, ezt megjósolni bizony nem kellett különös előrelátás. És íme a vidám legények már kavárognak és kapálóznak a tajtékosan föléjük torló árban, egymástól elszakadnak, kiki saját ösztöne szerint küzködik a halálos örvény ölelésével.

Am csak tragikomikus részlet volna, hogy akik könnyelműen vették a nemzetnek a választási reformhoz fűződő nagy érdekét, most saját személyesebb vágyaikért is kénytelenek életre-halálra birkózni. Azt a kormányzati

hatalmat, amely az eddigi választási rendben a választások irányzására képesített, a koalíciós pártok féltékeny versengései után a régi, örökre ledöntöttnek vélt párhatalom kapta vissza, hogy éppen a korábbi választási gyakorlat összes csavarait, eseleit, csufságait még teljesebb mértékben alkalmazhassa a nemzeti közvélemény megnyomortására. Ez bizony keserű sors. De jelentősebb fátum ennél is, hogy a választási reform jelszava pedig elzülleszt és bomlásba hajtja a pártokat éppen akkor, amikor a legerősebb történelmi harcra sorakoznak egymás ellenében.

Nem a választási reform körül alakulnak a pártok, nem ez a kérdés fejlesztette a végleges küzdelem okát és irányát, mégis ez uralkodik valamennyi fölött és összezavarja természetes elmentéteiket. Szemmellátható már, hogy nem az előtérben álló pártok kezében van a küzdelem tulajdonképeni intézése és valóságos eredménye. Van egy hatalom valahol a magasságban az egyik tábor fölött, van egy másik hatalom valahol a mélységben a másik tábor alatt, amelyek szünetlen erős fuvalata a harcoló feleket kilóditja kitűzött hadvonaláikból. Mintha kormányzat és parlamentáris szervezeteink összes ellentéteikkel már csak öntudatlan eszközök volnának. És mintha máris az a páratlanul furcsa látvány domborodnék ki, hogy amíg a szervezett pártok

a leggyilkosabb mérkőzésre szállanak, az őket felülről és alulról szító és befolyásoló hatalmak viszont összeegyezőnek és egységes eredményre törekszenek. A magyar közvéleményt, amikor óriási döntésre van felhíva, az a veszedelem fenyegeti, hogy annyi gyötrelmes megpróbáltatás és csalódás után még csak el sem igazodhatik a pártok valódi különbségeiben s a nemzeti akarat kinyilatkoztatása csak a vélemények, törekvések, irányzatok zavaros khaoszáat fogja létrehozni.

Azaz hogy már közvetlenül mutatkozik is az a veszedelem, hogy a magyar közvélemény egész más kérdésre talál felelni, mint amit a helyzet neki sürögösen feltett és amit a pártok követelően elébe állítottak. Az országos közönség egyik oldalról is, másik oldalról is, kormánytól és ellenzékétől egyre a választójogi reform harsonáit hallja. Nincs hát mit csodálni, hogy városban, vidéken megindultak a külön választójogi mozgalmak, szövetkezések és agitációk még pedig minden vonatkozás nélkül a kialakult parlamenti és pártbeli viszonyokhoz. De még különös visszasság is uralkodik a mai helyzeten. Az, hogy az a sok herce-hurcra, a sok huzavona után, amelyekkel a most feloszlott parlament a választójogi kérdést elodázta és el is mérgeztette, immár mindenféle kiélesedett ösztönök és felingerelt önzések hengergetik ezt a

Leánykérés.

Írta: Benda Jenő.

(Utánnomlás tilos.)

Történik a játék egy polgári család ebédlőjében. Kora délután, bőséges és jó ebédet követő hangulat. Buba tizenkilenc esztendő leány; frizurája divatos, föltűnő; fehér csipkés háziruhája merészen testhez simuló. Szilassy fiatal, nyírott bajszos gavallér. A szobaleány álmos, idegesítő lassúsággal szedi le az asztalt.

Buba (elhelyezkedik az ablakhoz közel egy hintaszékben): Igy ni! Eh most pihenem fogok. Maga pedig mellém ül és feeseget valami mulatságosat. (Kaczerán.) De jól viselje magát!

Szilassy (leül a hintaszék mellé egy karosszékbe és idegesen szívja a cigarettáját. A cigarettát majdnem lobot vet, úgy sziporkázik.)

Buba (fölsikolt): Vigyázzon! Kiegeti a ruhámat! (Kaczerán elrendezi a szoknyáját. A vékony batistszövet szerelmes tapadással feszül meg a csipőin. Egészen hátrahajlik s feje alatt összefogja a karját. Türelmetlenül): Beszéljen hát!

Szilassy (nem felel).

(Szünet.)

Buba (negédesen hintázva magát): Jó volt az ebéd?

Szilassy (kurtán, bosszusan): Jó!

Buba: Parancsol még egy csésze fekete kávé?

Szilassy (gyilkos pillantással a szobaleány felé, aki az edényekkel esörömpöl): Köszönöm szépen! Nem! (Azután sóvár pillantásával végigsimogatja az előtte hanyatt dülő leányt. Halkan): Küldje el a szobaleányt!

Buba (kaczerán): Miért?

Szilassy (dühösen): Csak!

Buba (gonosz mosolygással vizsgálja egy darabig a duzzogó legényt. Azután a szobaleányhoz): Mari! Majd én leszedem az asztalt! Öntözze meg a szalonban a virágokat! Szobaleány (el).

Szilassy (feszülten les az ajtózárdásra, azután megragadja a Buba kezét és csókkal árasztja el): Édes! Édes!

Buba (halk, csiklandós kacagással közelebb húzódik Szilassyhoz, miközben kissé lecsuszik a pongyolája s a lába majdnem térdig szabadon marad.)

Szilassy (félíg térdre ereszkedve megöleli a Buba lábát és szenvedélyesen csókolni kezdi a fekete harisnyát).

Buba (kényes húzódozással): No! Pista! Pista! Megőrült? (Idegesen hátra tekint.) Ránk nyithatnak... Az Istenért! (Erélyesen.) Pista! Visszaül rögtön a helyére vagy behívom a mamát!

Szilassy (lihegve ül vissza a székre, azután még mindig mámorosan a Buba szépségétől székét egészen közel húzza a birta-

székhez. Félkarjával szorosan megöleli a leányt, úgy hogy felső testével ráhajolva, ajkaik csaknem egymást érik. Az egész következő jelenet ebben a helyzetben folyik le. A szavakat forró, hosszú csókok tarkítják): Te drága! Milyen szép vagy! Megörülök miattad!

Buba (kaczer boldogsággal): Hát szeretsz?

Szilassy: A boldog vagyok!

Buba: Miért szeretsz?

Szilassy: Mert szép vagy!

Buba: Mi szép rajtam?

Szilassy: A szemed! A szád! A hófehér nyakad! A vállad! Az iczipiezi lábad! (A megemlített részeket mindjárt meg is csókolja.)

Buba (szigorúan): Megint rosszul viseli magát?

Szilassy (kéjes szomjusággal a Buba vállára hajtja fejét. Fáradtan): Nem bírom tovább!

Buba: Mit, te csacsi?

Szilassy (hirtelenül a leányt egészen átölelve, közel, az arzába hajlik): Buba! Jöjj el hozzám! Nem bírom tovább!

Buba (ijedten megrebben, azután kaczerán): Hozzad? Hová?

Szilassy (félíg önkívületben): A lakásomra!

Buba (tetetett naivitással): A lakásodra? Mit csináljak ott?

Szilassy (zavarral): Hogy egészen egye-

kérdést a régi cenzusos választóközön-ség döntése elé. Egy millió eddig jogosítottnak kell határoznia arról, hogy más milliók, kiknek érdekeik velők sokszor ellentétesek, ugyanazt a jogot nyerjék el. A parlamenti pártok véleménykülönbségei helyett most az osztálytömegek és nemzetiségi csődületek elvadtított féltékenységei fognak zavarosan özönlenni oly kérdés körül, amelynél csak a legmagasabb nemzeti szempontoknak, a legtisztultabb államférfiúi felfogásoknak kellene szóhoz jutniok.

Az agitációknak ez a nagy vásárja persze tetszetősen, színesen festhet a nagy városokban. Mi lehetne itt más a jelszó, az „általános, egyenlő és titkos”-nál, mert hát ez az utca jelszava. Nemcsak Londonban, de Budapesten is „van ezer utca és minden utcában számos sarok”, ahol a sarki hordár képviseli a közvéleményt. A tömegpszichológia ellenállhatatlan ritmusa hullámozik minden nagy város utcái levegőjében. Minálunk pedig az ezer utcára a szocialista agitáció, noha elméletileg elensége a tulajdonnak, csodamód már régtől kizárólagos tulajdonjogot jegyzett elő. Más kérdés, hogy ez a közvetlen népszavazati „referendum” hogyan fog majd peregni a választóreform dolgában ott a falusi bogárhátú házikókban, ahol a magyar paraszt nyakas önérzete örökös. Oh ez nagyon is kérdéses, nagyon is kétes. Itt ellentétek és harczok támadhatnak, amelyek között mindaz, amit ma a pártok oly gyilkos hévvel, mint lényegöket és létjogukat állítanak egymással szembe, egyszerre semmivé párologhat. Azt a messzerikító nagygyűlést, amely holnap az általános, egyenlő és titkos érdekében fog itt a fővárosban lezajlani, teljesen ellentétes pártállású egyének hívták egybe, mint az előbbit is, mely a korlátolt választójog mellett foglalt állást. Ilyen jelenségek mellett nem külön mesebeli világnak, zavaros álomnak tűnik-e fel, hogy

a pártok a viharosan lobogtatott zászlókkal, a 67 és 48 elkeseredett kiáltozásaival vonulnak fel előttünk? Vajjon az általános szavazat hirdetése lenne-e a bibliai harsona, melytől a falak ledőlnek?

Bizony néha úgy tetszik, hogy már is valami nagy sötétség veszi körül ma a magyar pártokat, valami mélységes verem sötétsége, amelyben összevissza megtévedve vérengzőn dulakodnak. Pedig még meg se tettük azt a „sötétbe való ugrást”, ahogy szépszavu államférfiak az általános szavazatjogot nevezni szokták. Vajjon ki az, aki ennek az összevissza való hadakozásnak végső eredményét be fogja söpörni? Nem lelkesedik-e már kárörvendve a bécsi háttérben? Khuen gróf serege mint fekete zsoldos had vonul fel előttünk, hogy Bécs kedvéért kegyetlen elszánnással teljesen letörje a nemzeti akaratot. Még ebben a táborban is látjuk azt a különválást, hogy Tisza István és közelebbi hívei a Bécsből propagált általános, egyenlő és titkos szavazatjog ellen foglalnak állást. Ezt is elismerhetjük oly fentartásnak, hogy amikor meghódolnak alázatosan Bécs előtt, még sem akarják a nemzeti élet megbontásának minden eszközét egyszer s mindenkorra Bécsnek kiszolgáltatni. De meddig tarthatna Tiszáék részéről ez a fentartás? Ha Khuennek az udvari szolgáltság fogadalmával toborzott tábora győzelmesen robogna át a választási csatatéren, nem gázolna-e át mihamar Bécs kívánságára minden választójogi határon is? Másfelől milyen különös perspektívát nyitott meg Batthyány Tivadár ama kijelentése, amelyet mint pártja szónoka a képviselőház utolsó ülésén tett? Hirdette, hogy ha a kormány a jövő országgyűlés első feladatául az általános és egyenlő szavazatjog megalkotását fogja kitűzni, a függetlenségi párt lelkes támogatásban fogja részesíteni. De hisz, ha a jövő or-

szággyűlés legelőbb az általános szavazatjogot alkotná meg, az ily alkotás erkölcsi kényszerénél fogva nyomban be is kellene működését fejeznie. Ha ezt a gondolatot egyenes vonalban folytatjuk, az következnie kell, hogy ugyanaz a párt, mely a választási küzdelemben a legadázabb szenvedélylyel tüzei a közvéleményt Khuen nemzetellenes vállalkozása ellen, úgy vonulna be a parlamentbe, mint a kormánynak segítő csapatja. Ez a képtelenség, amely nem lehetett a szónok szándékában, tünteti fel legjobban az óriás zavart, amely a választójogi hevületekből reánk támadt. Olyan tánc ez is, amely vig carmagnollal kezdődik, de hirtelen tüzvész lángolásai között halálos danse macabrévá változhatik.

Magyarnak semmi -- horvátnak minden.

Budapest, április 2.

Oh, hiszen a nemzetiségek megengesztelésére szánt kedvezések gyönyörűen torlódnak. Ami például a horvátokat illeti, akkor is illenék már megengesztelődniök, ha valami rettenetes magyar zsarnokság elkobozta volna összes jogait, legázolta volna kulturájukat, rabszjira huzta volna vezéreiket s torkukra fojtotta volna még panaszos nyögéseiket is. Magyarországnak az aradi tizenhármakért járt ki annyi engesztelő kedvezés, amennyit nekik néhány hét alatt juttatott a jóságos és bőkezű kormány.

Szedjük csak bokrétába a duzzogó horvát leányzónak ajándékozott virágszálakat. Hát először is kiadták az utját annak a bálnak s annak az egész kormányzati gépezetnek, mely nem dicsekedhetett a horvát leányzó rokonszenvével. Azután kilátásba helyezték neki, hogy amikor a magyar államvasutak vonatai horvát területen mernek átdübörögni, ezt a merényletet legalább magyar szavak hangzásával nem fogják többé sulyosítani. Kiderült

dül... Zavartalanul... Itt lépten-nyomon bejöhethet valaki!

Buba (makacsul, nyugodtan s ez a nyugalom groteszk ellentétben van a másik eszeveszett extázisával): Miért? Nem értem. Mit csináljunk ott?

Szilassy (szomjas szenvedélylyel): Ott nem zavar senki! Hogy az ölembé ültessem, hogy csókoljam, hogy nyugodtan elmondhasam magának azt, hogy...

Buba (gonoszul): Hát mondja el most! Csókolózni itt is lehet!

Szilassy (kítőre): Nem! Nem bírom tovább! Ne gyötörjön! Buba! azt akarom, hogy egészen az enyém légy! Egészen! Erted! Egészen!

Buba (átizzott arczeval, mely napsugaras mosolylyal simogatja a férfi fejét).

Szilassy (lihegve): Eljössz? Ugy-e eljössz?

Buba (halkan): El!

Szilassy (kítőre örömmel): Megigéred?

Buba: Meg!

Szilassy (boldogan): Mikor? Holnap?

Buba (nevet és a fejével tagadólág int).

Szilassy: Holnap! Azt akarom, hogy holnap gyere!

Buba (csendesesen, de határozottan): Nem! Holnap még nem!

Szilassy: Hát mikor?

Buba: Majd, ha már férjhez mentem!

Szilassy (csalódottan felegyenesedve): Ejh! Maga csak játszik velem! (Sértődötten)

talról elvesz egy njságot s a leánynak félig hátat fordítva idegesen játszik vele.)

Buba (gonosz mosolylyal utána néz. Egy kis szünet multán): Egészen komolyan mondom, Pista. A magáé lesznek. De előbb férjhez megyek!

Szilassy (kedvetlenül): Ugyan! Mi jut az eszébe! És aztán mikor lesz az?

Buba (rejtélyes mosolylyal): Talán hamarabb, mint akárki is gondolná!

Szilassy (hirtelen visszafordul): Tessék? Csak nem? Talán már van is valaki?

Buba (vigan vállat von és fölkapog).

Szilassy: Gruber? Nagy Jenő? Kuhinka?

Buba (minden egyes névnel nagy mulatva tagadólág int): Nem! Nem! Fogadjunk, hogy soha ki nem találod!

Szilassy (tünődve): Nem értem. Ki lehet?

Buba (nagyon jól mulat danolva): Gólyafészek a pap házában, minden ember látja, csak a pap nem látja!

Szilassy (bután): Én?

Buba (kítőre kacagással a fejét rázza): Nem, nem! Te nem! Hova gondolsz! (Kis szünet után.) Jaj, de ostoba vagy!

Szilassy (sértődötten): Miért?

Buba: Csak!

Szilassy (a leánynak hátat fordít és mérgesen egy kanapéra veti magát): Megbolondítja az embert ezzel a...

(Szünet. A fiu duzzog, a leány gonoszkodva nézi. Így telik el egy néhány perc. A fiu szemmel láthatólag nehéz küzdelemben

van önmagával. Azután hirtelen elhatározással föláll, visszamegy és leül az előbbi helyére.)

Szilassy (szokatlan komoly arczeval, szinte ünnepélyesen): Akar a feleségem lenni?

Buba (elámulva): Tessék? (Fölkaczag.) Pista! Ez rossz farsangi tréfa!

Szilassy (sértődötten): Nem tréfálok! (Nagyon határozottan.) Buba! Akar a feleségem lenni?

Buba (megértve, hogy ez nem tréfa, kedvetlenül): Hogy jutott ez most az eszébe?

Szilassy (elámulva): Hiszen megértheti... (Azután erőltetve a cinikus hangot): Felfedeztem, hogy tulságosan szeretem magát. Addig játszottam a tüzzel, amíg nyakig belecséppentem a paráztsba. Ezen már csak a szent házasság segíthet egy jó hideg zuhanynyal. Gondolkoztam rajta, Buba! (Az utolsó mondatok alatt az affektált cinizmuson áttör az igaz érzés melegsége, hévvel, fokozódó szenvedélylyel kezd beszélni.) És nem tudom másképp... Én... Buba! Én képtelen vagyok elviselni azt, hogy maga más felesége legyen... Én magamnak akarom... Azt akarom, hogy az egész életre, a hosszú életre, az enyém legyen! Egyedül az enyém!

(Szünet.)

Buba (zavarral küzd, akadozva): Kedves Pista... Ez... ez... igazán... Én nem is tudom, hogy mit mondjak.

Szilassy: Csak egy szót mondjon.

továbbá magának az új bánnak nyilatkozatából, hogy a magyar kormány a Julián-egyesület elpaktálásával siralomházba tette a horvátországi magyar iskolák ügyét s a Dráván túlra szakadt magyarok nem bőszíthetik tovább horvát testvéreinket a magyar beszéd barbár ropogtatásával. Ma pedig az engesztelő kedvezések épületére rákerült a korona is: azokat a horvát hazaárulókat, akikről hónapokig tartó vizsgálat derítette ki a nagyszerb összeesküvésben való közreműködést, nemzeti mártirokká avatták, akiknek Zágráb lakossága most már ki is világíthat, fáklyászenét is adhat. Szíven, szép duzzogó horvát leányzó, hát mit kívánhatsz még?

De értsük meg egymást. Nekünk eszünk ágában sincs a horvát leányzót vádolni. Bolond volna, ha kevéssel érné be, mikor mindent megkaphat. A horvát bán jól dolgozik s a horvát nép meg lehet elégedve, mert néhány esztendő küzdelme árán mindent kivivott, amiről csak álmodni mert, ha ugyan mert. Ha azt mondta Tomasics a saborban, hogy vagy hoz vivmányokat s akkor emelt fővel áll nemzete elé, vagy nem tud vivmányokat hozni s akkor emelt fővel fog helyéről távozni: most már eldőlt a koczka s Tomasics akár a csillagokig emelheti a fejét. S mi mégse vádolhatjuk a bánt és a horvátokat. De ökölbe gyűrődik a kezünk, ha azt látjuk, hogy ez a maroknyi horvátság mindent kivivhatott a magyarság ellenére, mikor a magyarság az egész vonalon alul maradt az osztrákokkal vívott küzdelmében. És fejünkbe tódul a vér arra a gondolatra, hogy ugyanaz a Khuen, aki a magyaroknak lemondást prédikál, a horvátoknak mindent megad; ugyanaz a Khuen, aki a magyar nemzet letörésére vállalkozik minden vivmány nélkül, a horvátokat a legszedítőbb vivmányok felajánlásával szelidíti magához.

Tomasicsot nem bántjuk. Bár a mi saját külön Tomasicsunk hozott volna annyit a királytól a magyarok számára, amennyit az igazi Tomasics hozott Khuentől a horvátok számára. De a magyar mi-

Buba: Hát... Lássa, én nyíltan beszélek magával. Hiszen mi őszintén beszélhetünk egymással, ugy-e? Maga most még...
Szilassy (keserűn): Senki vagyok, ugy-e? És sok az adósságom és Isten tudja, mikor tudom eltartani a feleségemet! Ugy-e, ezt akarja mondani?

Buba: Nem, de...

Szilassy (hívvel): Hát ha úgy is van? Mit törődik maga ezzel? Hogyha szeret! (A szó nélkül hozzá simuló Bubát megölelve.) Ha szeretsz és én is szeretlek, mit törődünk vele? Legfeljebb egy kicsit várunk. Nem sokáig! Meglátod, hogy ha én akarom, hát... Te értesz mindent! Egy félév alatt megszerzem a diplomát s azután... Azután meglásuk — legfeljebb összehúzódva élünk... Mint két szegény klodus. Mint két boldog, bolond ember, aki nem törődik semmivel. Hogy ha rövid lesz a vacsoránk, megtoldjuk egy hosszú esővel! És meglátod! Érted le dolgozom a körmömet is!

Buba (boldogan sütkérezik ebben a nagy szenvedélyben s tágra nyílt szemmel nézi Szilassyt, mintha most fedező föl ennek a szerelemnek a mélységét. Halkan): Milyen nagyon szeretsz!

Szilassy (diadalmasan): Hát jó? Te is úgy akarsz?

Buba (kedveskedve): Hiszen tudod, hogy én is nagyon... nagyon szeretlek. (Meghatottan.) Azt hiszed, hogy én nem szenvedek?... De azért. — Hogy ha legalább állásod volna... (Öt magát is, mint-

niszterelnök nemzetellenes vállalkozására most már a leggalambabb magyar galamboknak sem lehet epe nélkül gondolniok. Ine elakudott és elherdált mindent a magyar nemzet legszentebb javaiból, hogy le szerelje a horvátokat és a nemzetiségeket — talán a magyar állam irányában? Nem. Csak a magyar kormány irányában. Néhány rongyos nemzetiségi szavazatért, mely a kormány helyzetét talán kényelmesebbé teheti, kiszolgáltatta a horvátoknak a magyar államot. Odaadta a horvátoknak a magyar iskolák ügyét s az államvasutak magyar nyelvét, mártirokká avatta a horvát hazaárulókat, teljesítette minden legtitkosabb ahajtásukat, levette a magyar nemzetiségekről az Apponyi-féle nyelvrendelet szigorát s ennyi áldozatért, ennyi nyomorult pazarlásért cserébe nem az államhoz való hűséget kötött ki, csak egy kis aktuális kormánytámogatást, a választások előtt és a választások után. Ha valamitől tul kell csordulnia a kormány-törvénytelenségek kelyhének, ez a horvát és nemzetiségi politika az. A parlament, mely még csak születőben van, nem lesz magyar, ha ezt az árulást példásan meg nem fogja torolni.

A kormány törli a nemzetiségi sajtópörököt s törölte a horvát hazaárulók pörét is. De a kormány árulási pörét nem fogja törölhetni e világon senki. A magyar nemzeti lélek már pálcát tört a Khuen-kormány fölött. Itt nincs appelláta.

Budapest, április 2.

A bosnyák képviselőválasztások kiírása. Szerajevéből táviratozzák, hogy a ma este megjelent hivatalos lap publikálja a választások kiírásáról szóló kormányrendeletet. Eszerint a választások határideje a következő: A harmadik kuriára nézve május hó 18., a második kuriára nézve május hó 23., az első kuria második választó osztályára nézve május hó 25. és az első kuria első választó osztályára nézve május hó 28. A rendelet egyben a választási rendtartásra vonatkozó határozmányokat tartalmaz. A választási névjegyzék április hó 11-én tétetik közzemlére; a reklamációkra engedett idő ettől számított 14 nap.

ha egy kedves ábránd ragadná magával.) Hogyha legalább hivatalod volna... Hogyha gazdag lennél, hogyha sokat keresnél, akkor én lennék a legboldogabb és nem engednék ki a hálóból! (Tréfásan.) Igen! Kivetném rád a hálót és megfognálak! És végtelenül boldog lennék, mert nagyon szeretlek! Azt hiszem, abban nem kételkedel, hogy szeretlek és hogy egyedül csak téged? No hát! (Duzzogva.) De ha nem lehet! Mi értelme volna annak? Két olyan koldus, mint mi? Ha az apus nem kártyázott volna el mindent! De így? Én megcsúnyulnék a házi munkában, pénzem nem volna szép ruhákra. Te alig lehetnél otthon, mindig lótnál, futnál, mint egy kis kutya a dolgod után. És egyszerre úgy éreznéd, hogy már nem is szeretsz többet! Ne! ne ellenkezz! A csunya, sovány, beteg, rosszul öltözött asszonyokat nem szokás szeretni! (Megborzong.) Én nem akarok olyan lenni! Hát nem jobb az, ahogy én akarom? Szépen férjhez megyek, aztán... Mintha csak te állnál ott velem az oltár előtt. Hogyha az eskümet mondom, majd rád gondolok!

Szilassy (kitörve): De én nem tudok már várni! Én azt akarom, hogy...

Buba (nevet): Te bolond! Hát azt hiszed, hogyha a feleséged leszek, akkor hamarabb? Így akarom. Punktum. (Észrevéve, hogy a flu elszomorodik.) Csacsikám! (Ajkat nyújtva.) Tegyük rá a szerződésre a pecsétet!

Szilassy (egy pillanatig vadul, szinte gyűlölködve nézi a lányt. Azután rá omlik egy forró, végtelen esőben.) Te gyalázatos!

Khuenék tovább erölködnek.

— Az országos agitáció. —

Budapest, április 2.

Khuenék kétségbeesetten folytatják az erölködést. A nemzetiségi agitátorok ellen lázítás miatt megindított pörök beszüntetése után ma a zágrábi hétszemélyes tábla — valószínűleg szintén a megváltozott viszonyok által indokolva — a nagyszerb hazaárulási pörben hozott ítéletet semmisítette meg. Az állami tisztviselőknél kilátásba helyezett tömeges előléptetése után ma a tanítóknak ígéri meg, hogy megkapják a kezezményes vasuti jegyet. Így dolgoznak Khuenék, hogy egyrészt megszeressék a magyarság ellenségeinek támogatását, másrészt, hogy néhány megtévedt magyar ember szavazatát is megnyerjék.

Mai híreink itt következnek:

A nagyszerb pör megszüntetése.

A nemzetiségi és szociálista perek törlése után a *Khuen-Héderváry*-kormány hasonló kortesfogással egyszerűen törölte a zágrábi nagy pört. Az ítéletet a zágrábi királyi hétszemélyes tábla *semmisítette meg* és elrendelte, hogy a per az előzetes vizsgálat stádiumába vezetéssek vissza. Zágrábban a nap folyamán híre ment, hogy a még fogságban levő vádlottak, *Pribicevics* Adám és *Valerján* ma délután már visszanyerik szabadságukat. Ez a hír azonban nem felelt meg a valósnak. Estére a következő félhivatalos czáfolatot boesátották ki: Az a hír, hogy a két *Pribicevics* testvért a fogságból elboesájtották, nem felel meg a valósnak. Mindaddig, míg az ítélet érvénytelennek kimondva és az érvénytelenítés a király által szankezionálva nincs, a két testvér fogságban marad. Természetes, hogy a hétszemélyes tábla kegyes indulata vérmes reményeket támasztott a horvát székhelyen. Ma már zágrábi jogászörökben biztosra veszik, hogy a zágrábi törvényszék által újból megindítandó elővizsgálat befejezése után a *vadat el fogják ejteni*.

Az új államtitkárok.

A hivatalos lap holnapi száma közli az új államtitkároknak, *Kálmán* Gusztáv és *Stettina* József kereskedelmi államtitkároknak és *Rohonyi* Gyula belügyi államtitkárnak kinevezéséről szóló királyi kéziratokat.

A szerb egyházi kongresszus.

A hivatalos lap mai száma a következő királyi kéziratot közli:

Magyar miniszterelnököm előterjesztésére megengedem, hogy a görög keleti szerb nemzeti egyházi kongresszus folyó évi május 29. napjára *Karlóczára* egybehívassék.

Kelt Bécsben, 1910. évi márczius 18. án.

Ferencz József s. k.

Gróf *Khuen Héderváry* Károly s. k.

A horvát bán utazása.

Zágrábból jelentik, hogy *Tomasics* Miklós, horvát bán a jövő héten Budapestre s innen Bécsbe utazik, hol kihallgatásra jelentkezik a királynál. A bán utjának célja, hogy a király elé terjessze előzetes jóváhagyás végett a *horvát választói reformtervezetet* s egyuttal előterjesztést tesz a horvát püspöki székek betöltésére vonatkozólag.

Gróf Apponyi Albert Pápan.

Hoitsy Pál, a negyvennyolcas függetlenségi Kossuth-párt ügyvezető alelnöke, a pápai kerület volt országgyűlési képviselője holnap tartja meg beszámolóját Pápan. A beszámolón résztvesz gróf *Apponyi* Albert is, ki *Ság* Manó volt országgyűlési képviselő kíséretében holnap reggel a 7 óra 25 perczkor induló gyorsvonattal utazik Pápara. A pápai választókerület polgársága nagy előkészületeket tett gróf *Apponyi* Albert fogadására.

Justh Gyula délvidéki körútja.

Justh Gyula holnap, vasárnap reggel indul el Budapestről és megkezdí kilencz napra tervezett délvidéki körútját. Zomboron át a függetlenségi párt több tagja kíséretében az apatini kerületben lévő Brezdán nagyközségbe utazik, ahol vasárnap délután 3 órakor függetlenségi nagygűlést tartanak. Onnan Zomborba tér vissza és még vasárnap Szabadkára utazik, 4-én folytatja útját Topolyára, ahol aznap délelőtt lesz gyűlés, innen Kishegyesre mennek és az ott délután tartandó gyűlés befejeztével visszautaznak Szabadkára, 5-én a kerényi kerület legnagyobb községében, Kossuthfalván, 6-án a magyarkanizsai kerületben fekvő Mohol és Ada nagyközségben és Zentán tartanak gyűléseket. 7-én Magyarkanizsára, onnan kocsin Törökkanizsára, utazik Justh Gyula és Szegeden át még aznap este, a kíséretében lévő társasággal együtt, Temesvárra érkezik. 8-án délelőtt Lugoson, délután pedig Verseczen tartanak gyűlést, amelynek keretében egyúttal a Justh-párti képviselőjelölt programbeszédét is elmondja. Arra nézve csak később történni intézkedés, hogy 9-én hova utazik Justh Gyula, tízedikén pedig résztvesz a nagybeeskereki függetlenségi és 48-as párt gyűlésén. A délvidéki körút befejeztével Justh Gyula pár napi pihenő után, április hó második felében indul újabb körútra; ez alkalommal április hó 18-ától április hó 29-ig bezárólag, az erdélyi kerületeket fogja beutazni.

Vám- és kereskedelmi konferenciák.

A magyar és az osztrák kormány megbízottai vám- és kereskedelmi konferenciára gyűltek össze Budapesten, amelyen *Iczesler* titkos tanácsos, külügyi osztályfőnök elnökölt. Ezen a konferencián kizárólag az argentinai kereskedelmi szerződés ügyét tárgyalták s hír szerint *megegyezésre is jutottak*. Az Argentinával tervezett kereskedelmi szerződés a legtöbb kedvezmény alapján jön létre s főleg az osztrákok sürgetésére, akiknek fontos ipari érdekei fozognak kocsán. A Dél-Amerikába irányuló osztrák kivitel az Argentinával kötendő kereskedelmi szerződésben jelentékeny támogatást nyert, Argentína pedig gazdasági terményienek szerezhet kedvezéseket, amelyeket arra az esetre értékesíthet, amikor az argentinai gabonabehozatal szüksége beáll. Nálunk az idén, amikor az idegen buzabehozatal erősebb volt, mint az előző években, mintegy 60.000 métermáza argentinai buzát hoztak be s a buzamenyiség a 6 korona 30 filléres vám mellett is elhelyezésre talált. Ha már most a tervezett kereskedelmi szerződés rendezí az Argentinával való külkereskedelmi forgalmat, az argentinai buzabehozatalnak kedvezőbb körülményei is megállapítást nyerhetnek, ami ugyan nem egyedül a szerződés tartalmától függ, hanem mindenkor természetüktől. Annyi bizonyos, hogy a magyar ipari kivitel ettől a szerződéstől élnélkebb forgalmat nem remélhet ellenben a gazdaságon termő Argentína nyersterményeinek egy újabb piacát alapozza meg a szerződéssel, amelynek előnyeieit kizárólag az osztrák ipárnak és fogyasztásnak nyújt kedvezést.

A brassóiak Zakariás mellett.

A brassói magyarság tegnap nagy választógyűlést tartott, amelyre minden választó névre szóló meghívót kapott. A gyűlésen hatszáz választópolgár jelent meg, akik egyhangu lelkesedéssel *bizalmat szavaztak Zakariás Jánosnak s őt a végrehajtó-bizottság elnökévé újból megválasztották*. A régi tisztikart újból megválasztották *Halász Gyula* kivételével, akit *Zakariás* ellen intézett névtelen sajtótámadásaiért s a magyarság megbontására irányuló sknamunkájáért kibuktattak hivatalából. A munkapárt tervezett gyűlését az előre látható kudarcra való tekintettel nem tartják meg. Három ügynök, aki nem kapta meg az aknamunka előkészítéséért járó honoráriumot, hártáritési pört indít a munkapárt ellen.

A horvát tartománygyűlés.

Zágrábban a koalíció tegnap konferenciát tartott, amelyen a bán és a bánhelyettes is résztvett. Az értekezletet az országgyűlés legközelebbi

munkaprogramját beszélték meg. A költségvetés kérdése is szóba került és a kormány tagjai közölték a képviselőkkel, hogy a jelenleg kért indemnitás lejártáig nem lesz lehetséges a költségvetést kidolgozni és ezért a kormány kénytelen lesz a jelenlegi indemnitást újabb négy hónapra meghosszabbítani.

A tartománygyűlés mai ülésén folytatták az indemnitásról szóló vitát. Dr. *Palacek* (horvát-szerb koalíció) kijelenti, hogy a többség az indemnitás megtagadásának kérdésével a bizalom kérdését is egybekapcsolni szándékozik. Az önálló szerb párt és a radikális szerb párt között ismételt szóváltás keletkezik. A tiszta jogpárt is folytonosan közbeszól. *Radivojevic* kijelenti: A Szerboban azelőtt *Tomasics* bán támada! (Nagy lármu. Az elnök erőlyesen rendet követel.) *Palacek* képviselő hangsúlyozza, hogy a vasuti pragmatika kérdésében is teljesen osztja a bán álláspontját. A választójogi reform dolgában elvárja, hogy tekintettel a kormány ígéreteire, ez a reformjavaslat rövid időn belül a ház elé kerül. Ezután *Zagorac* István kifejti, hogy tekintettel a Staresevic-párt közjogi álláspontjára, a kormánynak az indemnitást nem szavazhatja meg és ellene fordul a Magyarországgal való közösségnek. Horvátország számára csak egy mentőt van: A szakítás Magyarországgal. Az ülést fél egy órakor megszakították. Az ülés újból való megnyitása után *Zagorac* képviselő folytatta fejtegetéseit. Beszél a Bosznia annexiójáról, amelylyel szemben kifejti a horvát közjogi álláspontját. Érinti továbbá a Szerbiához való viszonyt és kijelenti, hogy ha a horvátországi szerbetek nem is lehet elismerni külön nemzetnek, meg sem lehet őket távoltartani a horvátok nemzeti küzdelmétől. *Medakovic* elnök ezután megrója *Lorkovic* képviselőt, aki *Zagorac* beszéde folyamán azt mondotta, hogy a fiúmei rezolúció következtében az uralkodó gyűlöli a horvátokat. Az elnök ezt a megfontolatlan kijelentést erőlyesen visszautasítja. Az elnök ezután berekeszti az ülést és a következő ülést betűfőre, e hó 6-ára hívja össze „az indemnitási vita folytatása” napirenddel. Keden bizottsági tanácskozások lesznek. A többi között a költségvetési bizottság is tanácskozni fog.

Választási mozgalmak.

Budapesten a II. kerület kormánypárti választójogi egy küldöttsége ma a munkapárti pártkörön felkereste *Berezviczy* Albertet, hogy neki a kerület mandátumát felajánlja. *Berezviczy* kijelentette, hogy a beállott fordulat következtében neki is kötelessége részt venni a munkában és azért a jelöltséget elfogadja. Ezután *Perzel* Dezső a munkapárt végrehajtó-bizottsága nevében és a pártvezér-miniszterelnök hozzájárulásával üdvözölte *Berezviczy* Albert jelöltségét és őt ilyenformán a párt hivatalos jelöltjéül jelentette ki.

Köbányán holnap délután 5 órára hívták össze a munkapárt alakuló gyűlését. Mivel azonban a szabadakaratú polgárság körében nem találtak egyetlen embert sem, aki székértolónak beállana, a rákosi, a köbányai alsó- és felső állomások vasutasait, szám szerint 147-et, berendelték az alakuló gyűlésre.

A körmendi kormánypárt *Kozma* Andor írónak ajánlotta fel a kerület jelöltségét, ki ma táviratilag értesítette a párt elnökségét, hogy a jelöltséget elfogadja s legközelebb megjelenik a kerületben.

Kassán ma délután négy órakor két helyen volt jelölő értekezlet. A munkapárti választópolgárok a Társalgási Egylet helyiségében, az ellenzéki választópolgárok pedig a Polgári Kör helyiségében gyűltek össze. A munkapárt gyűlésén jelen volt: *Sziklay* Ede főispán, *Kazinczy* Gyula királyi közjegyző és a választópolgárok igen nagy számmal. *Kazinczy* Gyula királyi közjegyző elnök nyitotta meg a gyűlést és üdvözölte a jelenlevőket, *Varga* Kálmán gazdasági akadémiai tanár kifejtette ezután, hogy gróf *Andrássy* Gyula rendíthetetlen híve a 67-es alapnak, amelyen az ország békés és fokozatos fejlődését óhajtja és így bár gróf *Andrássy* Gyula nem lépett be a nemzeti munkapártba, azért a 67-es választópolgárok a kormányval és gróf *Tisza* Istvánnal egybehangzóan készséggel és örömmel írják fel gróf *Andrássy* Gyula nevét a munkapárt zászlójára. (Hosszas lelkes éljenzés.) Általános tetszés mellett mutatott rá ezután gróf *Andrássy* Gyulának Kassa város körül szerzett nagy érdemeire és indítványozta, hogy egyhangulag gróf *Andrássy* Gyulát kiáltásuk ki képviselőjelöltnek. A nagygűlés az indítványt vita mellőzésével elfogadta és ennek kapcsán perczekig tartó óvációban részesítette gróf *Andrássy* Gyulát.

Ugyanabban az időben volt az ellenzéki jelölő értekezlet is, amely a Polgári Társaskörben folyt le. Az ellenzéki gyűlésen is igen nagy számmal jelentek meg a választópolgárok. Ott volt dr. *Puky* Endre alispán és a vármegye tisztikarának számos tagja. Dr. *Stelker* Károly, a kassai ügyvédi ka-

mara elnöke, megnyitva az ülést, fejtegetésben mutatta ki, minő érdeke Kassa városának, hogy párt-harekok nélkül, egyértelműséggel foglaljon állást jövődöbeli képviselőjének személye mellett. Megkémnyíti a választóközönség feladatát, hogy oly férfi volt jelenlegi képviselője, aki az egész ország szeméfyne. (Zajos felkiáltások: Eljen gróf *Andrássy* Gyula!) Gróf *Andrássy* Gyulának nemcsak nagy politikai erényei, országos hírneve, kipróbált hazafisága, hanem igazi szívjósa, lelki nemessége és Kassa város iránt érzett szeretete egyaránt méltóvá teszik őt arra, hogy egyhangulag Kassa város jelöltjének kiáltásuk ki. (Zajos, hosszas éljenzés. Leikes felkiáltások: Eljen gróf *Andrássy* Gyula!) Az elnök kijelentette ezután, hogy Kassa városa gróf *Andrássy* Gyulát egyhangulag képviselőjévé kiáltotta ki és megjegyezte, hogy a jelöltséghez való hozzájárulás senkinek politikai integritását nem érintheti, mert *Andrássy* Gyula jelöléséhez *Kossuth* Ferencz és pártja a legteljesebb elismeréssel hozzájárul. *Hammersberg* László volt országgyűlési képviselő, a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt tagja szólalt felt ezután és kijelentette, hogy a Kossuth-párt vezetősége tegnap megbeszélés tárgyává tette a kassai jelöltséget és felhatalmazta őt annak kijelentésére, hogy gróf *Andrássy* Gyula olyan nagy ember és olyan nagy államférfiu, akinek a magyar parlamentből hiányoznia nem szabad. A nemzeti küzdelmekben is az ő bölcsesége vezetett és kristálytiszta jellemével megvan a biztosíték arra, hogy ő mindig a csatásor élén lesz, ha alkotmányunkat esetleg veszély fenyegetné. Ennélfogva a Kossuth-párt kijelenti, hogy nemcsak örömmel veszi, de hozzájárul és óhajtja, hogy Kassa város 48-as és függetlenségi Kossuth-párti polgárai *Andrássy* zászlója alá csoportosuljanak. (Hosszas lelkes éljenzés és taps.) A jelölő értekezlet gróf *Andrássy* Gyula lelkes áltetésével végződött.

A gyöngyöspataji választókerület munkapártja ma népes értekezletet tartott, amelyen *Horthy* Jenő hevesmezei nagybirtokost jelölte képviselőnek. A jelölést *Horthynak* százszáz bizottság fogja felajánlani.

Nagyszébenből jelentik, hogy a képviselőválasztások százszáz választókerületekben kevés kivétellel valószínűleg ugyanolyan eredménnyel fognak jární, mint 1906-ban. Csak a nagyszébeni első választókerület és a kőhalomi kerület fognak bizonyosan másokat küldeni a képviselőházba. Ez előbbi kerületben dr. *Bruckner* Vilmos az eddigi képviselő, tekintettel magas korára, nem vállal többé jelöltséget, és a kőhalomi választókerület eddigi képviselője *Eitel* Adolf Viktor visszavonul a politikától. Itt valószínűleg *Ábrahám* Lajos földbirtokos és kataszteri felügyelő lép föl, míg a nagyszébeni első választókerület dolgában még semmi döntés nem történt. A többi kerületek közül egyesekben ugyan az eddigi képviselőkn kívül másoknak nevei is felmerülnek, valószínűleg azonban minden a régiben marad. A megválasztandó százszáz képviselő pártállása dolgában az április 11-én Nagyszébenben egybeülő ugynevezett százszáz köponti választmány fog határozni. Valószínű, hogy a százszáz képviselőknak a munkapártba való belépését fogja javasolni.

Szombathelyre dr. *Székely* Ferencz igazságügyminiszter ma délután 3 órakor érkezett meg, hogy programbeszédét elmondja. Az igazságügyminisztert a város közönsége nagy ünneplésséggel és igazi bensőséges szeretettel fogadta. Az egész város fel van lobogozva. A pályaudvaron *Brenner* Tóbiás polgármester köszöntötte a minisztert, mint a város szülöttét. Ezután dr. *Székely* igazságügyminiszter *Békássy* István főispán oldalán hosszú kocsisortól kísérv a püspöki várba hajtatott, hol *István* Vilmos megyés püspöknel szállt meg. Dr. *Székely* igazságügyminiszter a délután folyamán egyes küldöttségeknek, többek közt a város, az állami hivataok és az ügyvédi kamara küldöttségének tisztelegését fogadta. Az igazságügyminiszter fogadása alkalmával a szocialisták az általános választójogot követelő röpczédulákat osztogattak és a miniszternek is átnyújtotak egyet, aki azt elfogadta és el is oivasta. Dr. *Székely* Ferencz igazságügyminiszter holnap, vasárnap délután 3 órakor tartja programbeszédét a szombathelyi aréna-kertben. Vasárnap este a párt végrehajtó-bizottsága diszlokómát rendez a miniszter tiszteletére. Hétfőn az igazságügyminiszter tiszteletére Szombathely város ad diszbedét. Dr. *Székely* igazságügyminiszter hétfőn a községekbe is kiutazik és meglátogatja a választókerület több pontjait.

A huszti függetlenségi párt *Visontai* Somának ajánlotta fel a kerület mandátumát. *Visontai* a jelölést elfogadta. A munkapárt jelöltje *Nyegre* László legközelebb a kerületbe jön.

Az érsekújvári munkapárt elhatározta, hogy *Kálmán* Gusztáv kereskedelmi miniszteri tanácsost kéri fel a képviselőjelöltség elfogadására. *Kálmán* ellenfele dr. *Kovács* Pál céppárti.

A piucehelyi függetlenségi és 48-as párt hol-

nap délután nagygyűlést tart, amelyen 48-as függetlenségi Kossuth-párti programmal *Ambrozovics* Lajos volt főispán jelölik. A jelölő gyűlésen részt vesznek *Barabás* Béla, az országos párt alelnöke és gróf *Somsich* Tihamér volt országgyűlési képviselő is.

A dombóvári 48-as függetlenségi Kossuth-párt holnap tartja meg alakuló nagygyűlését. A gyűlésen való megjelenését kilátásba helyezte *Kossuth* Ferencz, az országos párt vezére is, közbejött betegsége miatt azonban kénytelen volt arról lemondani. A párt képviselőjében *Hédervári* Lehel és *Duchon* Ödön volt országgyűlési képviselők jelennek meg.

Battonyán a 48-as függetlenségi Kossuth-párt holnap délután jelölő gyűlést tart. A párt jelöltje *Babó* Zoltán, kinek megválasztása tekintettel a kerületben való nagy népszerűségére, egészen bizonyosra vehető.

Ráczkevény a kerület választópolgárainak egy része *Francois* Lajos pezsgőgyárost óhajtja képviselőjévé jelölni. *Francois* a nála járt küldöttségnek kijelentette, hogy a jelöltséget csak mint pártönkivüli függetlenségi fogadja el.

Zircen pártönkivüli függetlenségi programmal gróf *Hadik*, a volt belügyi államtitkár öcsöse lép fel. *Holtischer* Károly, a munkapárt jelöltje most tartja a kerületben programbeszédét.

A tiszalöki kerületben Pap Zoltán Kossuth-párti képviselőjelölt már megkezdte körútját. A választók mindenütt nagy lelkesedéssel fogadják.

A gyöngyösi munkapárt ma értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy *Török* Kálmán Kossuth-párti jelölt ellen nem állítanak ellenjelöltet.

A bártfai néppárt a kerület jelöltjeül *Korányi* Antal bártfai prépost-plébánost kérte föl, aki a jelöltséget elfogadta. A kormánypárt jelöltje dr. *Zsembery* István budapesti ügyvéd.

Lugoson a Justh-párt *Gallovich* Jenőt, a Dél-magyarországi Közművelődési Egyesület titkárát jelölte.

Marcaliban a Justh-párt jelöltje, Balla Aladár, holnap, vasárnap mondja el programbeszédét.

A csornai választókerület százhusz tagu küldöttsége ma Sopronba érkezett, hogy *Czirák* József dr. grófnak feleljen a kerület jelöltségét. Hegyfalusi *Sugár* Sándor, a küldöttség nevében beszédet intézett a grófhoz, ki a jelöltséget pártönkivüli programmal elfogadta. Délben a Pannóniában lakoma volt gróf *Czirák* tiszteletére.

A párdányi kerületben Magyarittele községen a választók ifj. dr. *Daniel* Pál képviselőjelölt mellett foglaltak állást.

A szabadbárándi kerület több száz választópolgára tegnap képviselőjelölt gyűlést tartott Felsőpulyán. A gyűlésen gróf *Zichy* János kultuszminisztert jelölték a kerület képviselőjéül, majd hosszabb vita támadt a fölött a kérdés fölött, hogy ha gróf *Zichy* János a fölkinált mandátumot nem fogadná el, kit jelöljenek utódjául. Többen gróf *Niczky* Pál ligvándi földbirtokos nevét hangoztatták s a gyűlés abban állapodott meg, hogy ha gróf *Zichy* János más kerületben vállal mandátumot, gróf *Niczky* személye köré fognak csoportosulni.

A köbölküti kerületben *Szemere* Miklós pártönkivüli, *Unger* Hugó munkapárti, *Pethe* Csongor Justh-párti programmal küzdenek a mandátumért.

Facseten eddig öt jelölt van: *Hencz* Károly és dr. *Nemess* Zsiga, kik mindketten munkapártiak, dr. *Babes* Emil mérsékelt nemzetiségi, dr. *Cosma* Aurél tuzó nemzetiségi és *Hajdu* Frigyes Justh-párti.

A szegedi kormánypárt egy küldöttsége tegnap Budapesten járt és gróf *Hédervári* miniszterelnökkel a szegedi képviselő jelölésekről tanácskozott. Az első kerület jelöltjére nézve — mint értesülünk — megállapodás jött létre. Itt *Hegedüs* Loránt lenne a kormány jelöltje báró *Bánffy* Dezső pártönkivüli szemben. A második kerületre a kormánypárt még nem talált alkalmas jelöltet.

A fehértemplomi kerületben *Szivák* Imre, *Peschá* Miklós munkapárti, *Mrksity* Jása szerb radikális és *Steinacker* Ödön pángermán programmal lépnek fel. Enlegetik *Miskovics* Györgyöt is pártönkivüli programmal.

Közegen e hó 3-án, Kőrmenten e hó 4-én jelölő-értekezletet tart a Justh-párt, amelyre az országgyűlési Justh-párt több tagja is leutazik. Közegen *Laehne* Hugót, Kőrmenten *Beck* Lajost fogják jelölni.

Kápolnán tegnapelőtt népgyűlés volt, melyen *Mayer* János kompolti gazdálkodót jelölték képviselőnek függetlenségi és 48-as agrár-programmal.

A beregfevidéki kerület kormánypártja husvét hétfőn *Posván*, a kerület középpontján *Patay* András főispán és *Galacsy* István alispán jelenlétében *Romanecz* Aladár borzovai kerületi-esperest jelölte a kerület képviselőjének.

A mohácsi választókerületben a munkapárt *Stajevics* Jánost jelölte képviselőnek. Ellenjelöltjei *Ferdinándy* Béla volt Justh-párti képviselő, dr. *Frakatur* Tamás néppárti. A Kossuth-párt is állít jelöltet.

Pécsről vasárnap délből öttagu küldöttség fog tisztelegni *Zichy* János gróf kultuszminiszternél, hogy följárulja neki a pécsi kerület jelöltségét.

Megyaszón a kormánypárti választók Nagy Sándort léptetik föl.

Az udvardi kerületben a munkapárt részéről két jelölt fog küzdeni egymással, az egyik *Feszty* Béla, volt szabadelvű képviselő, a másik *Kürthy* István földbirtokos. A függetlenségi párt is állít jelöltet.

A kézdívásárhelyi választókerületben Szentkatolnai Pál István apátkanonokot jelölték pártönkivüli programmal. Ellenfelei *Polónyi* Dezső Justh-párti és *Kelemen* Ferdinánd Kossuth-párti.

Balassagyarmaton az iparosok egy része értekezletet tartott és elhatározták, hogy gróf *Wickenburg* Márk volt kereskedelmi államtitkárát jelölik.

A füleki kerületben dr. *Mocsary* Sándor, a szécsenyiben dr. *Scitovszky* Béla, a nógádi kerületben *Muzslay* Gyula, a losonezi kerületben *Teleszky* János és a sziráki kerületben *Balassy* Árpád lép fel munkapárti programmal.

Az alsókubini választókerület választói részére *Csitáry* Béla volt orsz. képviselő ma nyílt levelet tett közzé az Árva megyei Hirlapban, hogy a jövő ciklusban nem lép fel Alsókubiban. Egyben kijelenti, hogy az új kormány iránt bizalommal viseltetik.

A magyaróvári kerület választói legutóbb nyílt levelet intéztek volt képviselőjükhöz *Giesswein* Sándor pápai prelátnak, amelyben felhívták, hogy juttassa kifejezésre a néppárthoz való állásfoglalását a nyilvánosság előtt is. *Giesswein* Sándor ma ugyancsak nyílt levélben fele választóknak. Levélében többek között ezeket mondja: Örölkök annak, hogy újból alkalmat ednek arra, hogy a néppárttal szemben való állásfoglalásomról nyilatkozhassam. Én a néppárt ellen soha se szóval, se tettel nem fejtettem ki ellenkezést sőt azt, mint fegyverberátot mindig védelemben részesítettem. A keresztény szociális partnak csak addig lehetek tagja, míg ezt szintén figyelembe veszi. Közjogi, politikai kérdésekben lehetnek nézeteltérések keresztények, sőt katolikusok között is, de vannak kérdések, amelyekben feltétlenül össze kell tartanunk. Régebbi idő óta ugyan azt hangoztattam már, hogy irodalmi és társadalmi sokféle elfoglaltságom miatt legjobban szeretnék az aktív politikától távol maradni, de ha a keresztény politika zászlaját diadalra segíthetem, áldozattól sem riadok vissza, hogy becses soraikban nyilvánuló megtisztelő bizalomnak megfeleljek.

Kérjük előfizetőinket és olvasóinkat, hogy kerületükben a választási mozgalmakról bennünkét kimerítően és időről-időre értesíteni sziveskedjenek.

Zászlók, jelvények Linnaertnál, Hunyadi-utca.

Budapest, április 2.

Kereskedelmi szerződésünk Szerbiával. Hírlík, hogy az Ausztria-Magyarország és Szerbia közti kereskedelmi szerződés tárgyalásokat Belgrádban meg fogják kezdeni. A „Trgovanski Glasnik” kifejti, hogy Szerbiának csupán a legtöbb kedvezményes szerződés megadásáért Ausztria-Magyarországtól a leghatározottabban követelni kell a támogatásügyi konvencziót élőállatokra, szárnyasokra és állati termékekre korlátozatlan átszállítás és kivitel mellett, a kiviteli tarifában leszállított vámtételeket különösen élőállatokra, állati termékekre, aszalt szilvára, szilvaizre, valamint szabad kivitt nyers gyümölcs számára.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Eger törvényhatósági város. Eger város képviselőtestülete szombaton tartott ülésén utasította a városi tanácsot, hogy tegyen előkészületeket Eger törvényhatósági jogu várossá való alakítása miatt.

Apponyi beszámolója.

Budapest, április 2.

Jászberényi választóihoz Apponyi Albert ma nyílt levelet intézett, melyben beszámol a politikai helyzetről. A levél feltűnően hosszú, s részletesen kiterjed a jelenlegi válságnak eredetére és minden részletére. Ritkán volt alkalma a magyar közönségnek arra, hogy ilyen okos, higgadt tanulmányt olvasson aktuális politikáról, s ebből a szempontból is a legérdekesebb események egyike ennek a nyílt levélnek megjelenése.

Nagyon részletesen fejtegeti azt, hogy a mai válság tulajdonképpen csak egyike azoknak a válságoknak, amelyek négyszáz év óta állandóan megismétlődtek, s még az 1867-diki kiegyezés sem szüntette meg ezeket a folytonos válságokat. Az 1867-diki kiegyezés bár magyar szempontból minden előbbi kiegyezésnél kedvezőbb, de kétértelmű. Egyes közjogi vonatkozásaiban homályos, másrészt a párhuzamos osztrák kiegyezési törvény szellemében s egyes intézkedéseiben ellentmond a magyar törvénynek. A Grosseesterreich nagyon befolyásos köröknek kedvez eszmeje maradt. Kezdetben, míg a 67-es kiegyezés mézesheteit élte, nem voltak a visszasságok annyira érezhetőek, de Tisza Kálmán korszakát már teljesen jellemzi a kínos küzködés a helyzet benső valótlanságával. Így ment ez Tisza Istvánig, aki nem a Magyarország és Ausztria közötti visszás helyzetet, hanem csakis ennek megnyilvánulását akarta gyógyítani s az obstrukciót megtörni. De az 1905-diki választások után, melyben az ellenzék többségben jutott be, az összeütközés leplezetlenül tört ki. A király vonakodott a választásoknál többségre jutott nemzeti kívánalmakat teljesíteni, a parlamenti többség ezzel szemben kihasználta összes hatalmi eszközeit, s az uralkodó parlamenten kívüli kormányra bízta az ügyeket.

Mikor a koalíciós kormány átvállalta az ügyeket, egyrészt kikapcsolták a vitás kérdéseket, másrészt csakis átmenetileg vállalkozott az ügyek vitelére. Apponyi nyíltan kimondja, hogy a bankkérdésről akkor szó sem volt, mert a koalíciós kormány hite szerint ez a kérdés csak 1910. végén lévén aktuális, úgy gondolták már rég túl lesz az átmeneti feladatok teljesítésén. A koalíciós kormány illúziók nélkül ment be vállalkozásába, s már a mézeshetei sem voltak zavartalanok, hisz a hivatalos apparátus is a régi rendszer embereiből állván, az új rendszerrel nem rokonszenvezett. Lelkes támogatásra a kormány a legtöbbnél nem számíthatott, sőt még a stréberség sem tartotta érdemesnek egy magát átmenetinek hirdető kormányzathoz valami különös buzgósággal ragaszkodni.

Részletesen kiterjeszkedik a kiegyezési tárgyalások nagy nehézségeire, a koalíciós kormány és országgyűlés alkotásaira, s végül a jelenlegi válság kezdete és eddigi lefolyására. Azt Apponyi nyíltan bevallja, hogy az 1906-diki paktum kettős főcélját nem tudta a kormány elérni. Mert sem a választói reformot nem tudta megcsinálni, sem pedig a király és a nemzet közötti vitás kérdéseket úgy megoldani, hogy legalább hosszú időre biztosítsa a békét. Ehez hozzájárult az osztrákok társadó fellépéseinek elszaporodása és növekedő vakmerősége, a nemzeti-ségi viszály elmérgesedése stb. Közbejött a

bankkérdés, mely a parlamenti többség összetartását meglazította s a kormány lemondott. A koalíciós kormány bukását Apponyit az osztrák befolyás győzelmének deklarálja.

Maga a nyílt levél fő vonásaiban a következő:

Tisztelt választóim! Beszámolni kívánok arról a politikai helyzetről, amelynek kialakulásában az én tevékenységemnek is része volt. Meg akarom mutatni a jelenlegi válság gyökereit, ki akarom fejteni annak lényegét, meg akarom jelölni és jellemezni kívánom azokat az erőket, amelyek összetűzéséből keletkezett.

A jelenlegi krízis csupán egyike azoknak, amelyek 400 év óta állandóan ismétlődnek és ismétlődni fognak mindaddig, míg a nemzetnek és az uralkodónak felfogásában Magyarország állami önállóságát illetőleg megegyezés létre nem jön.

Ezt eddig, sajnos, nem tudtuk elérni.

Amit „kiegyezés”-nek neveztek, az soha sem volt egyéb, mint olyan formulák felállítása és olyan intézmények létesítése, amelyekbe, illetve, amelyek magyarzatába belefért két egymással homlokegyenest ellenkező alapeszme: az önálló magyar állam és az egységes osztrák-összbirodalom eszméje.

1867, bár a magyar felfogásra nézve minden előbbi kiegyezésnél kedvezőbb, még sem kivétel a kétértelműség alól, amely nemzetünkre és a dinasztiaira egyaránt nehezedik. Nem is tekintve magának az 1867. XII. t.-cz.-nek és az azóta alkotott közjogi vonatkozású magyar törvényeknek némely homályos tételét, itt van a práhuzamos osztrák kiegyezési törvény, mely ugy szemlében, mint egyes intézkedéseiben ellenmond a magyar törvénynek.

Ha a jelenlegi krízis gyökere már az 1867. évi megegyezés homályosságában található, ugy e krízis tulajdonképpen kezdete — illetve az összeütközés beállta — az 1889. évi véderőtörvényre vezendő vissza. Ekkor támadhatott meg a legfontosabb közjogi intézmény, a hadsereg fejlesztése érdekében, vagy legalább ezel kapcsolatosan, a magyar nemzeti önállóság biztosítékainak egyike és bár e támadást leglényegesebb részeiben visszaverni sikerült, ettől a hadjárattól kezdve jött a nemzet annak a fájó, sőt nemzetrontó elletnének öntudatára, mely az önálló nemzeti élet fogalma és a nemzeti gondolatból elzárt katonai intézmények közt fennáll; ettől kezdve mind világosabban átlátta, hogy ez az ellenét nem csupán elméleti, vagy hisztériai sérelem, hanem a nemzeti egyéniség erőteljes kifejlődésének, a nemzeti egység kiépítésének organikus akadálya. Tisza Kálmán és az ő rendszere ebbe buktak bele. Tisza István a Symptomát akarta gyógyítani, az obstrukciót megtörni. Pedig hozott némi vívmányt, — annyit, hogy az évekig tartó küzdelem után beállt fáradtság segítségével néhány évi nyugalmat élvezhetett volna, ha a hadsereg fejlesztésével nem próbálkozik. Ennek a szándéknak megnyilvánulása ismét életre ébresztette az elalélt ellenzék, melyen Tisza István már csak erőszakos uton vélt győzedelmeskedni. Az eredmény ismeretes.

És most nyílt és leplezhetlen összeütközésbe kerültek a lapangó ellentétek. A király vonatkozott a választásoknál többségre jutott nemzeti kívánalmakat teljesíteni; a parlamenti többség ezel szemben kihasználta összes hatalmi eszközeit. Parlamenten kívüli kormány vezette az ország ügyeit. Az új országgyűlés törvényes határidőn belül való összehívása az alkotmányellenes kormányra nézve nem volt lehetséges.

Ekkor bekövetkezett mindkét oldalon a nagy megdöbbenés. Az új király a felismert — mert semmiféle sophistikával el nem magyarítható alkotmányvértéstől visszariadt, a nemzet vezető férfiai pedig elborzadtak az összeütközés végképpeni elmérgesedésének következményeitől. Távol volt tőlük a lemondás gondolata, de a conflictus elodázásától — mondjuk: fegyverszünetről — nem voltak idegenek. Alapul kínálkozott az általános szavazati jog kérdése. Amit az alkotmány megtámadói rosszhiszemű demagóg izgatás céljából dobtak bele, a helyzetbe, azt a király kétségtelenül jóhiszeműleg karolta föl; tudni akarta szélesebb alapon a nemzet gondolkozását. Am legyen; addig — így szólunk — föl nem adva semmit, függesztjük fel azokat a kérdéseket, amelyek a konfliktust okozták: — a létszámemelést egyfelől, a nemzet katonai követelményeit másfelől. A gazdaságiak közül csak a vámkérdésről látszott szükségesnek gondoskodni, mert az 1899. XXX. t.-cz. által eszközölt berendezés 1907. végén lejárt; a külön vánterület tényleges létesítése az időközben megkötött keresk. szerződések által ki lévén zárva, a dolog igen egyszerűnek látszott; új megegyezés nem sikerült; esetén 1917-ig, az idegen kereskedelmi szerződések lejár-

taig, a statusquo lesz fentartandó. A bankkérdésről szó sem esett; az csak 1910. végén lesz aktuális és addig — ugy gondoltuk — rég túl leszünk átmeneti feladatunk teljesítésén. Magában értendődik, hogy a belügyek terén szabad kezet nyertünk, tenni, alkotni annyit a nemzet érdekében, amennyit az idő és a helyzet engedni fog.

A fegyverszünetek gondolata minden esetre jogosult és politikailag helyes volt. Az a remény fűződött hozzá hogy ezt az időt fölhasználjuk a valószínű béke előkészítésére. Ezen az alapon vállaltunk kormányt, teljes tudatában annak, hogy egyenleg nyaktörő munkát végzünk. Meg voltunk terhelve több évtizedes olyan ellenzéki multnak hagyatékával, mely a kormányrajutás esélyével egyáltalán nem számolt és így a nemzet ideális törekvéseit hangoztatta a közvetlen gyakorlati kivihetőségre való tekintet nélkül; s bármennyire hangsúlyoztuk vállalkozásunk átmeneti jellegét és annak szoros körülhatároltságát, bármennyire hagyta azt jóvá a nemzet az 1906. évi választásoknál, bármennyire meg volt tehát a formai és erkölcsi jogozim arra, hogy az elfogadott szűkebb alapon kormányozzunk: előrelátható volt, hogy a közérület mindezt csakhamar el fogja felejteni és a függetlenségi pártprogram mértékével fogja mérni kormányzati eredményeinket.

Nem szándékozom itt úpróra elmondani a koalíciós kormány történetét; csupán arra akarok rámutatni, hogy annak egész működése alatt egy óra sem volt, amelyben súlyos politikai gondok terhelték mentesen dolgozhatott volna. Hogy ezekkel a nehézségekkel diadalmasan megbirkóztunk, azt talán senki sem tagadja. A szocializmus megfőkezett, ereje rohamosan hanyatlott; az állam hitelle helyreállott. A konzervatív munkája az egész vonalon előre haladt. De alig légtettünk föl némileg, máris reánk szakadt a közgazdasági kiegyezés terhe. A paktum idejében ez sokkal egyszerűbbnek látszott; megegyezés nem sikerülte esetén a statusquo fogalmát csupán a vámkérdésre vonatkoztatta — helyesebben az 1899. XXX. t.-cz. által szabályozott ügyekre, de sem a kvótára, sem azazal összekötésben a vámbevételek közösségére, sem a forgalmi politika kérdéseire, és nem volt kezünkben hatalmi eszköz, amelynek segítségével őt a felfogásának megváltoztatására kényszeríthetjük volna. Kiszámíthatlan pénzügyi és közgazdasági károsodások veszélye előtt álltunk tehát. A külön vánterület tényleges életbeléptetését a már előbb említett idegen szerződések gátolták. Meg kellett tehát küzdenünk az ismert osztrák jóindulattal, nélkül, hogy visszavonulási vonalunk lett volna, egy örvénynyel hátunk mögött kellett a csatát megvívunk. Most pedig — ezt mellékesen említem — olyanok merészkednek a kiegyezést bírálni, melyet ilyen körülmények közt kellett létrehozni és amely azok tekintetbevételével fényesnek mondható, akik saját tényekkel teremteték azt a kegyetlen kényszerhelyzetet, akik hosszú lejáratu kereskedelmi szerződések megkötése által maguk zárták el az ország visszavonulási vonalát! Az 1907. évi kiegyezés az adott körülmények közt közgazdasági megmentésünknek nevezhető.

Alig voltunk ezen a bonyodalmon túl, az alkotmány-biztosítók kérdése tette ismét hónapokon át fölfelé kétségbe a kormány helyzetét. Akkor léptek először akcióba azok a befolyások, amelyek később a királlyal való megegyezést az utolsó órában meghíusították, mikor az már majdnem biztosítottnak látszott. És amikor az alkotmány-biztosítók kérdése szerencsésen megoldatván, a választási törvény végre beterjeszhető volt, már megkezdődött a bankkérdés által okozott parlamenti bonyodalom.

Ilyen körülmények között működő kormány valóban elnézésre számíthatna, ha nem sikerült volna neki nevezetesebb alkotásokat létrehozni. Ámde mi ilyen méntésre nem szorultunk rá mert teljes önértellett mutathatunk arra a tényre, hogy az 1867. évi kiegyezést közvetlenül követő két-három esztendőn kívül, nem volt az országnak még három olyan esztendeje, mely jelentős alkotásokban gazdagabb lett volna, mint a koalíciós minisztérium három évi kormányzata. Három évi kormányzatról beszélek csupán és ezt hangsúlyozom, mert az a nyolcz hónap, amely 1909 április havában történt lemondásunk óta letelt és a krízis megoldására irányuló meddő kísérletek közt telt el, ezt a rettenetes nyolcz hónapot kormányzati tevékenységünk megítélésénél méltányossággal nem lehet számításba venni.

A koalíciós országgyűlés alkotásai.

Kezdem azzal a minisztériummal, amelynek élén pártunk mélyen tisztelt vezére, Kossuth Ferenc állott. A kereskedelmi minisztérium Kossuth Ferenc minisztersége alatt 1) új alapokra fektette az utügvet, 2) vasuti ügyekben megalkotta a legliberálisabb alapon az összes közforgalmi vasutak személyzetének pragmatikáját. Az államvasutak elhanyagolt beruházásainak pótlására két törvény

alajján 302 milliót fordított, a további, legalább 7—800 millióra rugó beruházási szükséglet tervét 10 évre szóló részletes programban megállapította; a M. Á. V. forgalmi eszközeit 440 mozdollyal, 2037 személy- és 14375 teherszállító kocsiival szaporította és ezzel a legégetőbb forgalmi mizériákat orvosolta; a Kassa-Oderbergi vasut teljesítési képességének emelésére — tehát nyugati kivitelünknek a lehetőségig való függetlenítésére 46 és fél millió korona beruházási kölcsönt biztosított; az új balatoni vasutat a baja—bátaszéki vasuti hidat kiépítette és a forgalomnak átadta, a székely körvasut építését befejezte. 3. Az iparfejlesztést eddig nem ismert mértékben tette intenzívve. Megalkotta az új iparfejlesztési törvényt. Iparunk érdekében a következő törvényeket alkotta: a hazai iparfejlesztésről, a mértékügyről, a külkereskedelmi statisztikáról, az országos ipartanácsról; szerződéseket kötött az ipari tulajdonjog ügyében Ausztriával és Németországgal, melyekben Magyarország mint önálló nemzetközi jogalany szerepel; kész törvényjavaslatokat hagyott utódjának a szabadalmi és mustraalom ügyre és a tisztességtelen versenyre nézve; végül elkészített egy egész új ipartörvényt, munkásvédelmi intézkedésekkel. Ezeket kívül tüzetesen szociális céllal megalkotta a munkások betegsegélyező ére és baleset elleni biztosításáról szóló törvényt, törvényjavaslatot készítet el a vasárnapi munkaszünet újból rendezéséről, a munkásbiztosítási törvény kiegészítéséről; rendezte a postások nyugdíjügyét és kibővítette a szociális muzeumot egy balesetvédelmi osztállyal. Nehogy a fősorolás túlhoszu legyen, mellőzöm a posta- és távírdágy ügyében tett nagyfontosságú, részben nemzetközi jellegű intézkedéseket, a postatakarékpénztári intézmény megszabásu fejlesztését.

Kossuth Ferenc nem csupán azt vitta ki, hogy a vámszövetség formájának helyébe vám- és kereskedelmi szerződés formája lépett, nem csupán azt érte el, hogy az idegen államokkal kötendő kereskedelmi és egyéb rokon természetű szerződésekben Magyarország mint önálló nemzetközi jogalany szerepeljen, hanem megalkotta a lejártnélküli autonóm magyar vámtarifát, mely 1917-ben automaticae életbe lép Ausztriával szemben is, ha vele új szerződést nem kötünk. Ezzel a gazdasági önállóság sorsa a törvényhozás népképviseleti tényezőjének kezébe van letéve. Kossuth Ferenc minisztériuma tehát nem csupán egy valóban nagyszabásu közgazdasági és szociális alkotó munka képét nyújtja működésének egész területén, hanem éppen a függetlenségi irányban többet tett, mint amennyit az adott körülmények közt remélni lehetett.

A másik közgazdasági tárca vezetőjének, Darányi Ignácznak, e három év alatti tevékenységéről a következőkben iparkodom képet nyújtani:

Földmívelési érdekeinket megóvandó az Ausztriával megkötött vámszerződés keretében mindazon megállapodásokat, amelyek a Széll-féle kiegyezésben a magyar mezőgazdaság javára biztosítva lettek, változatlanul sikerült megtartanunk, sőt az állatforgalom szabadsága és a magyar bor védelme érdekében újabb és hatályosabb előnyöket szereztünk.

Az állattenyésztés fejlesztéséről szóló törvény főleg a községi közlegelők létesítésének ügyét karolta fel. Hihetetlen nagy jelentősége van annak a közgazdasági szempontból, ha kiki megszerezhet — az állam támogatásával — magának egy tehénet és eltarthatja a községi legelőn. Az életbeléptetési rendelet még csak egy félve jelent meg és az állam segítségével eddig megvett községi legelők értéke máris meghaladja a 20 milliót.

Felsorolhatnánk még a vízi beruházások nagy alkotását, a borhamisítás elleni szigorú óvintézkedéseket, az új tagosítási törvényt és sok más fontos törvényt, amelyek a jövőben kétségtelenül éreztetni fogják üdvös kihatásaikat; de végezetre még csak a telepítési és parcellázási törvényjavaslatról emlékszünk meg.

Ez volt Darányi Ignác legfontosabb és legbecesebb alkotása. Nem a kormányon mulott, hogy a benyújtott javaslatból nem lehetett törvény.

Áttérve most a belügyminisztérium működésére, abból kimagaslik a Fejérváry-kormány alatt urrá tett nemzetközi szociáldemokráciának, tisztán törvényes eszközökkel, a szabadság eszközeivel ritka kormányzati genialitással keresztülvitt viszaszorítása és az alkotmánybiztosítók kiviyása. Andrassy szívóssága keresztülvitte azt, hogy a közgazgatási bíróság hatáskörének kiterjesztéséről és a hatásköri összeütközési bíróságról szóló törvények által közszabadságnak és különösen a törvényhatósági önkormányzat jogköre hatalmas új biztosítékokkal bástyáztassék körül. De ezen méltán korszakosnak nevezhető alkotások mellett egész sorozatával találkozunk egyéb fontos intézkedéseknek, melyek a választási törvény előkészítésének nagy munkája mellett egymásután létesül-

tek. Nem szólva az ugyanevezett lex Szapary eltörlesztéséről, mely fordulópontot jelent az önkormányzat értékre vonatkozó felfogásokban, a belügyminiszter 1907-ben megalkotta a nyugdíjviszonyosságról szóló törvényt. Kiadta a miniszter a vármegyei tisztviselők anyagi érdekeltségének kiküszöbölésére figyelmeztető rendeletét.

Nagy erőlyvel folytatta a közegészségügy javítására, így pl. a tuberkulózis terjedése elleni társadalmi akciók serkentésére — jelentékeny állami támogatással és az állam irányító közreműködésével — irányuló kormányzati akciókat.

Megalkotta az erkölcsi gyermekvédelem rendszerét, amely az állam addigi gyermekvédelmi tevékenységét kiterjesztve, a környezetükben züllésnek kitétt gyermekek oltalmáról intézkedik.

1908-ban a belügyminiszter a képviselőház elé terjesztette a választójogi javaslatot... Az a körülmény, hogy ennek a javaslatnak törvényhozási tárgyalása az ismert politikai bonyodalnak miatt elmaradt, mit sem von le abból az értékből, melyekkel az bír, mint condicatoriumi és mint egy kiváló miniszter alkotó képességének emléke.

Törvénynyé vált a községi közegészségügyi szolgálat reformjáról, ennek keretében a községi és körorvosok fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat.

A kivándorlók számára szállókat építtetett Fiumében, az ellenőrizetlen magánvállalkozás zsarolásainak megszüntetésére.

Intenzív, közvetlen kormányzati támogatásban részesítette az alkohollelőnes védekezésre irányuló akciókat.

Törvénynyé vált az új kivándorlási törvény.

A m. kir. székesfővárosi államrendőrség intézményének és ezzel a fővárosi közbiztonsági állapotok javításának érdekében Andrássy többet tett, mint az elődei együttvéve. Andrássy a minisztersége alatt a törvényhozás hozzájárulásával annyira javította a csendőrlégység anyagi helyzetét, hogy az előbbi huzódózás helyett most már a legderekabb katonák léptek át nagy számmal a csendőrséghez.

Megalkotta az igazságügyminiszterrel együtt a rendőri kihágási bíráskodásról szóló korszakos jelentőségű kodexet tartalmazó rendeletet.

Ez a kodex véget vet annak a kaosznak, amely a kihágási bíráskodás terén az igazságszolgáltatási egység hiánya miatt uralkodott.

A koalíció igazságügyi kormányzata az intézményeszerű alkotások egész csoportját teremtette meg.

Megszületett mindenekelőtt 1907 végén a belügyminiszter közreműködésével a hatásköri bíróság, melyről már előbb elkezdeményeztem meg.

Erélyes kézzel szüntette meg Günther igazságügyminiszter az 1908: 7. és 39. törvényzikkok megalkotásával az ország egész területén azokat a nagy visszaéléseket, melyek a korábbi birtokrendezési törvények hézagainak és hiányainak fölhasználásával a parasztbirtokos osztálynak teljes deposedálására vezettek az ország számos vidékein, különösen Erdélyben és Máramarosmegyében s emellett egységessé tette a birtokrendezési eljárást.

A büntető törvényhozás és igazságszolgáltatás terén, joggal lehet mondani, új korszak nyílt meg az 1908: 36. t.-cz. megalkotásával. Ez a törvény orvosolta a büntető törvénykönyvnek legkirívóbb hiányait és fogyatkozásait, melyek éppen nem voltak alkalmasak arra, hogy a kriminalitást csökkentésük és a társadalom jogérzetét megerősítsék.

Sok nehézség közt alkotta meg az igazságügyminiszter a végrehajtási törvény novelláját.

Megalkotta végül a magyar kir. főudvarnagyi bíróságot.

Áttérve most arra a tárczára, amely az én gondjaimra volt bízva, a vallás- és közoktatásügyi tárczára, a következő alkotásokkal számolhatok be. Az én kezdeményezésemre alkotta meg a törvényhozás az állami és a nem állami elemi iskolák jogviszonyait szabályozó 1907. XXVI. és XXVII. törvényzikkokat és a népoktatás ingyenességéről szóló 1908. évi XLVI. törvényzikkot. Állítom, hogy ezekkel a törvényekkel, melyeknek egész ereje csak 1911-től kezdve érvényesül, biztosíthatjuk a föltétlenül hazafias népnevelést, anélkül, hogy azoknak az iskolafentartóknak, első sorban egyházaknak, amelyek a nemzeti kultúra kiépítésében nélkülözhetetlen munkatársaink, akár alkotási kedvüket megzibbasztanók, akár jogos önértüket és önkormányzatukat bántanók és anélkül, hogy a népnevelést azoktól a vallásérkösi gyökerektől elszakítanók, melyek nélkül az több veszélyt, mint harcot rojtozt a nemzeti jövő számára. Már is tapasztaltam a törvények üdvös hatását, bár — mint mondtam — csak később érvényesülhet teljes erejük.

A felsorolt népnevelési alkotásokat betetőzték volna a következők is javaslataim, amelyek már a pénzügyminisztériummal való tárgyalás stádiumába jutottak: a népiskolai alapról és a tanítóképzés állami felügyeletéről szóló törvényjavaslatok, továbbá a kisdudóvás reformjáról az óvónők fizeté-

rendezésével kapcsolatosan elkészített javaslat. Mindezek tárgyalását és törvényre emelését csak a bekövetkezett válság akadályozta meg. Nem szólok a művészet és tudomány fejlesztésére tett intézkedéseimről, melyek a szakkörök teljes elismerésével találkoztak, de melyeknek részletezése e beszámoló keretén kívül esik, hanem áttérek a kultusz-ügyek terén történtek rövid esetelésére.

Ezen a téren csak alkotást tudtam befejezni, az új kongrua törvényt (1909. XIII. t.-cz.), mely ezen ügynek általános újja rendezésének keretében egyfelől a kat. lelkészpapságnak is biztosítja a többi egyházak lelkészeivel egyenlő kongruát, másfelől erőteljes biztosítókat tartalmaz arra nézve, hogy az állami kongruaigazságtétel ne tápláljuk a haza ellenségeit. A lelkészi kongrua mostani összege nem felel meg a lelkészi állás követelményeinek. A minisztertanács hozzájárulásával a képviselőházban bejelentettem abbeli szándékomat, hogy ezen a viszályon törvényhozási uton segíteni kívánok. De a keretek a megalkotott törvényben már megvannak úgy, hogy csak a számok módosítása lesz eszközrendő. A magyar egyházpolitikának azt a két nagy feladatát azonban, amelynek megoldása legnagyobb ambícióim volt: az 1848. XX. t.-cz. végrehajtását és ennek egyik főmozzanataként a katolikus autonómiát csak az előkészítés befejezéséig tudtam vinni. Művem e téren, sajnos, torzó maradt. Mind a két ügyre nézve javaslataim teljesen készek és már a minisztertanácson is keresztül mentek; a válság kitörése gátolt meg abban, hogy az illetékes egyházi tényezőkkel megindítsam az 1848. évi idézett törvényzikk értelmében való tárgyalást. Mivel a javaslatok lényegében fedik az érdekelt egyházak részéről nyilvánított kívánásokat, (ugy azokat, amelyek a katolikus autonómiára nézve a püspöki emlékiratokban és a katolikus kongresszuson domináltak, mint azokat, amelyek a protestáns egyházak vegyes bizottsága által formuláltak, l. e. tekintetben a képviselőháznak 1908. évi decz. 4-én tartott ülésében tett kijelentésem) nem kétlem, hogy ez a tárgyalás igen rövid idő alatt befejezhető lett volna.

Végezetül a koalíciós kormány pénzügyi politikájáról akarok vázlatos képet nyújtani. Wekerle Sándor második pénzügyminisztersége gazdag volt önálló alkotásokban is, de legnagyobb érdeme az, hogy összes intézményeink azon nagymérvű fejlesztéséhez, amelyet az előbbieken esetelem, elő tudta teremteni a pénzügyi eszközöket a pénzügyi rend megzavarása nélkül. Az önálló alkotások közül kiemeltem azt a nagyszabású állami költségvetés-vételt, amely a nemzeti gazdaságnak egy új forrást nyitott és egy állami üzemet, mint nemzeti iparunkat a külföldtől ezen a téren függetlenné teszi; továbbá a munkaház-építést, mely a fővárosban a munkások ezreinek nem csak hajlékot nyújt, hanem oly telepet is, amelyen összes erkölcsi és kulturális szükségleteik kielégítést talál; de legfőképp azt az adóreformot, amelyvel Wekerle megának emléket állított a kisemberek szívében. Az államháztartási politikát a koalíciós kormány idejében pedig az jellemzi, hogy igenis igénybe vette, sőt erősen megfeszítette a nemzet pénzügyi erejét; de produktív, kulturális és szociális célokra, az inproductív kiadások növekedését pedig a minimumra tudta visszacsorítani.

Ádigg, míg ugyanebben az időben majdnem az összes európai államok nagymérvű deficitbe estek — így Ausztria, a Német Birodalom, Franciaország — addig mi, a sokkal szerényebb ország, tudtuk egy erőteljes reformpolitika útján előrehaladni és a deficitet épp úgy, mint az adóemelés elkerülni, sőt, antiszociális adókat megszüntetni.

Egy hiszem tehát, hogy nem mondtam sokat, midőn azt állítottam, hogy a koalíciós kormány három esztendeje kiállja a versenyt az újabb alkotmányos éra bármelyi 3. sőt 10 esztendejével, dacára azon hallatlan nehézségeknek, amelyekkel küzdenünk kellett. Igenis, természetesen rakunk le egy jobb jövő megalapítására. Az az országgyűlés pedig, amelynek segítségével 3 év alatt annyit lehetett alkotni, nem érdemli meg azokat a leszállásokat, amelyekkel divattá vált őt sirjába kísérni. Bármennyire zavarják azt a benyomást, amely utána megmarad, végnapjainak kellemetlen jelenségei, a méltányos összefoglaló ítélet róla nem hangozhat másképp, mint úgy, hogy a koalíciós parlament volt az újabb alkotmányos éra egyik legmunkásebb és legmunkásabb parlamentje.

A válság.

Ámde ezekkel az eredményekkel szemben áll az a tagadhatatlan tény, hogy az 1906-ban megkötött fegyverszünet kettős főcélját nem tudtuk elérni: sem azt, amelyet bevallottan magunk elé tűztünk: a választási reformnak nemzeti szellemben való megoldását, sem azt, amelyet a történelmi fejlődésből folyó hazafiai kötelesség hártott reánk hallgatag, amelynek eléréséhez fűződött a jobb

jövő reménye, amelyben megnyilvánult volna a fegyverszünet tulajdonképpeni politikai sikere: a nemzet és a király közt küzdelmet előidézett kérdéseknek olyan megoldása, amely legalább hosszú időre békét biztosított volna. Ellenfeleink a mi politikánkhoz ezen tagadhatatlan passzívumaihoz még hozzáadják az osztrák támadó föllépéseinek elszaporodását és növekedő vakmerőségét és a nemzetiségi viszály elmérgesedését, a magyar állam tekintély megfogyatkozását akarván ezekből következtetni és nekünk büniül felróni.

Ha az agresszív osztrák föllépésből akarunk annak a magyar politikának helytelenségére következtetni, amely azt szükségképp előidézi, akkor elégedjünk meg azzal, hogy mindörökké nyomorékok maradjunk nemzeti létünkben.

Ami pedig a nemzeti mozgalmak jelenségeit illeti, azok a koalíciós kormánytól jóval régebbi keletűek.

A választási reformot azért nem tudtuk megcsinálni, mert a nemzeti előrehaladás kérdéseiben a királylyal nem tudtuk megállapodni. Az 1906. évi fegyverszünet pontozatai a két feladat közt nem állapítottak meg összefüggést, sőt azok második egyenesen át volt ruházva az új választási törvény alapján választandó országgyűlésre. Nem voltunk tehát kifejezetten kötelezve arra, hogy ezt az általánosabb jellegű megegyezést létrehozzuk; de az a hazafiai kötelességérzet, melyet nem lehet paktumok korlátai közé szorítani, készítetett arra, hogy erre a nagy eredményre törekedjünk, hogy azt a helyzetet, amely minket a király környezetébe hozott, ily irányban felhasználni iparkodjunk, hogy átmeneti feladatunk megoldása után ne engedjük az országot a teljes bizonytalanságba visszaesni. Sújtó ítéletre volnánk megegyezéshez, mindent meg nem tettünk volna a biztosabb jövő megalapozására. Meg is tettük és amikor majd megírják e korszak történetét, ki fog derülni, mennyire közel jutottunk volt a megegyezéshez.

1908 vége felé a parlamenti viszonyok úgy alakultak, hogy átmeneti feladatunkat már csupán a szélesebb körű megegyezéssel együtt oldhattuk volna meg. Előterbe lépett a bankkérdés; az e kérdésben beállott viszály, bár közvetlen aktualitással nem bírt, bár meg volt még a materiális idő, hogy a választási reform tárgyalatosságai miatt a bank ügyében határozni kellene, mégis annyira megláztatotta a parlamenti többség összetartását, hogy ezzel a bensőleg már megingott többséggel a kormány tagjai közül többen nem vették lehetőséget egy ily nagy horderejű akció sikeres keresztülvételére, mely attól a többségtől sok szétágazó nézet elrendelését, különösen pedig a választókerületek új beosztásánál, sok egyéni érdek feláldozását, tehát a többség szilárd összetartását és erős fegyelmét követelte volna. Ezen a nézetben volt különösen az a miniszter, akinek elősorban kellett volna képviselni az általa benyújtott reformjavaslatot és aki a bankkérdés miatt erős érzelmi ellentétbe került a koalíciós többség legerősebb pártjával, az önmagában is többséget alkotó függetlenség párttal. A koalíciós minisztériumban e szerint tulsúlyra emelkedett az a felfogás, hogy a kebelében fölmerült ellentét és a parlamenti helyzet kedvezőtlen alakulása miatt feladatát meg nem oldhatja és, miután ekkép az a létjogosultságot elvesztette, amelyen átmeneti kormány-vállalása alapult, 1909 április havában beadta lemondását. Ő felsége lemondásunk indokait méltányolta, nem követelte — amit akkor követelhetett volna és amit, ha akkor követeli, föltétlenül meg kell valósítanunk — hogy a kilátások kedvezőtlen alakulásával szemben is megkíséréljük a választási reform keresztülvételét, hanem egyszerűen elfogadta lemondásunkat és ezen tényével minket az 1906. évi megállapodásban vállalt kötelezettség alól véglegesen fölmentett.

A koalíciós kormány 1909. április havában beadott és Ő felsége által minden további föltétel nélkül elfogadott lemondásával e szerint egészen új helyzet állt elő. Az 1906. évben általunk vállalt átmeneti kormányzás folytatása lehetetlenné vált. Kettő közül egyet kellett tehát tenni: vagy egy új átmeneti korszakot teremteni, vagy a függő kérdések tekintetében végleges, azaz időhatár nélküli megegyezésre jutni a királylyal. Első esetben a kapcsolatt — azaz függőben tartott — katonai kérdéshez még egy másik kikapcsolandó kérdés járult volna: a bankkérdés, melyben ő felsége tudvalevőleg a koalíciós kormány azon tagjainak felfogását tette magáévá, akik az önálló magyar bank ez idő szerint való létesítésével szemben aggodalmakat tápláltak. A koalíció nagy része, az önmagában is többséget alkotó párt tehát még egy pontban, hozzászám: váratlanul ellentétben látta magát az uralkodóval. A kérdés tehát az volt, hogy lehet-e a többséget megnyerni ennek a második kikapcsolásnak is, úgy, mint az elsőnek, hogy legalább a választási törvényt lehessen akadálytalanul megalkotni, már most nem annyira a királylyal szemben vállalt kötelezettség, mint a nemzeti közszükség miatt!

A koalíciós kormánynak ez a második kikapcsolás nem sikerülhetett, mert a bakkérdésben ily irányban egyetértés nem volt és így ennek kikapcsolása esetén, a többség hasonló bizalmat nem érezhetett.

De ugyanebből az okból megcsinálhatta volna azt egy tisztán függetlenségi kormány, mert ez ugyanazt a biztosítékot nyújtotta volna a bankkérdésben, amelyet a koalíciós kormány adott a katonai kérdésben. Meg is történt ebben az irányban a kísérlet, még pedig többféle alakban. Talán azért hiúsult meg, mert a függetlenségi párt kebelében is egymást keresztező akciók folytak és így ennek a pártnak egyöntetűsége sem látszott biztosítottnak.

A válság még sokáig elhúzódott, mert Ő felsége a végtelenségig ragaszkodott ahhoz, hogy a megoldást a jelenlegi képviselőházban található többséggel és annak vezérével eszközölje. Megállapítottuk egymás közt a katonai követelések azon minimumát, főleg az állami nyelv érvényesítése és a jelvények átalakítása tárgyában, — részint a kilenczes bizottsági munkálat homályos részének precízírozásával, részint a munkálat keretein túlmenően — amelynek teljesítésével a nemzet megnyerné azt, a mire okvetlen szüksége van abból a célból, hogy a vérendszert és a védkötelesség a nemzetfelelő politikával ne ellentétben — hanem azzal harmóniában, annak kiegészítő részeként éreztessze hatását, a király pedig biztosítva látta azokat az érdekeket, amelyek biztosítása végett állapította meg az 1867. XII. t. cz. 12. §-a az ismert, részünkről soha meg nem támadott, de kellően körülhatárolt és alkotmányosan gyakorlandóknak nyilvánított katonai felségjogokat. Ezen a téren tisztességes kompromisszummal akartuk nyugvópontot juttatni azokat a kérdéseket, amelyek a király és a nemzet közt összekötőként idéztek elő. E tekintetben a kormány állásfoglalása már előbb is egységes volt és még 1909. év elején a siker biztosítottnak látszott. A mindinkább előtérbe nyomuló illetéktelen osztrák beavatkozások legsajátosabb ügyeinkbe, kötelességünké tették, hogy azok visszautasítása érdekében, valamint az azok által táplált belmozgalmakkal szemben a királyi tekintély támogatását magunknak kifejeztesen biztosítsuk és — hozzá teszem mindjárt — Ő felségénél semmi ellenvetést nem találunk. A szoros értelemben vett belügyi kérdések terén a kormány tagjai közt ugyanis mindig meg volt a teljes egyetértés; itt tehát egyáltalán nem forgott fenn nehézség sem egymás közt, sem Ő felségével szemben.

Nehezebb volt a helyzet a közgazdasági önállóság kérdéseiben, különösen a bankkérdésben; de ott is lehetőségét láttuk egy olyan megoldásban való megegyezésnek, amely az önálló bankhoz lényegesen közelebb hozott volna és annak egy későbbi terminuskor való létesítése elől elhárította volna mindazokat az aggodalmakat, amelyek miatt sok kiváló szakember, a volt kormány tagjai közt is, de más körökben is, ezen programportunk melletti állásfoglalásnak ma még nem volt megnyerhető. Lehetőségét láttuk — mondom — ezen a téren is a megegyezésnek, de nem finalizáltuk azt, míg arról nem szereznénk meggyőződést, hogy engedékenységünkkel a kívánt célt, a politikai helyzetnek a nemzeti előrenyomulás jelében való rendezését, valóban elérjük.

Tudvalevő dolog, hogy ezt a célt nem sikerült biztosítani. A katonai kérdésben való megegyezés, mely 1909. elején biztosítottnak látszott, teljesen meghiúsult; de kiderült az is, hogy a bankkérdésben sem volt kilátásunk a függetlenségi — azaz: a függetlenségi párt által hazogtatott, bár a 67-iki törvényeken alapuló álláspont olymértvű honorálása, melyhez, mint minimumhoz, feltétlenül ragaszkodniunk kellett. Szóval, az a kompromisszumos politika, amely a nemzeti haladás igényeit a királyi álláspontjával összeegyeztetni és így a küzdelmet mindkét alkotmányos tényezőre nézve megnyugtató, mindkettőnek tekintélyét sértetlenül biztosító módon juttatta volna nyugvópontot; ez a politika meghiúsult. De mindvégig nem látszott lehetetlennek a megegyezés, mindvégig hullámzott a küzdelem a királynak a megegyezés gondolatához való ragaszkodása és azon befolyások közt, amelyek őt a megegyezés föltételeinek elfogadásától visszatartották.

Én az előbb esetelt kompromisszumos politikába, ha annak létesítése a maga egészében sikerül, minden habozás nélkül és legjobb lelkiismerettel belemenni kötelességem. Belemehettem mint függetlenségi ember, mert az egész vonalon haladást láttam pártunk eszményei felé, a gazdasági függetlenség kérdésében épp úgy, mint a katonai kérdésben; már pedig többet mint haladást, ez idő szorint senki sem várt, senki lehetetlen nem tartott.

A koalíciós kormány bukása ezeknek az osztrák befolyásoknak győzelmét jelenti; szerencsére csak negatív győzelmét, megkísérelt és majdnem elért előrehaladásunk meghiúsulását. A csatavesztés

tehát még nem döntő természetű; de hogy annak jelentőségét és következményeit felismerjük, hogy megingott csapatunkat keilő módon és keilő helyen ismét harczrendbe állítsuk, szükséges ezt a csatát gondolatban beillesztenünk az egész hadjáratnak keretébe, magát a hadjáratot pedig évszázados küzdelmeink összefoglaló áttekintésébe.

De meg kell állapítanunk azt is, hogy mit jelent az egész hadjáratra nézve a mostani csatavesztés, nehogy ennek az epizódnak jelentőségét túlozzuk és tisztába kell jönnünk azzal, hogy miként sorakoztassuk újból a nemzeti erőket, miként állítsuk meg az ellenség készülő offenzíváját, miként készítsük elő saját újabb előnyomulásunkat. E célból körül kell néznünk azokban a táborokban, amelyek közt a nemzet jelenleg megoszlik, vagy megoszlanival készül és meg kell találnunk valahol a szilárd támpontot.

E kérdések elsejtését illetően, a dolgok higgadt szemügyre vétele arról győző meg, hogy a stratégiai elhelyezkedés tekintetében lényegileg ott vagyunk, ahol 1906. év április havában voltunk.

Térvesztésről tehát egyáltalán nem lehet szó. Legyőzték akkor volnánk, ha a hadsereg extenzív fejlesztését, a létszámemelést sikerülne keresztülvinni anélkül, hogy a nemzet a maga követelményeinek méltányos figyelembevételét elérte volna. Ez a pont a döntő a hadjárat sorsára nézve: — addig, amíg itt megtartjuk hadállásunkat, nincs veszve semmi. Sőt, javult a nemzet helyzete azokkal az erősegekkel, amelyeket a koalíciós kormány és országgyűlés teremtett: a közgazdasági önállóság megvalósíthatásának új biztosítékával, az állami önállóságnak elismerését tartalmazó új megállapodásokkal, az alkotmánybiztosítékokkal, a nemzeti egységet védő új törvényekkel.

De viszont rosszabbodott azon pártok szövetségének felbomlásával, amelyek együtt akarták érvényesíteni a teljes nemzeti gondolatot, együtt folytatták a nemzeti élet teljességének megszerzésére irányuló akcióit; e pártok egyikének megszűnésével; a függetlenségi párt kettészakadásával; egyáltalán: a nemzeti erőket ziláltságával.

A helyzet tárgyi momentumai tehát éppen nem kétségbeesítőek, de annál rosszabbak az alanyiak, a lélektaniak. A pozíciók mind megvannak, de az őrség megbomlott.

Ez a lélektani pillanat önként kínálkozott a koalíció uralmát megelőző utolsó alkotmányos rendszer feltámasztására. Ha nem vélte magát Ő felsége arra elhatározhatni, hogy a koalíció által képviselt nemzeti követelményeket kompromisszum alakjában is honorálja, nem tehetett egyebet, mint azokhoz fordulni, akiknek politikájában ezek a követelmények soha sem szerepeltek.

Ebből azonban még nem következik ama tényező vállalkozásának jogosultsága. Mert más az bizonyos követelményeket nem támasztani és ismét más az azokról való lemondást képviselni, miután a nemzet már mellőlük állott; különösen pedig akkor, mikor ez a lemondás, mind hiába, az előrenyomuló nagy osztrák eszme negatív diadalának elismerését jelenti, tehát a nemzet bizonyos fokú megalázását. Nem csoda e szerint, hogy régi szabadelvű párt ily célból való feltámasztásának hivatalos misszióját nem vállalták el azok, akik a múlt parlamentáris erejét, a közvéleményben való gyökeret képviselték, hanem azok, akik annak egyes-egyedül udvari összeköttetéseit személyesítik; más szóval: hogy nem gróf Tisza lett a miniszterelnök, aki erre első sorban kéretett föl, hanem gróf Khuen-Héderváry Károly. Gróf Tisza Istvánnak eszébbi lelkes csatlakozása nem változtat a körülmény jellemző voltán; legföljebb azt bizonyítja, hogy Tisza István ebben az esetben a Talleyrandnak tulajdonított tanácsot követte: Ne suivez jamais votre premier mouvement, parceque c'est bon: Soha se kövesd első benyomást, mert az jó öszüveidből fakad.

Vagy talán azt bizonyítja, hogy a támogatás alakjában ellenőrzést akar gyakorolni gróf Tisza István, személyes híveivel együtt, nehogy a választási reform kérdésében a magyarellenes udvari politikát szolgálja a feltámasztandó szabadelvű párt udvari vezetőségét? Az aggodalom nem volna jogosulatlan; tápot ad annak a kormány enigmatikus magatartása ebben a kérdésben, melynek helyes megoldásától függ nemzeti létünk biztosítása. Az általános szavazati jognak megvalósítása, a magyar államhoz és nemzeti egységhez hű elemek túlsúlyának és az értelmiség vezető szerepének biztosítása nélkül egy második nyert csatája volna az osztrák öszbirendelési eszmének a magyar állam eszmével szemben; ez a győzelme pedig már nem birna csupán negatív jelentőséggel, hanem az offenzíva első sikerét jelentené. Tisza István jobban tenné, ha előbb színvallásra kényszerítene ebben a kérdésben a kormányt és azután határozná annak támogatására nézve; mert ma még nem tudhatjuk, nem segíti-e nyeregbe azokat, akik — hinni akarom, öntudatlanul — bécsi ellenségeink terveit mozdítják elő.

A Khuen-féle vállalkozás belső ellenmondás-

ban szenved és ebbe az ellenmondásba bele fog bukni, dacára Tisza István hangulatkeltő — ideig-óráig hatásos szereplésének. Ez képtelen kísérlet; minden óra, amely ennek a körnégyesnek létesítésére fordítatik, csak hátráltatja az igazi békét, az igaz megnyugvást, azt, amelynek alapja nem lehet más, mint a nemzet törvényes jogainak érvényesülése és a nemzeti élet szükségszerű organikus követelményeinek kielégítése.

Azt a szilárd támpontot tehát, amelyből kiindulva, a helyzetet orvosolhatnánk, a Khuen-kormány politikájában és az ujonnan alakuló kormánypartban hiába keresnők. De hát hol találjuk a mai ellenzékét? Hol találja azt különösen a függetlenségi érzelmi közönség?

En erre a kérdésre csak arról való beszámolóval válaszolhatok, amit magam tettem és tenni szándékszem.

Mikor a függetlenségi pártban beállott a sajnálatos, de már régóta elkerülhetetlennek mutatkozott szakadás, én megmaradtam azok sorában, akik Kossuth Ferenc vezérletét követik és ma igazoltabbnak találom ezt az állásfoglalást, mint valaha.

Azok, akik Kossuth Ferenczről elszakadtak, az egymással szembe került történelmi erőket nem látták, a válság mélyebb jelentőségét meg nem értették, az ország helyzetének általános szempontból való megítélésére nem tudtak fölemelkedni. Ezt az előbb előadottak után nem kell itt újból magyaráznom. Hogy nem hivatottak a nemzet vezetésére, azt megmutatták azokkal az alkudozókkal is, amelyek őket, akik a nemzeti küzdelemben dicsően résztvevő 67-esek szövetségét vad indulattal ostromolták, őket a közgazdasági függetlenség intranzigens bajnokait, az ó-szabadelvű lemondó rendszer legtipikusabb alakjainak, a közgazdasági függetlenséget halálos csapással fenyegető ischli klauzula értelmi szerzőjének karjába vitték és az országot — első sorban pedig a függetlenségi elv képviselőit — egy óriási lefőzés veszélyének tették ki.

Megmaradtam tehát és megmaradok a Kossuth Ferenc vezérlete alatt álló függetlenségi pártban, mert egyedül itt látom a függetlenségi politikának olyan kialakulását, amely nem rombol, hanem épít.

Ennek a határozottan demokratikus irányu, de mindenekelőtt nemzeti jellegű, politikának körvonalaát megtalálják a választóim a 48-as függetlenségi Kossuth-párt által husvét vasárnapján közölt szavazatában, melyre itt egyszerűen hivatkozom. Lesz még alkalom egyes kérdésekről és különösen az ellenzékre váró feladatokról, annak szerintem helyes megtartásáról, bővebben nyilatkozni, amikor körükben személyesen fogok megjelenni; de a helyzet általános jellemzésére, a válság megértésére és itéletük előkészítésére úgy hiszem, eleget mondtam. Eleget arra is, hogy, fölismerve az eseményeknek történelmi törvényszerűségeit, egyaránt távol maradjunk az elbizakodottságtól és a csüggedéstől. Beszámolómnak ezzel végére is értem és ha úgy találják, hogy mint kormányférfi és mint képviselő kötelességemet embertől telhetőleg hiven teljesítettem, úgy tartásuk fenn számomra ezentul is megbecsülhetlen jó indulatukat és bizalmukat.

KÜLFÖLD.

Péter király útja. Péter király nagy kísérettel ma reggel érkezett meg a Russ nevű külön orosz hajón Szomovit bolgár dunai állomásra, ahol Ferdinánd bolgár király és a bolgár kormány küldöttsége üdvözölte. A Bulgáriában élő szerbek nevében dr. Milojevics szófiai szerb diplomáciai ügyvivő és Kalafatovics őrnagy katonai attasé üdvözölték a királyt. Péter király külön szerb udvari vonaton 10 óra 20 perczkor indult el Szomovitról és Plevnán át délután fél ötkor érkezett Szófiába, honnan tíz percznyi tartózkodás után folytatta útját Konstantinápolyba.

Az új olasz kormány. A Luzatti-kormány egyik tagja kijelentette, hogy bizonyos vatikáni lapoknak az a híre, miszerint az új kormánynak az lesz a legelső dolga, hogy antiklerikális kampányt indítson, teljesen alaptalan. Az új kormánynak ennél sokkal fontosabb teendői vannak. A külpolitika terén az új kormány teljesen Giolitti és Tittoni nyomdokaiban fog haladni. A miniszter ama reményének adott kifejezést, hogy *Olaszország ezentul Ausztria-Magyarország részéről is lehető nagy előzenyiséget fog tapasztalni.* Luzatti épp úgy, mint Giolitti, a hármasszövetség híve. San Giuliano márkának, az új olasz külügyminiszternek találkozása Firenzében Bethmann-Hollweg német birodalmi kancellárral német politikai kö-

rökben nagy rokonérzést kelt annál inkább, mert az új olasz külügyminiszter abban az időben, amikor a birodalmi kancellár Rómában tartózkodott, magánügyekben kénytelen volt katonai birtokára utazni és így nem érintkezhetett a német birodalmi kancellárral. A külügyminiszternek és a birodalmi kancellár találkozásának éppen azért van nagy jelentősége, mert élet veszi egyes olasz lapok ama kijelentésének, hogy a német birodalmi kancellár római látogatásának a miniszterválság miatt semmiféle jelentősége sem volt. A két államférfi találkozásá most az egész világ előtt kétségtelenné teszi a két szövetséges állam szíves barátságát.

Orosz nemeselek a zsidók ellen. A pétervároti üléselő nemzeti kongresszuson újabb nagyszabású programra szólították fel a kongresszus tagjait. A zsidókérdés előadója azt követelte, hogy az orosz állami érdekből a zsidókat ki kell zárni a katonai kötelezettségből és meg kell tiltani nekik, hogy mint önkéntesek belépjenek a hadseregbe. Meg kell tiltani a zsidóknak a főiskolák látogatását. Még a kikeresztelkedett zsidók sem lehetnek tagjai a zemsztvo-gyűlésnek és nem lehetnek sem állami sem községi tisztviselők, sem esküdtek. A kongresszus az előadó indítványait nagy lelkesedéssel fogadta.

A finnnek passzív rezisztenciája. A finn országgyűlési pártok vezetői elhatározták, hogy a bekebelező törvényjavaslatot illetőleg minden élesebb támadástól tartózkodni fognak, de az orosz kormány minden alkotmányellenes intézkedésével a passzív rezisztenciát állítják szembe. A pártvezérek véleménye szerint teljesen kizárt dolog, hogy a finn nép a birodalmi tanácsba és a dumába küldendő képviselőket választásába utalmenjen. *Mechelin*, a finn alkotmánypárt vezetője, állítólag arra készül, hogy válaszoljon az orosz kormány expozéjára és válaszában olyan bizonyítékokat fog nyilvánosságra hozni, amelyek Stolypin érveit megcáfolják. Azt beszélik, hogy *Kokowzew* pénzügyminiszter és *Ruchlow* közlekedésügyi miniszter elneveztek a Finnország önállósága ellen irányuló törvényjavaslat benyújtását. A finn nők elhatározták, hogy az özvegy czárnéhoz folyamodnak, aki tudvaleg nagy pártfogója Finnországnak.

A helyzet Görögországban. A legfőbb katonai hatóság azzal a tervvel foglalkozik, hogy a hadseregéből eltávolítandó tisztakat, hogy őket a megszállástól megkíméljék, magánlevélben vagy más diszkrét módon fel fogják szólítani, hogy kérjék nyugdíjazásukat és előre közölni fogják velük a törvényszék ítéletét. A legfőbb katonai bíróság csakis azt fogja vizsgálni, hogy a tiszték erkölcsi tekintetben megfelelnek-e a követelményeknek. Azt hiszik, hogy az e czímen a hadseregéből eltávolítandó tisztak összes száma körülbelül csak harmincz lesz.

Előfizetési felhívás.

Választások előtt felosztott parlament mellett nagy és fontos szerepe van az olyan független és radikális sajtóorganumnak, mint az „Egyetértés”, amely negyvenöt éven át törhetlen bajnoka volt Magyarországnak önállóságának.

Az „Egyetértés” politikai és külföldi hírszolgálatát elsősorban a legközelebb adja a napi eseményeket. Vezető-cikkeit a legkiválóbb publicisták írják, szépirodalmi dolgozatait a magyar litteratúra jelesei szolgáltatják.

Az „Egyetértés” olvasói hetenkint teljesen díjtalanul kapják az „Egyetértés Vasárnapját”, mely a külföldi és hazai aktualitásokat hű fényképfelvételekben mutatja be. Ezenkívül a magyar család számára szórakoztató és háztartási tanulságos ezikkeket közöl. Az „Egyetértés” előfizetési ára:

Egy hónapra	2 kor. 40 fill.
Negyedévre	7 kor. — fill.
Félévre	14 kor. — fill.
Egész évre	28 kor. — fill.

Ökörítő.

— A segélykezió. —

Budapest, április 2.

Ökörítő halottait elföldelték már, s a nagy sirhalom előtt már csak lehorgasztott fejű emberek merengenek a semmibe. A rémület és a megdöbbenés, mely az első pillanatokban megkapta a lelkeket itt és az ország határain kívül, lassan-lassan elül és az emberek részvéte a halottak után az életben maradtok felé fordul. A beálló nyomor enyhítésére a hivatalos körök teljes erővel lépnek akcióba, s a humanus mozgalomhoz egyre többen csatlakoznak a magyar és a külföldi társadalomból is.

Ujabb híreinkről a következőkben számolunk be:

Ujabb halottak.

A súlyos sebesültek közül mára meghalt öt ember. A mérhetetlen bánat ismét megörjített valakit: a kiszekeresi birót. A szerencsétlennek egész családja odaveszett a gyilkos lángokban. A mezőkön tegnap talált négy összeégett holttestről megállapították, hogy idegen fálubeliek, akik égve menekültek a pusztulás helyéről és elhullottak a mezőn, bele a zöld vetésbe.

A vizsgálatai még tart Ökörítón, de a csendőrség jórésze már elvonult. A tisztántuli református egyházkerület püspöke dr. *Eröss Lajos*, gróf *Degenfeld* főgondnok, *Rózsa Sándor* egyházkerületi pénztárnok, *Hajdu Zsigmond* püspöki titkár és *Szarka Balázs* kíséretében tegnap délután megjelent Ökörítón, hogy a boldogtalan gyászolókat ott a helyszínen megvizsgálja. Mindjárt a megérkezése után több temetésen vett részt és a koporsóknál megható gyászbeszédet mondott. A temetésen segédkezett neki *Kinéses István* mátészalkai református pap és több vidéki pap.

Egy szomorú levél.

Juhász László győrteleki református lelkész volt tanuló társához, *Györffy Samu* báróhoz intézett levelében a következő részleteket közli a katasztrófáról:

Kedves barátom! Végtelenül jól esett meleg érdeklődésed és őszinte részvéted. Sietek megnyugtatni, hogy hűla Istennek, nekünk a tüzvész pusztításában közvetlen részünk nem volt, bár leirhatatlan az a lelki fájdalom, mellyel a halál e rettenetes pusztítását végig kellett néznünk. Ki sem lehet beszélni, el sem lehet képzelni azt az iszonyu látványt, melyet 300—400 szenné égett, megcsontított hulla elbűnk tárt.

Könnny nélkül ma sem lehet az eseményről beszélni. Községemben 10—12 áldozata van a katasztrófának. Tegnapelőtt temetgettem el őket, de a sok sirástól, jajveszékeltől, megindító jelenetektől magam is alig tudtam beszélni. A fejem még mindig olyan kábult a sok erőszakkal visszatartott könnyektől. A mezőkön is találunk itt-ott holtakat, kik kinjokban elfutottak és ott összeestek és meghaltak. *A kutak most kezdik felvetni a hullákat, melyek égő fájálmukban a kutba ugrottak.* Magam husvét második napján ott voltam Ökörítón, ott jártam a hullák között, keresve a szomszédos győrtelekieket. Borzasztó látvány! Félismerhetetlen alakok, összeégett hústömegek, lábait, kezek nélkül. Egy-egy ruhadarabról, vagy el nem égett tárgyról, melyek azért nem égtek el, mert a földön fekve, azokon feküdtek, lehetett egyeseket felismerni. De igen sokat fel sem lehetett ismerni. Tíz szekér hordta egymásra rakva a hullákat a közös sirba. Csaknem minden háznál temetnek. Több háztól pedig mindenki odaveszett. Községemben még ötven vívódnak a halállal. Rettenetes Istencsapás volt ez ezen a vidéken, amilyet csak egy nagy vesztett esata okozhat.

Még egyszer köszönve érdeklődésedet s általunk legszívesebben üdvözölve vagyok szerető hű barátod

Győrtelek, 1910. márczius 31.

Juhász László s. k. ref. lelkész.

Részvét.

A belügyminiszter az ökörítőiak és a szomszédos községbeliek segélyezésére háromezer koronát utalványozott ki. Egyuttal felhívta Szatmármegye főispánját, hogy a befolyó segélyek rend-

szeres kezelése végett az alispán bevonásával segélybizottságot alakítson.

A Newyorki Magyar Segélyegylet és a Cunard angol gőzhajózási társaság ezer-ezer koronát küldött az ökörítői tüzkatasztrófa hátramaradtainak segélyezésére.

Gróf *Aehrenthal* Lexa Alajos külügyminiszter a következő táviratokat intézte gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnökhöz:

A francia nagykövet kormányának megbízásából felkért, hogy nagyméltóságod előtt az ökörítői katasztrófa alkalmából a köztársaság elnökének és a francia kormányának mélyen érzett részvétét tolmácsoljam. *Aehrenthal*.

A görög követ ma kormányának megbízásából felkért, hogy a magy. kir. kormány előtt az ökörítői szerencsétlenség alkalmából a görög királyi kormány legmelegebb részvétét tolmácsoljam. *Aehrenthal*.

Howard, Nagybritannia budapesti konzula, tegnap délután megjelent gróf *Khuen-Héderváry* Károlynál, hogy az ökörítői szerencsétlenség alkalmából kifejezést adjon az angol kormány őszinte, nagy részvéteinek.

Paats Henrik, Argentina budapesti konzula rendkívül megleghangu levélben fejezte ki részvétét.

Rasid basa bécsi török nagykövet kormánya nevében ma részvétét fejezte ki gróf *Aehrenthal* külügyminiszternek az Ökörítón történt szerencsétlenség alkalmából. A külügyminiszter a részvétnyilatkozatot átjuttatta a magyar kormányhoz. *Temesvár* város csütörtöki közgyűlésén az ökörítői károsultak fölségélyezésére ötszáz koronát szavazott meg.

A Nagypénteki Református Társaság védőasszonya, özvegy *Hegedüs Sándorné* indítványára értesítette az ökörítői református lelkészi hivatal, hogy a megrendítő szerencsétlenség alkalmával szülőket vesztett árvák közül egy leányt és egy fiugyermeket, aki a segélyre leginkább rá van szorulva, s hetedik életévét már betöltötte, a társaság gyermekotthonába, az Erzsébet-házba teljesen díjtalan bentlakó növendékül felveszi s mindkettőt 15-ik életévéig neveli, ruhazza és tartja.

A budapesti tözsdetanács mai ülésén ötszáz koronát szavazott meg az ökörítői szerencsétleneknek.

Szatmármegye alispánja ma délután a belügyminisztériumhoz a következő táviratot intézte:

Távbeszélői rendeletre a helyszínen eszközölt összeírás alapján jelentem, hogy Ökörítón és vidékén száznegyvenkilenc család szorul gyors segélyezésre. További intézkedés helyi bizottságot alakítok a legsürgősebben igényelt segélyek kiosztása végett. Hogy tényleges legyen a segélyezés, legkövesebb százezer koronára van szükség.

TÁVIRATOK.

A német kancellár Florenzben.

Firenze, április 2. *Bethmann-Hollweg* német birodalmi kancellár ma délelőtt 11 órakor a Savoy-szállóban látogatást tett *Marchese di San Giuliano* külügyminiszternél. A két államférfi tanácskozása több mint egy óráig tartott. Később az olasz külügyminiszter kabinetfőnöke kíséretében viszonzotta a kancellár látogatását és együtt reggeliztek vele.

Veszekedő miniszterek.

Berlin, április 2. (Saját tudósítónktól.) Drezdából táviratozzák, hogy a szász kormány tagjai között ma parázs összekocczanás történt. Minisztertanácsot tartott a kabinet és azon a király születésnapja alkalmából kiuntetendők névsora volt szóban. Ezen a miniszterek úgy összeveszték, hogy *Rueger* pénzügyminiszter laképnél hagyta minisztertársait.

György herceg zászlóaljparancsnok.

Belgrád, április 2. (Saját tudósítónktól.) A lapok közlik, hogy a király *György* herceget zászlóaljparancsnokká nevezte ki és a volt trónörökös ezenkívül *Krusevác*ban fog állomásozni.

Vád alá helyezett miniszterek.

Kopenhága, április 2. A birodalmi törvény-tervező üléselmében hosszabb elapolás után másodsor ülést tartott, hogy *Christensen*

volt miniszterelnök és Bergl volt belügyminiszter ügyében tárgyaljon. A védettek nem jelentek meg. Miután az ügyész előterjesztette a vádiratot, a védő javasolta, hogy folytatálagos ülést április 30-ára tűzzék ki, amit a törvényszék elfogadott.

A bosnyák választások.

Szerajevó, április 2. A hivatalos lap publikálja a tartománygyűlési választások határidejét. Mindhárom választó körben május 18., 23., 25. és 28-án lesz a választás.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

Newyork.		ápr. 2.	ápr. 1.	márc. 31.
Buza	helyben	126½	126½	126½
	májusra	123¾	124	124
	juliusra	115¾	116¾	117
Tengeri	májusra	70¾	70¾	71¼
	juliusra	72¾	73½	74
	szeptemberre	73¾	74	74¾
Chicago.				
Buza	májusra	114¼	115	114¾
	juliusra	107	108¼	—
Tengeri májusra	60¾	61¾	60¾	

Newyork, április 2. Gyapot Newyorkban, helyben — (14.95). Gyapot májusra — (14.65). Gyapot júliusra — (14.52). Gyapot New-Orleansban, helyben — (14¾). Petroleum Stand white Newyorkban 7.90 (7.90). Petroleum Stand white Philadelphiában 7.90 (7.90). Petroleum Refined in Cases 10.30 (10.30). Petroleum Credit Blancs at Oil City 1.40 (1.40). Zsir Western steam 14.25 (14.40). Zsir Rohe és Brothers 14.70 (14.80).

Chicago, április 2. Zsir májusra 13.55 (13.75). Zsir júliusra 13.32 (13.55). Szalonna short clear 14.37 (14.37). Sertéshus júliusra 25.10 (25.50).

Egy magyar trónkövetelő.

A korona bolondja.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 2.

Érdekes egyéniség hagyta itt mindörökké a mi szomorú világunkat, amelynek számára ugyanis már két évtizede megszűnt. Az előhalottak világát élte távoli rokonainak birtokán, akik utolsó percig szeretettel övezték a különös rögeszméjű öreg urat.

Szapolai László tulajdonképpen egy jól sikerült beugratás, baráti évődésnek áldozata. Orvosai állítása szerint ugyan enélkül is megzavarodhatott volna az amúgy is exaltált gondolkodású ember lelki egyensúlya. Azokban a társaságokban mozgott hajdanában, melyeknek hol a Korona-kávéház, hol a régi híres Kis-pipa vendéglő volt a találkozó helyük. A szervita-téri, speciálisan pesti vendéglő látogatói közül talán még sokan emlékeznek a sápadt arcú, élénk beszédmodoru Szapolai Lászlóra. A Vág mellől bukkant fel Budapestre, — miután csekélyke örökségének nyakára hágtott — egyenesen a Kis-Pipába, a Vajda János háta mögé, akinek lelkes híve volt.

A félbemaradt jogászt ismerősei a régi ármentesítő társulatnál helyezték el, ahol olesó pénztért hivatalnokoskodott.

Egy szokásos összejövétel alkalmával (Gerhardt János mérnök, Horváth Antal bírósági jegyző, Müller Bécsből ideszakadt nyomdai intéző, ezeknek nevét sikerült a Szapolai akkori társaságából megtudnunk) tréfálkozni kezdtek vele. Megkérdezték: vajjon nem az egykori erdélyi fejedelem családjából származik-e. Ugratták, hogy tökéletes hasonmása Szapolyai Jánosnak és hogy a neve közepéből hiányzó „ipszilon“-t történelmi nyomozással meg lehetne találni. Fejedelmnek szólították; spricczerezés közben hódolatteljes mókákkal köszöntötték fel.

Eleinte maga is tréfára vette a dolgot, később már elhitte és a baráti tréfa magva bogarává vált. Hivatalát elhanyagolta, levéltárakat, könyvesházakat bujt. Valószínűleg minden eredmény nélkül és a rögeszméért való ostoba küzdelemben, a nélkülözésekben ereje megtört, lelki egyensúlya meg-ingott.

Emlékezetes összezördülése volt a „Kis-pipá”-

ban, amikor ugyanazok a barátok, akik a trónvárományosságban beugratták, csufolták és ellenkeztek vele. Zuzni kezdett, alig bírták lecsillapítani az izgatott embert. Barátai a lakására vezették s ez időtől kezdve megszűnt a Kis-pipa társaságára nézve. Többé nem tette be oda a lábát.

Czéltaian nyomozásait nagyobb erélyvel folytatta s eközben sokat szűkölködött. Az volt a szándéka, hogy kimutassa a Szapolyaiaktól való származását, tiltakozik a Magyar-Erdély unió ellen és az elvesztett trónjogokért évjáradékot követelt. Elkezdte zaklatni a kabinetirodát. Trón- és járadék-követelési kérvényének az volt az eredménye, hogy elmeógyógyintézetben helyezték el.

Állapota itt rosszabbodott. Folyton azt hajtogatta, hogy a császár fogatta el és őrizteti, nehogy az erdélyi trónra való jogosultságát érvényesíthesse. Néhány év múltán mint veszedelemmentes elmebeteg kibocsátották és rokonai őrizetére bízták. Elvitték Vedrődre a pusztára, ahol szabadon hangozathatta fejedelmi voltát és a paranztok illetelmes köszöntését a koronás főnek kijáró tiszteletadásnak minősítette.

Utolsó ténykedése — hat év előtt — az volt, hogy berlini lapokban hirdetés tét közzé. Az újságok — talán emlékeznek még — ki is figuráltak annak idején a hirdetés, amelyben egy magyar fejedelmi sarj dús gazdag menyasszonyt keresett. Még találgatták egyes lapok, hogy az uralkodó családnak vajjon melyik tagja szorult meg pénzüldögében; sőt egy bérzevesztést szenvedett főherceget meg is gyanúsították. Valamint azt a Magyarországon élő osztrák származású herceget is, kinek hitbizománya akkoriban gondnokság alá jutott.

Pedig a kigunyolt tartalmu hirdetés szerzője Szapolai László volt. A szerencsétlen ember a menyasszony hozománya által akart közelebb férkőzni ahhoz a koronához, amit a magáénak hitt.

Hogy aztán ez a terve sem sikerült, a lármás bolondból buskomor ember lett. Fehéredő hajjal, megtört lélekkel, órákhosszat sétált fel és alá a vedrői tanyákon, míg aztán megszokott alakja sirba dőlt.

És most már örök pihenésre tért a különös trónkövetelő, a korona bolondja . . .

A hitelezők halottja.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 2.

Ma hajnalban föbelőtte magát egy előkelő tisztviselő. Eldobta magától az életet, itthagya szerencsétlen családját, mert a váltóhitelezők szorongatásai elől nem talált más menekvést, mint a megsemmisülést, a halált. Reggel fél 5 óra tájban a keleti pályaudvar érkezési oldalán, a 43. számú rendőrszobához vezető lépcsőkön egy uriasan öltözött férfi föbelőtte magát. A lövés zajára elősiető emberek értesítették a mentőket, akik már nem tudtak segíteni az életunt. Rövid szenvedés után meghalt. A helyszínen megjelent rendőri bizottság csakhamar megállapította, hogy az öngyilkos Metzner József 39 éves magyar kir. államnyomdai főtitviselő, aki a Várlok-utca 1. szám alatt lakott a feleségével és három gyermekével. Az öngyilkos zsebében négy levelet találtak. Irt az államnyomda igazgatójának: Préh Sándornak, a nagybátyjának, Metzner Károly kecskeméti jogakadémiai tanárnak, a feleségének és a rendőrségnek. Az utóbbi levél szövege a következő:

„Önkezemmel vetek véget életemnek. Kérem a loncsolás mellőzését, továbbá, hogy német öngyilkosságról kíméletesen értesítsék. A zsebében talált leveleket kézbesítsék a címzetteknek.”

A szerencsétlen ember nem pillanatnyi kétségbeesésben szánta el magát a legvégsőre. Előre látta már, hogy egyszer le kell törnie a gondok terhe alatt s úgy látszik, már hetek óta készült az öngyilkosságra. Eperjesi születésű, evangélikus vallású ember volt. Fiatalkorában az orvosi pályára készült, de utóbb úgy fordult a sora, hogy be kellett állnia hivatalnoknak. Évek óta szolgált az

államnyomdában, ahol megbecsülték pontosságáért, szorgalmáért és becsületességéért. Családjával boldogan élhetett volna, ha meg nem keserítik az anyagi gondok. Serényen éltek, de a férfi fizetéséből még sem tellett mindenre, ami szükséges. Metzner adósságot csinált. A jövedelem nem szaporodott, a kötelezettség egyre nőtt s így jutott el a szegény hivatalnok végül is a teljes tiszteletképtelenségig.

A felesége már napok óta látta, hogy nagyon nyugtalan. A gondoktól gyötört ember utóbb szinte buskomorrá lett, mert elsejére nagy kötelezettségei voltak. Úgy látszik minden törekvése mellett sem tudott eleget tenni. Tegnap esti hét óráig volt az államnyomdában. Onnan nem ment haza, hanem elindult bolyongani a városba. Hol és merre járt, nem tudják, de utolsó útja a keleti pályaudvarra volt. Ott követte el az öngyilkosságát.

Egy órával később, öt óra körül, egy elegánsan öltözött hölgy állított be a rendőrség központi ügyeletére.

— Metzner Józsefné vagyok! — mondotta izgatottan. — Férjem Metzner József az államnyomda nyolczadik szakosztályának főnöke, azt keresem. Világéletében a legpontosabb ember volt, sohasem maradt ki, most, hogy elmaradt, rossz sejtelveim vannak, rosszra gondolok, kérem, keressék meg. . .

A rendőrségre ekkor már jelentés érkezett arról, hogy a keleti pályaudvaron öngyilkosság történt. Ezt megmondták Metzner Józsefnének, majd átadták az egyik levelet, amelyet öngyilkos férje neki címzett.

— Rettenetes! Végem van. . .

A szerencsétlen asszony elájult, egy negyedóra hosszáig eszméletlenül fekiúdt a földön, mikor magához térítették, ezt mondotta:

— Szegény, szerencsétlen férjem, milyen jó ember volt. Kollégialis, mindenkin segített, persze, váltókat is zsírált és cserbenhagyták. Anyagi zavarok kergették a halálba.

A rendőrség megállapította, hogy Metzner régi, megbízható tisztviselője volt az államnyomdának. Pontos, lelkiismeretes hivatalnok, aki a nyomda 8. szakosztályának volt vezetője és három nap óta helyettesítette a pénztárost.

A hivatalban nyomban rovacosoltak és mindent a legnagyobb rendben találtak. Metzner barátaiért váltókezességet vállalt, de a barátok nem fizették és az egész adósság Metznerre szakadt. A hitelezők mindjebban szorongatták, ő szorgalmasan törlesztgette a mások adósságát, de annyira nőtt az összeg, hogy utóbb már a fizetését is letiltották. Most elsején nem tudta már háztartása szükségletét se fedezni és úgy látszik ez érlelte meg benne az öngyilkosság gondolatát.

Préh Sándor, az államnyomda igazgatója, az öngyilkosról a következőket jelentette ki:

— Hivatalosan értesített a rendőrség az öngyilkosságról. Én azonnal rovacosolást rendeltem el, ez véget ért és kijelenthetem, hogy a pénztárnál mindent a legnagyobb rendben találtunk. Metzner József közismert, jó hivatalnok volt, ellene soha panasz föl nem merült és minden bizonyosság szerint züllyt anyagi viszonyai miatt követhette el a véres tettet. Egyébként nekem irt levelében is zilált anyagi viszonyával indokolja az öngyilkosságát. Az öngyilkos Metzner József főtitviselő igen intelligens ember volt, orvosi egyetemet végzett. Három nap óta volt pénztáros, a főpénztárost helyettesítette, egyébként tizenhöz év a VIII. osztálynál volt.

Az öngyilkos tetemét a bonczatani intézetbe szállították.

UIDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár: vasárnap, április 3. — Róm. kath.: Quasimodo. — Prot.: Rikard. — Görög-ország: márc. 21. Nagybőjt 3. vasárnapja. — Zsidó: Veled. 23. — A nap két: reggel 5 óra 38 perczkor, nyugszik este 6 óra 29 perczkor. — A hold két éjjel 2 óra 20 perczkor, nyugszik délelőtt 10 óra 17 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.

A Petőfi Ház (erekléymuzeum) Bajza-utca 21. szám. Nyitva 10—2-ig. Belépődíj 1 korona, keddi na-

pokon ingyenes. — A Műcsarnok tavaszi kiállítása. Nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona, azontúl 40 fillér. — A Nemzeti Szalon tavaszi kiállítása. Nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Képzőművészeti Főiskola kiállítása a Könyves Kálmán szalonjában. Nyitva 9—1-ig. Belépődíj 40 fillér. — A Művészeti kiállítás. Nyitva 10—8-ig. Belépődíj 1 korona. — Bányagtervkiállítás a telefon központ épületében. Nyitva 9—1-ig és 3—5-ig. Belépődíj nincs. — Agancskiállítás a Vigadóban. Nyitva 10—4-ig. Belépődíj 1 korona.

Nyitvalevő múzeumok és könyvtárak: A Nemzeti Múzeum összes tárai 9—12-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Az Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — A Történelmi Képcsarnok 10-től fél 2-ig. — A Földtani Intézet Múzeuma 10—1-ig. — Az aquincumi múzeum egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum és könyvtára 9—1 óráig. — Az Erzsébet Múzeum 9-től fél 1-ig. — A fővárosi könyvtár 9—12-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítása 9—12-ig.

Hétfé, április 4. — Róm. kath.: Gyümölcsösök boldogasszony. — Prot.: Izidor. — Görög-orosz: márczius 22. Vazul. — Zsidó: Vead. 23. — A nap két reggel 5 óra 36 perczkor, nyugszik este 6 óra 31 perczkor. — A hold két éjjel 3 óra 16 perczkor, nyugszik délelőtt 11 óra 32 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.

Japán vendégeink

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 2.

Ami figyelemmel kíséri a nálunk időző japán vendégek alapos körutjait és kirándulásait, kétségtelenül megállapíthatja, hogy Napkelet gyermekei nem szórakozási uton vannak, hanem látni és tapasztalni akarnak. Az a komoly elmélyedés pedig, amelylyel idejüket egyes intézményeinknek szentelik, azzal a jól eső öntudattal töltöttek el, hogy nálunk Pesten is van látni való, olyasmik, amelyek megbecsülésre méltó impresziókat keltenek a minden nemes és jó íránt fogékony japánok lelkiületében.

A fővárosban időző japán előkelőségek: *Fushimi* japán herceg és neje, *Csuneko* hercegnő kíséretükkel ma délelőtt kezdtek meg a főváros nevezetességeinek megtekintését. Automobilon először a királyi várpalotába hajtottak, ahol *Szegedy-Maszk* Aladár dr. udvari tanácsos, az udvarnagyi hivatal vezetője fogadta és *Roth* várkapitány kalauzolta a fenséges vendégeket. A hercegi pár rendkívül nagy érdeklődéssel hallgatta a magyarázatokat és különösen a Szent István és a Hunyadi-terem nyerte meg tetszését. Az Erzsébet-királyné emlékműzomban *Isoz* Kálmán muzeumi, ör szolgált magyarázattal. A királyi palotából a vendégek a haditengerészeti különítmény megismerésére indultak s ott gróf *Firmian* parancsnok fogadta őket. *Fushimi* herceg maga is tengerésztiszt lévén, behatóan érdeklődött a monitorok minden apró részlete iránt és igen nagy szaktudással beszélt. Azután a katonai automobil-szakaszt nézték meg, amely az ő tiszteltükre vonult föl a Duna budai partjára. Onnan a hercegi pár és kísérete visszatért a tengerészeti különítményhez és monitoron tette meg az utat az országházig. Az országházban várpalotai *Palotay* Ödön japán császári konzul szolgált magyarázatokkal.

Az országházban *Dessewffy* Arisztid elnöki tanácsos fogadta a vendégeket, akiknek rendkívül megtetszett és ámponált a magyar parlament épületének pazar berendezése. A herceg a képviselőház üléstermében érdeklődött az egyes pártok elhelyezkedése felől s további kérdéseire *Palotay* Ödön budapesti japán konzul elmondotta, hogy mindaz, ami az épületben van, kizárólag magyar anyagból való magyar munka. A herceg erre megjegyezte:

— Ez minden esetre óriási kulturáról tesz tanuságot.

Délben lunch volt a Hungária-szállóban. Utána a vendégek kihajtottak a Szépművészeti Múzeumba, ahol *Kammerer* Ernő miniszteri tanácsos igazgató és dr. *Térey* Gábor fogadta őket.

A Szépművészeti Múzeumból a Mezőgazdasági Múzeum megtekintésére indult a társaság. A múzeum lépcsőjén *Ottlik* István államtitkár, *Saárossy-Kapeller* Ferencz miniszteri tanácsos, a múzeum igazgatója, *Németh* József osztálytanácsos, dr. *Kocs* Jenő és dr. *Moldoványi* Sándor miniszteri titkárok várták a vendégeket. A múzeumban *Saá-*

rossy-Kapeller miniszteri tanácsos szolgált magyarázatokkal. A vendégeknek különösen tetszettek a buzafajok s általában a gabonaművek mintái. A múzeum megtekintése után a földművelésügyi minisztérium gazdag oszonnát adott a vendégek tiszteletére. Távozásuk előtt a vendégek beirták nevüket a múzeum emlékkönyvébe. Távozóban a herceg kezét szorított *Ottlik* államtitkárral és *Saárossy-Kapeller* miniszteri tanácsossal, igen melegen megköszönte a fogadtatást s elragadtatással mondotta:

Európai tanulmányutamon sok minden szépet láttam, de a magyar mezőgazdasági múzeumhoz hasonló szép kiállítás megtekintésében nem volt részem. Igazán nagyon kellemesen lepett meg mindaz, amit itt láttam.

A Múzeumból az *Andrássy*-uton és a *Nagy-Köruton* az Iparművészeti Múzeum *Üllői-uti* palotájába hajtottak. Itt *Radisch* Jenő miniszteri tanácsos, igazgató fogadta és kalauzolta a termekben vendégeket. Különösen a magyar himzések és faragások tetszettek nekik.

Fushimi herceg és felesége a Hungária-szállóba visszatérve, lakóosztályukban megebédeltek s holnap reggel hét óra ötvenöt perczkor kíséretükkel Bécsbe utaznak, ahova várpalotai *Palotay* Ödön budapesti japán császári konzul is elkíséri őket. A bécsi japán nagykövetség holnap ebédet ad a hercegi pár tiszteletére, akik hétfőn Fiuméba, onnan Triestbe utaznak, majd pedig folytatják utjukat Szent-Pétervárra. Oroszországból Angliába megy a hercegi pár, ott hajóra száll s Észak-Amerikán át visszatér hazájába.

— Lapunk legközelebbi száma a kettős ünnep daczára kedden reggel a rendes időben jelenik meg.

— Az „Egyetértés Vasárnapja“. Az „Egyetértés“ rendes heti melléklete ezuttal fölülmulja a legjobban illusztrált lapot, mert a legnagyobb mértékben és legszélesebb körben felöleli a bel- és külföldi eseményeket. Különösen szenzációszak

az ököritői vémes katusztrófáról készült eredeti fölvételek, amelyek megdöbbentően mutatják be a rettenetes pusztulást. Hét érdekes képünk van s ezek közül az első

az ököritői pajta romjai, azután következnek,

az ádozatok temetése egyes sírokba, a tömegsír, ahova a fölismerhetetlen halottakat temették,

a hatóság intézkedése a temetőben, a hozzátartozók bucsuja a síroktól, a vizsgálóbíró a temetőben, az ököritői temető egyik részlete.

A továbbiakban adjuk *Hevesi* József, a kiváló magyar író és az „Egyetértés“ illusztris munkatársának arcképét abból az alkalmából, hogy *Hevesi* József negyvenéves írói jubileumát ünnepli.

Közöljük *Kálmán Gusztáv*, az új kereskedelemügyi politikai államtitkár és

Stettina József, az új kereskedelemügyi adminisztratív államtitkár arcképét.

Helvey *Laura*, a Nemzeti Színház kiváló művésznője negyvenéves színésznői jubileumát ünnepelte.

Urán *Dezso*, az „Egyetértés“ belmunkatársa, szövegírója a „Vízibetjárók“ című operettnek, amely a napokban került színpadra sikerrel.

Jankovich *Marcell*, volt országgyűlési képviselő, a Kossuth-párt szócsoka a Hungáriában lezajlott Kossuth-lakomán.

Mösmer *József* fővárosi nagykereskedő agyonlőtte magát.

Liebstein *Zsigmond*, a budapesti ipar és kereskedelmi kamara irodaigazgatója, aki e héten ünnepelte negyvenéves hivatali jubileumát.

Van képünk: a bolgár királyi pár konstantinápolyi látogatásáról,

a holland trónörökösőről, a spanyol ujonczok esküteléről és az emsi nagy színházéjáról.

Bemutatjuk a szerb skulptúra épületét és a párisi állatkiallítás nagy csarnokát.

A szövegrészben van *Kocsis* Sándor, *Szeesányi* Antal novellája és több külföldi író dolgozata.

— Személyi hírek. *Lajos* *Viktor* főherceg ma hosszabb tartózkodásra Salzburgból Meránba utazott.

Georgi osztrák landwehr-miniszter ma reggel nejevel együtt Szerajevóba Bécsbe utazott.

Eröss *Lajos* ref. püspök és *Degenfeld* *József* főgondnok április 9-én a nagyváradi ref. egyház látogatására érkeznek Nagyváradra, ahol a vendégeket ünnepiesen fogadják.

— A király születésnapja. A Pol. Corr. jelenti: Egyes lapok legutóbbi azon hírével szemben, amely szerint ő felsége nyolczvanadik születésnapja alkalmából több külföldi fejedelem látogatást fog tenni Bécsben, jól értesült helyről közlik velünk, hogy a német császár ugyan talán szeptember havában valószínűleg meglátogatja Bécsben ő felségét, de arról, hogy más fejedelem is látogatásokat tennének az itteni udvarnál, nem tudnak semmit sem.

— *Kossuth* *Ferencz* betegsége. *Kossuth* *Ferencz* állapotában a mai nap folyamán javulás állott be. A beteg az éjszakát nyugodtan töltötte s fájdalmai csillapodtak. Délelőtt meglátogatta háziorvosa, báró *Müller* *Kálmán*, főrendiházi tag, aki határozott javulást konstataált ugyan, de kijelentette, hogy még néhány napig ágyban kell maradnia. A déli órákban gróf *Apponyi* *Albert* kereste fel a beteg pártvezért s a két politikus hosszasan tanácskozott.

— *Roosevelt* európai körutja. *Roosevelt* ma reggel 8 óra 30 perczkor a „Prinz Heinrich“ gőzessel Nápolyba érkezett. Az olasz kormány nevében a prefektus üdvözölte. Megjelent a fogadásra az amerikai nagykövet és a nápolyi konzul is.

— *A Hochberg-pör és a német trónörökös*. Newyorkból jelentik, hogy a *Barnes* elnői per iránt, melyben tudvalevőleg felolvasásra kerültek a német trónörökösnek gróf *Hochberg*hez intézett levelei, egyre nagyobb mértékben nyilvánul a közönség érdeklődése. *Barnes* a tegnapi tárgyaláson azt vallotta, volt, mert ő gróf *Hochberg*nek, amikor őt jés összegét annak a pénznek, mely az általa a grófnak eladás végett átadott részvényekért befolyt, ami annál gyalázatosabb cselekmény volt, mert ő gróf *Hochberg*nek, amikor őt Németországba küldte abból a czéltől, hogy arisztokrata barátai és ismerősei körében *Barnes* részvényeire vevőket szerezzen, nagy előleget adott. Gróf *Hochberg* csak tizenöt ezer dollár értékű részvényt adott el barátainak, köztük a német trónörökösnek. Gróf *Hochberg*, amikor visszatért Németországból, azt beszélte *Barnes*nek, hogy barátai, akik tőle részvényeket vettek, egyetlen egy esetben sem fizették ki neki a teljes vételárat.

— *Ivánkovic* püspök halála. *Ivánkovic* *János*, a roznyói egyházmegye nyugalomba vonult püspöke, csütörtökön, márczius 31-én, rövid szenvedés után, 64 éves korában *Dunakeszi-Alagun* meghalt. *Ivánkovic* az 1895-ik évben elhunyt nagydídemű *Schopper* *György*nek volt utóda a roznyói püspöki székben és e minőségben csaknem egy évtizeden át volt egyházmegyéjének főpásztora, de adósságai miatt csődbe kerülve, tudvalevőleg lemondott díszes egyházi méltóságáról és 8000 korona nyugdíjával *Dunakeszi-Alagun* vonult vissza, ahol csendesen éldegélt. Holttestét *Dunakeszin* szentelték be és ma délután 4 órakor temették el a *Kerepesi*-temető halottasházából. A temetési szertartást *Balázs* *Lajos* roznyói püspök végezte, aki most a fővárosban időzik.

— *A rákbetegség gyógyítása*. A párisi „*Matin*“ előre jelzi, hogy *Doyen* tanár belegyőzésével legközelebb szenzációs cikksorozatot fog megkezdeni a tudós tanár korszakot alkotó új találmányairól a fertőző betegségek gyógyítása terén. Az idézett lap már ma hirt ad róla, hogy *Doyen* tanár egy új szert talált föl, amelyet *Hycolysine*-nek nevezett el és amely *Colloid*-összetételből áll. Ennek a szernek segítségével *Doyen* minden fertőző betegséget gyógyítani képes. A „*Matin*“ jelzi, hogy *Doyen* új metodusai nagy forrongást fognak előidézni az orvostudományban.

— **Uj királyi tanácsos.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. Winkler Adolf soproni ügyvédnek, a közélet terén szerzett érdemei eleismerésül a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **Ünnepelt vasutigazgató.** Méltó egyéniséget ért a királyi kegy azzal, hogy ruttkai Ráth Péter udvari tanácsos, a kassa-oderbergi vasut vezérigazgatója a Lipót-rendet kapta, akit annak idején érdeme szerint méltattunk. A székesi egyesület Budapesten, dr. Haberern Pál egyetemi tanár elnöke alatt tegnap tartott ülésében egyhangulag elhatározta, hogy ruttkai Ráth Péter udvari tanácsost, tekintettel azokra az elévülhetetlen érdemekre, melyeket céltudatos tarifa és forgalmi intézkedéseivel a Szepesség, főleg pedig a Magas Tátra idegenforgalmának emelése körül szerzett, kitüntetések alkalmából melegen üdvözlő és ezt egy küldöttség által átadandó üdvözlő iratban fogja tudomására hozni.

— **Uj kamarások.** A király, mint a hivatalos lap mai száma közli, Bercezy Jenő igazságügy-ministeri segédtitkár, 15. sz. huszárezredbeli tartalékos hadnagynak, továbbá dr. d'Orsay Grimaud Ede debreczeni 2. sz. horvédhuszárezredbeli hadnagynak és báró Wersebe Gisbert helytartósági fogalmazó-gyakornoknak a kamarási méltóságot díjmentesen adományozta.

— **Mössmer József temetése.** Mössmer Józsefet, a tegnapelőtt öngyilkossá lett belvárosi nagykereskedőt ma délután temették el a kerepesi temető halottas házából igen nagy részvét mellett. A holttestet a család kérésére a rendőrség nem boncoltatta fel, miután az öngyilkosságot kétség-telenül megállapították és így még tegnap kiszállították azt a kerepesi temető halottas házába, ahol díszes ravatára helyezték. Valóságos virág-erdőben feküdt ott a koporsó, a ravatal maga és a falak környéke telve volt szebbnél-szebb koszorúkkal, melyeket a család, a barátok, az ismerősök, az alkalmazottak s a különféle egyesületek küldtek. A temetés 3 órára volt kitűzve, de már 2 órakor kezdett gyülekezni a gyászoló közönség. A megjelentek között ott voltak: a Kereskedelmi Csarnok küldöttsége Füst László alelnök és Schreyer Jakab dr. főtitkár vezetése alatt, a Kereskedelmi Testület küldöttsége Breiner L. Zsigmond és Kunz József vezetésével, a Kereskedelmi Múzeum küldöttsége, de küldöttségileg képviseltették magukat még: a Belvárosi Polgári Kör, a Kereskedelmi Akadémia Szuppán Vilmos igazgató vezetésével, a Fővárosi Kereskedők Egyesülete, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés, a Belvárosi Polgári Kör, a IV. kerületi előljáróság, a belvárosi nemzeti munkapárt, a Ferencz József kereskedelmi kórház, az Utazók egyesülete s még igen sok más kereskedelmi és jótékony testület. A holttestet Stieber Vincze terézvárosi apát-plébános szentelte be nagy segédlettel, majd kivitték azt a gyászokocsira, amikor azután Sigmund József a Fővárosi Kereskedők Egyesületének alelnöke mondott megható bucsubeszédet. Az operaház kórusa énekelte ezután, majd eltemették a holttestet a kerepesi-úti temetőben.

— **A csillagász gyilkosa.** Most már nincs kétség abban, hogy Charlois nizzai csillagászt Brenguez nimesi orvos gyilkolta meg, akit — mint megirtuk — a gyilkosság gyanúja alatt letartóztattak. Brenguez Párisból Nizzába szállították, ahol végre vallomásra bírták. Brenguez ugyanis nagyobb pört folytatott Charlois ellen, amelyet azonban az utóbbi nyert meg. Brenguez ezen annyira felindult, hogy elhatározta, hogy ellenfelét elteszi láb alól. Miután alibiről gondoskodott, még aznap Nizzába utazott, ahol a gyilkosságot végre is hajtott. Azt hiszik, hogy az orvos felesége is tudott a gyilkosság tervéről.

— **Tömeges mérgezés.** Moszkvában a Hintzerle gyárban borzalmas katasztrófa történt. Mérgező gázok hatoltak be az egyik nagy munkaterembe és tizenkét munkás meghalt hetven aszonyt nagy ügyvel-bajjal sikerült megmenteni.

— **Földrengés.** Két maczedóniai helységben tegnap nagy földrengés volt. Több ház beomlott és néhány gyermek odaveszett. A lakosság között óriási a pánik.

— **Széchenyi-émlékünnep.** A József főherceg fővédőségeivel és gróf Széchenyi Béla koronaőr disznökségével április 8-án a fővárosi Vigadóban rendezendő nagyszabású Széchenyi-émlékünnep iránt, amelyen kíséretével együtt a főherceg is megjelenik, olyan nagy az érdeklődés, hogy már a jegyárúsítás első napján igen sok jegyet eladtak. A sokfelől megnyilatkozott kívánságra, hogy az iskolák növendékei is jelen lehessenek az ünnepen s közvetlenül hallhassák gróf Apponyi Albertet és gróf Széchenyi Aladárt a legnagyobb magyar emlékének méltatásakor, az országos bizottság úgy határozott, hogy a közép-, szak- és elemi iskolák növendékei részére ötven filléres belépőjegyet bocsát ki. Az iskolák április 6-ig az irodához fordulhatnak tanulójegyéért. Vasárnap és a hétfői ünnepen szünetel a jegyárúsítás.

— **A bóra.** A dühöngő bóra és szélvihar még mindig tart. Abóráról legerősebben megtámadott utcákon a vöröslők biztorságára köteleket feszítettek ki. A parti hajózásban zavarok álltak be. A heves szélvihar miatt az Ultrónia kivándorlási gőzös nem indulhatott el.

— **Az Aetna lávafolyamai.** Az Aetna háborgása nem olyan vehemens már, mint eddig volt, de azért a kráterekből még folyton láva ömlik. Katániából jelentik, hogy a láva főága óránként tíz méterrel Borella felé tart. Azt hiszik, hogy a talaj minőségére való tekintettel Borella és Del Passzo községeket nem fenyegeti veszedelem. Pante Novella irányában lassan halad előre a lávafolyam. A lakosság valamivel nyugodtabb. A hamu és kőzapor folyton tart. Éjjel hó esett. Cavallieroból jön a hír, hogy a tüzes láva elöntötte a helységet, de a lakosság még idejekorán elmenekült.

— **A „Háztartás.”** A magyar asszonyok lapja, a „Háztartás” Urainé-Hentaller Lilly szerkesztésében ezuttal is változatos tartalmu és felől mindent, ami a magyar asszonyt érdekli. Különösen dus a Konyha-rovat, de tartalmasak a többiek is. Mutatványzámmal ingyen szolgál a kiadóhivatal (VII., Aréna-ut 68).

— **Tűzvesedelem Máramaroszigeten.** Máramaroszigeten ma délután két órakor a Dianna-utczában Czuker Móricz üresen levő betonraktárában tűz ütött ki. A szomszédos fából épült emeletes épület szintén tüzet fogott és mindkét épület porráégett. A tűzhöz kivonult a tűzoltóság és a katonaság és dacára a nagy munkának, a tűz bekapott Kaufmann Hers Léb és Winkler testvérek háromszáz méter hosszú faraktárába, ahol óriási mennyiségű anyag pusztult el. Mintegy husz méternyire a nagy tüztől van Stern és Deutsch szeszraktára és fűrésztelepe. A katonaságnak úgy sikerült a tűz tovaerjedésének elejét venni, hogy egy hatvan méter hosszú faszint széjelverték, a benne levő deszkákat pedig kihordták és így elvágták a szeszraktárhoz vezető utat. A faanyag még mindig ég, de a veszély már elhárult.

— **A levegőharc halottja.** San-Sebastianban ma halálos baleset érte Le Blont, a hírneves aviatikus. Blierot-rendszerű aeroplánjával szállt fel, noha nagy szél dühöngött s a tenger fölött akart repülni, de alig emelkedett föl körülbelül harmincz méter magasságra, a szél elkapta a repülőgépet. Le Blon lezuhant és szörnyethalt, aeroplánja darabokra tört. Le Blon egyik volt a lehiresebb francia aviatikusoknak, az ardennei versenyben 1905-ben harmadik díjat kapott, a múlt hónapban résztvett a nagy versenyben Heliopolisban s akkor a távolsági versenyben 143 kilométeres uttal a második díjat nyerte el s ugyanakkor nyolcz percz alatt futott be tíz kilométert.

— **A pap vallást cserél.** Érdekes fölszentelés színhelye volt ma délelőtt 11 órakor a budai evangélikus templom, a Bécsikapu-terén. Flivelies Fülöp, aki eddig a szerémmegyei Neudorfban működött mint római katolikus pap és hitoktató, átlépett az evangélikus egyház kötelékébe és ma délelőtt tette le a papi fogadalmat Soholtz Gusztáv bányai egyházközségi püspök előtt. A fölszentelésnél Wallentinyi Aladár püspöki titkár és Bezegh Samu püspöki másodlelkész segítettek. Az új segédlelkész Abaffy horvát-szlavon főesperes mellé osztották be.

— **Véres kardaffér Athénben.** A katonatisztek, úgy látszik, Görögországban éppen olyan érzékenyek s csak úgy fordulnak az ultima ratiohoz, mint máshol. Kritikára karddall feleltek Athénben is. Egy onnan érkezett távirat jelenti az alább elmondandó véres eseményt. Egy tüzérhadnagy és egy tüzéraltisztnak tegnap az utcázan megtámadták és összekaszabolták Vladiancv egyetemi magántanárt, aki eszméletlenül összeesett. A merényletre Vladianovnak egy tanulmánya adott okot.

— **Az elkésett tél.** A vidéken több helyen még mindig havazik és — ami annál sokkal rosszabb jelentőségű — fagy is. A gazdák mindenhol a legnagyobb aggodalomban vannak. Magyarkanizsáról jelentik, hogy ott márczius 29-ike óta állandóan havazik és éjjelenként fagy. A barack- és egyéb virágzó gyümölcsfákban nagy a kár. — Apatinból táviratozzák: A múlt éjjel folyton esett a hó. A földet vastag hóréteg borítja. Az idő hideg. — Madridban és környékén sűrűn havazik, óriási orkán dühög a tengeren és Spanyolország sok tájé. káról hófúvásokat jelentenek.

— **A képviselőházi botrány.** A képviselőház botrányának második felvonása: a rendőrség nyomozása ma véget ért. A tíz napi munkáról a rendőrség a következőkben számol be:

A képviselőház ez évi márczius hónap 21. napján tartott ülése alkalmából több volt országgyűlési képviselő gróf Héderváry Károly magyar királyi miniszterelnök urat az 147—48. évi III. törvény-cikk 23. szakasza alapján gyakorolt hivatalos eljárása közben tettelesen bántalmazta és úgy rajta, mint a védelmére siető gróf Serényi Béla magyar királyi földmívelésügyi miniszter uron testi sértéseket ejtettek. A rendőrség ezen bántalmazások és testi sértések folytán a nyomozást azonnal saját hatáskörében és a budapesti királyi ügyészségnek 1910. évi márczius hónap 23-án kelt 17678 k. ú. 1910. számú átirata értelmében folyamatba tette. A nyomozás a mai napon befejezést nyervén, az összes iratok a lefoglalt bűnlelkekkel együtt a királyi ügyészségnek adták át. A tanuk vallomása szerint ezen bűncselekmények elkövetésével Zakariás János, Markos Gyula, Hoffmann Ottó, Beck Lajos, Eitner Zsigmond és ifjabb Madarász József volt országgyűlési képviselők terhelhetők, akik is a főnforgó bizonyítékok alapján a btkv. 168., illetve 301. és 302. szakaszaiba ütköző bűncselekmények miatt följelentettek. Arra nézve, hogy ezen bűncselekmények előzetes összebeszélés folytán tervszerűen követték volna el, illetve hajtották végre: a nyomozás aktái bizonyították nem szolgáltak. Ma délelőtt még két tanut hallgatott ki ez ügyben dr. Császik Pál rendőrfogalmazó. Mind a ketőre dr. Beck Lajos volt képviselő hivatkozott, igazolni kívánván, hogy ő nem vett részt a miniszterek bántalmazásában. Az egyik hivatkozott tanu Sümegi Vilmos volt országgyűlési képviselő volt, aki kijelentette hogy fentartja ugyan az előbbi kihallgatása alkalmával tett kijelentését, hogy az eljárást törvénytellennek tartja és általánosságban nem tesz ezuttal sem valomást, minthogy azonban konkrét esetre kérte a kihallgatását egyik volt képviselőtársa, hajlandó a hozzá intézett kérdésekre felelni. Ezután elmondta, hogy az egész esemény alig néhány percz alatt ment végbe, úgy, hogy lehetetlen volt megállapítani a nagy tumultusban, hogy kik vettek abban részt. Annyit bizonyíthat, hogy amikor a kavarodás keletkezett, ő a padok között beszélgetett Zichy János gróffal és ekkor Beck Lajos a hátuk mögött állott s így a dobálásban nem vehetett részt. Amikor már a miniszterek megsérültek, akkor a többiekkel együtt Beck is a terem közepére nyomult s hogy aztán miről szerepe volt a kavarodásban, azt nem tudja. Ugyancsak ma hallgatták ki Gombos Gyula ügyvédjelöltet is, akire szintén Beck Lajos dr. hivatkozott.

— **Letartóztatott törvényszéki bíró.** Az eszéki csendőrség letartóztatta Domin György törvényszéki bírót, aki járásbíró korában nagyobb összeget sikkasztott s most pörének tárgyalása előszökni készült.

— **Családi tragédia.** Nagy János makói birtokos, ik boldog családi életet élt nejevel és 3 gyermekével, pár hét előtt meghült, azonban Nagy azt hitte, hogy tudóvészbe esett. Ma délután Nagy maga köré vette gyermekeit s azokkal játszadozni kezdett, majd hirtelen egy nagy kést rántott elő és mellbedőfte magát. Halálós kínjai dacára tovább játszadozott gyermekeivel, addig, míg teljesen elvérzett és meghalt. Az apró gyermekek tovább játszadoztak atyjukkal és csak a szobába később betérő neje vette észre a szerencsétlenségét.

— **A szélhámós báró.** Báró Zornberg Sándor többrendbeli szélhámósodást követett el Kaposvárról és Somogyországban. A csendőröknek sikerült őt Balatonbogláron elfogni. Az orvosok megállapították, hogy báró Zornberg nem hülys, hanem örült és így a fogházból átszállították a kaposvári elmeógyógyintézetbe.

— **Házasság.** Grünfeld Rózsikát (Felvincz) eljegyezte Kovács Nándor bányamérnök (Egerezsi.) Klin Hugó, bagántisztviselő eljegyezte öz. Rudó Bélánét, született Wisinger Gizellát.

Szabó Miklós Szatmárról eljegyezte Hirsch Szeréut Budapesten.

Posztl Leonát eljegyezte Csatory Alajos Csókán.

— **Nászajándékok.** Jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műőrás ékszerterelepen, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29., I. em. szereshetők be. Nagy képm album-árjegyzék bérmentve küldetők.

— Nagy bányász-sztrájk. Newyorkból táviratozzák, hogy a pensylvániai nagy bányász-sztrájk nem fog sokáig tartani. A bérházak olyan mérvet öltöttek, hogy naponta 1,250.000 tonnával csökkent a széntemelés és a bányások munkabérvesztése egy nap alatt ötödfél millió dollárt tesz ki. A bányamunkások szövetségének elnöke szerint a sztrájk két hét múlva fog véget érni. A bányatulajdonosok készek az engedékenységre és Indianapolisban az ottani 300.000 bányász bérkövetelését már teljesítették a bányavállalatok.

— Sikkasztó szállító. Ma délután a fővárosban a posta kárára elkövetett sikkasztás történt, amely méltóan illeszkedik bele a mostanában gyakori postai sikkasztások sorozatába. A tettes Angelus Dezső, akinek a Károly-körút 7. szám alatt jömenetelnek tartott szállító-üzlete s egyúttal postai gyűjtőhelye volt. Az ilyen postaboltokban tudvalókéleg csak ajánlott leveleket és csomagok vesznek fel. Angelusnak azonban szerencséje volt: a Kisebelsi Gránitkőbánya igazgatósága három ajánlott levelet adott fel nála. Az ajánlott levelek azonban pénzt tartalmaztak. Az Angelus-cég alkalmazottja feladóvevényeket adott az ajánlott levelekről az igazgatóság küldöttjének, aki erre távozott. Angelus Dezső, amikor megtudta, hogy az ajánlott levelekben pénz van, alkalmazottját valami ürügyvel eltávolította. Ezalatt magához ragadta a leveleket, felbontotta és az összegeket el-sikkasztotta azután eltűnt. Amikor az ajánlott leveleket a posta számára továbbítani kellett volna, az alkalmazott jövedelvet vette észre a három ajánlott levél hiányát. Azonnal jelentést tett a dologról, amár is inkább, mert főnöke sehogy sem akart előkerülni. Kétségtelen, hogy Angelus az el-sikkasztott összegekkel megszökött. A rendőrség nyomozást indított és körözött. A kár 7000 korona. Angelus Dezső szegény ember volt és éveket ezelőtt tönkrement Deutsch Henrikől vette át, mint annak volt alkalmazottja, annak jömeneteli szállítási üzletét Rác Dezsővel gyűjtötte. Az egész Angelus és Rác ezímen jegyezték, de mint hírlék, Rác később kivált és azóta Angelus anyagi zavarokkal küzdött. Valószínűleg nem tudott már elszámolni azokkal a kereskedő cégekkel sem, akiknek szállításokat és utánvételezéseket végzett, úgy hogy a károsulás megállapítása még csak napok múltán történhetik meg.

— Tarnovszka-pör. Velencéből jelenté tudósítónk: A ma délelőtti tárgyalás semmi újat nem hozott. Folytatták Mankowski kihallgatását, aki azt beszélte el, hogy mielőtt Priljukow elmene-kült, levelet írt neki, amelyben megbízta ügyeivel. Egy esküdt: Mit szolt Priljukowné férje szö-késéhez?

Tanu: Nagyon sajnálta és emlegette, hogy Tarnovszka kergette férjét a romlásba.

A következő tanu Priljukovnak egy volt ügy-védsegédje. Elmondta, hogy Priljukov csak hiva-tásának és családjának élt, míg meg nem ismerke-dett Tarnovszkával. Hamarosan benső lett köz-tük a viszony s Kievben szeltében beszéltek, hogy Tarnovszka kedvese Priljukovnak. Egy napon a tanu megbízást kapott Priljukovtól, hogy készítse el a butorok leltárát, mert biztosítást akar kötni. Körülbelül abban az időben jött Moszkvából Tar-novszka és rá akarta beszélni Priljukovot, hogy biztosítsa életét az ő javára. Ezzel Rikteric orosz Enut hallgatták ki, de ez csak azt tudja, amit az újságokból olvasott.

Az ügyész: Beszéltek-e Kievben, hogy Tar-novszka egy kokott?

A tanu: Igen, ilyesfélét hallottam emlegetni. Már tegnapelőtt úgy határozott a törvényszék, hogy ma zárt tárgyalást fog tartani és ma dél-utánra a bíróság kirekesztette a közönséget és a sajtó képviselőit. Zárt ajtók mögött hallgatták ki az orvosokat és az orvosszakértőket Tarnovszka be-tegségéről és lebetegedéseiről.

— A tuberkulózis gyógyítása. Kételkedőket is meggyőzni alkalmasak azon fényes eredmények, melyeket a tüdővész kezelésénél szerumoltásokkal érhetünk el oly esetekben, mikor minden más be-avatkozás hiábavalónak bizonyult. A szérum ugyanis nemcsak azáltal fejti ki hatását, hogy a beteg szervezetben a kárt okozó bacillusokat el-pusztítja, hanem azt egy újabb fertőzéssel szemben immunizálja. A hosszabb idő óta szérumkezelést alkalmazó dr. Harmat Gyula kimutatta, hogy az intézetben és inhalatóriumában (Budapest, VII., Rákóczi-ut 82.) százzal megkezelt betegek fele gyógyul, negyede azonban javul s negyedénél még kedvezően befolyásoltatik a baj.

— A téli fürdőevad a budai Szt Lukács-für-dőben. Márczius hóban számosan keresték fel a külföldről és belföldről a Szt. Lukácsfürdőt, mely-nek forró-meleg kénforrások és természetes ásványiszapürdője különösen az átmeneti időszakban alkalmas a fürdő gyógykezelésére. Felmentjük azok közül, aki márcziusban ott voltak, a következőket: Demeter Marcic, tanár, Nisch; Apostoleanu Györgyné, magánzó, Focsáni; Hugó Reiter, gyár-tulajdonos, Dresden; dr. Král Miklós, törv. jegyző, Serajevo; Ruffin Bekerman és leányai, földbirtokos, Radom, Charlotte Schiel, Focsáni; dr. Pollatssek Bernát, főorvos, Banjaluka; Eduard Silberstern k., Braila; Elza Tufelcik, Focsáni, Copony M. volt országgyűlési képviselő, Brassó; hegyfalusi Sugár Sándor, földbirtokos, Csorna; özv. gróf Haller Je-nőné, Darloez; dr. Weisz Károly és neje, orvos, Besztercebánya; Bród Gyula, Miskolcz; Siegler Ferenc és neje, földbirtokos, Zics; Lőrinczy Dé-nes, Székelykeresztúr; Thassy Lajos, főszolgabíró, Zalaegerszeg; Németh Dezső és kísérete, gyógy-szerész, Pápa és még számosan. A jelenlegi átme-neti időszakban, mely a nyári időnyt megelőzi, a teljes téli berendezések változtaflapul fentartatnak a fürdővendégek és a gyógykezelések biztosítására.

— Öngyilkos urleány. A Logody-utca csend-jét ma estebéd tájban revolverdörrenés zavarta meg. Egy fiatal leány dobta el magát az életet. A tavasz büne-e a gyakori és sok öngyilkosság, vagy pedig epidémia. Ki tudja. Ma egy uricsalád gyermeke hozott szomorúságot és mély gyász-t azokra, akik szerették. A Logody-utca 49. számú házban lakik Margittay József miniszteri tanácsos. A család éppen vacsorázni készült, mikor a szom-szédos szobában lövés dördült el. A háziak besiettek s ott találták a padlón, holtan a minisz-teri tanácsos leányát, Margitot. Kezében brownin-got szorongatott a 21 éves boldogtalan teremtés, Jobb halántékából osepögő vér jelezte, hogy a golyó jól talált. Azonnal meghalt. Hulláját otthon hagyták, a villát lezárták és megtagadtak minden-nemű az öngyilkosság okára vonatkozó felvilágosi-tást. Az öngyilkosság okáról különböző verzió kering Arokonszenyos urleány öngyilkosságát állítólag heves vitatkozás előzte meg és az elkeseredés adta ke-zébe a fegyvert, hogy nem mehetett nőül aho-z, akit a maga számára választott. Völegénye bete-geskedett, úgy hogy családja jobbnak látta fel-bontani az eljegyzést. Ebbe nem tudott belenyu-godni a leány s inkább a halált választotta sem mint le kellesse mondani arról, akit szeretett. A közbeesülésnek örvendett Margittay-család iránt általános részvét nyilatkozik meg.

— Összegett gyermek. Tegnap este Neu-mann Jakab úgnök a feleségével színházba ment és 4 éves Etelka nevű leányát Benyovszky Mária 69 éves cseléd gondjaira bízta Rózsa-utca 47. számú lakásán. A cseléd azonban elaludt és a leányka az asztalon ég-gyertyát magára rántotta. A kis leány ruhája tüze-z fogott és mire észrevették, a szerencsétlen gyermek egész testén összegett. Eletvesztélyes sérüléscivel a Rókus-kórházban ápolják.

— Eltűnt ügyvéd. Egyik-másik este meg-jelenő lap ma megírja, hogy dr. Deutsch Simon ügyvéd felesége, szül. Ningsli Regina még a mult hó 29-én eltávozott Podmaniczky-utca 37. szám alatti lakásáról és azóta eltűnt. Az egész eltűnési história azonban mesénél nem, egyéb.

— Radó Aladár, az ismert elsőrendű bluz- és pongyola-áruház tulajdonosa, hosszabb külföldi tanulmányutjáról visszatért a fővárosba és hozta magával mindazon újdonságokat és érdekességeket, amit a külföldi chic és elegancia e téren az utóbbi időben produkált. Radó Aladár ismert mű-vészi érzéke és nagy intelligenciája teljes garan-cziát nyújt, hogy az ő figyelme megragadott min-dent és élékely izlése kiválogatott mindent, ami a női divat hullámszái között figyelemre méltónak bizonyult, s ezek az eredmények igen tanulságos és élvezetes formában szemléltethők Radó Aladár legújabbban megjelent „Divatlapjában“, melynek szétküldését e héten már megkezdtek. Akik e Di-vatlapot tévedésből meg nem kapták, annak meg-küldését egy levelezőlapon kérhetik.

— Életuntak. Berger Elemér tizenkilenczéves kereskedőségét ma délelőtt a Nyár-utcai Hungária fürdőben melbe lötte magát. A mentők súlyos sérülé-sekkel vitték be a kereskedelmi kórházba. — Zipper Já-nos 55 éves géplakatos öngyilkossági szándékából a nya-kába szurt egy éles kést, amivel az egyik főért átvágta Sulyos sérülésekkel a Szent István-kórházba vitték s mentők. — Dimitrievics Katalin 29 éves cseléd a Rác fürdő egyik kabinjában a kezén vágta el az ereket, a mentők a Rókusba vitték a súlyosan sérültet.

— Beketow-cirkusz. Nap-nap után nagyobb-dik az érdeklődés a Beketov-czirkusz első műsora iránt. Romanoffról, a csodálatos fejszámolóművés-zről, már az egész város beszél, óriási sikere van minden este Marlofnak, a csontnélküli embernek, a Worthley-csoportnak, a levegő csodáinak, a Gre-gory-Allison-csoportnak, a repülő embereknek, de kivétel nélkül tetszenek a nagy műsor többi sze-replői is. Vasárnap és hétfőn két-két előadás lesz, a délutáni előadásokon is a teljes műsor kerül be-mutatásra.

— Halálozás. Özv. Deutsch Károlyné ma hosz-szes szenvedés után 63 éves korában elhunyt Budape-ten. Az elhunytat kiterjedt rokonság gyászolja.

Óláh József büdzsentsimihályi nagybirtokos, volt hajdunánási függetlenségi képviselő 62 éves korában meghalt.

Dr. Szohner Lajos budapesti ügyvédnek, a buda-pesti ügyvédi kör elnökének hült tetemét ma helyezték örök nyugalomba Gyöngyöshalmajon a megboldogultnak családi birtokán. A temetésen a budapesti ügyvédi ka-mara 15 tagú küldöttséggel képviseltette magát. A sir-nál dr. Papp József kamarai titkár tartott megható gyászbeszédet.

Özv. Sarki Molnár Sándorné 88 éves korában Szen-tesen meghalt.

Bertó Sándor, Szeged törvényhatósági bizottsági nak tagja, a függetlenségi 48-as párt régi, lelkes hive 79 éves korában Szegeden meghalt.

Hubert Francziska, a nagyváradi Orsolya-apácák rendházának egyik legrégebb tagja, Nagyváradon meg-halt.

- × Szép a bajusz Hajdusági pedróval.
- × Tamássy Park-Szanatóriuma Dunaharaszti-ban, Pestmegye. Elsőrangú gyógyító intézet alkoholis-ták, morfinisták és idegbetegek részére. Prospektust ki-vánatra küld az igazgatóság.
- × Fodor-féle vívóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívársra.
- × Bob hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.
- × Szolgálatot vállunk teljesíteni, ha felhívjuk a t. olvasónk figyelmét Guttermuth János (Baross-tér 20.) mai hirdetésére. E fogspezialista szájpadiás nél-küli fogsorokat a természetes fogaktól meg nem külö-nböztesítő módon, 10 évi szavatosság mellett készít.

× Általános választójog Magyarországon. Hogy a szabad választójognak államjogiilag mily nagy fontossága van, leginkább akkor derül ki, ha kellő ala-possággal megfigyeljük azt a jelenséget, hogy meny-nyire kifejlődött minden lényben a vagy tért hódítani, melyen az ő akarata és egyéni izlése érvényesülhet. Hölgyeink a divat terén érvényesítik izlésüket. Szabad választójogukat a legteljesebb mértékben fel is hasz-nálják akkor, amikor elegáns és sikkes aljakert a bécsi „Schossensfabrik“ céget tisztelik meg rendelvényeik-vel, amely cég hirdetésménye lapunk mai számában látható.

× Sohse öreg az ember ahhoz, hogy tanuljon. Ismereteink gyarapítását első sorban jeles könyvek ol-vasásával érjük le. Ilyen a Modern Villamos Gyógy-módról szóló könyv, amely érdekesen és tanulságosan ismerteti a gyógytudományok korszakos haladását a villamos energia igénybevétele révén. Az értékes köny-vet ingyen és bérmentve zárt borítékban küldi meg bárkinek az Elektro Vitalizer Orvosi Rendelő Intézet, Budapest, IV., Semmelweis-utca 4. felmenet 10. sz.

× Valódi tokaji borból készül a Kriegner-féle tokaji china vasbor, mely verszegénység, idegesség gyó-gyítására gyenge gyermekek, áduló betegek erősíté-sére a leghatásosabb. Kis üveg 3.20 korona.

Radó Aladár

elsőrendű bluz- és pongyola-áruházába

Bécsi-u. 5., Deák Ferenc-u. sarok

a szezon legszebb uj-donságai megérkez-ték és előnyös árak-ban beszerezhetők. Legújabb divatlapom szétküldését e héten kezdem meg.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Reiner Frigyes.** A Spárta Athletikai Klub önművelődési köre rendezett ma este zenekari hangversenyyel egybekötött táncmulatságot. Ez magában véve nem nagy esemény. Mégis jelentős este volt ez zenei életünkben. Azá tette Reiner Frigyes karmester — a zenekar vezetője, — akit ma este volt alkalmunk először ilyen minőségben hallgatni. A fiatal karmester, akit mint zongorakísérőt már egy-két év óta a legjelentősebb közönségek sorozunk, oly kiváló karmesternek bizonyult, hogy valóban fájdalmas gondolat az, hogy ez a zseniális karmester, ebbeli kvalitását ezidőszere sem érvényesítheti. Természetesen, mint minden magyar talentumnak, az ő útja is külföldön át fog hozzáunk vezetni. Már látom, mint valamelyik németországi opera karmesterét, hogy aztán akciózt indítsanak arra, hogy „szeretett szülőföldünk szülőltét, a zseniális karmestert” hazahozzák. Hit arra hivatott, igen tisztelt uraim, próbáljunk meg egyszer egy tehetséges embert itthon nagygyá tenni. Ezzel a fiatal emberrel, aki ma annyi zsenialitással dirigálta Beethoven I. szimfóniáját, egyéni felfogással, de a legnagyobb szigorúsággal, annyi finomsággal érezte meg annak a kolosszális műnek — nem fognak szégyent vallani. Azt a rajongást, amelyet a mai jelentéktelennek látszó hangversenyen éreztünk, csak a valódi talentumok megjelenésénél érez az ember. A zenekar, melyet erre az alkalomra állítottak össze, feladatának töle telhetőleg megfelelt. Közben Kelliwoda Olga énekelt néhány dalt igen iskolázottan és sok közvetlenséggel. Ha Reiner szereplése nem köt le annyira bennünket, bizonyosan igen értékesnek találjuk a művésznő énekét, így azonban — bocsánatot kérünk — ez a szereplése nem vált lényeges alkotójává a hangversenynek. Az sem volt fontos, hogy utána táncoltak. Legalább nekünk nem. De fontos volt az a körülmény, hogy a legzseniálisabb magyar karmesterek egyikét ismertük meg ma este Reiner Frigyesben. (o. d.)

(*) **Színházaink műsora.** A Nemzeti Színház jövő hetének nagy művészeti eseménye a „Faust” reprise lesz. Több, mint kilencz esztendő pihentetés után teljesen új rendezésben, új betanulással és szereposztásban, korhű kiállításban kerül a közönség elé Goethe remekműve, amely rendkívül nehéz feladatok elé állítja a színt és színházat egyaránt. Az igazgatóság elsőrendű művészekre bízta a tragédia minden szerepét. A népies jelenetekben a Színművészeti Akadémia összes növendékei stábilizáltak, a zenei számokat a Nemzeti Színház szimfonikus zenekara adja elő, az ének-számokat pedig az Operaház énekei. A 21 jelenethez tömörkedő díszlet és korhű jelmez készült. A „Faust” előadása kivételesen hét órakor kezdődik és nagy technikai nehézségek megoldása révén sikerült elérni azt, hogy bár a walgurgi éjszaka kivételével, a dráma egyetlen jelenete sem marad el, az előadásnak már 11 órakor vége lesz.

Az **Operaházban** holnap, vasárnap Labia Mária kisasszony felléptével a Bohémélet kerül színre, melyben a művésznő Mimit fogja énekelni. Bizetel ezuttal először adja Hajduné. Kivülük Takács, Kornai, Damok, Erdős, Szendrői és Hegedűs működnek közre. Vezényel Márkus Dezső karmester, rendező Alszegey Kálmán főrendező. A delmü után a Csodaváza című baletet adják Nirsy és Brada közreműködésével. A baletet rendezi Guerre Miklós baletmester, vezényli Szikla Adolf karmester. Hétfőn Feinhals Frigyes, bajor királyi kamaratáncos kezd meg több estére terjedő vendégzereplését. Elsőnek a Walkür Wotanjában mutatkozik be, kivülük Vasquezné, Flattné, Fodorné, Szemere, Antes és Venczell működnek közre. Vezényel Kerner István karmester, rendező Alszegey Kálmán főrendező. Évbérlet 65. felvétel helyéért. Kedden Elektrát adják 6-odszor a rendező szereposztásban. Evi bérlet 66. Rendező helyéért. A szerdán rendezendő jótkonyezetu előadásban két vendégzereplő fog közreműködni: Labia Márta kisasszony és Feinhals Frigyes. Pénteken ósós előadás keretében színre kerül Romeo és Julia. Szombaton negyedszer lép fel Labia Mária kisasszony a Karmen című szerepében. Vasárnap Feinhals Frigyes fellépésével a Makranczos hölgyet adják, amelyben W. Krammer Teréz is énekel ezuttal először. Hétfőn, április 11-én gróf Zichy Géza történelmi tárgyú operáját fogják feleleveníteni, II. Rákóczi Ferencet.

A **Vigszínház** jövő heti eseménye a „Théodore és társai”, Nancy és Armon új vígjátékának bemutatása lesz, amelyet pénteken, e hó 8-án tartanak meg. A vígjáték darabot a szezon eleje óta adják a párisi Neuveauté színházban, ahol a világhírű Cassive kisasszony, az „Osztigás Miczi” és a „Miczi hercegnő” kreálójája játsza a női szerepeket, egy a Loutera emlékeztető kettős nő alakot. Nálunk ezt a parádés szerepet Varsányi Irén adja, akinek rég volt híslásabb feladata. Théodorenak, egy mulatni vágyó fiatalembernek szerepében először lép fel Csontos Gyula, a Vigszínház új tagja. A pénteki premierre után még szombaton,

vasárnap és hétfőn ismétlik a „Théodore és társai”. Az „Obsitos”-t játszzák holnap, vasárnap, azután még kedden és csütörtökön. A „Kis cukros”-t hétfőn este és jövő vasárnap délután ismétlik. A „Masamod” holnap délután és szerdán este kerül színre. Hétfőn délután klasszikus előadás lesz, amennyiben a „Makranczos hölgy”-et, Shakespeare remekművét játszzák.

A **Magyar Színház** ujdonsága, Roda Roda és Rössler 3 felvonásos mókája, a „Feldherrenhügel”, amely a múlt héten Heltai Jenő fordításában „Csakó és kalap” címen osztatlan nagy tetszés mellett került bemutatásra. E héten holnap, vasárnap este, hétfőn este, kedden, szerdán, a jövő vasárnap és a jövő hétfőn este van műsorra tűzve. Csütörtökön, pénteken és szombaton egy szenzációs vendégzereplés váltja fel a „Csakó és kalap” előadásait. A párisi Porte-Saint-Martin-színház fogja Rostand legújabb világhírű darabját, a „Chauteleur”-t bemutatni a budapesti közönségnek. E vendégzereplés iránt oly nagy az érdeklődés, hogy a jegyeket tömegesen váltják mind a három előadásra. Holnap, vasárnap délután a „Rozmárin néni” kerül színre, mérsékelt helyárakkal; hétfőn, Gyümölcsoltó Boldogasszony délutánján megismétlik „A kuruzsló”-nak az előadását ugyancsak mérsékelt helyárakkal. Jövő héten vasárnap délután „A sasfiók” kerül színre.

A **Király Színházban** Lehár Ferenc páratlanul nagy vonzerejű operettje, a „Luxemburg grófia”, amely rohamosan közeleik 100-ik előadása felé, e héten is minden este műsorra van tűzve. Holnap, vasárnap délután és hétfőn, Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén lesz délutáni előadás. Holnap a „Jánoska” kerül színre, hétfőn a „Táncos huszárok”-at adják Tényes Annuskával a suszerinas szerepében. A jövő vasárnap „Az elvált asszony” kerül délután színre mérsékelt helyárakkal. Hétfőn, e hó 11-én megismétlik „Jánoska” előadását mérsékelt helyárakkal. Szombaton délután Rákosi Szidi magánénekesi iskolájának növendékei fognak vizskát tartani a Király-színház színpadán. Az „Üdvöske” című operettben fogják képességüket bemutatni.

Az **Uránia Magyar Tudományos Színházban** e hó 8-án, pénteken kerül bemutatásra Csitány Béláné kedves és vonzó tanulmánya, a „Hollandia”. Csitány Béláné évekig élt künn Hollandiában s egész darabjában végig vonul bizonyos meleg szeretet, a holland föld és annak érdeke népe iránt. Maga a darab érdekes vonzó novellisztikus formában tárgyalja Hollandia multját és jelenét, örök küzdelmet a tengerrel, népet és népszokásait, jelentős fejezetet szánva a holland művészetnek. A színház gyönyörű színes állóképekkel és mozgófényképekkel illusztrálta a darabot.

A **Városligeti Színházban** ma, vasárnap és holnap, hétfőn két előadás lesz. Vasárnap délután és hétfőn este „A pesti zsidó” kerül színre. Vasárnap este és hétfőn délután pedig a „Vízibetörők”, Urai Dezső és Donath Lajos mulatságos és dallamos zenéjű új operettje van műsorra, melyet a pénteki bemutatón zajos tetszéssel fogadott a közönség. A színház legközelebbi ujdonsága Henry Bataille „A bohóc” ez. 4 felvonásos színműve lesz.

A **Gyermekszínház**. Holnap, vasárnap „Ludas Matyi” énekes és táncos tündérrege kerül színre; hétfőn a „Hőfőherke és a hét törpé”-t adják.

(*) **Művészek a kultuszminiszternél.** Hivatalból kiadott kommuniké szerint a magyar képzőművészek, tényleg azonban csak a magyar képzőművészek egy csoportja tisztelgett ma gróf Zichy János közoktatásügyi miniszternél. A kisdud küldöttséget Róna József vezette, aki a „Magyar Képzőművészek Egyesülete”-nek körvényét adta át a miniszternek. Ez a körvény, nem tudjuk milyen jogozimen, de az egész magyar művészet nevében arról panaszkodik, hogy a magyar társadalom művész-szeretete — megszünt és, hogy az állam is cserben hagyja őket. Ugyan, ugyan! Ha az urak gondolkoznának egy kicsit, egészen bizonyos, hogy nem mernének panaszkodni a magyar társadalomra. S az állam... Vajjon, kit támogat az állam, ha őket nem? Gróf Zichy János kultuszminiszter azonban jóhiszemű ember és készpénznek vette a deputáció panaszát és megígérte, hogy enyhíteni fogja a „magyar művészet” fájalmát. De mondott a miniszter még valamit. Azt is mondta, hogy felüdült a lelke a Műcsarnok tegnapi vernissage-án. Ezt pedig talán még a küldöttség tagjai sem hitték. Jól tenné a kultuszminiszter, ha információit nem csak a kultuszminisztériumban szereznő be, hanem a budapesti sajtónál is érdeklődnék, mely éppen-séggel nem találta oly felüdütné azt a bizonyos vernissage-t. De megtudhatna még valamit. Például azt is, hogy a „Magyar Képzőművészek Egyesülete” egyáltalán nem jelenti az egész magyar művészetet. Amint hogy a valóságban csak nagyon szerény hányadát jelenti.

(*) **A Nemzeti Színház történelmi színműpályázata.** A Nemzeti Színház által magyar történelmi színművek jutalmazására hirdetett 2000 koronás pályázat határideje március 31-én lejárván, a bíráló-bizottság ma délután négy órakor tartott aszkuló ülésén megállapította, hogy összesen 28 mű érkezett be a záros határidőig. Az eredményt legkésőbb június 16-ig ki fogják hirdetni.

(*) **Mikszáth Kálmán ünneplése.** A magyar nők méltó módon fejezik ki hódolatukat Mikszáth Kálmán iránt. E hó 14-én és 15-én az Uránia-Színházban élőképés-estét rendeznek. Az élőképeket, melyekben a fővárosi társaság előkelő hölgyei vesznek részt, ifjabb Teleki Géza gróf festőművész rendezte. A képekhez szöveget Herczeg Ferenc irt és ő maga olvassa föl. Mikszáth novellájából Herczeg Ferenc vigieleneteket irt, amelyeket a Nemzeti és a Vigszínház művészei adnak elő. A rendező bizottság, melynek élén Zsilinszky Mihályné és Rudray Józsefné elnökök és dr. Halmos István, a bizottság titkára áll, serényen buzgókodik az ünnep sikere érdekében. Jegyek mindkét estére kaphatók Zsilinszky Mihálynénál (Sándor-utca 30a.) és az Uránia pénztáránál. — A „Bács-bodrogmegyei Irodalmi Társaság” Zomborban tartott rendes közgyűlésén a rendes tárgyak elintézése után Mikszáth Kálmánt tiszteletbeli tagjául választotta, összes munkái diszkidásának megszerzését határozta el, facsometét is küld a jubiláns írónak. Rácz Soma alelnök, Prokópy Imre titkár és Trencsényi Károly könyvtárosra bízta a Mikszáth diszkidelésének a kiállítását.

(*) **Ingyenes képsorsolás.** Széles körben számíthat nagy érdeklődésre az a helyes újítás, a melyet a „Könyves Kálmán” szalonja léptet életbe általánosan ismert és népszerű képiállításainak rendezésénél. A vezetőség elhatározta, hogy ezennel évenként képsorsolást rendez kiállításának látogatói javára. A Könyves Kálmán kiállításának összes látogatója minden külön díj fizetése nélkül játszik e sorsoláson. A Könyves Kálmán azt a esemény belépődíjat, amelyet kiállításainál szed, képsorsolás útján kívánja a műértő közönségnek visszajuttatni. A belépőjegyek kétfélek: 60 filléres jegyek egyes látogatósokra s 3 koronás jegyek az egész évre szólók. Az egyes látogatósokra érvényes jegyeken egy szám lesz, az évi jegyeken öt-öt szám. Ezekkel a számokkal a közönség résztvesz a tervbe vett képsorsoláson. Már az első évben kétezernegyszáz korona értékű műbecsű festmények és litográfiák kerülnek kisorsolásra. A sorsjátékban az is résztvesz, aki egyszer váltott belépőjegyet a Könyves Kálmán bármelyik kiállítására. Azok pedig, akik egész évre letizetik a 3 koronás bérletdíjat, öt számmal játszanak. Ez újításnak nyilvánvaló hatása az is, hogy közelebb viszi a festőművészet kulturáját a nagy tömeghez. Szélesebb körben kelti fel az érdeklődést. Nagyban hozzájárul a műizlés fejlesztéséhez. Mert a közönség minden anyagi megerőltetés nélkül juthat gyönyörű képekhez, amellyel, hogy belépőjegyet vált egy olyan műkiállításba, ahol egymást érő ciklusokban vonulnak fel a modern festőművészet legújabb s legkiválóbb alkotásai. A kisorsolando képek között lesz egy 1000 koronás, egy 400 koronás, egy 200 koronás, két 100 koronás és harmincz 20 koronás kép.

(*) **Francoziák a reprodukció jogáért.** Mai ülésén érdekes javaslatot fogadott el a párisi szenátus. E szerint a műtárgyak reprodukcióját a nemzetközi szerzői jogi konvenczió hatálya alá helyezi. A párisi szenátus határozata művészkörökben az egész kulturvilágon nagy feltűnést keltett.

(*) **Premiér a Modern Színpadon.** Nagy Endre cabaretjében hétfőn, április 4-én mutatják be az új műsora. A legkiemelkedőbb száma lesz ennek az új műsornak az a ciklus, amely Kiss József diadalait mutatja be. Artisztikusan tervezett színpadon, művészi miliőben Nagy Endre, Medgyaszay Vilma és Sajó Géza adják elő Kiss József legesillogóbb költeményeit, amelyekhez Szirmai Albert, Reinitz Béla és Nádor Mihály szereztek congeniális zenét. A zongorakíséretet Szirmai Albert látja el.

DITRICH (ÉS) **KOMLÓS**
OKL. MÉRNÖKÖK
BUDAPEST, V. NADOR-U. 2.

SIRIOS LÉGGÁZ, BRIKETT, ACÉTYLEN
KÖZPONTITELEPEK ÉS ÖNÁLLÓ
VILÁGÍTÁSI BERENDEZÉSEK.
KÖLTSÉGVETÉSÉSTERV DITRICH



Meg kell érteni az Odol különleges hatásmódjának rendkívül fontos voltát: Mig más száj- és fogtisztító szerek csak az oblités néhány pillanatában fejtik ki a hatásukat, az Odol még utólag is, órákig a fogak tisztítása után, hat. Ezen különleges sajátossága folytán az Odol megakadályozza a szájbéli erjedéssel járó folyamatokat és a fogak megromlása ellen hat.

FŐVÁROS.

(A Margit-kórház kibővítése. A főváros közelelmezési bizottságának legutóbb tartott ülésén tudvalevőleg Gömber Béla dr. a polgármesterhez a Margit-kórház kibővítése ügyében interpellációt intézett. Vaszilevits János dr. alpolgármester, válaszolva az interpellációra, kijelentette, hogy a kórház kibővítése küszöbön áll és hogy a közgyűlés már legközelebb abban a helyzetben lesz, hogy ebben a mindenesetre fontos kérdésben állást foglaljon. A kórház kibővítésére vonatkozó előmunkálatok már 1908-ban elkészültek és készen volt a költségvetés is, amely az építkezés költségeit 1,775.000 koronában, a felszerelés költségeit pedig 210.900 koronában állapította meg. A kérdés megoldása azon a körülményen akadt meg, hogy az építkezéshez szükséges terület nem áll a főváros rendelkezésére és tekintetben a tárgyalások még mindig folyamatban vannak. Az újonnan építendő pavilonokat ugyanis a kórház mögötti területen kívánják elhelyezni, amelyből mintegy 3000 négyszögölre volna szükség. De a terület használatbavételét az ottani vidék szabályozásának kérdése akadályozza. A beépítendő területen át tudniillik utczát kellene nyitni és a főváros közegészségi ügyosztálya most azzal a kérelemmel fordul a közmunkák tanácsához, hogy a tervezett utczát ejtse el. Ha a közmunkák tanácsa ennek a kérelemnek helyt ad, úgy a kórház kibővítési munkálataihoz azonnal hozzáfognak.

(A napközi otthon fenntartása. A napközi otthonok kérdését meg mindig nem intézte el véglegesen a főváros. Az otthonokat ugyanis a főváros a társadalommal együtt tartja fenn, az utóbbi azonban esekhamar belefáradt a dologba s így az egész kötelezettség a fővárosra hárult. A főváros azonban, mely így csak a tél folyamán tudja fenntartani az otthonokat, nem mondhat le olyan könnyen vállalt kötelezettségéről; mert az intézmény tökéletesen teljesíti szociális feladatát. A tanács nem is engedni elzúlni a napközi otthonokat, sőt állandóan fejleszti az intézményt. Legutóbbi ülésén elhatározta a tanács, hogy a következő iskolákban az év végéig fenntartja a napközi otthonot:

A kelenföldi, a Fehérsas-téri, a Dianá-uti, a Hidegkuti-uti, az Üröm-uti, a Miklós-téri, a Miklós-utcai, a Vörösvári-uti, a Szentendrei-uti, az Izabella-utcai, a Kmetty-utcai, a Váci-uti, az Aréna-uti, az erdőtelki, az angyalföldi, a Dob-utcai, a Murányi-utcai, a Damjanich-utcai, a Hungária-uti, az Örmény-utcai, az Angol-utcai, a Jazmin-utcai, a Csobánca-utcai, a Mester-utcai, a Páva-utcai, a Tóth Kálmán-utcai, a Tüzoltó-utcai, az Ernő-utcai, a Mészáros-uti, az Előd-utcai és a Simor-utcai iskolákban.

(Pályázat tisztiorvosi állásokra. Varga László, Csákbéki Dezső és Dévay Mór tisztiorvosok nyugdíjaztatása következtében a főpolgármester pályázatot hirdetett három tisztiorvosi állásra. A pályázat határideje márczius 14-én lejárt. A három állásra a következők pályáztak: Barsi Jenő, Laky Árpád, Gönczy Mór, Lengyel Loránd, Barta Gábor, Fái Mátys, Hollós Gábor, Fauer Károly és Szécsy Ernő eddigi hatóságai orvosok, továbbá Barabás József és Bucsányi Gyula gyakorló-orvosok. A választás még e hónap folyamán lesz.

(Adófizetés a postán. A főváros az idén az adófizetésre életbeléptette a csekk- és kliringformát s ezáltal lehetővé tette, hogy a közönség a postahivatalokban is fizethesse az adóját. A közönség hamar megszokta az új rendet, amelyet Bocsben csak a legnagyobb nehézséggel tudtak meghonosítani. A múlt hónapban, noha most exlex van, 5318 polgár 303.629 korona adót fizetett a posta útján.

(A kiütéses tifusz. A kiütéses tifuszra ma hat újabb beteg van: Ficsor Lajos 53 éves szabó (VII., Szövetség-utca 21.), Bokros Lipót 47 éves napszámos (VIII., Alföldi-utca 6-8.), Singer Aranka 21 éves nevelőnő (VII., Rákóczi-ut 40.), Torma Károlyné 39 éves szolga neje (VII., Hársfa-utca 41.), Vincze Róza 25 éves cseléd (VII., Thököly-ut 17.) és Katona Jánosné 45 éves cseléd (VI., Lázár-utca 8.). A pozitív betegek közül elbocsátottak 3 nőt és 1 férfit, a megfigyelőből 2 nőt és 4 férfit, a megfigyelőbe fölvettek 3 nőt és 3 férfit. A pozitív betegek létszáma 30 nő és 40 férfi, megfigyelés alatt van 6 nő és 14 férfi.

(A tavaszi vásár támogatása. A fővárosi közgazdasági és közlekedési bizottsága április 5-én délután ülést tart, amelyen a tavaszi vásár anyagi és erkölcsi támogatásának kérdéséről fogják tárgyalni.

(Felgyógyult tanácsnok. Almády Géza fővárosi tanácsnok hosszantartó súlyos betegségéből felgyógyult és holnap üdülés céljából néhány hétre Abbáziába utazik.

EGYESÜLETEK.

(A Magántisztviselők Országos Nyugdíj-egyesülete e hó 1-én gróf Wickenburg Márk elnöke alatt igazgatósági ülést tartott, melynek főtárgyát az 1909. évi zárszámadások képezték.

(Tudományos ülés. A Természettudományi Társulat állattani szakosztálya tegnap tartotta április havi ülését. Az ülés folyamán a szakosztályi ügyeken kívül Mocsáry Sándor egy új levdarászról tartott előadást, amely Krapináról való és arról nevezetes, hogy egy Latreille által a múlt század elején leirt, de azóta újból nem gyűjtött fajjal rokon. Előadó bemutatta Latreillenek típusát, melyet a berlini múzeumból kapott s amely a Latreille által leirt rovarok közül az egyetlen megmaradt példány. Ezután Hankó Béla a házigalamb petevezetékeknek szerkezetéről és működéséről tartott előadást.

Nyitlter.

Revizóban közzétették nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Most jelent meg!

HEMOPATIA

A vérgyógyítás és eredményei.
Érdekes, tanulságos népszerű orvosi könyv.
Ára füzve 1 K., diszkötésben 1 K.60 fill.

Kapható minden könyvkereskedésben és a szerzőnél: dr. Kovács Izó orvos.
Budapest, V., Váci-körút 18. sz.

Dr. HARMATH GYULA
TUDOBETEGEK gyógyintézete bejáróknak
Budapest, VII. ker., Rákóczi-ut 82. szám.
Tüdő-mellbajok: Asztma, Tuberkulózis I. és II. stádiumában, vérköpés, tüdőveszesedés) a legújabb gyógymódokkal kezeltetnek.
Szérum-kezelés! Kamara-inhalációk!
Az 5 éve fennálló intézetben kezelt betegek 70 százaléka gyógyult.
Bemelés 12-2 és 2-4-ig.

A Wettenstein-Ambulatorium
Budapest, VI., Bulyovszky-utca 5.
és a **Dr. Wettenstein-Sanatorium-R-T.**
szanatoriumában Margitliget, Pomáz mellett Pestmegye a tüdőbetegek és egyéb tuberkulózisban szenvedők Wettenstein József dr. gyógymódjával nyernek gyógykezelést.

TÉLI FÜRDŐKURA.
A Budai Szt.-Lukácsfürdő
Nagyszállójában és Thermal-szállóházában lakás teljes állással naponta 10 koronától feljebb Minden szobától futó folyókák vezetnek az iszapfürdőhöz Természetes forró-méleg kénforrások, iszapborogatások Prospektust küld a Szt.-Lukácsfürdő Részvénytársaság Budapest, Budán.

Ügyvédi és bírói vizsgára, az Összes jogi vizsgákra, államszámvevőtanai államvizsgákra gyorsan biztos sikerrel készülni lehet el

Dr. Erős Vilmos

jogi szemináriumában
Budapest, VII., Wessalényi-utca 13. Telefon 118-57
Nem téveszthető össze hasonló intézetekkel.
Fiókiintézet: Kolozsvár, Páris-utca 11.

TÖRVÉNYSZÉK!

§ Milliós bukás. Nagy feltűnést keltett a pénzpiacra pár évvel ezelőtt Strausz Salamon és fia gabona- és bórkereskedő cégnek váratlan bukása. A hitelezők feljelentésére a cég tulajdonosait, Strausz Salamont és fiát, Strausz Mórt le is tartóztatták s csak később bocsátották szabadlábra mindkettőt óvadék ellenében. A család bukás bűntette címén megindult büntetőeljárás során a vizsgálóbíró a vagyonbukott nagykereskedő cég üzleti könyveit kiadta megvizsgálás végett a törvényszéki könyvszakértőknek, hogy állapítsák meg, mennyi a tulajdonképeni hiány. A könyvszakértők a megvizsgált könyvek alapján most készítettek el a vagyonbukott cég könyveit alapján a mérleget. Ebből aztán kitűnik, hogy a cégnek 819.000 korona vagyonhiánya van. A vagyonbukott kereskedők a könyvszakértők által konstataált vagyonhiány tekintetében előterjesztéssel éltek a vizsgálóbíróhoz és kérték, hogy ellenőrző szakértőül küldje ki Gyulay Gyula tanárt. Azzal indokolták meg ezen kérésüket, hogy az ellenőrző szakértő ismerve a viszonyokat, a törvényszéki könyvszakértők véleményétől eltérőleg sokkal pontosabb mérleget tud a bíróság elé terjeszteni.

§ A Wekerle-kormány sajtópöre. A koalíciós kormány által Habár Mihály lapszerkesztő ellen indított sajtóperben dr. Gál Jenő védő betérjesztette a bizonyítási anyagot, amelyet Szlavék vizsgálóbíró áttett a kir. ügyészséghez. Sélley Barnabás főügyész helyettes az ügyet magának tartotta fenn. A kir. ügyészség a védők által indítványozott bizonyításhoz egész terjedelmében hozzájárult, ezenkívül azonban külön bizonyítékokat is terjeszt a vizsgálóbíró elé azzal, hogy az egyes miniszterek panaszai külön-külön tárgyalassanak, mert az egyszerűbb anyaggal bíró panaszokat már a legközelebbi ülészakban tárgyalatni kívánja.

§ A hernád-utcai hitvesgyilkosság. Halálos végű családi dráma játszódott le két nappal ezelőtt a Hernád-utca 24. sz. ház egyik lakásában. Zimmermann János kőművesmester meglátogatta válófélben levő feleségét, Bak Juliát s rövid szóváltás után hét lövéssel agyonlőtte. A véres tett után Zimmermann elmenekült s miután egy korcsmában leitta magát, éjjel tájban önként jelentkezett a főkapitányság ügyeletes tisztviselőjénél. Mivel ittassága miatt kihallgatni mindjárt nem lehetett, a központi ügyeletes tisztviselő lecsukatta s csak másnap lehetett kihallgatni. Kihallgatása során Zimmermann elmondotta, hogy felesége válófélbe került ellene s ő többször kérlete az asszonyt, hogy tegye le a pert s térjen hozzá vissza. Az asszony azonban kijelentette, hogy csakis abban az esetben hajlandó együtt élni vele, ha ez egy évig megbecsüli magát s részére 4000 koronát fizet. Mivel nem tudta ezt az ajánlatot elfogadni, elkeseredésében követte el a tettet. A revolvért aznap délelőtt vette és sajátkezűleg töltötte meg. Beismerte, hogy mind a hat lövést feleségének arczára irányozta s mikor már az utolsó lövést is kilőtte, újból megtöltötte a revolvért s a vérében vonagló asszonyra még egyszer rálőtt. Zimmermann a rendőrség tegnap átkísérte az ügyészség fogházába. Ma délelőtt hallgatta ki a letartóztatott hitvesgyilkost dr. Kiss István vizsgálóbíró, aki előtt Zimmermann megismételte a rendőrségnél tett beismerő vallomását, azt azonban tagadta, hogy a lakásajtáját rázárta volna az asszonyra s hogy a lakás esengőjének készülékét szándékosan elrontotta volna csak azért, hogy megtámadott felesége ne tudjon segítséget hívni. Azt is tagadta, hogy ő agyonlőtt feleségének birtokából készpénzt vagy egyéb értéktárgyat elvitt volna. A kihallgatás után a vizsgálóbíró elrendelte Zimmermann János ellen hitvestáron elkövetett gyilkosság büntette miatt a vizsgálatot a vizsgálati fogsággal együtt. Zimmermann a vizsgálóbíró határozatát tudomásul vette és védőjeül dr. Weisz Ödön ügyvédet jelentette be.

SPORT.

Alagi versenyek.

— Ötödik nap. —

A holnapi program keretében kerül dűlőre az alagi tavaszi meeting legértékesebb steeple-chase-versenye, a szép tiszteletdíjjal és 16.000 koronával dotált Nagy alagi akadályverseny s már ez eleve is biztosítja a vasárnapi teljes sikert. De a főszámon kívül is szebbnél-szebb versenyekre van kilátásunk, ha végignézzük a nevezési listán, mert a legkisebb nevezés egy futamra tizenegy ló. A vezetőség méltán büszkélkedhetik ily rendkívül sikerült eredménnyel, melyhez foghatót rég nem láttunk az alagi pályán. És ha még hozzáveszünk az anyag jóságát is, teljes bizalommal tekinthetünk a holnap elé.

Első sorban természetesen a nap chief event-jével: a 4300 méter távú Nagy alagi akadályverseny-nyel kell foglalkoznunk s a pályázók esélyeit összevetve, röviden képet alkotunk arról. A verseny jelenlegi favoritja Mr. Lincoln négyéves kancaja: Paff s kívülre alig fogadnak lovat. A Falb-kanca mult évben sikon nem sokat ért s folyton csak eladóversenyekben szaladgált. Első debutje gátakon Kottlingbrunnban volt s itt mindjárt helyezve volt, ezután még négyszer futott sörvényeken és kétszer mint győztes került vissza, kétszer pedig helyezve volt. Annvit megállapíthatunk, hogy a teljesen fit ló benyomását keltette, de még sem olyan stílusban győzött a Ferronièrenél kevesebb képességű Polpettánál, hogy föltétlenül mellé álljunk szavazatunkkal s legfeljebb helyezést jósolunk neki. A sorban Flapdoodle és Venus következnek a listán. Az előbbinek sulyát nem tartjuk szigorúan bírálva, de azonkívül is tudvalevő dolog, hogy az egész mezőnyben a klasszist képviseli, de zászlók közt tetszetősebb formája nincs neki és mint halljuk, az akadályoktól is idegenkedik. Ajánlólevele csak az, hogy a Szemereisállásban áll s így könnyen szereshet meglepetést. Venus, a Fries-istálló másik lova kipróbált steepler. Többször bizonyította már be, hogy teljesen otthonos a nehéz akadályokon. Azt halljuk, hogy jelenleg nem rendelkezik oly képességgel, mint istállótársa: Paff, de ennek dacára is mi több chance-ot adunk neki a Nagy alagi megnyeréséhez, mint a Falb-kancának. — *Triumvir* idei első startjánál megnyerte ugyan a versenyt de csak a leghevesebb küzdelem után Tinkabelle ellen, mindjárt másnap azonban Tinkabelle egy gátversenyben nagyon rosszul futott és így némi idegenkedéssel fogadjuk a Dávid-ló győzelmét, habár azt meg kell állapítanunk, hogy Tinkabellének majdnem az egész korterhet leadta. — *Ferronière* mult évi tavaszi futásai kedvező színben tüntetik fel a Dunure-kancát, azonban tekintetbe kel veünk, hogy mindig csak közepes társaságot, vagy pedig még nem teljesen fit lovakat hagyott maga mögött. A Nagy alagi távját egyáltalán hosszurak találjuk számára s ezért tőle eltekintünk az esélyek megbíralásánál. — *Pengő* debutja a Rákosiban nagy csalódást hozott. Mentségül ugyan felhozhatjuk számára, hogy könnyebb accidens érte, de még így sem tartjuk oly jónak, hogy sikerrel vegye fel a küzdelmet a pálmáért. — *Petronellát* a Jankovich-díjban láttuk idén a nyivánosság előtt szerepelni s megállapíthatjuk, hogy elég könnyen oldotta meg feladatát két ellenfelével szemben. Kedvező sulya is előnyére lesz az értékes díjban s így vele számolnunk kell akkor, ha a nyert keressük. — *Lovely* a Rákosiban jó ideig nagyon jó pozícióban volt s a román tulajdonban levő telivér méltán hívhatja fel figyelmünket, különösen ha a harmadik napi szereplését is tekintetbe vesszük egy gátverseny-handicapben, ahol top weight alatt (74½) könnyen nyerte versenyét, ha nem is éppen elsőrangú ellenfelekkel szemben. — *Polpettát* tartja Ferronière s így vele bővebben nem is foglalkozunk, ugyszintén *Halupsa* iránt sem tudunk felmelegedni. — Hátra volna még *Dryander*. Az öt évesről még ma sem mondhatjuk határozottan, hogy biztos induló, de ha starthoz áll, egyik legfőzörsutabb kandidátusa az értékes díjnak. A Dia-

mond Jubilee-mén mult évben tizszer startolt, ezek közül három futását győzelemmé avatta, ötször helyen volt s csak kétszer végzett hely nélkül. Különösen a Nagy alaginak megfelelő távon van kiemelkedő formája s amint halljuk, most különösen magas forma fölött rendelkezik. Ha nem csak számításunk, indulás esetén elsőrendű esély illeti meg összes riválisai előtt.

Az elmondottakat összegezve, mi

Venus és Lovely

közé helyezzük a Nagy alagi sorsát, harmadsorban pedig *Triumvir* felé fordul bizalmunk. Megjegyezzük azonban, hogy ha *Dryander* indul, föntebb említett sorrendünket odamódosítjuk, hogy a Rothschild-lovat az összes pályázók elé helyezzük s rendkívül nagy a bizalmunk, hogy be is váltja a hozzáfűzött reményeket és mint győztes kerül ki alagi bemutatkozásánál

Megemlékezhettünk még a *Háromévesek handicapjáról* és a *Ferenczhalmi-díjról* is. Az előbbinek mértföldes távján jékképességű lovak mérkőznek. A sulyosztás nagyon sikerült s ugyszólván teljesen nyílt verseny előtt állunk. Elsősorban *Egerton* chance-ait huzzuk alá, azonban nagyon jól kell tartania magát, ha *Dummer Kerl*-t vagy *Pierrette*-t meg akarja előzni. A szintén handicap jellegű *Ferenczhalmi-díjban* urlovasok szállnak nyeregbe s a Derby-távra kiírt versenyben nagyon jó dolognak látszik *Hptm. von Köpenick*. Mellette még *Campanile* és *Capricet* vehetjük számításba.

Jelöltjeink:

- I. *Raspberry—Kuluri—Cackler.*
- II. *Edömér—Campanile—Alatörő*
- III. *(Dryander)—Venus—Lovely*
- IV. *Hiu—Hester—Okos*
- V. *Egerton—Dummer Kerl—Pierrette*
- VI. *Hptm. v. Köpenick—Campanile—Caprice*

— Hatodik nap. —

Díjazás tekintetében mögötte marad a hatodik napi program a vasárnapinak. De azért azt hisszük, hogy nem fogunk csalódní a versenyekben, ha a rendkívül népes nevezési listán végignézzük.

A nap főszáma az 5000 koronával díjazott 1200 méteres *Tavasi handicap* hároméves és idősebb lovak számára. Nagyon nehéz a választás, mert az esélyek ugyszólván hajszálig ki vannak egyenlítve. Nekünk legjobban *Osmonda* sulyozása tetszik, azonban nincs szigorúan elbíralva *Raspberry* és *Motolla* sem. Jól áll még sulyban *Arno*, *Columbus* és *Kuluri* is.

A *Pylades akadályverseny* handicap jellegű. Elsősorban *Okost* vesszük kombinációba *Tinkabelle* előtt. Jó futást *Iffasszony*-tól várunk.

A *Nagy-Marosi díjban* urlovasok szállnak nyeregbe. *Perkátá* a jelöltünk *Rebus* és *Grashopper* előtt.

Jelöltjeink:

- I. *Himpellér—Lorum—Bajadere.*
- II. *Blonde—Moulin Rouge—Mabel*
- III. *Okos—Tinkabelle*
- IV. *Osmonda—Raspberry—Motolla.*
- V. *Orsich-ist.—Edömér*
- VI. *Perkátá—Rebus—Grashopper.*

() A *Deutscher F. C.* mérkőzése. Vasárnap és hétfőn a Thököly-uti pályán nemzetközi és bajnoki footballmérkőzéseket rendez a *DFC.* és *FTC.* Vasárnap 5 órakor *DFC.* Prag—*BTC.* Hétfőn 5 órakor *DFC.* Prag—*FTC.* nemzetközi mérkőzése. Az *FTC—BTC.* ezuttal Prága legjobb csapatát látja vendégül. A *DFC.* mely a *Slavia* riválisa volt ennek a nemzetközi szövetségből való kilépése után, a híres cseh csapatot játéktudásban fűlszárnyalva, ma kétségtelenül jobb a Slaviánál. A tavalyi idényben összes ellenfeleit legyőzte. A csapat kiválóbb eredményei a következők: *Dresden S. C.* 7:4, *Preussen* (Berlin) bajnok-csapat 4:3 és 1:0, *Preussen* (Berlin) 1:0, *W. A. C.* Wien 2:0, *Wiener Sportklub* 1:0, *Cricketer*, Wien 2:1, *Spielvereinigung Leipzig* 4:3, *M. T. K.* Pest 0:0, *Victoria Hamburg* 6:4, 1888-er *Hamburg* 6:1, *Sturm Prag* 6:0, *Cricketer* Wien 4:0, *Basel Schweiz* 2:1 és 4:1. A *DFC.* ellen a magyar csapatok levés sikerrel vették eddig fel a küzdelmet. Az *F. T. C.—D. F. C.* legutóbbi prágai találkozásuknál az *F. T. C.* 3:0 arányu sulyos vereséget

szenvedett. A magyar bajnokcsapat jelenlegi kiünő formájában bizonyára revanchot fog venni kemény ellenfelein. A *DFC.* szombaton este érkezik Budapestre s a következő csapatok összeállításában fog szerepelni: *Steuer—Kurpiel, Graubart—Chimza, Paul* (kapitány), *Soyka—Thurn, Neumann, Brown, Merz, Willy.*

() A kettős ünnep mérkőzése. Vasárnap I. osztályu bajnokság. *FTC—NSC.* (millenárius pálya délután fél 3 órakor. *UTE—TTC.* (Népliget) délután 4 órakor. — Nemzetközi mérkőzés. *DFC.* (Prága)—*BTC.* (millenárius pálya) délután fél 5 órakor. — II. osztályu bajnokság. *URAK.* — Postás 15 perces pótmérkőzés (Mező-utca) délután 4 órakor. — Külföldi és vidéki mérkőzések Troppauban: *Törekvés SE.—Troppauer FC., Aradon: 33. FC.—AAC., Győrött: Csepeli AC.—Egyetértés.* Piskiben: *Törekvés SE. II.—Vasutasok.* — Hétfőn. I. oszt. bajnokság. *MAC.—BAK.* (Margitsziget) délután 4 órakor. — Nemzetközi mérkőzés. *DFC.* (Prága)—*FTC.* (millenárius pálya) fél 5 órakor. — II. oszt. bajnokság. *BEAC.* — *URAK.* *MAFC.—Typ. SC.* — III. oszt. bajnokság. *VAC.—BLIE.* Erzsébetv. *TC.—Egyetértés.*

() A *Törekvés Troppauban.* Az általános rokonszenvenek örvendő munkás sportegyesületünk, a *Törekvés Sport Egylet* labdarugó csapata a vasárnapi és hétfői ünnepnapot felhasználva Troppauban rándul, hogy egy-egy mérkőzést játsszon vasárnap és hétfőn a *Troppauer Sport Club* csapatával. Ez lesz az első eset, hogy magyar csapat Troppauban játszik. A *Törekvést* az egyesület agilis elnöke, *Fischer Mór Máv.* mérnök kíséri.

() A *crosscountry-bajnokság* vasárnap délután folyik le Aquinum környékén. A start a római fürdőben levő Rohács vendéglőnél van fél 5 órakor; a versenyzők fél 3 órakor indulnak, nézők fél 4 órakor indulhatnak a Pálffy-téri viczinális állomásnál. Leszállás Aquinum állomásnál. A pályát a megfelelő kijelölt helyről teljesen át lehet látni, ami a rendező szövetség rendkívüli figyelmességére vall a közönséggel szemben. A versenyben a következő négy csapat vesz részt. *MAC.* (a védő), *BEAC.*, *BBTE.* és a *MTK.* Közülök mi a *MAC.*-nak adjuk az első esélyt, amelynek sorában a régi crosscountry-győztesek közül *Beeske* bajnok, *Vangel* és *Auerbach* neveit látjuk. A *BEAC.* főeroi *Penninger*, *Weiszhaus* és *Gergely.* A *MTK.* csak 6 emberrel pályázik, de akik mind kipróbált mezeiek.

() A bécsi vadászati kiállítás magyar kastélya *Fischer József* építész vezetése alatt befejezéséhez közeledik, úgy hogy az emeleti helyiségekben már a rendezési munkálatok is elkezdődtek. A kiállítási tárgyak, melyeknek száma az ötezeret meghaladja, nap-nap után érkeznek *Keltz Gyula* kamarás és *Földi János* kiállítási biztos irányítása mellett. A 20 tereméből és egy nagy fedett üvegcsarnokból álló helyiségekben kiállítanak *József* és *Frigyes* főhercegek s a magyar főúri világ és vadászkedvelő közönség színe-java. Intézetünk közül részt vesznek a kiállításon a Nemzeti Múzeum az Iparművészeti Múzeum, a Mezőgazdasági Múzeum, a székegy és a kassai múzeumok, az erdőéri szakiskolák stb. Ó felsége erdőölvi vadászata külön termet foglal el. A kiállítás május 1-én nyílik meg, a király 80 éves születésnapjára ünnepségnek keretében.

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE

Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körút 24., I. em. Lift

Telefon 102-39.

Gyógytényezők	Főbb javallatok
Finsen-féle lóvilámpa fürdők sz/vhaj és veredégyel-meszesedés ellen.	Általános idegesség (neurasthénia, hystéria).
Elektromágneses gyónyítás	Idegyengességi állapotok. Almatlanság, Fejfájás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.	Műdesek (Paralízis). Idegfajdalom, idegsebék (Neuralgiák, ischiás).
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).	Berinevezélsorvadás (Tabes).
Kék fényvel való kezelés.	Szlybetegségek.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).	Veredénytelmeszesedés, Kősvény és osz, reuma, Izületi és oszthajok.
Villamos fényfürdők.	Székrekedés. Daganatok.
Villamos massago (Vibratio).	Anyagcserehajok (Elhízó cukorhaj, verszegónység) Borhajok. Borviszeteg.
Galván. Farad és Franklin árammal való kezelés.	Lupus.
Villamos vízfürdők.	Najhullás, kopaszság.
Szénsavas fürdők.	Szörtelenítés (nőknél az arcon).
	Aranyeres csomók.

— Rendelés c. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. — Kezelés egész napon át. Kívánatra prospektus

KÖZGAZDASÁG.

Tőzsde és pénzügy.

Budapest, április 2.

A tőzsde újabban ismét szilárd irányzatot mutat. Kis visszacsúszástól eltekintve, melyek a piac helyzetére nézve csak előnyösök, a tőzsde ragaszkodik az eddig produkált legmagasabb árfolyamokhoz. A külföldi tőzsdék is eléggé szilárdak ahhoz képest, hogy a nemzetközi pénzügyi viszonyok kialakulásának kérdése még éppenséggel nem tisztázódott.

Különösen a berlini tőzsde aggodalmaskodik a pénzügyi helyzetén. Azzal a tényekkel szemben, hogy Anglia állami bevételei állandó hanyatlást mutatnak, azzal a lehetőséggel számol a berlini piac, hogy az Angol Bank, mely csak nemrégiben emelte fel a hivatalos kamatlábat váratlanul egy teljes százalékkal 4 százalékra, esetleg újabb kamatláb-emelésre szánhatná magát. Egy ilyen intézkedés pedig, ha csakugyan elkövetkeznék, nem maradna hatás nélkül a német pénzügyre, melyet erős relációk fűznek Angliához és így kétségtelen, hogy a német birodalmi bank kénytelen-kelletlen hamarosan követné angol kollegájá példáját. Am nem valószínű, hogy az Angol Bank helyzete állandóan kedvezőtlen marad és nem tehető fel, hogy ez a kontinens pénzügyi viszonyait erősen befolyásoló pénzügyi intézkedések körülmények között az ebben az időszakban amúgy is szokatlanul magas kamatlábat még emelné is.

De sőt le kell mennie a kamatlábal legalább egy fél százalékkal, mert különben a német birodalmi bank állandóan nem maradhat meg a jelenlegi 4%-os kamatlábnál.

A mostani ultimo van arra hivatva, hogy ezt a bizonytalan helyzetet tisztázza és ha olyan mértékben fognak a pénzek az angol és német birodalmi bankokhoz visszaözönlenni, mint az más években ilyenkor rendszeresen bekövetkezett, a pénzügyi helyzetet fenyegető veszélytől megszabadulnak a londoni és berlini tőzsdék is, a mi viszont az értékpapírok árfolyamának megszilárdulását fogja maga után vonni. Mert ma Berlint, mely Newyork után ma a világ legnagyobb és legelőkelőbb értékpapírpiaca, abban, hogy a tőzsde iránt táplált bizalmának is az ebben a bizalomban rejlő fantáziának szabad teret engedjen, csupán a pénz megszilárdulásától való félelem tartja vissza. Ha a pénzügyi viszonyok megjavulnak, ezzel egyidejűleg meg fognak szűnni az aggodalmak, melyek a nemzetközi vezető papírokkal, a vas- és bányáértékekkel szemben a kedvezőtlen vélemények nyomán fellépnek és amely depressziók a többi értékekre is ki szoktak terjedni.

A budapesti piac, mely az utolsó hónapokban csaknem kizárólagossággal a lokális értékeket favorizálta, teljesen még sem zárkózhatik el az internacionális irányzatok befolyásától. Lokális értékeink nagyrészt a bécsi tőzsdén is be vannak vezetve és a bécsi tőzsde alaphangulatát mégis csak az igazgatja, hogy az internacionális piacok általánosságban mint vélekednek. Az osztrák és magyar hitelrészvények, az Államvasut részvényei a külföld nagy tőzsdéin is élénk forgalom tárgyát képezik s ha Bécs a külföldi tőzsdék hangulata szerint veszi vagy adja ezeket az értékeket, a lokális papírosok kursusa — ez persze általánosságban értendő — is a vezető értékek árfolyamához alkalmazkodik.

Tőzsdénk tehát a fent elmondottak hatása alatt mintegy várakozó álláspontot foglalt el a lefolyt héten, de elárulta minden kínálkozó alkalommal azt a hangulatát, hogy bizalommal viseltetik a jövő iránt és ha módja van rá, szívesen vásárolja egy helyi piac értékeit, valamint az internacionális papírokat is. A nemzetközi pénzügyi viszonyoknak előreláthatólag hamarosan bekövetkezendő kialakulása fogja azonban a végleges irányzat utját megszabni.

A Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság tőkeemelése. Ez az eredetileg lokális célzattal a székesfehérvárosi VI. kerület pénzügyi érdekeinek istápozására alakult takarékpénztár, már akkor kifejezette ügykörét, mikor legelőször megalapította a m. kir. szab. osztálysorsjáték részvénytársaságot, majd pedig, midőn a zálogházi üzletet felvette. A „Terézvárosi takarékpénztár”, mint ahogy a börzén nevezik, most újabb terjesztésére készül. Ugy hírlik, a jelzálogkölcsönüzletet készülő felvenni ügykörébe. Előbbi üzleteiből eredő kitűnő összeköttetései a külföld tekintélyes pénzügyi köreivel megadják a takarékpénztárnak a biztosítékokat nemcsak arra nézve, hogy esetleg kibocsátandó záloglevél-cimletei fognak ezen körök által előnyös elhelyezést találni, de arra is, hogy az ezen tranzakciót megelőzőleg tervbe vett tőkeemelés alkalmából az új részvények ugyanezen körökben biztos kezekbe jutnak. A takarékpénztár, melynek most 10,000,000 korona az alaptőkéje, eddigelő jó menő folyóüzletéből könnyen fizetett évek óta az egyenként 400 korona névértékű részvények után 24 korona osztalékot. Ezt a dividendát pedig a tőkeemelés után is feltétlenül fentarthatja, de sőt előreláthatólag felemeli. A tervbe vett alapszabálymódosítást és tőkefelelőst egy legközelebb egybehívandó rendkívüli közgyűlés fogja elhatározni. Ezek a jövőbeli események a tőzsdére előre vetették árnyékukat, olyannyira, hogy az intézet részvényei március 26-ától e mai napig 435-ről 460 koronára, tehát 25 koronával emelkedtek.

A „Hermes” tőkeemelése. Megirtuk, hogy a „Hermes” magyar általános váltóüzlet részvénytársaság felemeli alaptőkéjét egy millió koronával két millió koronáról, három millió koronára. Ez ügyben most a társaság április 18-ikára hívta össze a rendkívüli közgyűlést. A közgyűlésen egyúttal megváltoztatják az alapszabályoknak 4. és 21. szakaszait és pedig azért, mert az igazgatóságot két, esetleg három taggal ki fogják bővíteni. Az alaptőkefelelőssel kapcsolatban az intézet eddigi üzletköreinek kibővítését és új üzletkörök vezetését tervezi s a többek között felveszi a helyi escompte-üzletet is.

Az Angol-Osztrák Bank is emeli alaptőkéjét. A Londonban és Bécsben székelő Angol-Osztrák Bank, melynek budapesti főkelepe elsőrangú pénzügyi intézetünkkel egy sorban áll, mint megbízható helyről halljuk, a napokban fogja alaptőkéjének felemelését elhatározni. A jelenlegi alaptőke 60,000,000 korona, mely 250,000 darab egyenként 240 korona névértékű részvényre oszlik. A tőkeemelés előreláthatólag 20,000,000 korona lesz. A régi részvényeseknek előnyös áron biztosítják az elővételi jogot az új részvényekre.

Személyi változások az Államvasutaknál. A Máv. hivatalos lapja ma többrendbeli személyi változásokról ad hírt. Így *Novelly Imre* és *Gulácsy Béla* udvari tanácsos, igazgató-helyettesek június 30-iki határidővel nyugdíjaztattak. Nyugdíjba ment ezeken kívül *Stiffler Emil*, *Oelhofer Hubert*, *Herczeg Lajos* és *Dachser Aladár* főfelügyelők, *Hrabovszky Lajos* és *Wintergerst Ferenc* felügyelők és *Egri Márton* és *Bathay Gyula* főmérnökök, *Horváth Ferenc* főellenőr és *Posta Sándor* felügyelő.

Az Asphalt-részvények árfolyamának emelkedése. Március 23-tól a mai napig a Magyar Asphalt Részvénytársaság részvényeinek árfolyama közel 40 koronával, tehát az akkori árfolyamhoz képest az árfolyam 20 százalékkal emelkedett. Ez a rohamos emelkedés annál feltűnőbb, mert ez a részvénytársaság már évek óta nem fizet osztalékot és részvényeiben hosszú időn át alig volt forgalom a tőzsdén. Az a körülmény azonban, hogy a társaság a lefolyt üzletére 200 korona névértékű részvényei után 5 esetleg 6 százalékos osztalékot fog fizetni, még nem motiválna egy ilyen rohamos emelkedést, ha egyéb dolgok nem volnának a társaságnál készülőben. Erről két verzió kering a tőzsdén. Az egyik az, hogy a két bank — a Wiener Bankverein és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank. — mely közel áll a Magyar Asphalt Részvénytársasághoz és melynek mindegyike képviselve van ennek vezetőségében, ismét felveszi a legközelebbi közgyűlés alkalmával a küzdelmet a hegemoniáért és érdektársai által vásároltatja a részvényeket. A másik verzió azt mondja, hogy a társulatnak, mely a multat

immár teljesen expialta, ezidőszent kitűnő az üzlete, nagyok a látens rezervái, tekintélyesek a jövőre szóló megrendelések. Ezen körülmények folytán a társaság, miután a részvények jövőbeli jövedelmezőségét biztosítva látja, most már hozzá fog a mult év június hó 5-én megtartott közgyűlésén elhatározott tőkefelelőst kereszttulviteléhez. Ez esetben az ezidőszent 3,800,000 koronát kitevő részvénytőke 15,000 darab új 200 koronás névértékű részvény kibocsátásával felemeltetik 6,800,000 koronára. Az új részvények kibocsátási árfolyama párinál kevesebb nem lehet, de a tőzsde jelenlegi hangulata után ítélve, előreláthatólag valamivel magasabb lesz 200 koronánál.

Frigyes főherceg bányái. Ismeretes, hogy Frigyes főherceg több bányáját megvásárolta a Berg- und Hüttengesellschaft. A társaság most — amint értesülünk — átveszi a főhercegnak még magánkézben levő összes bányáit s ezelebből legközelebbi időben felemeli alaptőkéjét. A tőkeemelésből kifolyólag a főherceg opcióit gyakorolt az összes részvényekre s így azután a részvények megint egy kézbe maradnak. A tranzakció mögött a Bodepreditant áll.

A Városi Villamos Vasut részvényeinek emelkedése. Ma megint nagy mértékben keresztek a tőzsdén a Budapesti Városi Villamos Vasut részvényeit. Ma már a tőzsdén határozottan beszűkült azt, amit már egyizben megirtunk, hogy a Városi Villamos Vasut a tervbe vett terjesztéséhez és ezekkel kapcsolatos beruházásokhoz szükséges tőkét alaptőkefelelőst utján fogja beszerezni. A vállalatnak eredeti alaptőkéje 21,250,000 korona volt, mely 106,250 darab egyenként 200 korona névértékű részvényből állott. Ezekből a részvényekből eddigelő a fennálló sorsolási terv szerint 7504 részvényt váltottak vissza, úgy hogy ez idő szerint 98,746 részvény és 7504 évezeti jegy van forgalomban. Az alaptőke felemelése nem lesz túlságosan nagy összegű, mert a vállalat igazgatósága számol azzal, hogy emelkedő osztalékpolitikát kell folytatnia. Tudvalevőleg az 1909. üzletévre 15 korona felemelt osztalékot fog a Városi Villamos Vasut fizetni, benfentesek azonban már most tudják, hogy az 1910. évre szóló osztalék feltétlenül 16 korona lesz. Az a hír is el van terjedve egyébként, hogy az új *Tőzsvénytér* olyan helyre fog helyeztetni, ahol a Városi Villamosnak nagy kiterjedésű telkei vannak s hogy ezek a telkek részben meg fognak vásároltatni, részben pedig értékük fog tekintélyesen emelkedni.

Költözködik az Iparbank! Azt a házat, amelyben az Első Magyar Iparbank helyiségei voltak a Gizella-téren, tudvalevőleg megvásárolta a Pesti Hazai Első Takarékpénztár, hogy ott egy díszes palotát építsen. Ennek következtében az Első Magyar Iparbanknak új helyiség után kellett néznie. Mint értesülünk, a közeli napokban már át is fog költözködni a József-tér 1. szám alatt levő házba, ahol megfelelő tágas helyiségek állnak rendelkezésére. A bank az első emeletet fogja elfoglalni s legközelebb már a földszinti helyiséget is elfoglalja. Az új helyiség április 5-én nyílik meg.

Az urikány-zsilvölgyi kőszénbánya terjesztése. Az utóbbi napokban az Uríkány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya Részvénytársaság részvényei iránt igen nagy volt az érdeklődés, melynek következtében azok árfolyama lényegesen emelkedett. Az árfolyamemelésnek — amint értesülünk — az az oka, hogy a társaság az idén két koronával nagyobb osztalékot fog részvényeseinek juttatni, másrészt pedig az, hogy eddigi 2,000,000 koronányi alaptőkéjét új részvények kibocsátásával 12,000,000 koronára fogja felemelni. A részvénytőke emelése azért válik szükségessé, mivel az igazgatóság a zsilvölgyi bánya mellett földrészt meg akarja a maga számára szerezni, miután az jelenleg magánkézben van, akik pénzhiány folytán bányászati jogukat nem érvényesítették. A társaságnak f. év végéig opciója van a tulajdonosoknál, amit érvényesíteni is fognak. Ezel kapcsolatban kokszyárának kibővítését is tervezi, ami az új aknák létesítésével természetesen karöltve járna. Még megemlíjük, hogy a társaság részvényei a párisi és a lyoni tőzsdéken vannak jegyezve.

Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői védegyület a következő fizetésektelenségeket közli:

Klein Samu divatárkereskedő Budapest; — Haragay János kereskedő Dés; — Agulár Ede cipőkereskedő Budapest; — Kohn Testvérek béj. cég Dunaföldvár; — Trenhaff és Vidor kereskedő cég Budapest; — Alt Márk béj. bérkereskedő Siklós. — Helyreigazításul még közöljük, hogy Mohács nem Fischhof János, hanem Fischhof Ignác kereskedő lett fizetésektelen.

A Salgótarjáni papírok emelkedése. A mai tőzsdén egész váratlanul nagy és általános érdeklődés nyilvánult meg a Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársaság papírjai iránt, úgy hogy azok az élénk érdeklődés következtében 18 koronával emelkedtek. Mint mindig, természetesen ma is nyomban megindult a tőzsdékombináció és a legkülönbözőbb híreket terjesztették a váratlan emelkedés magyarázatául. Így azt mondták, hogy a vásárlásnak egyik fő oka az, hogy a társaság handlovi üzeme még a reméltnél is jobban sikerült. Igen bőséges és jó szénrétegek vannak, amelyek kiaknázása tartós üzleteket fog eredményezni. Mások szerint az emelkedés oka az, hogy a salgótarjáni a petrosényi telepeiből külön részvénytársaságot alapít; mindez azonban természetesen csak tőzsdéi kombináció. Értesülésünk szerint a salgótarjáni papírok iránt megnyilvánult kedvező hangulatnak a forrása az, hogy a salgótarjáni bányák egy részében évek hosszú sora óta vizet és bányaléget sikerült végre hosszas és fárasztó munkálatok után kiszivattyuzni, úgy hogy most a társaságnak eddigi hasznavehetetlen aknáit is újból üzembe kerülnek, amiáltal a bányák termelő képessége tetemesen emelkedni fog. Ezek a hírek és különösen a legutolsó meg is magyarázzák azt, hogy miért emelkedtek a salgótarjáni papírosok.

A Kassa—Oderbergi kötvényei a tőzsdén. A tőzsdetanács ma a cs. kir. szab. kassa—oderbergi vasút kérelmére a társaság 46.500.000 korona névértékű elsőbbségi kölcsönkötvényei tőzsdéi lastromozását a jegyzését elrendelte.

A koronajáradék kibocsátása. Megirtuk már, hogy az új koronajáradék nyilvános aláírásra kerül. A kibocsátásra vonatkozó szerződést Lukács László pénzügyminiszter már március 19-én kötötte meg a Magyar általános hitelbankkal, mint a kölcsönt finanszírozó pénzeszoport képviselőjével. A történet megállapodás szerint — amint ismeretes — az 1908:L. t.-cz. értelmében 112.550.000 K névértékű 4 százalékkal kamatozó koronajáradék kerül kibocsátásra. A pénzeszoport a kötvényeket 91½ százalékos árfolyamon, tehát fix áron veszi át és a tranzakcióban teljes mértékben részt vesznek a Rothschild-csoport osztrák és német tagjai. Az aláírás módzatainak végleges megállapítása végett Ullmann Adolf kedden érkezik Bécsbe. Az új járadék tőzsdéi jegyzéséről is történet már gondoskodás. A pénzügyminiszter ugyanis 1212 szám alatt leiratot intézett a tőzsdetanácshoz a jegyzés elrendelése érdekében. A tanács mai ülésében a 112.550.000 koronára rugó járadék jegyzését el is rendelte és kimondotta, hogy az új papírok egyformán szállíthatók a régebbi járadékkal. Az új papírok, mint értesülünk, július—decemberi szelvényekkel lesznek ellátva és az 1919. decemberi szelvény lesz az utolsó, míg az első már 1910. júliusban esedékes lesz. Az új járadék-kötvényeket előreláthatólag április második felében bocsátják majd aláírásra. A befolyó összegből a pénzügyminiszter mindenképp az év elején kibocsátott 50 millió K 4 százalékos pénztári jegyeket fogja visszaváltani, a fennmaradó összeggel pedig az 1904. évi XIV., 1908:XXIX. és XXX. törvényekkel alapján már részben foganatosított, részben pedig még foganatosítandó beruházások költségeit fogja fedezni. Az utolsó koronajáradékot Wekerle akkori pénzügyminiszter 1908. júniusban bocsátotta ki összesen 128 millió K névértékben. Ennek az összegnek a felét a konzorcium akkor 93,3 százalékos árfolyamon fix átvette, míg a további 64 millióra 92 egy nyolcadat kurzussal 1909. májusig opciót nyert. Azóta a pénzügyminiszter kincstári je-

gyekkel fedezték és a múlt év elején a Rothschild-csoport 275 millió K 4 és fél százalékos kincstári jegyet vett át 98 árfolyamon. Ezek 1910. végén valnak esedékesek és fedezésükre új kölcsönt kell majd fölvenni, amihez azonban a törvényhozás hozzájárulása szükséges.

A Kereskedelmi Részvénytársaság mint bányaiipari vállalkozó. A Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság egy újabb nagyfontosságú és közgazdasági fejlődésünkre erős kihatású akciójáról kapunk hírt. Mint ugyanis értesülünk, ma tartotta meg alakuló közgyűlését a Kereskedelmi Társaság helyiségeiben a „Magyar Bánya- és Kohóipar Tanulmányi Részvénytársaság”. Az igazgatóságba választottak: a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság részéről Elek Pál vezérigazgató és Blum Brunó igazgató, továbbá Bruell Gyula, a párisi J. Kirchhaim Successeura Hirschler et Co. cég tagja, Chavanne Miksa, a bécsi k. k. Priv. Wechselstuben Aktiengesellschaft „Mercur” igazgatója, Joergler Károly, a berlini Delbrück Leo et Co. bankcég főnöke, Lehmann Henrik dr. titkos tanácsos, a hallei H. E. Lehmann bankcég főnöke, G. Moler, a baseli Basler Handelsbank igazgatója, Nordquist G., a hamburgi Vereinsbank igazgatója, Lotter M., a bécsi K. K. Priv. Öst. Laenderbank igazgatója, Sommer Gyula, a frankfurti Metallurgische Aktiengesellschaft igazgatója, Tgahrt Erik, a frankfurti Berg- und Metallbank igazgatója. A felügyelő-bizottság tagjai lettek: Delbrück Lajos, a porosz uralkháza tagja, a berlini Delbrück Leo et Co. bankcég főnöke, Stern György, eszásári tanácsos, a bécsi K. K. Priv. Öst. Laenderbank igazgatója, Czako Emil, a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság aligazgatója, Berger M., a budapesti „Mercur” váltóüzleti Részvénytársaság aligazgatója, Katona Zoltán, a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság cégvezetője. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen a vállalat elnöke Elek Pál, a végrehajtó-bizottság tagjaivá pedig Blum Brunó, Sommer Gyula és Tgahrt Erik választották meg. A fentnevezett intézetek és bankcégek, melyeknek képviselői a vezetőségben helyet foglalnak, egyidejűleg az új társaság összes részvényeit is jegyezték, oly ezézzel, hogy Magyarország és társországai, valamint a Balkán-államok bányá- és kohóiparának különös figyelmet szentelnek. Az új társaság megalkulását ama fontos és — néhány nagyobb vállalkozástól eltekintve — hazánkban meglehetősen elhanyagolt termelési ág szempontjából megelégedéssel kell üdvözlünk, annál is inkább, mert az új társaság hatalmas pénzügyi háttérrel, különösen pedig a világ ércpiacán vezető szerepet játszó Morton-csoport tett erős közreműködése révén egy technikailag, mint pénzügyileg abban a helyzetben van, hogy bármily nagyméretű bányavállalatot is a legkedvezőbb auspiciumok közt megnyelíthasson.

A Székesfehérvári Takarékpénztár alaptőke-emelése. A Székesfehérvári Takarékpénztár igazgatósága múlt év február 20-án tartott közgyűléstől felhatalmazást kapott arra, hogy tegye meg az előkészületeket a bank alaptőkéjének felemelésére. Nagy meglepetésre azonban az igazgatóság az idei közgyűlésnek a következő jelentést tette: „A jelenleg uralkodó közgazdasági állapotokban jelentéktelen bizonytalanság és az ex-lex állapot bekövetkezésével fenyegető aggodalmaknál fogva nem tartja alkalmasnak alaptőke emelésre a jelen állapotokat. Ennélfogva az a véleménye, hogy kedvezőbb állapotok bekövetkezéséig a tőkeemelés elhalasztassék.” Így mondja szószó szerint az igazgatósági jelentés. A mi értesülésünk szerint azonban a valódi tényállás másképpen áll. Az alaptőke emelésre vonatkozólag ugyanis a takarékpénztár két fővárosi intézettel is tárgyal. Még pedig az egyik intézet a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Részvénytársaság volt, a másik pedig a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank. Mindkét intézetnek meg volt a maga különálló propeziója az alaptőke-felemelésre vonatkozólag, azonban mindkét intézet követelte a finanszírozás ellenszolgáltatásként, hogy a székesfehérvári takarékpénztár vezérigazgatója fél év múlva mondjon le, akinek helyébe majd a bank delegált új vezetőt, egyben pedig a megvalósítandó új igazgatóságba két tagot, a felügyelő-bizottságba

pedig szintén két tagot fog kiküldeni. A takarékpénztár igazgatósága ezeket a nem éppen barátságos feltételeket nem fogadta el, s ezen aztán megfeneklet az egész alaptőke-emelés. Értesülésünk ekkor valószínűbbnek látszik, mint az, amit az igazgatóság elmond a jelen alaptőke-felemelés keresztülvitelénél. Még megjegyezzük, hogy a takarékpénztárnak 200.000 korona a részvénytőkéje, míg tartaléka 677.807 korona, múlt évi betétforgalma pedig 10.851.130 koronát tett ki.

Az Osztrák-Magyar Bank állása 1910 márczius hó 31-én: Bankjegyforgalom 2.034.139.000 (+ 138.955.000) K. Érczkészlet 1.724.264.000 (— 6.723.000) K. Leszámitolási tőrcza 502.860.000 (+ 122.451.000) K. Lombardkölcsönök 56.236.000 (+ 2.157.000) K. Adómentes bankjegytartalék 90.125.000 (— 145.678.000) K.

A kamarai titkárok országos értekezlete. Az ország kereskedelmi és iparkamaráinak titkárai elhatározták, hogy időszakonként országos kamarai titkári értekezleteket tartanak, melyeken a szönyegen lévő fontosabb közgazdasági vonatkozású kérdéseket vitatják meg, hogy az ország kamarái az ipari és kereskedelmi érdekek védelmében mindig egyöntetűen járhasanak el. Az első ilyen titkári értekezlet Pozsonyban lesz április 8-án a következő napirenddel:

I. A jogszolgáltatás országos bajai. A budapesti viszonyokról való jelentéstevésre ad hoc kirendelt előadó: Hoffer Márton kamarai jegyző. A vidéki viszonyok ismeretevére felkért előadó: dr. Sugár Ignác kamarai titkár.

II. A kereskedelmi- és iparkamarák mellett szervezni tervezett választott ipari- és kereskedelmi bíróságok ügye. Felkért előadó: Szávay Gyula, kamarai titkár.

III. Az iparfejlesztési ügy állása. Felkért előadó: dr. Wolff Gerő, kamarai titkár.

IV. Közreműködés a Magyar Közgazdasági Társaság által a pénzügyminisztérium megbízásából megejtendő drágasági enquet-en. Előadó: dr. Krejcsi Rezső kamarai titkár.

V. Az 1895. évi 46. t.-cz. végrehajtási rendeletnek küszöbön álló verziója és egy codex alimentarius hungaricus (magyar élelmiszer-szabványkönyv) szükségessége. Ad hoc kirendelt előadó: Vágó József kamarai jegyző.

VI. A tisztességtelen versenyről szóló törvényjavaslat ügye. Felkért előadó: Lendvai Jenő kamarai titkár.

VII. Szállítóképesség bizonyítványok kiadása körül követendő egyöntetű eljárás megállapítása. Előadó: dr. Krejcsi Rezső kamarai titkár.

VIII. Vám-, export- és vasuti-tarifa hirszerzés ügyének szervezése. Felkért előadó: dr. Wolff Gerő kamarai titkár.

Az értekezlet után a kamarai titkárok Bécsbe utaznak az ottani kamarai Exportabtheilung és Zoll- und Handels-Centralstelle berendezésének tanulmányozása céljából. Bécsben Tayenthal bécsi kamarai titkár látja vendégül a magyar kamarai titkárokat.

A Budapesti Téglá- és Mészégetőgyár R. T. új igazgatósága. Megirtuk már, hogy a Komáromi Mouchong Jakab és Társa téglagyári cég megszerezte a Budapesti Téglá- és Mészégetőgyár R. T. részvényeinek többségét. Ennek következtében természetesen az igazgatóságban változások lesznek. E változások az április 16-ára összehívott rendkívüli közgyűlésen történnek meg, amikor lemond az egész régi igazgatóság és megválasztják az újat.

Az osztályosorsójáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorolták ki:

Százszeker koronát nyert: 59548.
Harmincezer koronát nyert: 55651.
Huszezer koronát nyert: 75907 106527
Tizezer koronát nyert: 65433.
Ötezer koronát nyertek: 50990 69167.
Kétezer koronát nyertek: 5854 7366 5666 14012 19479 25199 33124 37530 39535 43506 45718 47603 49818 51199 53076 54456 54949 58396 61544 61982 68916 72057 72144 75488 83695 83695 89321 94463 103193 104367 104825.
Ezer koronát nyertek: 1694 1903 4531 3329 21910 22221 29320 29807 29902 32916 34277 35447 36573 41431 41781 41338 42295 52564 53739 55953 60280 61750 64736 65579 68076 73494 75678 79989 81333 82441 83228 83997 87355 87921 91197 91366 92041 96612 101153 106984 107445 109247.
Ötszáz koronát nyertek: 364 376 5838 6556 10422 12371 14304 15084 17531 20575 21847 22108 22704

Szmokingöltöny 40, prima selyem 45, beléssel 55, Frakk, v. Ferencz József-öt. egészen selyembeléssel 55 frt.

legismább angolkelméssel, csakis mérték szerint, első rangú kivitelben.

ZÉLINGER SAMU

angol készpénzrendszeri őr szabótermelő

IV. ker., Melváros,

Magyar-u. 3., I. em. Kossuth Lajos-utca mellett. — Telefon 46—59.

23448	27014	27553	28084	30389	31176	32220	33641
33968	34016	35165	35377	37769	38273	39206	40700
43706	44382	44900	45425	47884	49045	50561	51867
53015	53049	54813	55504	56617	57071	57997	60711
63623	65239	67162	67166	67980	69117	72583	7321
674678	74907	75920	76244	76270	77550	78532	81019
83607	85638	86615	88789	88795	89466	90174	91676
93241	96210	98444	99108	101969	102191	102334	104024
106643	107620	108017	109800				

Török szerencsése örök! Török A. és Társa bank-hátrésvénytársaság husz éve ma ismét örvendés meglepetésben részesült, mintán azok az 59548 4/4 számra 100.000 koronát, a 73907 8/8 ad számra 20.000 koronát, az 50990 8/8 ad számmal pedig 5000 koronát nyertek Török cégénél.

Bámulatos eredményről számolhat be ma a Bankó Bank, Bpest, Andrássy-ut 60. Hat főnyeremény egy nap! Az 55651 számú sorsjegy 8 szerencsése vejeje 30.000 koronás, a 106524 számú sorsjegy vejeje pedig 20.000 koronás főnyereményt nyertek. Ez különben nem esodáltramató, mert hiszen régi dolog, hogy Bankó sorsjegye Bankó!

Mekkora terhet ró Magyarországra az új osztrák vasúti tarifa? Ismeretes, hogy az osztrák kormány az új vasúti tarifájával első sorban Magyarországnak akart ártani. Ezt a célját el is érte, mert az új osztrák tarifa tényleg igen nagy terhet ró a magyar közgazdasági életre. Sajnos, a számítások csak hozzávetőlegesek lehetnek, mert azokhoz a MÁV. áruforgalmi statisztikája becses adatokat szolgáltatott ugyan; de ez a statisztika nem mutatja ki a kötelező és az átmeneti forgalom irányait. Hosszadalmas, bonyolult számítások eredményeként megállapítható, hogy az osztrák államvasutak díjemelése a magyar nemzetgazdaságot közvetlenül mintegy 10 millió koronával fogja sújtani, mely összegből számításaink szerint 7.3 millió a kivitelünkre és 2.7 millió K a beviteli forgalomra esik. Többszörösen fokozza ezen, nemzetgazdaságunkra eső terhet az a körülmény, hogy Ausztriába való kivitelünk legnagyobb része gabonaneműkből, örleményekből, faneműkből, állatokból stb., azaz oly nyereszterményekből és félgyártmányokból áll, melyeknek termelése, illetve áruba bocsátása tartellirozva nincsen. Ugy mint a díjtétel maga, úgy a díjemelések szintén árképző tényezőként jelentkeznek és az osztrák és külföldi versenyviszonyok folytán a fuvardíjakban beálló eltérések oly nagy mértékben is kihatnak, amelyeken a díjmelés már kisebb mértékben mutatkozik s ennél fogva ily helyeken is árdevalválólag pusztítanak. Ennek a kihatásnak a pénzbeli értékét nem lehet kiszámítani, de nyilvánvaló, hogy a fent becsült 10 millió K direkt károsodáshoz még sok millió indirekt kár is járul. És a magyar gazdasági körök ezzel szemben készítettek ugyan a kormány számára egy védekezési programot, azonban a Khuen-Héderváry-kormánytól mindent várhatunk, csak azt nem, hogy Béccsel szemben a retorzió kemény fegyvereihez nyuljon.

Rendelésszerűen készült

frakk- és smoking-öltönyök

délvidékre utazóknak, színházi és átmeneti

kabátok, elsőrangú kivitelben, divatos szabásban, jutányos áron kaphatók;

Deutsch F. Károly és Tsa

Budapest, IV., Ferenciek-tere 2. sz.

A templommal szemben.

Ne küldjük pénzünket külföldre! MAGYARNAK PÉCS - NÉMETNEK BÉCS

Legjobb szerkezetű egész lapos „Lontus” uri remontoir óra igen finom oxidált acéltokban 10 kor. Ugyanaz valódi ezüsttokban 20 kor.

10tévi jótállással!

!! Nemtetszőért a pénzt vissza!!

Hazánk első és legnagyobb ókszer-, óra-, látszer- és iparművészeti tárgyak telepe

SCHÖNWALD IMRE PÉCS.

magyar órásm., ókszergyáros és látszerész

Ki ezen lapra hivatkozik, megkapja nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve



TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, április 2.

A készáru piacra ma esedékes volt az irányzat. Mérsékelt kínálat mellett szemben a malmok valamivel jobb vételkedvet mutattak, mint az utóbbi napokban, de jobb árakat csak kivételes esetekben ígértek. A forgalom csak nehezen tudott kissé élénkülni mindössze mintegy 10.000 q buza kelt el, szilárdan tartott, itt-ott néhány fillérrel drágább áron. A legdrágább eladási ár 14.22 és fél korona volt 79 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 13.39 korona 75 kilós bányási buzáért. Egyéb gabonaneműk árai nem változtak. Forgalomba került: 400 q zab 7.25-7.35 koronás áron és 500 q tengeri 6.02 és fél koronás áron. A határidőpiacra a mai üzlet esedékesen és körülbelül a tegnapi zárlat jegyzésével indult meg. A forgalom folyamán többször változott az irányzat és eszerint hol gyöngültek, hol pedig javultak az árfolyamok, anélkül azonban, hogy az üzlet meg tudott volna élénkülni. Zárlat előtt erősen szilárdult a zírányzat s meglehetősen emelkedtek az árfolyamok. Az áprilisi buza 13.52 koronán indult, előbb 13.50 és 13.55 között ingadozott, azután 13.48-ig esökkent, majd megint 13.65-ig javult és zárlatkor 13.66 koronán maradt. A tegnapi zárlatához viszonyítva, végeredményképpen ma az áprilisi buza tizenegy fillérrel, a májusi buza kilencz fillérrel, az októberi buza tíz fillérrel, az áprilisi rozs huszonöt fillérrel, az októberi rozs tizenhárom fillérrel, az áprilisi zab tizenhárom fillérrel, a májusi tengeri két fillérrel emelkedett.

Az áprilisi érdekeltségekre ma 33.000 q buzát és 8500 q rozsot jelentettek be folyó hónap 7-iki szállításra, aminek megint csak egy része akadtvévekre, míg a másik része a tegnapi olesó díjtételek mellett prolongáltatott.

Az árak 100 kilogrammonként, koronaértékben értendők.

A készáruüzlet jegyzéke a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	13.52	79	28.55-28.95
"	76	13.50	80	29.05-29.15
"	77	29.15-28.45	81	29.15-28.45
"	78	28.35-3.45	82	28.35-3.45
Fejérmegyer	75	27.45-27.85	79	28.45-28.85
"	76	27.45-27.85	80	28.80-29.05
"	77	28.85-28.4	81	28.85-28.4
"	78	28.15-28.65	82	28.15-28.65
Pestvidéki	75	29.05-29.30	79	28.45-28.85
"	76	29.05-29.30	80	28.75-29.05
"	77	29.05-29.30	81	29.05-29.30
"	78	29.05-29.30	82	29.05-29.30
Bányási	75	28.05-28.35	79	28.55-28.95
"	76	28.05-28.35	80	28.85-29.15
"	77	28.05-28.35	81	28.05-28.35
"	78	28.30-28.65	82	28.30-28.65
Bácska	75	27.70-28.05	79	28.45-28.85
"	76	27.70-28.05	80	28.45-28.85
"	77	28.15-28.45	81	28.15-28.45
"	78	28.35-28.65	82	28.35-28.65
Rozs I-rendű új				17.50-17.60
" középminőségű új				17.30-17.40
Árpa takarmány I-rendű				12.70-13.00
" II-rendű				12.60-13.80

Zab I-rendű	15.20-15.70
" II-rendű	14.70-15.10
Tengeri belföldi új	12.20-12.80
Korpa	12.20-12.80
Köles	12.20-12.80

Eladattak:
 Buza. Tiszavidéki: 100 q 79.5 k 28.45 K, 1000 q 79 k 28.55 K, 100 q 76.8 k 27.70 K, 100 q 76 k 27.70 K.
 Pestvidéki: 500 q 77 k 27.50 K.
 Bányási: 100 q 78.5 k 27.95 K, 3000 q 75 k 26.78 K.
 Zab: 100 q 14.60 K készpénzért, 100 q 14.50 K, 100 q 14.50 K, 100 q 14.70 K, készpénzért.
 Tengeri: 500 q 12.05 K készpénzért.

A határidőpiacon köttetett:
Délelőtt:
 Előforduló kötések (50 kg. kint) 1910-re:
 Buza apr. 13.52-13.55-13.48-13.65-13.60-13.60-13.60
 Buza májusra 13.49-13.48-13.51-13.46-13.60-13.60
 Buza októberre 11.25-11.26-11.22-11.35-11.33
 Rozs áprilisra 8.56-8.75-8.75-8.75-8.75-8.75
 Rozs októberre 8.51-8.46-8.60-8.58-8.58-8.58
 Tengeri májusra 6.09-6.07-6.13-6.11-6.11-6.11
 Tengeri júliusra 6.27-6.28-6.26-6.25-6.25-6.25
 Zab áprilisra 7.24-7.34-7.29-7.29-7.29-7.29

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza áprilisra	13.66-13.67
Buza májusra	13.58-13.59
Buza októberre	11.33-11.34
Rozs áprilisra	8.76-8.77
Rozs októberre	8.58-8.59
Tengeri májusra	6.11-6.12
Tengeri júliusra	6.28-6.29
Zab áprilisra	7.29-7.31
Repezo augusztusra	13.80-14.00

Budapesti gabonaforgalom.
 1910. márczius 31-től 1910. április 1-ig.

	Érkezett	Elszállítatott
Buza	16225	—
Rozs	200	906
Árpa	752	150
Zab	4584	1350
Tengeri	14134	—
Liszt	—	22151
Korpa	—	6480

Értéktőzsde.

Az értéktőzsdén ma kissé élénkebb volt az üzlet. A helyi értékek piacán ma igen élénk érdeklődés mutatkozott a Városi villamos vasút és a Salgó iránt, amelyek fészérozott vásárlásokra igen sürgösen voltak keresve és erősen emelkedő irányt követtek. A Városi villamos vasút, amely tegnap 346.50 koronán zárult, ma 355-ig és így tehát 8.50 koronával emelkedett, a Salgó pedig 630 korona tegnapi záró árfolyamát 645 koronáig, vagyis 15 koronával javította. Jól volt keresve továbbá a Danubius, a Magyar aszfalt és a Terézvárosi takarékpénztár, de ezek csak mérsékleten javultak. Köttetett: Kereskedelmi R.-T. 731-733.50-732.50 koronán, Terézvárosi takarékpénztár és zálogkölcsön 457-460 koronán, Danubius 385-387 koronán, Magyar aszfalt 224.50-223 koronán, Ujlaki 387-389 koronán, Adria 448-450 koronán, Agrárbank 476.50 koronán.

Az értéktőzsdén forgalomba került:
 Osztrák hitel 685.75-684.75, Magyar hite! 811.50-809.50-810.50 és szelvény. Államvasút 751, Jelzálogbank 473.75-474-473.25, Városi villamosvasút 347-345.50, Közüti 715.50-713.50, Magyar koronajáradék 93.10. A déli tőzsdén köttetett: Osztrák hitel 684.50-686. Magyar hitel 810.50, Államvasút 750.50-751.50, Jelzálog 473-474.50, Rímamurányi 665, Közüti 714-713-715.75, Városi villamosvasút 355-352-351.25.

Tőzsdézárat délután 4 órakor:
 Osztrák hitel 684.70, Magyar hitel 810.50, Államvasút 751, Jelzálog 474, Leszámitoló 544.50, Rímamurányi 660, Városi 351, Közüti 714

Bécsi gabonatőzsde.

Bécs, április 2. (Saját tudósítónktól.) A látogatottság a mai hetitőzsdén nagyon gyér volt, a konzum azonban erős fölvevő képességet tanúsított s ennek tudható be, hogy az irányzat megszilárdult, buza ára 10 fillérrel emelkedett, de tekintve két itt felraktározott rakomány orosz buzából, az üzlet csak felsőmagyarországi és alsó ausztriai árura szorított. Rozs 5-10 fillérrel lett drágább, de ebben a cikkben is csak felsőmagyarországi és alsóausztriai árú köttetett. Egészen jelentéktelen konzumkereslet mutatkozott árpa iránt az eddigi árakon, zab ellenben 5-10 fillérrel javult, viszont tengeri a mult szombati árához képest nem változott. A budapesti felmondá-

Sok ma valamivel nagyobb terjedelmet iltettek, de az átvételek nem okoztak nehézséget.

Jegyzeteltélt buza: tiszavidéki 14.50—14.80, bányási 14.30—14.60, fejevári 13.35—13.70, mosoni és győri 13.30—13.70, felsőmagyarországi 13.30—13.75, déliavasuti 13.35—13.85, marchfeldi 13.30—13.65, romániai 14.40—14.75, orosz 13.40—14.30.

Rozs: felsőmagyarországi 9—9.20, csepeli 8.95—9.15, pestmegyei 9.10—9.30, déliavasuti 8.90—9.10, külföldi magyar 8.35—9.10, osztrák 8.75—9.10.

Árpa: morvaországi 7.75—8.45, marchfeldi 7.30—7.50, bécsvidéki 7.30—7.60, csepeli 6.70—7, felsőmagyarországi 6.40—8, győri 6.50—6.90, déliavasuti 6.80—7.70, északmagyarországi 6.40—7, maláta 6.70—6.90, takarmány 6.25—6.70.

Magyar tengeri 6.45—6.75, Cinquantin 8.45—8.85. Magyar gab 7.75—8.30, válogatott 8.30—8.65, osztrák 7.50—7.85.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, április 2. A déli tőzsde megnyitáskor alpesi részvények lényegesen javultak, egyébként a piac nyugodt volt. A forgalom későbbi során Dunagőzhajózási és salgótarjáni értékek továbbra is emelkedtek, a vezető kulisszértékek általában nyugodt irányzatot követtek. Az előtőzsdén a közeledő kettős ünnep és a pénzügyi viszonyok rosszabbodása miatt nyugodtan indult a forgalom, az árfolyamok tartottak. Laenderbank részvények gyengültek. Korlátok közt budapesti vásárlások hatása alatt salgótarjáni értékek és 3 százalékos déliavasut értékek emelkedtek, a járadékpiac ellenben nyitódott volt.

11 órákor: Osztrák hitel 684.75, Magyar hitel 811, Laenderbank 496.50, Államvasut 751.50, Déliavasut 123, Alpesi 733, Skoda 346, Lloyd 576.50, Salgótarjáni 634, Török sorsjegy 241.

1 óra perczkor: Osztrák hitel 684.75, Magyar hitel 811, Anglo 318.50, Bankverein 553.75, Földhitelintézet 1197, Laenderbank 496.25, Union 599, Államvasut 751.25, Déli vasut 122, Dunagőzhajózási 1140, Alpesi 740.50, Rijnamurányi 664, Brüssli közszénbánya 753, Orosz járadék 102.80, Török sorsjegy 241, Lloyd 577, Salgótarjáni 346, Skoda 240.50, 3 százalékos déliavasut elsőbbség 274.50.

Bécs, április 2. (Magyar értékek zárlata). 4 százalékos arany-járadék 118.65, Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 156.50, Magyar hitelbank részvény 8 8.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény —, Rimanurányi 664.50, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 449.—, Magyar koronajáradék 92.95, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény —, Magy. nyereim-köles. sorsjegy 228.25, Kassa-Oderbergi Vasutreszvé. —, Magyar jelzálogbank 474.—, Magy. kereskedelmi bank —, Az irányzat szilárd.

Bécs, április 2. (Osztrák értékek zárlata). 4.2 százalékos papír-járadék 94.85, 4 százalékos osztrák arany-járadék 117.85, 1860-as sorsjegy —, Osztrák hitelsorsjegy —, Angol-osztrák bankrészvény 318.—, Bécsi Bankverein 553.40, Osztrák magyar bank 1783.—, Déli vasut 122.—, Dunagőzhajózási társ. 1143 Dohány-részv. 295.—, Cs.-k. arany (vert) 11.38, Német-bankv. 117.61, Osztr. Lloyd 576.— 4.2 szaz ezüst jár. 94.5—98.50, Osztr. koronajáradék 94.80, 1864-es sorsj. 328.50 Osztrák hitelintézeti részvény 684.25, Union-Bank 597.— Osztrák Laenderbank 495.75, Osztrák-magyar államvasut 750.25, Elbavölgyi vasut —, Alpesi részvény 741.—, 20 frankos 19.11, Londoni váltóár 240.75, Lipótkohó —, Török sorsjegy 240.50.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, április 2. (Értéktőzsde.) A nemzetközi pénzpiac és a newyorki tőzsde bizonytalan helyzete ma sem engedte, hogy nagyobb szilárdság érvényesüljön és a forgalomban majdnem kizárólag a hivatalos körök vettek csupán részt. Az árfolyamok ingadozása nem volt egységes, de tulajdonképpen a gyengébb irányzat felé hajlott. A bányáértékek piacán bochumiak és phoenix-részvények visszavásárlásokra részben javultak, míg a többi értékek bágyadtak voltak. Gyengébben jegyeztek déli vasut, valamint járadékok közül a 3 százalékos birodalmi kölcsön és 1902. évi oroszok, de később utóbbiak iránt jobb vélemény nyilvánult meg. Szilárdsággal tüntek ki orosz bankok és később Hanzs-részvények is. Zárlat felé a magánkamatláb csökkenése támaszul szolgált a piacnak, anélkül azonban, hogy életkeltette volna a forgalmat. A készáruipiac ipari értékei kevésbé változtak. Napi pénz 5 és fél — 4 százalékos magánkamatláb 3 és egynegyed százalék.

Berlin, április 2. Zárlat. (Saját tudósítónktól). Zárlatok jegyzetelték: 4.2 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák arany-járadék 100.10 osztrák hitelrészvény —, Déli vasut 21.60, orosz bankjegyek 216.20, 4 százalékos új orosz kölcsön —, Disconto Commanité 19.70, Dinamitruszt 181.70, Harper 198.90 Unifikált török járadék 94.30, 4.2 százalékos ezüst jár. 94.9, 4 százalékos magyar arany-járadék 95.50, Magyar koronajáradék 93.—, Osztrák-magyar államvasut —, Bécsi váltóár 50.—, Olasz járadék —, Alt. villamos-

sági Edison 263.90, Gelsenkircheni 213.60, Laurakohó 173.20.

Frankfurt, április 2. Zárlat. 4.2 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztr. ar.-jár. 101.10, Magy. ar.-jár. 95.60, Osztr. hitelint. részv. 215.80, Osztrák-magyar államvasut 161.50, Északnyugati vasut —, Bustiehrad vasut —, Londoni váltóár 244.40, Bécsi Bank-verein —, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön —, 4.2 százalékos osztrák-járadék 99.—, Osztrák koronajáradék —, Magyar korona-járadék 92.95, Osztrák-magyar bank 128.—, Déli vasut részvény 21.60, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 849.83, Párisi váltóár 811.66, Union bankrészvény —, Alpesi részv. —.

London, április 2. Angol consol 81 1/4. Hamburg, április 2. (Zárlat.) 4.2 százalékos ezüst járadék 95.50, 1860. sorsjegy 175.50, Déli vasut 21.—, 4 százalékos arany-járadék 99.70, Osztrák hitelrészvény 215.75, Osztrák-magyar államvasut —, Olasz járadék 104.40, 4 százalékos Magyar arany-járadék 95.65.

Páris, április 2. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 98.87, Osztr. arany-járadék 102.20 Magyar arany-járadék 98.10, 5 százalékos boigár kötvény 1896. évről 40 — 3/4 százalékos Olasz járadék —, Déli vasuti elsőbbségi kötv. 89.—, 5 százalékos marokkói járadék 520.—, 4 százalékos 1890. román köles, 95.20. 4 százalékos amort. román jár. 1905. 95.50, 5 százalékos orosz járadék 106.10, 4-es fél százalékos 1909. orosz járadék 98.75, 4 százalékos spanyol jár. 97.42 4 százalékos unifikált török jár. 94.32, Török sorsjegy 219.—, Török dohányrészvény 424.— Osztrák földhitelintézet 1277.— Osztr. Länderbank 565.— Magyar jelzálogbank —, Banque de Paris 181, Banque Ottomane 722.—, Osztrák-magyar államvasut 804.—, Déli vasut 128.— Meridionalvasut 70.—, Hartman gépgyár —, Rio Tinto —, Sucrerie d'Égypte 77.—, Tula 374, Uríkányi köszén —, Chartered 5.50, De Beers 491.— East Rand 139.50, Jagersfontein 232.50, Trans. Land Comp. 87.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.98, Váltó német piacokra (rövid) 1 3/8, Váltó Bécsre (rövid) 1 4/8 Váltó Belgiumra (rövid) 7/8, Olasz arany-váltó rövid 5/8, Váltó Svájcra (rövid) 1/8, Csekk Londonra 252.30, Magánkamatláb 2 1/2.

IDEGENEK UTMUTATÓJA

Legajánlhatóbb beszerzési források

BUDAPESTEN.

Biztosítás.

Assicurazioni Generali (Trieszti ált. biztosító-társaság, Alakult 1831-ben. Részvénytőke és tartalékalap: 346.151.371.42 korona. Budapest, Dorottya-utca 10. az intézet saját házában. Életbiztosítás minden módozat szerint, valamint fuellátási és leánykihazaitási biztosítások — Tűz- szállítmány, belőrekes lopás elleni és tüvegbiztosítások. — Jégbiztosítás a Magyar jég- és viaszbiztosító részvénytársaság (Budapest, Nádor-utca 5. sz.) által. Részvénytőke és tartalékalap 346.151.371.42 korona. Egyenkénti és csoportos balesetbiztosítások (egyenkenti balesetbiztosítások díjvisszatérítéssel is) az Első e. ált. baleset elleni biztosító társ. által (Budapest, Dorottya-utca 10. sz.)

Első Leánykihazaitási Egyet. m. sz. Gyermekek- és életbiztosító intézet Budapest, VI. Toréz-körút 40—42. Alapított: 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermekek és mindennemű életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. — Tartalékok: 10.000.000 korona. Ed-dig kifizetett biztosított összeg két millió korona. Biztosítási állomány 46.000.000 korona.

Bankok és takarékpénztárak.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Központ és Magy. kir. szab. osztályosorsjáték felőrlásító helye: VI. Andrassy-ut 5. Kézi zálogdíjzsebek: IV., Károly-körút 18; IV., Ferenciek-tere 4. Irányi-utca sarkán. VII., Király-utca 57; VIII. ker., József-körút 2. VIII. Üllői-ut 6. sz.

Víz- és légszuszvezeték és csatornázás.

Pizzurnyi L. utóda Janisch János és fia Budapest, VII. Jósika-utca 12. sz. csatornázási vállalat. épületbádogos műhelye és horgany díszítmények gyára. Légszusz- és vízvezeték, központi fűtések, szellőztető készülékek, szivattyuberendezés, árnyékszék, vízelék, minden-nemű gőz-, magán- és nyilvános fürdő, hidegviz-gyógyintézetek-, melegvízkészítő-berendezések fűtő-fűtőhely összeköttetéssel vagy saját tüzhelyivel. Ambergi légszuszfejlesztő gépek, világítási, fűtési és műszaki célokra. Saját légszusz-készülék minden házban. Telefon 20—83.

Magyar-Siemens-Schuckert-művek

villamosági részvénytársaság Budapest, V., Lipótkörút 5. Gyár: Pósonyban. Telefonszám 211. és 212. Táviratcím: Siemenschuckert. Készít: Villamosvilágítási és erőátviteli központi telepeket és berendezéseket. Villamos vasutakat. Bányavasutakat. Egyenáramu, forgóáramu és váltakozóáramu generátorokat és motorokat, vezetékmagyot, kábeleket, iv- és vízórlampákat, kapcsolóeszközöket, biztosítókat, wattóraszámolókat (Schuckert-vend-zer), vezetékkerendezéseket központi telepekhez való bekapcsolásra. Villágító testeket. Ivlámpa-szeneket. Különlégek: Felvonók, ventilátorok, szivattyúk, hordozható villamos fűrógépek, villamos bányá fűrógépek, villamos berendezések, mezőgazdasági és ipari célokra.

Üzleti tudósítások.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbizághid igazgatósága.) Április 2. Előző napi eladatlan maradvány 400 drb sertés. Mai felhajtás 225 drb sertés, összesen 625 drb sertés. Eladatott 400 drb sertés. Mai maradvány 225 drb sertés.

Következő árak jegyzetelték: Zsirtsertés: Oreg I. rendű 350 kilogrammon felül ételsúlylevonással 156 fillér, ételsúlylevonással 152—155 fillér, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül ételsúlylevonással 166—180 fillérig, fiatal könnyű 120 kilogrammig levonással 170—180. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, elősúlyban értendők. A vásár irányzata lanya. Az árak 4 fillérrel hanyattottak.

Szerkesztői üzenetek.

S. E. Budapest. Idővel táján rá kerül a sor. Egyelőre tessék türelemmel lenni.

B. G. Kötör. A vezetőség központja Bécsben van. K. Sz. Rovereto. Alkalmadtán, ha rájuk kerül a sor, felhasználjuk őket.

Z. J. Istvánvölgy. Meggyilkolták 1883. márczius 29-én. Gyilkosait pár nap múlva fogták el és végezték ki.

R. L. Tótsóvár. 1. Forduljon az Omge lapjához a „Köztelek”-hez. 2. Igen, fejenként 50 fill. 3. Forduljon a „Mészárosok és Hentesek Lapja” szerkesztőségéhez.

H. Lajos. Igaza van. A költői munka idealizmusból fakad, kell fakadnia (mert a matematikai számításokkal kifárasztott irodalmi ipari termékek nem költői munkák); de a legbelsőbb lírán kívül nincs olyan költői alkotás, amely kifejezhető és megerősíthető volna erkölcsi és anyagi támogatás nélkül. Az író nem bírja ki sokáig a szobalevegőt, amint hogy nem bírja ki semiféle gyümölcstermő növény: gyökerének föld, levelének harmat és napfény kell, hogy teremhessen, érlelhessen.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap az Alföld és Erdély déli megyeiben volt még néhány mm-nyi eső és ott ma reggel is még jobbra borult, míg az ország többi részén derült az idő. Az ország déli felén éleken szél is keletkezett. A hőmérsékletben lényegesebb változás nem történt: éjjeli fagy, a déli megyéket kivéve, csaknem általánosan volt; a normálisnál átlag 3—6 fokkal alacsonyabb a hőmérséklet, melynek maximuma Orkvenicán 12 fok C., minimuma Rajeczfürdőn —8 fok C. volt.

Prognózis a következő huszonegy órára:

Az ország délnyugati részein elvélte csapadékok helyütt még éjjeli fagy és később hőemelkedés várható.

(Sürgöny-progn.: Délen elvélte csapadék, éjjeli fagy, később enyhébb.)

Table with columns: Állomás, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsius szerint, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmérséklet max. min. Rows include: A-Szlatina, Budaörs, Esztergom, Győr, Kaposvár, Komárom, Pécs, Szeged, Tatabánya, Veszprém, Zalaegerszeg, Sopron, Győr-Ménfőcsanak, Debrecen, Kecskemét, Székesfehérvár, Pécs, Győr, Veszprém, Sopron, Győr-Ménfőcsanak, Debrecen, Kecskemét, Székesfehérvár, Pécs, Győr, Veszprém, Sopron.

Felölös szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

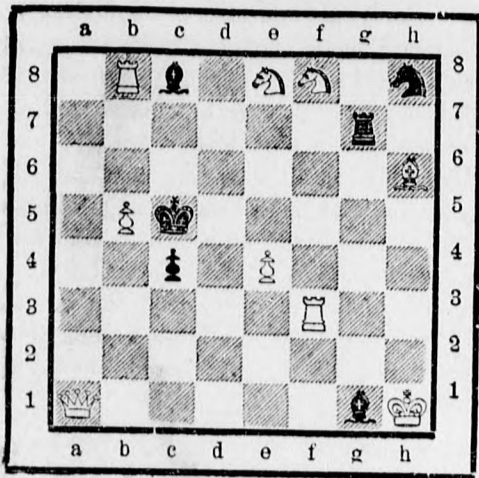
A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

SAKK.

56. számú feladvány.

Coultans J. A., Newyork.



Matt a második lépésre.

321. számú játszma.

Játszották az Amerika és Anglia közti mérkőzésben, kábel útján 1910. március 11-12-én.

Francia védelem.

Table with columns for White (Világos) and Black (Sötét) moves, listing moves like e2-e4, d2-d4, Hb1-c3, etc.

Alapin mestertől eredő folytatás, mely van olyan jó, mint a szokásos 7... Ve7-d8. A király nem áll rosszul a középben, valamint nem hátrányos a sánczolás elcsúszása sem.

Igen jó folytatás itt 8. Vd1-d2, melyet először Gajdos játszott 1902-ben egy levelezési játszmában Maróczy ellen s amelyet az 1903. montekarlói versenyen ugyancsak Maróczy ellen Pillsbury is alkalmazott. A szöveglepést először Marco játszotta Alapin ellen 1901-ben.

Ez a jelen állásban még korai. Szokásosabb előbb 8... a7-a6 és 9. Hb5-a3-ra 9... f7-f6, mint többek közt a Spielmann-Vidmar játszmában is történt az 1904. kőbúrgi főtornán.

9. e5xf6! g7xf6 10. Vd1-d2 c7-c6 11. Hb5-a3 Hd7-f8 Számításba jön 11... c6-e5. A sötét által

tervezett következő fejlődési mód hátrányosnak bizonyul.

Table with columns for White and Black moves, listing moves like Hg1-f2, g2-g3, Ff1-g2, etc.

Sötét állása ezután nemcsak a centrumban, de a vezérszárnyon is meggyöngül.

A visszamaradt e6-gyalog miatt sötét kényelmetlenül áll.

Világos elérte célját, a c5-pontot a huszárjával előnyösen megszállhatja.

Table with columns for White and Black moves, listing moves like Hd2-b3, Fg2xd5, Be1xe7, etc.

Sötétnek nincs védelme 30. Ve3-f4† feladja.

322. számú játszma.

Játszották Odesszában, a dél-orosz bajnoksági versenyen 1910. január 21.

Spanyol játék.

Table with columns for White (Világos) and Black (Sötét) moves, listing moves like e2-e4, Hg1-f2, Ff1-b5, etc.

Óvatosabb előbb 5... Ff8-e7-tel a királysárnyon fejlődni.

Természetesen nem 8... Hf6xd5 a rákövetkező 9. Hg5xf7 stb. miatt.

Hasonló állásban az 1908. düsseldorfi főtornán Neumann ellen Alechin 9. d5-d6-tal folytatta, de később rossz állásba került, mivel sötét a gyalogért jó támadást kapott.

9... h7-h6 Hf6xe4 Hd4xb3 Vd8xd5 Vd5-c6 Számításba jön 13... Vd5-c5, hogy egy pillanatig az e5-gyalog is védve legyen. A tett lépés után világos jó játékkal nyer egy gyalogost.

Table with columns for White and Black moves, listing moves like Bf1-e1, d2-d4, d4xe5, etc.

Sakk-hírek.

A hamburgi sakkversenyek. Abból az alkalomból, hogy a hamburgi sakkör ez évben ünnepli meg fennállásának 80. évfordulóját, a jubiléó kör elvállalta a német sakk szövetség XVII. kongresszusának rendezését, melyre a meghívókat és programot most küldték szét. A részletes programot a következőkben ismertetjük: 1910. július 17-én, vasárnap délelőtt a kongresszus megtartása és a versenyzők kísorsolása; este banket. Julius 18-án, hétfőn délelőtt 9 órakor a versenyek megkezdése. Játékidő vasárnap kivételével naponta délelőtt 9-1 óráig, délután 4-8 óráig. Jelentkezési határidő: 1910. június 15.

Mester verseny: 18 résztvevő. Tét 20 márka, bánatpénz 40 márka. Díjak: 2000, 1500, 1000, 700, 600, 500, 400, 300, 200 márka. Báró Rotschild szépségdíja 300 márka. A verseny egyfordulós, 30 lépés két órásig. Naponta egy játszma.

A) Főtorna: 16 résztvevő. Tét 15, bánat 30 márka. Díjak: 500, 400, 300, 250, 200, 150, 100, 75 márka; báró Rotschild szépségdíja 200 márka. A verseny egyfordulós, 2 nap alatt 3 játszma bonyolítandó le, óránként 18 lépéssel.

B) Főtorna: Csoportokban, végül a győztesek közös csoportban egymással. Tét mint fent. Díjak: 350, 250, 200, 150, 125, 100, 90, 80, 70, 60 márka. Mind a két főtornában az első győztes mesteri címet és oklevelet nyer. A vigasz- és mellékversenyekről valamint a további részletekről az ismertetést jövő számunkban hozzuk.

A kábelverseny. Az Amerika és Anglia közt lefolyt kábelmérkőzés a befejezetlen játszmák elbírálása után 6 1/2 : 3 1/2 arányban Anglia győzelmével végződött.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

Large financial table with multiple columns: Budapesti Értéktársaság, Záloglevelek, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Népi záró árfolyam, Gőzmalmok, Iparvállalatok, Kőszekereszt vállalatok, Sorsjegyek, Pénznemek és váltók.

sok ma valamivel nagyobb terjedelmet öltöttek, de az átvételek nem okoztak nehézséget.

Jegyzeteltétt busz: tiszaideki 14.50-14.80, bányási 14.30-14.60, fejérvári 13.35-13.70, mosoni és győri 13.30-13.70, felsőmagyarországi 13.30-13.75, déli vasuti 13.35-13.85, marchfeldi 13.30-13.65, romániai 14.40-14.75, orosz 13.40-14.30.

Ross: felsőmagyarországi 9-9.20, csepeli 8.95-9.15, pestmegyei 9.10-9.30, déli vasuti 8.90-9.10, külfönféle magyar 8.35-9.10, osztrák 8.75-9.10.

Árpa: morvaországi 7.75-8.45, marchfeldi 7.30-7.50, bécsvideki 7.30-7.60, csepeli 6.70-7, felsőmagyarországi 6.40-8, győri 6.50-6.90, déli vasuti 6.80-7.70, északmagyarországi 6.40-7, maláta 6.70-6.90, takarmány 6.25-6.70.

Magyar tengeri 6.45-6.75, Cinquantin 8.45-8.85. Magyar szab 7.75-8.30, válogatott 8.30-8.65, osztrák 7.50-7.85.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, április 2. A déli tőzsde megnyitásakor alpesi részvények lényegesen javultak, egyébként a piac nyugodt volt. A forgalom későbbi során Dunagőzhajózási és salgótarjáni értékek továbbra is emelkedtek, a vezető kulisszértékek általában nyugodt irányzatot követtek. Az előzősdén a közeldő kettős ünnep és a pénzügyi viszonyok rosszabbodása miatt nyugodtan indult a forgalom, az árfolyamok tartottak. Laenderbank részvények gyengültek. Korlátok közt budapesti vásárlások hatását alatti salgótarjáni értékek és 3. százalékos déli vasut részvények csökkentették, a járadékpiac ellenben nyitódott.

11 órakor: Osztrák hitel 684.75, Magyar hitel 811, Laenderbank 496.50, Államvasut 751.50, Déli vasut 123, Alpesi 733, Skoda 346, Lloyd 576.50, Salgótarjáni 634, Török sorsjegy 241.

1 óra perczkor: Osztrák hitel 684.75, Magyar hitel 811, Anglo 318.50, Bankverein 553.75, Földhitelintézet 1197, Laenderbank 496.25, Union 599, Államvasut 751.25, Déli vasut 122, Dunagőzhajózási 1140, Alpesi 740.59, Rimamurányi 664, Brúxi kőszénbánya 753, Orosz járadék 102.80, Török sorsjegy 241, Lloyd 577, Salgótarjáni 346, Skoda 346.50, 3. százalékos déli vasut elsőbbség 274.50.

Bécs, április 2. (Magyar értékek zárlata). 4 százalékos arany-járadék 118.65, Tiszai és szegedi köles-sorsjegy 156.50, Magyar hitelbank részvény 8 8.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény —, Rimamurányi 664.50, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 449.—, Magyar koronajáradék 92.95, 4 százalékos magyar földterem. kötvény —, Magy. nyereim-köles. sorsjegy 228.25, Kassa-Oderbergi Vasutreszvé. —, Magyar jelzálogbank 474.—, Magy. kereskedelmi bank —. Az irányzat szilárd.

Bécs, április 2. (Osztrák értékek zárlata). 4.2 százalékos papír-járadék 94.85, 4 százalékos osztrák arany-járadék 117.65, 1860-as sorsjegy —, Osztrák hitel-sorsjegy —, Angol-osztrák bankrészvény 318.—, Bécsi Bankverein 553.40, Osztrák magyar bank 1783.—, Déli vasut 122.—, Dunagőzhajózási társ. 1143 Dohány-részv. 395.—, Cs. k. arany (vert) 14.38, Német-bankv. 117.61, Osztr. Lloyd 576.— 4.2 sz. ezüst jár. 94.5-98.90, Osztr. koronajáradék 94.80, 1864-es sorsj. 328.50 Osztrák hitelintézeti részvény 684.25, Union-Bank 597.— Osztrák Laenderbank 495.75, Osztrák-magyar államvasut 750.25, Elbavölgyi vasut —, Alpesi részvény 741.—, 20 frankos 19.11, Londoni váltóár 240.75, Lipótkohó —, Török sorsjegy 240.50.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, április 2. (Értéktőzsde.) A nemzetközi pénzpiac és a newyorki tőzsde bizonytalan helyzete ma sem engedte, hogy nagyobb szilárdság érvényesüljön és a forgalomban majdnem kizárólag a hivatalos körök vettek csupán részt. Az árfolyamok ingadozása nem volt egységes, de tulajnyomórészt a gyengébb irányzat felé hajlott. A bányáértékek piacán bochumiak és phoenix-részvények visszavásárlásokra részben javultak, míg a többi értékek bágyadtak voltak. Gyengébben jegyeztek déli vasut, valamint járadékok közül a 3 százalékos birodalmi kölesön és 1902. évi oroszok, de később utóbbiak iránt jobb vélemény nyilvánult meg. Szilárdságukkal tüntek ki orosz bankok és később Hanza-részvények is. Zárlat felé a magánkamatláb esőkénésése támaszul szolgált a piacnak, anélkül azonban, hogy élénkítette volna a forgalmat. A készárupiac ipari értékei kevésbé változtak. Napi pénz 5 és fél — 4 százalékos magánkamatláb 3 és egynegyed százalék.

Berlin, április 2. Zárlat. (Saját tudósítónktól.) Zárlatkor jegyeztek: 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 100.10 osztrák hitelrészvény —, Déli vasut 21.60, orosz bankjegyek 216.20, 4 százalékos új orosz kölesön —, Disconto Commandit 19.70, Dinamitruszt 181.70, Harpej 198.90, Unifikált török járadék 94.70, 4.2 százalékos ezüst jár. 94.9, 4 százalékos magyar aranyjáradék 95.50, Magyar koronajáradék 93.—, Osztrák-magyar államvasut —, Bécsi váltóár 850.—, Olasz járadék —, Alt. villamos-

sági Edison 263.90, Gelsenkircheni 213.60, Laurakohó 172.20.

Frankfurt, április 2. Zárlat. 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 sz. osztr. ar.-jár. 101.10, Magy. ar.-jár. 95.60, Osztr. hitelint. részv. 215.80, Osztrák-magyar államvasut 16.50, Északnyugati vasut —, Bustiehradai vasut —, Londoni váltóár 244.40, Bécsi Bankverein —, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölesön —, 4.2 százalékos ezüstjáradék 99.—, Osztrák koronajáradék —, Magyar koronajáradék 92.95, Osztrák-magyar bank 128.—, Déli vasut részvény 21.60, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 849.83, Párisi váltóár 811.66, Union bankrészvény —, Alpesi részv. —.

London, április 2. Angol consol 81 1/2.

Hamburg, április 2. (Zárlat). 4.2 százalékos ezüst járadék 95.50, 1860. sorsjegy 175.50, Déli vasut 21.5, 4 százalékos aranyjáradék 97.70, Osztrák hitelrészvény 215.75, Osztrák-magyar államvasut —, Olasz járadék 104.40, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 90.65.

Páris, április 2. (Zárlat). 3 százalékos francia járadék 98.87, Osztr. aranyjáradék 102.20 Magyar aranyjáradék 98.10, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 60 — 3/4 százalékos Olasz járadék —, Déli vasuti elsőbbségi kötv. 89.—, 5 százalékos marokkói járadék 520.—, 4 százalékos 1890. román köles, 96.20, 4 százalékos amort. román jár. 1905. 95.50, 5 százalékos orosz járadék 106.10, 4-és fél százalékos 1909. orosz járadék 92.75, 4 százalékos spanyol jár. 97.42 4 százalékos unifikált török jár. 94.32, Török sorsjegy 219.—, Török dohányrészvény 424.—, Osztrák földhitelintézet 1277.—, Osztr. Länderbank 565.—, Magyar jelzálogbank —, Banque de Paris 181, Banque Ottomane 722.—, Osztrák-magyar államvasut 804.—, Déli vasut 128.—, Meridionalvasut 702.—, Hartman gépgyár —, Rio Tinto —, Sucrerio d'Egypte 77.—, Tula 374.—, Urkányi kőszén —, Chartered 5.50, De Beers 491.—, East Rand 139.50, Jagersfontein 232.50, Trans. Land Comp. 87.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.98, Váltó német piacokra (rövid) 1 3/18, Váltó Bécsre (rövid) 1 4/68, Váltó Belgiumra (rövid) 1/16, Olasz arany-váltó rövid 3/4, Váltó Svájcra (rövid) 1/8, Csekk Londonra 252.30, Magánkamatláb 2 1/2.

IDEGENEK UTMUTATÓJA

Legajánlhatóbb beszerzési források BUDAPESTEN.

Biztosítás.

Assicurazioni Generali (Triestini) ált. biztosító-társaság, Alakult 1831-ben. Részvénytőke és tartalékalap: 346.151.371/42 korona. Budapest, Dorottya-utca 10. az intréz saját házában. Eetbiztosítás minden módozat szerint, valamint fuellátási és leánykiszá- sítási biztosítások. — Tüz- szállítmány, beléreses lopás elleni és füvegbiztosítások. — Jegbiztosítás a Magyar jeg- és visontbiztosító részvénytársaság (Budapest, Nádor-utca 5. sz.) által. Részvénytőke és tartalékalap 346.151.371/42 korona. Buzenkénti és csoportos balesetbiztosítások (egyenkénti balesetbiztosítások díjvisszatérítéssel is) az Első e. ált. baleset elleni biztosító társ. által (Budapest, Dorottya- utca 10. sz.)

Első Leánykiszá sítási Egylet m. sz. Gyermekek- és élet- biztosító intézet Budapest, VI. Teréz-körnt 40-42. Alapítatott: 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyer- mekek és mindennemű életbiztosításokra, havi befizeté- sek mellett is. — Tartalékok: 10.000.000 korona. Ed- dig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állomány 46.000.000 korona.

Bankok és takarékpénztárak.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zalogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Központ és Magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye: VI. Andrassy-ut 5. Kézi zalogüzle- tek: IV., Károly-körnt 18; IV., Ferenciek-ter 4. Irányi- utca sarkán, VII., Király-utca 57; VIII. ker., József- körnt 2., VIII. Üllői-ut 6. sz.

Víz- és légszuszveték és csatornázás.

Pizzurnyi L. utóda Janisch János és fia Budapest, VII., Jósika-utca 12. sz. csatornázási vállalata, építelőadóga- műhelye és horgany díszítmények gyára. Légszusz- és vízvezetékek, központi fűtések, szellőztető készülékek, szivattyuberendezés, árnyékszekek, vízeldek, minden- nemű gőz-, magán- és nyilvános fürdő, hidegviz- gyógyintézetek, melegvízkészítő-berendezések fűtő- fűzhely összeköttetéssel vagy saját tüzhelylyel. Am- bergi légszuszfejlesztő gépek, világítási, fűtési és mű- szaki célokra. Saját légszusz-készülék minden ház- ban. Telefon 20-83.

Magyar-Siemens-Schuckert-művek

villamossági részvénytársaság Budapest, V., Lipót- körnt 5. Gyár: Pósonyban. Telefonszám 211. és 212. Táviratczim: Siemenschuckert. Készít: Villa- mosvilágítási és erőátviteli központi telepeket és berendezéseket. Villamos vasutakat. Bányavasut-akat. Egyenáramu, forgóáramu és váltakozóáramu generátorokat és motorokat, vezetékananyagot, kábe- leket, iv- és izzólampákat, kapcsolóke-állékeket, biztosítókeket, wattóraszámolókat (Schuckert-rend- szer), vezetékerendezéseket központi telepekekhez való bekapcsolásra. Világító testeket, ivlámpa- szeneket. Különlégessegek: Felvonók, ventilátorok, szivattyuk, hordozható villamos furógépek, villamos bánya furógépek, villamos berendezések, mezőgazda- sági és ipari célokra.

Üzleti tudósítások.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közvágóhid igaz- gatósága.) Április 2. Előző napi eladatlan maradvány 400 drb sertés. Mai felhajtás 225 drb sertés, összesen 625 drb sertés. Eladatott 400 drb sertés. Mai marad- vány 225 drb sertés.

Következő árak jegyeztettek: Zsirsertés: Oreg I. rendű 350 kilogrammon felül ételsulylevonással 156 fillér, ételsulylevonással 152-155 fillér, fiatal, nehéz 300 kilogrammon felül ételsulylevonással 156-180 fillérig, fiatal közép 220-300 k-g-ig ételsulylevonással 166-180 fillérig, fiatal könnyű 120 kilogrammig levonással 170-180. Árak minden levonás nélkül kilogrammon- kint, elősúlyban értendők. A vásár irányzata lanyha. Az árak 4 fillérrel hanyatlottak.

Szerkesztői üzenetek.

S. E. Budapest. Idővel talán rá kerül a sor. Egy- előre tessék türelemmel lenni.

B. G. Kotor. A vezetőség központja Bécsben van. K. Sz. Rovereto. Alkalmadtán, ha rájuk kerül a sor, felhasználjuk őket.

Z. J. Istvánvölgy. Meggyilkolták 1883. márczius 29-én. Gyilkosait pár nap mulva fogták el a végez- tek ki.

R. L. Tótsóvár. I. Forduljon az Omge. lapjához a „Köztelek”-hez. 2. Igen, fejenként 50 fill. 3. Forduljon a „Mészárosok és Hentesek Lapja” szerkesztőjéhez.

H. Lajos. Igaza van. A költői munka idealizmus- ból fakad, kell fakadnia (mert a matematikai szá- mítással kifariessgált irodalmi ipari termékek nem költői munkák); de a legbelsőbb lírán kívül nincs olyan költői alkotás, amely kifejeződhetett és megerősödhetett volna erkölcsi és anyagi támogatás nélkül. Az író nem bírja ki sokáig a szobalevegőt, amint hogy nem bírja ki sem- miféle gyönyölestermő növény: gyökerének föld, levele- nek harmat és napfény kell, hogy teremhessen, érlel- hessen.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekinltése:

Hazánkban tegnap az Alföld és Erdély déli megyéiben volt még néhány mm.-nyi eső és ott ma reggel is még jobbára borult, míg az ország többi részén derült az idő. Az ország déli felén élénk szél is keletkezett. A hőmérsékletben lényegesebb változás nem történt; éjjeli fagy, a déli megyéket kivéve, csaknem általános volt; a normálisnál átlag 3-6 fokkal alacsonyabb a hőmérséklet, melynek maximuma Orkvenicán 12 fok C., mini- mumum Rajeczfürdőn -8 fok C. volt.

Prognózis a következő huszonnégy órára:

Az ország délnyugati részein elvélve csapa- dék, sok helyütt még éjjeli fagy és később hőemel- kedés várható.

(Sürgöny-progn.: Délen elvélve csapadék, éj- jeli fagy, később enyhébb.)

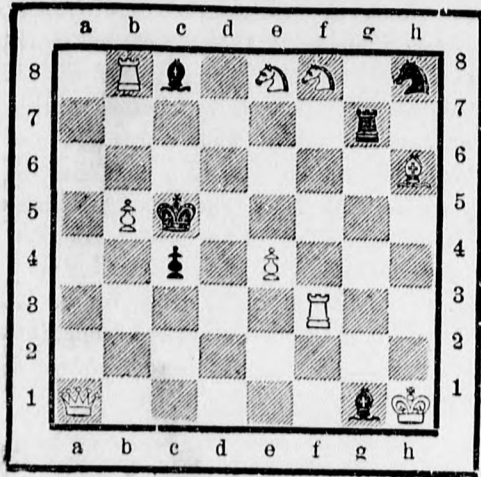
Table with columns: Állomás, Légnyomás mm. 700 +, Hőmérséklet Celsius szerint, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmér- séklet max., Hőmér- séklet min.

Feljelős szerkesztő: FURJESZ LAJOS. Kiadó-tulajdonos: A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság. Igazgató: ERDŐS ARMAND.

SAKK.

56. számú feladvány.

Coulans J. A., Newyork.



Matt a második lépésre.

321. számú játszma.

Játszották az Amerika és Anglia közti mérkőzésben, kábel útján 1910. március 11-12-én.

Francia védelem.

Table with 2 columns: Világos (Atkins) and Sötét (Barry). Moves listed from 1. e2-e4 to 7. Hc3-b5.

Alapin mestertől eredő folytatás, mely van olyan jó, mint a szokásos 7... Ve7-d8. A király nem áll rosszul a közepén, valamint nem hátrányos a sánczolás elcsúszása sem.

Igen jó folytatás itt 8. Vd1-d2, melyet először Gajdos játszott 1902-ben egy levelezési játszmában Maróczy ellen s amelyet az 1903. montekarlói versenyen ugyancsak Maróczy ellen Pillsbury is alkalmazott. A szövegkíséret először Marco játszott Alapin ellen 1901-ben.

Ez a jelen állásban még korai. Szokásosabb előbb 8... a7-a6 és 9. Hb5-a3-ra 9... f7-f6, mint többek közt a Spielmann-Vidmar játszmában is történt az 1904. kőbúrgi főturnán.

9. e5xf6! g7xf6
10. Vd1-d2 c7-c6
11. Hb5-a3 Hd7-f8
Számításba jön 11... c6-e5. A sötét által

tervezett következő fejlődési mód hátrányosnak bizonyul.

- 12. Hg1-f2 Fc8-d7
13. g2-g3 Fd7-e8
14. Ff1-g2 Hb8-d7
15. e3-c4! d5xc4
16. Ha3xc4 Hd7-b6

Sötét állása ezután nemcsak a centrumban, de a vezérszárnyon is meggyöngül.

- 17. Hc4xb6 a7xb6
18. 0-0 Hf8-g6
19. Bf1-e1 Fe8-d7

A visszamaradt e6-gyalog miatt sötét kényelmetlenül áll.

- 20. Vd2-c3 Bh8-e8
21. Hf3-d3 Ve7-f5
22. a2-a4! Hg6-e7
23. a4-a5 b6-b5

Világos elérte célját, a c5-pontot a huszárjával előnyösen megszállhatja.

- 24. Hd2-b3 He7-d5
25. Fg2xd5! e6-d5
26. Be1xe7 Fd7xe8
27. Hb3-c5 Vf8-f7
28. Ba1-e1 Kd8-c7
29. Vc3-e3 Fe8-d7

Sötétnek nincs védelme

- 30. Ve3-f4! feladja.

322. számú játszma.

Játszották Odeszában, a dél-orosz bajnoksági versenyen 1910. január 21.

Spanyol játék.

Table with 2 columns: Világos (Isbinski) and Sötét (Loran). Moves listed from 1. e2-e4 to 5. 0-0.

Óvatossággal előbb 5... Ff8-e7-tel a királysárnyon fejlődni.

- 6. Fa4-b3 d7-d6
7. Hf3-g5 d6-d5
8. e4xd5 Hc6-d4

Természetesen nem 8... Hf6xd5 a rákövetkező 9. Hg5xf7 stb. miatt.

- 9. Hb1-c3

Hasonló állásban az 1908. düsseldorfi főturnán Neumann ellen Alechin 9. d5-d6-tal folytatta, de később rossz állásba került, mivel sötét a gyalogért jó támadást kapott.

- 9... h7-h6
10. Hg5-e4 Hf6xe4
11. Hc3xe4 Hd4xb3
12. a2xb3 Vd8xd5
13. He4-c3 Vd5-c6

Számításba jön 13... Vd5-c5, hogy egy pillanatig az e5-gyalog is védve legyen. A tett lépés után világos jó játékkal nyer egy gyalogost.

- 14. Bf1-e1 Ff8-d6
15. d2-d4 0-0
16. d4xe5 Fc8-b7
17. Vd1-g4 Bf8-c8
18. Fe1xh6 Fd6xe5
19. Be1xe5 Vc6xh6
20. Be5-h5 Vh6-d2
21. h2-h3 Be8-e1+
22. Ba1xe1 Vd2xe1+
23. Kgl-h2 Ve1xf2
24. Hc3-e4 Vf2-d4

Sötétnek veszített játéka van a huszár-lecsúszása után is.

- 25. Vg4-h4 g7-g6
26. He4-f6! feladja.

Sakk-hirek.

A hamburgi sakkversenyek. Abból az alkalomból, hogy a hamburgi sakkör ez évben ünnepli meg fennállásának 80. évfordulóját, a jubiláló kör elvállalta a német sakk szövetség XVII. kongresszusának rendezését melyre a meghívókat és programot most küldték szét. A részletes programot a következőkben ismertetjük: 1910. július 17-én, vasárnap délelőtt a kongresszus megtartása és a versenyzők kísorsolása; este banket. Julius 18-án, hétfőn délelőtt 9 órakor a versenyek megkezdése. Játékidő vasárnap kivételével naponta délelőtt 9-1 óráig, délután 4-8 óráig. Jelentkezési határidő: 1910. június 15.

Mesterverseny: 18 résztvevő. Tét 20 márká, bánatpénz 40 márká. Díjak: 2000, 1500, 1000, 700, 600, 500, 400, 300, 200 márká. Báró Rotschild szépségdíja 300 márká. A verseny egyfordulós, 30 lépés két óráskint. Naponta egy játszma.

A) Főturna: 16 résztvevő. Tét 15, bánat 30 márká. Díjak: 500, 400, 300, 250, 200, 150, 100, 75 márká; báró Rotschild szépségdíja 200 márká. A verseny egyfordulós, 2 nap alatt 3 játszma bonyolítandó le, óránként 18 lépéssel.

B) Főturna: Csoportokban, végül a győztesek közös csoportban egymással. Tét mint fent. Díjak: 350, 250, 200, 150, 125, 100, 90, 80, 70, 60 márká. Mind a két főturnában az első győztes mesteri címet és oklevelet nyer. A vígasz- és mellékversenyekről valamint a további részletekről az ismeretést jövő számunkban hozzuk.

A kábelverseny. Az Amerika és Anglia közt lefolyt kábelmérkőzés a befejezetlen játszmák elbírálása után 6 1/2 : 3 1/2 arányban Anglia győzelmével végződött.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

Large financial table with multiple columns: EULAPLSTI ÉRTÉKTÖZSDE, Mai záró árt., Mai záró árfolyam, and various market data including stocks, bonds, and exchange rates.

KÜLÖNFÉLÉK.

Jó éjszaka.

Megakasztanám ezt az éjszakát,
Sohase legyen józan, hűvös reggel.
Sohase csitítsd forró homlokod
Bűnbánó, gyáva, remegő kezekké!

Ó jó éjszaka, jó anyánk nekünk,
Dicsérünk téged csókos, zengő ajkkal.
Fátylad alatt igazak lehetünk . . .
S már hazudni küld mostohánk: a nappal.

Gyóni Géza

(XIII. Leo, mint lapkiadó.) XIII. Leo pápa százéves születési évfordulója alkalmából a római lapok felelevenítik azt az időt, midőn az elhunyt pápa igen élénken érdeklődött az olasz publicisztika iránt. Ő maga is nemcsak hogy viselte a Moniteur de Rome költségeit, de vezércikkeit ő sugalmazta, sőt nem egyszer ciklalta is. A papság részéről beküldött cikliket ő maga olvasta át és döntött közölhetőségük felől. Monsignore Galimberti, igazi modern, felvilágosodott főpap volt a lap főszerkesztője és adminisztrátora. Egy nap, midőn Galimberti panaszkodott, hogy a százezer líra pápai szubvenzió nem elég, a szent atya fel-sőhajtott:

— De monsignore, nem fizeti ön tulságosan bőven a hírlapírókat?

— Nem, szent atya, a legmagasabb fizetés lapunknál 500 korona.

— Hogyan, — kiáltott fel megdöbbenve XIII. Leo — 50 aranyat fizet monsignore egy hónapra egy újságírónak? Hisz ez szörnyűség!

Alig tudta megmagyarázni Galimberti, hogy Olaszországban fizetnek már egy-egy hírlapírónak 1000, sőt több ezer koronát is havonta.

Az első év június havában így szól XIII. Leo: — Nem találja, monsignore, hogy kezd meleg lenni?

— Bizony, szent atya, elég meleg van.

— Akkor hát, ugy-e, egyelőre nem jelenik meg a lap?

— De, szent atya, ugy-e csak tréfál?

— Nem tréfálok, monsignore. Ilyen meleg időben nem marad Rómában senki. Lapot sem olvasnak. Miért akkor a pénzkidő?

A pápát alig lehetett meggyőzni, hogy ha a

Vatikán hivatalai szünetelnek is, egy napilapot nem lehet három hónapig szüneteltetni.

Tíz évig élt a Moniteur. A pápa nem adott több pénzt és a lap kénytelen volt megszűnni, mint pápai orgánus, két évig ezután még egy francia kiadó kiadásában megjelent és gyilkos harcot folytatott a kormány ellen. 1894-ben Crispi összes munkatársait, akik nem voltak római illetőségűek, kiutasította Rómából, akik nem voltak olasz polgárok, kitiltattak Olaszországból. Ezzel meg is szűnt végleg a Moniteur.

(A Chantecler-frizura.) Párisban nem töprenkednek többé azon, hogy haj közé tűzött fűrtöcskéket, vagy pedig kontyot fognak a hölgyek a legközelebbi jövőben viselni; a jövő hajviselete kétségkívül a Chantecler frizura lesz. A párisi nőnek ugyanis óriási érzeke van az aktualitások iránt. Valami ellenállhatatlan vágy őrzi, hogy a legújabbakat viselje magán, amit a Divat istennője a pajzsára emelt. Vajjon milyen lesz ez az új hajviselet, amely a hölgyeket a fázántyukhoz teszi majd hasonlóvá? A hajat elől magasam felfésülve fogják hordani és vörös korállal meg rubinokkal díszített fésűt tűznek belé. A fésűből merész ivben hátrafelé kunkorodó kakastollak fognak kiemelkedni s ezeknek a Chantecler színeiben kell pompáznok. Ezeknek a Chantecler színű kakastollaknak a bérzei ára már hihetetlenül magasam áll s így előreláthatóan nagy árbeli különbségek lesznek azok között a tollak között, melyeket az arisztokrácia és a szegény proletárság fog viselni. És egy jót is hoz magával az új divat az elvitáztatlan: Egy hölgy sem sértődhetik majd meg, ha valaki véletlenül tyukhoz hasonlítja. Az új divat nemcsak a fejeken hoz hódítani. Mert ehhez a frizurához nyeknélküli ruhákat kell viselni. És mi sem természetesebb, hogy a ruhátlanul hagyott fehér nyakakat ékszerrel kell díszíteni. Hogy milyennel? Hát Chantecler ékszerrel. Páris, Nizza és Monte-Carlo ékszerkereskedései már tele is vannak velük. Oxidált lánccal, rajta egy csöppnyi kis kalitka és a kalitkában egy izzi-pizizike kis tyuk.

(Állatszeliidítők főiskolája.) A párisi állatlelektani megfigyelő intézet az új kezdetével állatszeliidítők részére főiskolai tanfolyamot nyitott. Eddig a vadállatokat leginkább az erő éreztetésével szeliidítették és idomították; az állatszeliidítők főiskolai tanfolyamán azt fogják tanítani, hogy mint lehet majd a külső erőszak mellőzésevel tisztán pszichológiai behatásokkal is idomítani és megszeliidíteni az állatokat.

(Állatszeliidítés az ókorban.) Azokat az ókori adatokat, amelyek szerint a régi fejedelmek diadalmenetük alkalmával szeliidített oroszlanoktól vont kocsin vonultak be az elfoglalt városokba, azok miatt a kedvezőtlen tapasztalatok miatt, amiket utjabban ezeknek az állatoknak szeliidítésénél észleltek, régen a mesék világába sorozták már. Egy francia régész azonban utjabban kimutatta, hogy a ragadozó állatok, tehát az oroszlanok szeliidítéséhez is az asszírok sokkal jobban értettek, mint a mai állatszeliidítők, amit nagyon valószínűvé tesz az, hogy az indiaiak még csak nemrég is úgy megtudták az oroszlan szeliidíteni, hogy vadászataiknál úgy használhatták, mint az európaiak az agárkuttyákat. Valószínű azonban, hogy ezt a szeliidítési módot a kínaiaktól tanulták a hinduk is, mert az azelőtt vadon élő macskát is a kínaiak szeliidítették meg.

(Ima a házassági válásért.) Gyakran meglehetősen nehéz sor a házassági válás. Sokszor eleget kell bajlódni az ügyvédeknek. Egy párisi nő most aztán kieszelte a módját a válásnak. Estéknél selymes, illatos szobájának sarkában térdreborult és imát mondott a válásért a szent Exterminushoz, egy eddig teljesen ismeretlen szenthez. Az imát a minap a francia fővárosban egy válpör tárgyalásán szobahozta egy ügyvéd. Elbeszélte, hogy a férj a felesége papírosai között meglelte az imának a szövegét. Az illető asszony, aki mindenáron válni akart, hogy más lehessen, naponként így fohászott:

— Nagy, szent Exterminus! Esedezem hozzád, hogy Fernandéné szívét és lelkét a természet öt érzékével addig sanyargasd, amíg csak át nem látja azt, hogy — el kell válnia az urától! Nagy, szent Exterminus! Esedezem hozzád, hogy Fernandéné férjének a szívét és lelkét a természet öt érzékével addig sanyargasd, amíg nélkülem nem tud élni! Hogy rám gondoljon, hogy forrón szeressen, hogy tetszését megnyerjem és hogy elhagyja a feleségét! Segíts meg engem ebben nagy, szent Exterminus! Nagy, szent Exterminus! Esedezem hozzád, sanyargasd a férjem szívét és lelkét a természet öt érzékével, hogy nekem csak pénzt adjon, de más községe ne legyen velem! Esengem ezért hozzád, nagy, szent Exterminus! Nagy a te hatalmad. Egyesíts engem azzal a férfival, akit én szeretek! Esedezek hozzád!

A KIS MISS

— Regény két kötetben. —

IRTA: B. M. CROKER.

49

Baldvin őrnagynak jutott a megtiszteltetés, hogy miss Movbrayt vezesse asztalhoz. Miss Movbray rendkívül elegánsan volt felöltözve, gyönyörű gyémántjai voltak, csak a modora volt tulmesterkelt és édeskés. Annyi bizonyos, hogy elég jól lehetett vele elesevegni.

Baldvin őrnagy minden évben járt Montecarlóban, s ez miss Movbraynak, ki szintén sokat tartózkodott ott, kellemes beszéd tárgyja volt. Az ottani időjárásról, a kaszinóról, a sikerekről és esélyekről beszéltek, mely a „rouge“ és a „trente et quarante“ asztaloknál lehetséges. A bridget-partinál is Augustával volt együtt és az összejáték elég szerencsésen sikerült, folyton nyeresben voltak, míg Prentiss százados és Fane Evie folyton veszítettek. Holott Prentiss százados első rangú játékosnak tartotta magát. Tragikus „gyász“-beszédet mondott, minden veszített játszma után és mialatt a cigarettáját szívta — mrs. Preedy szalonjában meg volt engedve a dohányzás. — közbe ilyen megjegyzéseket tett: „legalább így lett volna“ vagy „mi jutott eszébe ennyit játszani?“ — vagy „mert nem játszottam amugy“. — Evie pedig, aki ismerte a századosot kicsiny gyermek kora óta szenvedélyesen védte a játékát. Ezalatt pedig Baldvin őrnagy és Augustza mosolygó pillantásokat váltottak egymással — pillantásokat, amelyek a keletkező jó viszonyt csak megerősítik.

— Négy ász és a tartalék! — kiáltotta Evie. Nos ez igazán borzasztó, miss Movbray. Nos, ön igazán nem panaszkodhatik a szerencséje felett!

— Nem értem, mit akar ezzel mondani,

— felelte Augustza arrogáns hangon. — Igazán nagyon is tudott dolog, hogy soha semminél sem volt szerencsém.

Miss Movbray különös, kihívóan kellemetlen kézmozdulattal játszott ki a kártyáit közbe olyan pillantással kísérte, mintha azt akarná mondani: „nézzétek csak, mit tudok“. Rendkívüli szerencséje volt, de ő a sikereit kitünő játékosnak tudta be.

Azt mondják, hogy száz bridget-játékos között kilencvenöt kitünő játékosnak tartja magát, de tulajdonképp csak öt tudja alaposan játszani.

Ezalatt Fane Evie kétségbeesett erőlködéssel küzdött folytonos balszerencséje ellen és azzal a biztos kilátással, hogy tíz shillinget elveszít. Később aztán kijelentette, hogy: „végignézi, amint az öreg miss Movbray folyton Baldvin őrnagyra merreg a szemét s a gyűrűvel, arktóval kezérekedik s magát kellemeszteli, igazán utálatos látvány volt“.

Miután miss Movbray eltette tíz shillinget pence nyereségét, biztosította a szegény Eviet, hogy nem haladt semmit sem a játékban. Annál melegebben kívánt szerencsét a partnerének s nemsokára bucsút is vett. Baldvin őrnagyot rábeszélte a háziasszony, hogy a nővérekkel együtt menjen haza. Olyan szép, hideg, száraz az éjszaka a helység egyetlen bérkocsijának pedig beteg a lova, s különben is egy irányban laknak.

— Ugyebár, meglátogat beamunket is egy párti bridgetre. — kérlette Augustza. — Ismerek néhány kitünő játékost és ha nem megy vadászni, már három óraker megkezdhetjük a játékot. Milyen kár, hogy Fane Evie nem játszik jól s mihelyt nem kapja kedve szerint a lapot, elveszti a kedvét; az igazán kinos lehet a többi játékosra.

— Na, ami azt illeti, hát bizony gyalázatos lapja volt folyton. — felelte az őrnagy. — És bizony az nagy méreg, ha az ember

nem tud egy tisztességes kártyát kapni. Azt hiszem, az egész idő alatt egyetlenegy trompfort sem kapott.

— Ugyebár, már vágyódik enyhe idő után? — kérdezte most Rosabel.

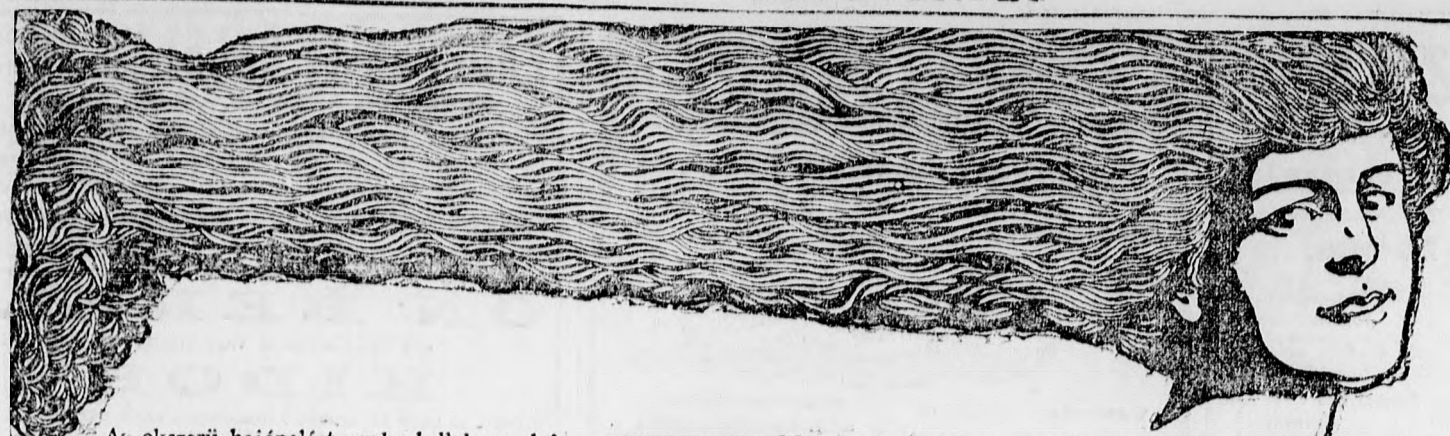
— Bizony, ezt nagyon szeretném. — Kérem, képzeljék el a lovaim megmerevednek az istállóban az állástól.

— Karácsonyra egész tömeg ember lesz megint itt látogatóban. A házak megtelnek szünidő vendégekkel, különösen ifju emberekkel, akik a szünidőt itthon töltik el. István-napkor nálunk a kastélyban mindig nagy ünnepélyvel kezdték meg a vadászatot, — csomó gyerkőc lovagolt olyankor pony-lovon.

— Ah, igen, — nagy csapás ez, — felelte Baldvin őrnagy, — ismerem ezeket a fejéles száju tacsokokat. Halálos aggodalmakat állnak mindig ki, hogy egyiket a kis fiúknak, akik meg vannak boldogulva a bagóságtól, s mint a mokusok mindenféle felbukkaínak — egyszer letaposok! A Faneék fia a cséplő masinás ponyvján a legveszedelmesebb minden akadálytól, mert minden sövény, vagy bozot mögött ott lobzol. Elhíheti nekem, miss Movbray, a legaggdóbb mama sem kívánja buzgóbban a szünidő végét, mint én.

Az érintkezés a „Hatch“ és az özbégyi lak között, dacára Augustza minden igyekezetének kielégítetlen stádiumban maradt. Ez mindaddig úgy tartott, míg Ella haza nem jött. Sőt abban az időben, mikor a fiatal leány megjelent Baldvin őrnagy félelmében mindenféle árutakat szokott meg s azokon járt haza. A templomba pedig egyáltalán nem ment el. A hölgyek már jó ideje még a színét sem látták s meg voltak róla győződve, hogy szokott kirándulását Montecarlóba előbb kezdte meg.

(Folyt. köv.)



Az okszerű hajápolást egybe kell kapcsolni egy jó, kipróbált hajnövesztő szerrel és óvakodjunk a reklámosan kidieszt értéktelen és többnyire ártalmas vizektől. Egyedüli kipróbált és kitűnő voltánál fogva elimert szer a mi gumó, melynek

Az „Ipe“-gumó nem engedi a haj ősülését egész a késő korig, a haj kihullása megszűnik és tartós kezelés mellett a haj uj, buja tenyésztésnek indul! Már a első mosás után nyer a frizura, a haj illatossá lesz és pompás tömörsévé válik. A korpa rögtön eltűnik.

„IPE“

a neve, ez egy szenzációt keltő hajnövesztő-szer, amilyent Európában még nem láttak. Egy csomag „Ipe“-gumóból minden gyermek tud magának két liter „Ipe“-hajvizet előállítani. A hatása csodás és mindenki azt mondja rá: „Egy-szer próbáltam, mindig használok.“

LEGJOBB

még a leggyöngédebb szőke hajnak is az „Ipe“-gumó. 1 nagy csomag „Ipe“-gumót küldünk mindenhova 4 koronáért, 1 fél csomagot 2 koronáért. Tessék azonnal megrendelni az összeg beküldése mellett (levél-bélyegeken is lehet) vagy utánvétellel — Gondot kell fordítani

a HAJ NÖVÉSÉRE!

A test és arc bőrének ápolására, föltétlenül enyhe, még a leggyöngédebb bőrre is ártalmatlan szappanra van szükség. Csakis a mi

„OJA“

szappanunk kölesönöz a bőrnek viruló színt, légyságot és simaságot, melyben mindenki gyönyörködik. A bőr minden tisztátalansága, minők: pörnsécek, szeplők, vörösség, paraziták, ráncok stb.

okvetlenül eltűnnek az „OJA“-szappan használata folytán. „OJA“-tól a legkérgesebb kéz is elegánsá, gyöngéddé és finomná válik. A pórusok megtisztulnak és a túlságos izadás csakhamar megszűnik. Rövid használat után be fogja Ön látni, hogy az „OJA“

nélkülözhetetlen

1 egész doboz „OJA“ csodaszappan K 2.—, 1 kis doboz K 1.—. Tessék azonnal megrendelni az összeg beküldése mellett (levél-bélyegeken is lehet) vagy utánvétellel. „OJA“ az egyetlen jó szer

a bőrápolásra!

Ajánljuk továbbá hírneves specialitásainkat:

RIORET, perui szappangyökér, garantálva elsimitja fiatalosan üdévét és vakító fehérré teszi. Eredeti csomag K 5.—. Mintacsomag K 2.—.

INCARNAT halvány arcoknak gyöngéd, rózsás lehetet kölesönöz. Teljesen fölismerhetetlen. Nem kendőző-szer! 1 doboz K 2.—, 1/2 doboz K 1.—

Kaliforniai „OJA“-crème, előállítva Virginiaból (a tavasz szépsége), nincs benne sem zsíradék, sem semmiféle festőanyag a reggel és este használandó, előzetesen „OJA“-szappannal való mosás után. „OJA“-crème a legdurvább, vörös és felpattogzott bőrt nyomban bársonypuhaságra változtatja. 1 eredeti doboz Kaliforniai „OJA“-crème K 3.—, 1/2 doboz Kaliforniai „OJA“-crème K 2.—.

Kaliforniai „OJA“-puder az „OJA“-crème vagy az „OJA“-szappannal való mosás után használják. Az „OJA“-pudernak előnye, hogy absolute láthatatlan és hogy mentes minden fémanyagoktól. A bőr az „OJA“-puder használata után nagyon gyöngéd és üde lesz. Ily meglapó hatásu pudert Európában eddig még nem ismertek! Kaliforniai „OJA“-puder 1 eredeti doboz K 5.—. Kaliforniai „OJA“-puder 1 mintadoboz K 2.—. (Fehér, rózsaszín, vagy crème).

Amerikai „OJA“-körömfény a körömeknek nyomban gyönyörű zománcos fényt kölesönöz, mely 8 napnál tovább is eltart. Egy doboz K 2.—. 1/2 doboz K 1.—.

Szállítás naponta az összeg beküldése vagy utánvét mellett az

„OJA“ első amerikai illatszer-palotából

WIEN, I., PETERSPLATZ 11.

PRÁGA, OBSTGASSE 9.

Budapesten kapható a cégeknel: Thalmyer és Seitz, V., Zrínyi-utca 3., Dr. Egger Leo és Egger J. gyógyszerár, VI., Váci-körút 17., Molnár és Moser, drogueria, IV., Koronaherceg-utca 11., Török József, Király-utca. és minden szakbéli nagyobb üzletben.

6 első díjjal kitüntetve!

Kállai Lajos

mótorgyára BUDAPEST, VI., Gyár-utca 28. sz.

Teljes jótállás kitűnő cseplő-ért!



A gazdaságosságunk legjobban ajánlatnak a valdó Kállai Lajos-féle

vilamos benzín-locomobil, cseplő-készletek keltés tisztító szerkezettel

Egyedül létező újdonság!

Ezen motorok mindenkor üzemből láthatók VI. ker., Gyár-utca 28. sz.

Gépész nélküli könnyen kezelhetők. Gőzgépek cserébe vétetnek.

Külön gazdasági géposztály árjegyzék ingyen.

Jakab Ödön könyvei.

Költői művei:

Nyar. Költemények. Diszkótésben 4.—
Hangoz az ifjuságból. Költemények. Diszkótésben 5.60
Szilgyi és Hajnás. Költői beszély 4 énekben. Neogrady Antal művészi rajzaival. Diszkótésben 3.60
Argirus. Tündérmese 4 énekben. Nyolcz fénynyomata képpel és számos szöveggéppel. Diszkótésben 10.—
Fásztortüzek. Versgyűjtemény. Pompás diszkótésben 4.—
Róza. Költemények. Neogrady Antal képeivel. Diszkótésben 4.—

Próza munkái:

Eret. 14 elbeszélés egy kötetben 2.—
A két impostor. Elbeszélés gyermekeknek. Neogrady Antal rajzaival. Színes diszkótésben 4.—
Falu. Elbeszélések Kimmach László rajzaival. Színes diszkótésben 5.60
Komédiák. Elbeszélések gyűjteménye. Tull Ödön művészi rajzaival. Pompás diszkótésben 5.60
Ethenő. Elbeszélések. Neogrady Antal rajzaival. Színes diszkótésben 5.60
A jövővények. Dráma 3 felvonásban. Kötve 2.—

Megrendelhetők:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fial) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!



JEGYGYÜRÜK, NÁSZAJÁNDÉK-TÁRGYAK

A LEGELŐNYÖSEBBEN

POLGÁR KÁLMÁN

ÉRSZERESZ-ÉS MŰKÖRIS-üzletében szerezhetők meg.

BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDITOK. ÁRJEJYZÉK 20 00 RAJZZAL INGYEN & BÉRMENTVE

MAGYAR LÁNYOK

Képes hetilap fiatal leányok számára.

Szerkeszti: **TUTSEK ANNA**

Fiatal leányoknak legnehezebb megfelelő olvasmányt találni és ebben a tekintetben szinte egyedül áll Tutsek Anna lapja a Magyar Lányok, melynek minden sora fiatal leányok számára íródik. Regényei, novellái és versei kitűnő íróink tollából kerülnek ki és olyan cikkek is találunk még a lapban, amelyek szinte észrevétlenül, de mégis az iskola hivatását szolgálják. A háztartás sok-sok apróbb-nagyobb titkaiba vezeti be már most is a Magyar Lányok a jövő gazdaszonyait, akik emellett egész garmadával kapják lapjukban a szórakoztató olvasmányokat is

Előfizetési ára negyedévenként 3 korona

Mutatványszámot kérésre ingyen küld a kiadóhivatal:

Budapest, VI., Andrássy-ut 10.

SZINNHÁZAK

Vasárnap, 1910. április hó 3-án.

NEMZETI SZINHAZ.

Delután mérsékelt helyárák.

Váljunk el.

Vígjáték 3 felv. Irtá: Sardou V. és Najac E. Fordította: Fáy J. Béla.

Személyek:

Des Francelles	Dezso
Cyprienne	D. Ligeti J.
Ademar	Náday
Clavignac	Kürthy
Bafouardin	Haidu
Brionne-né	V. Molnár
Valfontaine-né	György J.
Lusignan	Nagy I.
Valentine	Szöke
Joseph	Faludi
Josephine	Kezseri

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Este rendez helyárákat.

Amihez minden asszony ért.

Vígjáték 4 felvonásban. Irtá: Barrie.

Személyek:

John Shand	Ódry
Alic Wylie	Haidu
David	Pethes
James	Somlay
Meggie	Cs. Alszeghy
Venables	Horváth J.
De la Briere	Rákosi Sz.
Lady Lybil	Aczél I.
Szobaleány	Kelenen

Kezdeté 1/3 8 órákor.

Hétfő, 1910. április 4.

A nagyasszony.

Történelmi vígjáték 4 felvonásban. Irtá: Szomorú Dezső.

Személyek:

Ferenccsászár	Pethes
Jozsef főherceg	Ódry
Kaunitz	Gál
Sterch báró	Hajdu
Eszterházy gróf	Mihályfi
Barkóczy primás	Molnar
Hadi gróf	Palfi
Hatzfeld gróf	Rainai
Losi gróf	Náday B.
Colloredo gróf	Kürthy
Mária Teresia	Jaszai
Castelnau Florence	P. Márkós
Auersperg herceg	Cs. Alszeghy
Hohenhal gróf	Vizvári M.
Lieblich Mari	Rákos A.

Kezdeté 1/3 8 órákor.

A nm. v. és köz. miniszter elismerő leiratával kitüntetve.

Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső

FOGORVOSI INTÉZETE

áthelyezve: Károly-körút 3. sz. alá.

Fájós fogak meggyógyítása | Széjpaddás nélküli műfogak, Tartós fogtömések, | aranyhidak, koronák, Foghuzások (altatásban is.) | Jól használható fogszorok elkészítése és behelyezése.

Jólállás mellett mérsékelt szabott áron.

Vidékiek felnap alatt megkapják műfogukat.

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége Révay-utca 18. szám. Telefon: 11-22. Telefoni 14-22. Igazgatók: Leitner és Keleti. Főrendező: Rott Sándor. Az előadás kezdete 1/2 9 órákor.

11 órákor! Ma! Ujdonság!

„Oh diese Zimmerherren“

Bohózat. Irtá: Hirschfeld Lajos. Rendező: Trebitsch S.

Ezt megelőzi 9/10 órákor

„Kutya van a kertben“

Bohózat. Irtá: Anonymus. Rendező: Werner Manó.

Jegyek kaphatók a nappali pén tárnál d. e. 9-11-ig és d. u. 3-6-ig. „Lyra“ jegyirodában Andrássy-ut 15 és Soprony nagytársaságban Rákóczi-ut 1. — 12 óra után az első emeleti CASINO DE PARIS-ban a világ legelső ének- és táncszínterében.

FOGAK

és fogszorokat szájpaddás nélkül, a természetes fogaktól meg nem különböztethető és rágásra kitűnő 10 évi szavatosság mellett készít

Külföldi. Guttenmuth János Kihirdetve. Budapest, VII., Baross-tér 23. l. em. jobbra 3.

műfog specialista

Kérem a névre és az ajtószámra figyelni, mert ketten vagyunk e házban. — Erkezéskor kérem a kapu alatti táblán levő 3-as számú gombot megnyomni, hogy az érkezők sorrendje betartassék. Telefon 159-63.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Labia Mária vendégfellépéssel.

Bohémélet.

(Jelenetek Henry Murger. »La Vie de Bohème«-ből.) Dalmü négy képpben. Zenejét szerzte: Puccini Giacomo. Szövegét irták: Giacosa és Illica, fordította: Radó Antal.

Személyek:

Rodolphe	Környey
Shaunard	Dainoki
Marcel	Takats
Colline	Erdős
Musetta	Haiduné
Mimi	Labia M.
Alcindor	Szendrói
Benoit	Hegedüs

Utána:

A csodaváza.

Táncköltemény két felvonásban. (4 képpben. Szövegét és koreografiáját irta és betanította: Guerra Miklós. Zenejét szerzte: Hüvös Iván.

Kezdeté 7 órákor.

Hétfő, 1910. április 4.

Feinhals Frigyes vendég fellépéssel.

A walkür.

A Nibelung gyűrűre zenedráma trilogia 1-3. része 3 felv. Szövegét és zenejét irta Wagner Richard. Fordította Csiky Gergely.

Személyek:

Siegmond	Balta K.
Hunding	Venczell
Wotan	Feinhals
Sieglinde	Wasquezné
Brünhilde	Flatiné
Fricka	Fodorné
Helmwige	Sebők Sára
Gerhilde	Ambrusné
Ortlinde	Payer M.
Walttraute	Hasselbeck O.
Schwertleite	Fodorné
Siegfrune	Váradi M.
Grimgerde	N. Valent V.
Rossweisse	Ney H.

Kezdeté 7 órákor.

VÁRSZINHAZ.

Nincs előadás,

Hétfő, 1910. április 4.

Nincs előadás.

Vas-és rézbutor

PÁPAI ÉS NÁTHÁN

BUDAPEST ANDRÁSSY-ÚT 252 VI. 2



Vasbutor lakások és nyaralók részére kerti vasbutor, ruganyos matracok gyermekekocsi, stb. csakis szolid kivitelben. Képes arjegyzék kívánatra ingyen.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Kezdeté 1/2 9 órákor. Kezdeté 1/2 9 órákor. Naponta szenzációs műsor!

11 órákor! Talán a fodrász! 9 órákor! 11 órákor!

Önálló vámterület!

Bohózatok. Irták Glinger és Taussig. fordította Steinhardt. 10 órákor 10 órákor

Nemzetközi női birokverseny!

Továbbá: Steinhardt és Hunyady Emil új kuplékkal és több elsőrendű külföldi számok. — Vasárnap délután mérsékelt helyáru előadás birokversenyyel egybekötve. Jegyek: 10-11-ig és 3-6-ig Rákóczi-ut 63. és özv. Kontiné dohánykülönlegességi áruárujában, Andrássy-ut 29. — Előadás után a remek telikerttel reggel 5-ig cigányzene és kabaré. B-lepő díj nincs.



Tiszta aluminiumedények

alkalmi beszerzése.

Polgári konyhának megfelelő összeállítás! Nehez minőség! Nem versenytáru!

4 drb fazék 1 1/2, 1 3/4, 2 1/4, 3 1/4 liter	K 18.30
12 14 16 18 cm.	
6 drb kondér 1 1/2, 2 1/4, 1 1/2, 1 3/4, 2 1/2 liter	K 19.20
12 14 16 18 20 cm.	
6 drb fedő 12, 14, 16, 18, 20 cm.	K 7.30
1 peccenyésű, hossza 26 cm.	8.50
1 attörő szűrő, 14 cm.	4.25
1 rántotta süítő, 16 cm.	2.70
1 palacsinta süítő, 22 cm.	4.45
1 mérő kanál, 9 cm.	1.70
1 hatzó kanál, 8 cm.	1.55
1 tejszórtó, 18 cm.	5.20
1 fánk-sütő, 4 szemcs.	5.50
1 levestűrő, 14 cm.	5.30
23 darab 30% csoportengedmény	Kor. 85.05
	25.55
	Kor 59.50

BARHÓ FERENCZ FIAT vasárnap nagykereskedés

Alapítva 1832-ben.

konyhafelszerelés és háztartási cikkek osztályában

Budapest, IV., Váci-utca 37. sz.

(Merkur-palota.)

PROPPER és ÖRLEI :: bank- és váltóüzlete

Budapest, Andrássy-ut 32. szám

elsőrangú bankösszeköttetéssel utján folyósítat előnyös, szolid tárcza-, jelzálog- és lombard-hiteleket, finanszíroztat ipar- és tisztviselőtelepek t és leszamítol directe is váltókat.

ÖN BEREL

egy ócska zongorát vagy pianót és

KIDOB

havonta 12 vagy 16 korona kölcsönjatt, végre pénzt kható, zongorája ninosen.

HA FIZET

havonta 20 koronát, kap egy kiváló gyármányu, legmodernebb érezpánczéltökés keresztúros új zongorát vagy pianót, nem ir alá váltót, nem állít kezet, nem lekötelezette bankszövetkezetnek és idővel mégis tulajdona lesz a zongora. — Ilyen ideális szolid, liberális módon kapható kizárólagosan csak

„MUSICA“ részvény-társaság

(Igazgató: Sternberg Dezső.)

zongora eladási és kölcsönzési telepén.

Eufon tölesérnélküli legtekéletesebb gramofon- és művész-lemezek föelárúsítása.

Budapest, VI., Teréz-körút 1/a.

(Király-utca sarok, az Országos Zeneakadémia közelében.)

Telefonszám: 4-31.

Zongorák berserelése, javítása, hangolása legkufánsabbán.

Fenti rendszer kedvezményében egyelőre csak a fővárosban lakók részesülnek.

Alkalmi vételt

ajánl szép és finom

butorok,

szőnyegek,

csillárok-ban

a legnagyobb alkalmi lakásberendezési

áruház

VI., Lázár-utca 3.

(BAZILIKA KÖZELÉBEN.)

Jegyeseknek fontos! Vételkényszer nélküli mindenkinek megtekinteni ajánlatok

FORTUNA

zászlógyár

Budapest,

VI., Király-utca 8.

választási zászlókat

és jelvényeket

a leggyorsabban, jutányos árak mellett.

A választások kiírása előtt feladott rendelések kedvezményben részesülnek.

Alapított 1881. Alapított 1881.

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1910. április hó 3-án.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyárakkal.
Jánoska.

Fantaszikus és dalos vígjáték 3 felvonásban. Írta: Martos Ferencz. Zenejét szerzelte: Jakobi Viktor.

Személyek:

A nagymama	Orley Fl.
Margit lányal	Harmath I.
Béke	Horváth G.
Jánoska	Szilma
Kaszmér	Fényes A.
Rozmika	Németh
Magda	Lakos V.
Rozsdás báró	Ledofszky G.
A tanár ur	Németh
Kovács Döme	Csiszér
	Raskó

Kezdeté 3 órákor.

Este rendez helyárakkal.
Luxemburg grófja.

Operett 3 felvonásban. Írta: Lehár Ferencz.

Kezdeté 1/8 órákor.

Hétlő, 1910. április 4.
Délután mérsékelt helyárakkal.
Táncos huszárok.

Operett három felvonásban. Írta: Barna Ferencz. Zenejét Szegény Ernő versenre szerzelte: Szirmai Albert.

Személyek:

Habert Egon herceg	Toth I.
Von Flüggen	Szirmai
Von Saarburg	Csiszér
Von Dennenwitz	Sárosi
Von Stackelberg	Boross
Heilbrück	Krasznay
Ganissius Wolf	Papir
Herma, neje	Erdei B.
Thea, leánya	Harmath I.
Frensch Libor	Németh J.
Eda, a házi	Fényes A.
Döröslain	Sáfrány
Berna, a feleség	Nyáránd
Hertha, leányuk	Horváth G.
Dr. Froelcker	Raskó

Kezdeté 3 órákor.

Este rendez helyárakkal.
Luxemburg grófja.

Operett 3 felvonásban. Írta: Lehár Ferencz.

Személyek:

Luxemburg grófja	Király
Ráth herceg	Ráthay
Sziza grófné	Erdei B.
Erzsébet Armand	Kovács
Vermont Juliette	Várdai I.
Didier Angéla	Petrás S.
Mencskoff Szegej	Sárosi
Pavlovics Pavel	Toth
Managere	Sáfrány
Bátonó	Ligeti
Saville	Sári R.
Boulangier	Palóty
Marchon	Sári R.
Sidonie	Palóty
Aurelie	Németh E.
Coralie	Csiszér
Francois, inas	Sántha J.
James, liftboy	Gergely I.
Jules, főpincér	Krasznai

Kezdeté 1/8 órákor.

ORÁNYA SZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyárakkal.
Megölt országok

Kezdeté 4 órákor.

Este rendez helyárakkal.
Napoleon.

Írta: Pekár Gyula.

Kezdeté 1/8 órákor.

Hétlő, 1910. április 4.
Délután mérsékelt helyárakkal.
Szegény gazdagok.

Kezdeté 4 órákor.

Este rendez helyárakkal.
Napoleon.

Írta: Pekár Gyula.

Kezdeté 1/8 órákor.

Fővárosi Városi Színház

Délután mérsékelt helyárakkal.
Pesti zsidó.

Operett 5 képből. Szövegét írta: Feld Mátyás. Zenejét szerzeltek: Barna Zs., Chorin Géza, és Weiner István.

Kezdeté 1/4 órákor.

Este rendez helyárakkal.
Vízibetjárók.

Eredeti operetta 3 felvonásban. Szövegét írta: Urai Dezső. Zenejét szerzelte: Donáth Lajos.

Kezdeté 1/8 órákor.

Hétlő, 1910. április 4.
Délután mérsékelt helyárakkal.
Pesti zsidó.

Operett 5 képből. Szövegét írta: Feld Mátyás. Zenejét szerzeltek: Barna Zs., Chorin Géza és Weiner István.

Kezdeté 1/8 órákor.

A cigánykirály

Dalesz Lipi	86. Rác L.
Vilám Vilii	Ferenecz
Kaczer Vicza	Vörös Ily
Hungária	Mezey I.
Gyökér Toni	T. Csiga B.
Krenk báró	Fekete
Glozerint Ottó	Thury
Polacsékné	Szalay
Weidinger bácsi	Láng Etel
Méhecske	Keller
Dr. Kaczer	Jászay Olga
Balkirályné	Bihary
	Kelemen B.
	Balázs G.
Messenger	Kállay A.
Boy-ók	Szegedi J.
	Radó G.

Személyek:

Kakas	Ferenecz
Aranyfácán	Láng E.
Ház orz kutya	Szalay
A majom	Keller

Kezdeté 1/4 órákor.

Este rendez helyárakkal.
Vízibetjárók.

Eredeti operetta 3 felvonásban. Szövegét írta: Urai Dezső. Zenejét szerzelte: Donáth Lajos.

Személyek:

Szentpéteri Laszlo	szíriahelyi
Miklos	Vörös Ily
Ela	Mezei I.
Török Imre	Palinszky
Lenkel Titor	Fekete
Blanka, a feleség	Balázs G.
Hutter Charles	Szalay
Kissé	Márkus L.
Horthy Béla	Thury
Toth Pál	Déri
Gál Jenő	Kalocsai
Miklos Pál	Kovács
Hammersköld	Megyeri
Margit	Szegedi I.
Klára	Hattay A.
Bertha	Kalocsainé
Vörös dominó	Herbanszky
Oreg bíró	Andorffy

Kezdeté 1/8 órákor.

FŐVÁROSI GYERMEK-SZÍNHÁZ.

Vl. Révay-utca 18. szám.
Igazgató: Feld Zsigmond.

Ludas Matyi.

Varázserő több képből, ének és táncokkal.

Kezdeté 4 órákor.

Hétlő, 1910. április 4.
Piroska és a farkas.

vagy: a vilámsirály leánya.
Varázserő dalokkal és táncokkal 6 képből. Írta: Komor Géza.

Kezdeté 4 órákor.

APOLLO-PROJEKTÓGRAF

Cépszínház-utca 1-3.
Telefon 68-39.

Cid. (Cornelle tragédiája után).

Svájzi hegyvidék.
Pauli, egy politikai menekült.
Uzsoverseny telen.

A San vízekon
Köveit és Soványi.
Költő mindenáron.

A Livingston-ügy (Amerikai detektiv-történet.)

Előadások békénapokon d. n. 8 órákor, vasár- és ünnepnapokon d. n. 8 órákor kezdődnek.

Fővárosi Orfeum

Vl. Nagymező-utca 17. WALDMANN IMRE, igazgató.

Ma

Olga Desmond

a berlini „szépség-esték“ híressége

különleges tánczaival.

ERNESTO BELLINI

a telepátikus fenomen,

továbbá 10 attrakció.

Az előadás kezdete 8 órákor.

Jegyelővétel: délelőtt 10-1 óráig és delután 3-6 óráig a nappali pénztárnál. Telefon: 93-36.

Részletfizetésre is szállítunk modern amerikai irodai-, uriszoba- és könyvtárberendezéseket

GLOGOWSKI és TÁRSA cs. és kir. udv. száll. Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 12. sz.

Répes árjegyzék ingyen és bérmentve



EDISON MOZGÓFÉNYKÉP VÁLLALAT R. T.

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 21.

Telefon 64-20. Minden villanyvilágításra berendezett lakásban és helyiségben tartható

Házi mozgófénykép előadás

Egy előadás díja K 50 A legkedveltebb otthoni szórakozás :: Megrendelhető telefon útján is

Telefon 64-20.

Nálam

minden hitelképes, tisztességesen gondolkodó egyrém

BUTOR

szükségletét a fűvetkező fizetési feltételekkel szeresheti be: 100 koronáig havi részlet 6 korona, 200 koronáig 10 korona, 300 koronáig 15 kor., 500 koronáig 20 kor., 600 koronáig 5 korona, 800 koronáig 30 korona, 1000 koronáig 40 kor. stb. Előlegtel 20 százalék fizetendő.

SÁNDOR IGNÁCZ

butorkereskedő, V., Bank-utca 7. (volt Sétány-utca), Bazilika-templom közelében, Váci-körút mellett. - Butoralbumot 1 korona, helyeg ellenében küldök. Telefon 104-94.

Elsőrendű zongorák Kovács Gyula zongoratermeiben, Bpest, V., Gresham-palota. Ferencz József-tér 7.



Savoynagyszálloda

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 16.

A főváros legmodernebb és legújabb szállodája. 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték minden vendégszobában. Lift. Vacuum Cleaner. Villanyvilágítás. Társalgóterem. Legnagyobb kényelem. Interurban, telefon. Szobák 3 K-tól. Modern egészségügyi tekintetek szerint berendezve. Villamos-vasut közlekedés az összes pályaudvarokkal. ▲▲▲ Sürgőnyezim: **Savoynagyszálloda Budapest.** Telefon 154-08. 70747

Elismert kitzónó Fényképezési készülékek saját és idegen szerkezettel. Készülék vételét előt ajánljuk a mi Tanácsadóint elolvassát (584 oldal, 628 képpel, ára K 1.80), melynek szerzője a szakkörökben legjobban ismert tudományos munkatársunk, Falocsay Albert, aki a Graben-en 30. sz. alatt levő detail-bizletünket vezet és szívesen szolgál mindennemű szakzeri tanácsokkal.

R. Lechner (Wilh. Müller) cs. és kir. udvari fényképezési gyár. Fényképezészet Wien, I., Graben 30-31.

Szabó Emil és Társa

Budapest, V., Ferencz József-tér 6. sz. - Gresham-palota, a Lánczhíddal szemben. - Telefon 76-48. :: Sürgőnyezim: Szabóék, Budapest. Szállítunk **BOLINDER** nyersolajmotorokat, **DOBRY**-féle benzínmotorokat és cseplőgépeket, szívógázmotorokat és malomberendezéseket.

Arjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Vizszontelárusítók kerestelnek.



Játtra Mulató

VII. ker., Király-u. 77.

1910. március hó 1-15-1 kezdve

TELJESEN UJ MŰSOR!!

Trobat Elis előadó művésznő, Stammer-kettős, Möller Jozsef szalonhumorista, The Wolker's néger-duett, Zenta Jovana előadó művésznő, Hedy Silvánó német Parisienne, Négrády Gizi előadó művésznő, Litzli Litzette soubrette, Der Doppelgänger. Eredeti bohózat. Írta: Schmidt Bertalan. Pályók. Fesztartott helyek - Fesztartás 8 órákor. Telefon: 15-10. - Kezdeté 8 órákor.

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1910. április 3-án.

VIGSZÍNHÁZ

Délután mérsékelt helyárák.
A masamód.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Heltai Jenő.

Személyek:
Gróf Rátóti Iván Fenyvesi
Adám Béla Hegedűs
Mak István Szerényi
Artúr Tihanyi
Szekeres Tanay
A direktor Vendrei
Kalotaszegi Vilma M. Harmath
Boja Irén Kornay B.
Kranz Klári Hegedűsné
Racz Elza Komlós I.
Ozv. Adamné Kiss I.
Berényi Sarkadi
Madame Zéfirne Haraszthy
A soffőr Gyöző
Főpinczár Bárdi

Kezdeté 3 órakor.

Este rendes helyárákkal.

Az obsitos.

Énekes színijáték 3 felv. Irta: Bakonyi Károly Zenejétszerzője Kálmán Imre.

Személyek:
Nemzetes asszony Haraszthy
Mácsi Varsányi I.
Márton Vendrei
Józsa Tanay
Andris Hegedűs
Száz-sorszép Tapolczay
Piroka Koinai B.
Tihamér Sarki
Rólint Balassa
Óreg paraszt Tihanyi
Szakácsné Kiss I.
Bezikker Szerényi
Hetes Gyöző
Legény Bárdi

Kezdeté 1/28 órakor.

Hétfőn, 1910. április 4.

Délután mérsékelt helyárák.
A makranczos hölgy.

Vigjáték öt felvonásban egy próloggal. Irta: Shakespeare. Fordította: Zsigány Árpád.

Személyek:
Petruchio Hegedűs
Baptista Baassa
Katalin Varsányi I.
Bianca Csáki-rén
Az özvegy Hegedűsné
Vincenzio Kassaiczky
Lucentio Tanay
Grumio Vendrey
Gremio Szerényi
Hortensio Tapolczay
Tranio Tihanyi
Biondello Harsányi
Szabó Bárdi
Kukta Kárpáti
Nathaniel Szigeti

Kezdeté 3 órakor.

Este rendes helyárákkal.

A kis cukros.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta: Gavault Paul.

Személyek:
Lapistolle Vendrei
Paul Hegedűs
Felicien Tanay
Mingassol Tapolczay
Pinlet Szerényi
Hector Fihari
Toupet Gyöző
Casimir Bárdi
Bissy Harsányi
Jean Kassay
B-namine Varsányi I.
Rosette Hegedűsné
Forise Molnár A.
Julie Komlós I.
Pinczér Varsa

Kezdeté 1/28 órakor.

A Halley üstökös

el fog tűnni. Hasonlóképpen fog-
nak az On szeplői is eltűnni, ha
KERPEL-arcfinomítót használ.

A Kerpel-arcfinomító 2 korona 50 fillér. Az arcon előforduló szeplőket, májfoltokat, milésszert és egyéb tisztátalanságot rögtön elmulaszt. Kerpel-kézfinomító 90 fillér. A kezét 3 nap alatt bársonysimává és hófehérré teszi. Kerpel-bőrfinomító mosdószappan 3 darab 1 korona 30 fillér, ezidőszent a legolcsóbb és legtökéletesebb kiváló illatu mosdószappan. Kerpel-arcfinomító puder 2 korona. Feltétlen ártalmatlan, kitűnően tapad és remek illatu. Minden színben kapható. Egy arcfinomítót, egy kézfinomítót, egy pudert, egy csomag szappant franko küld Kerpel-gyógytár, Budapest, V. kerület, Lipót-körút 28/9.

ROYAL ORFEUM
Vasárnap, április 3-án és hétfőn április 4-én
2 előadás 2
Délután 1/4 órakor mérsékelt helyárákkal
! fehér családi műsor !
Este 8 órakor rendes helyárákkal
REKORD-MŰSOR.
22 szám. 22 sláger.
Az összes legelső rangú új attrakciók fellepte.
Éjjeli 12 órakor a ragyogó tükörteremben ROYAL-KABARET. — Énekes- és táncelőadás. — Keringőverseny. — Czigányzene reggeli 5 óráig.

LEGUJABB Most jelent meg! LEGUJABB
A legérdekesebb könyv!
A VÉNÜLÉS
elhárítása és az élet meghosszabbítása czélszerű életmóddal és gyógyszerközökkel
Irta: **Dr. LORÁND A.**
karleibádi fűrdőorvos
Hosszu életre, évek hosszú során át megtartható üde, fiatalos külsőre, tartós jó egészségre és fokozott munkaképességre tehetnek szert mindazok, akik a szerző okos tanácsait követik.
Kapható a kiadótársulatnál (Athenaeum r.-t. Rákóczi-út 54) és minden hazai könyvkereskedésben.
Ára füze **4** kor.
Ára kötve **6** kor.

Zur **SCHOSSENFABRIK**
Bécs, XVI., Neulerchenfelderstrasse 2.

Megrendelésnél méltóztassék előírni a fazont, a szövét színét, schluss- és csipőbőszéget, az alj hosszúságát elől és hátul. Ezek alapján minden alj hűen a megrendelés szerint, lelkiismeretes pontossággal lesz elkészítve.

Schlager 10 korona.
Schlager 10 korona.
Schlager 10 korona.

Sport 8 korona.
Sport 8 korona.
Sport 8 korona.

Reklám 5 korona.
Reklám 5 korona.
Reklám 5 korona.

Praktikus utazó- és strapa-alj izlésezen összeallitva selyemfényű bortnival és szóid, jó munkával elkészítve. A fess passze elől hofaltuk vannak Uj mintázatu brünni szövetekből kék-fehérről vagy oliv-fehérről spricelt vagy egyszerű mintázatos csikos férfi-ruha-szövetekből meglegő szép, tartós és jó anyag, drb 5 kor. Reklám-posztóból csak kizárólag sima drapp színben, elpusztíthatatlan tartós 5.50 kor. Lodenből vagy felposztóból szurke, fekete, szotékek, barna, olivzöld színekben 6 korona.

Magyar levelezési

SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1910. április 3-án.

MAGYAR SZINHÁZ.

Délután mérceket helyárak.
Rozmárin néni.

Vigjáték 4 fevonásban. Irtá: Vajda Ernő.

Bemutatók:

Rozmárin néni Forrai R.
Zsuzsika néni Nagy T.
Az öreg báro Z. Molnár
A fiatal báro Papp
Pista ur Boross
Az öreg doktor Körmeny
Az ügyvéd Dobi
Egy kis parasztlány Juhász M.
Egy dada Béres M.

Kezdeté 3 órakor.

Este rendes helyárakkal.
Csákó és kalap.

Vigjáték 3 fevonásban. Irták: Rössler és Roda-Roda, Fordította Hellai Jenő.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

Hétfő, 1910. április 4.

Délután mérceket helyárak.
A kuruzsáló.

Színjáték 3 fevonásban. Irtá: Földes Imre.

Bemutatók:

Özv. Horváthné T. Halmy
Ilma leánya Nagy Teréz
Toldai Dezső Törzs
Csáthyné Meszáros G.
Schilling Vagó
Rostay dr. Sebestyén
Fejér dr. Pártos
Zsamoly Z. Molnár
Dóra Csáthy J.
Vida Józsa Papp
Vodór Károlia Körmeny

Atádné Kovácsné
Veréb Veréb
Egy hölgy Papaszemes ur
Terka, cselede Tóth Irma
A gróf Tarnai
Középkorú ur Czobor

Kezdeté 3 órakor.

Este rendes helyárakkal.
Csákó és kalap.

Vigjáték 4 fevonásban. Irták: Rössler és Roda-Roda, Fordította Hellai Jenő.

Bemutatók:

Vincenza négyherceg Z. Molnár
A frieslandi herceg Vándori
Lützenburg gróf Gora
A hadtestparancsnok Nemeth
Leuckfeld Szirmai
Az ezredesné Forrai R.
Minka, a leány! Tóth I.
Az örnagy Réthelyi
Az örnagyé Bera P.
Mirkovics kapitány Kürti
Kenderesi Törzs
Turek Csizsér
Zimmermann Czobor
Rimanski Papp
Riedel főhadnagy Pártos
Jäger főhadnagy Sebestyén
Falcsek Tarnai
Az orvos Váró
A zászlós Pethő
Korona Körmeny
Kuncsok Boross
A rendőrkapitány Papir
Hechendorf Dobi
Gratignan grófnő Orley F.
Lili, a leánya Bathori G.
Von Landiesonné Meszáros G.
Korcsmárosné Hubai A.
Az öreg Ornstein Sárány
Waclawick Karádi

Kezdeté 1/2 8 órakor.



Művészi

sokszorosításokat az összes grafikai szakmába vágó eljárások szerint készíti

Magyar Sokszorosító Műipar
R.T., ezeltől Divald Károly
Grafikai Műhely Budapest
VIII. kerület, Kisfaludy-utca 9. sz.

FOGAK
3 koronától szájpaddal nélkül, gyökéreltávolítás fölőleges, aranykoronák és tartós fogtömések, foghuzások érzéstelenítésel. — Vidékiek 12 óra alatt kielégítenek. Régi hasznavehetetlen fogsort hasznavehetővé alakítok. " " "

Dr. Hegedűs Jakab fogorvos.
Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 44.
Rendelés egész nap. Részletfizetésre is. 10 évi jótállás és fájdalommentes kezelés, tartós fogtömések 8 korona.

Bámulatosan olcsó kerítések!
Hazai gyártmány.

Rendkívül könnyen kezelhető
Páratlanul edzészerű

Számtalan elismeréssel bizonyítja a szabadalm.

Hungária-sodronyfonat
hivatalos, mely felülmúlhatatlan. Horganyozott sodronyból készült! Ára negyztömötörként 30 fillér és felebb.

Megrendelhető a kizárólagos készítőnél:
Haidekker Sándor
sodronyfonat-, fonat- és kerítésgyártó
Budapest, VIII., Üllői-út 48/77. szám.
Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás!
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

7. APRIL 7. 1910

A GYÁRSZÓK ÉS IPAROSOK

A TAVASZI VÁSÁRON

MINTÁIKAT

BUDDAPESZT

AZ ORSZÁG NEVELÉSI MINISZTERE

Villanyos zseb- és kézi-lámpák

legjobb kivitelben!
Legujabb különlegesség.

Hordozható villamos kézi-lámpa, mely egyhuzamban **40 órát ég.**

Ára **18.— korona.**
Tartalék-elem **4.—**

Gärtner Ágoston, Budapest

V., Wurm-utca 3.
Elektrotechnikai cikkek raktára és izzó-lámpa-kereskedés. 28585

Halley üstököse.

Egyre közeledik földünkhöz Halley üstököse és még ma is nyílt és izgató kérdés, vajjon megjelenésének kritikus napján világhatásztrófa lesz-e, vagy más meglepetés éri-e a földet. Erről szól a

Halley üstököse és földünk sorsa

ezim alatt most megjelent rendkívül érdekes füzet, melyet *Hoffmann Ottó* ismert nevű csillagászati író irt.

A vonzóan megírt füzetben szerző a nevezetes és félelmetes üstökös eddig ismert történetét vázolja és nemcsak az üstökössel és annak pályájával ismerteti meg az olvasót, hanem egyáltalában mindazzal, ami az üstökösre vonatkozik, *betekintést nyújtván az üstökös megjelenése nyomán várható események rejtelmébe is.* A füzetben 12 érdekes rajz és eredeti fényképfelvétel van. Ára **40 fillér** és aki 45 fillért (levélbélyegeken is) akár a kiadó Athenaeumhoz (Budapest, Rákóczi-út 54.), akár bármelyik könyváruhóhoz beküld, bérmentve megkapja az érdekesítő füzetet.

A kerékpárvilágot már 35 év óta uraló eredeti angol **Heical Premier és The Champion**

kerékpárokat dupla harang-csapárgyval és szabadonfutóval, 3 és 5 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 15 koronás részletre adjuk és **kerékpár-alkatrészeket**

az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gummit, csengőket, lámpákat, pedálokat, láncokat, konzolokat és csészéket óriási forgalmunk következtében mélyen tisztított **nagybani eredeti gyári áron szállítunk** vidékre is bárhova.

LÁNG JAKAB és FIA
kerékpár és alkatrész nagykereskedők
Budapest, VIII., József-körút 41. szám.
Fióküzletek: Baross-tér 4., és Budán II., Margit-körút 6. szám.
Diszárjegyzékünk 1000 képpel kerékpár és alkatrészekről ingyen és bérmentve.

CIRKUSZ BEKETOW
Városliget. Telefon 107-46.
Vasárnap, április 3-án és hétfőn, április 4-én naponta
2 ünnepi előadás 2
délután 4 és este 8 órakor.
Délután gyermekek félárakat fizetnek. — Minden előadásban **ROMANOFF**, a fejszámoló.

Budapesti Cabaret BONBONNIÉRE
Teréz-körút 28. Telefon 52-88.

Kezdeté 9/10-kor. Artistikus vezetők: **Kőváry Gyula és H. Heidelberg Albert.**

Minden este fellépnek: **Kéleti Juliska, Balog R., Csabay Zs., Várady E., Csizsér Arthur, Deák K., Körmes, Dezsőfi, Pásztor.**

A Montmartrean (Bluette). **Cabaret libre** (szinpa-i tréfa). **Feministák** (Képa jóvöböl). **Pump** (Molnár F. tréfa).

Jegyek árai: 3, 4, 5 és 6 korona.

Kiváltunk **ZÁLOGBAN**
levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON és FIA
Budapest, IV., Parisi-u. 5.
(Főpostával szemben.)

Heti műsor:

1910. április hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Várszínház	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Uránia	Fővárosi Városi Színház
5 Kedd ———— (d. n. este)	Amihez minden asszony ért	A windsori vígnök	—	Az obsitos	Csákó és kalap	Luxemburg grófja	Hangverseny	A pesti zsidó
6 Szerda ————	Faust	Elektra	—	A masamód	Csákó és kalap	Luxemburg grófja	Napoleon	Víz betyárok
7 Csütörtök ————	Faust	Tosca Magyar táncgyűjtemény	—	Az obsitos	Chantecler	Luxemburg grófja	Napoleon	A pesti zsidó
8 Péntek ————	Faust	Romeo és Júlia	—	Théodore és társ	Chantecler	Luxemburg grófja	Hollandia	Erdészleány
9 Szombat ———— (d. n. este)	Amihez minden asszony ért	Carmen	—	Théodore és társ	Chantecler	Üdvöske	Az Országos Színészeti Akadémia előadása.	A bohóc
10 Vasárnap ———— (d. n. este)	Sari bíró	A makrancos hölgy	—	A kis cukros	Sashók	Luxemburg grófja	—	A pesti zsidó
	Faust	—	—	Théodore és társ	Csákó és kalap	Luxemburg grófja	—	A bohóc



Holzer Divatháza

cs. és kir. udvari és kamarai szállító

BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos-utca 9.

Népszerű osztály a SOUTERRAIN-ban:

Kosztüm jó minőségű angol kelméből, divatos szabásu, a kabát sálgallérja moirée-kelméből	33.— K
Kosztüm elsőrendű minőségű angol kelméből, alj mideres, kabátja modern szabásu	40.— "
Kimono angol kelméből	18.— "
Raglán divatos angol szövétből	18.— "
Alj divatos angol kelméből	6.— K és 8.— "
Selyembluz különféle színű	15.— "
Csipkebluz	6.50 K és 9.— "
Leánygyermek-kabátok jó minőségű kelméből,	6.— K és 12.— "
Leánygyermek-kosztümk elegáns kivitelben	16.— "
Leánygyermekruhák tartós anyagból	6.—, 8.— K és 16.— "
Luszteralsók minden színben	6.— "
Pongyola mosó-delénből	11.— "

Az előző időnyről: 5555

kosztümk, aljak, pongyolák, bluzok és zsuponok
mélyen leszállított áron.

DIESEL-motorral

a tényleges lóerő
óránként csak 1 fillérbe
kerül.

Felvilágosítással és díjmentes költségvetéssel készségesen szolgál a
Fegyver- és Gépgyár R.-t.
BUDAPESTEN.

Párisi világkiállítás „Grand Prix” 1900.

KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor.

Díjtetikus szarvasmarhák és juhok számára.

Árak: 1 doboz 1 kor. 40 fillér, fél doboz 70 fillér.
50 év óta használatos a legtöbb istállóban étvágytalanság és rossz emésztés esetében, teheneknél a tej javítására és a tej gyarapítására.

Kwizda-féle korneuburgi marhatáppor valódi csak ezen védjeggyel.

Köpes árjegyzék ingyen és bérmentve

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész, Buda-pest, VI. kerület, Király-utca 12. szám és VI. kerület, Andrássy-ut 28. szám.

OLÁH GÁBOR:
KORUNK HÓSE
Verses regény.
Ára 3 korona.
Kiadja a **FRANKLIN-TÁRSULAT**
Kapható: **LAMPEL R.** könyvkereskedésében (Wodianer F. és fia r.-t.), Budapest, VI., Andrássy-út 24. és minden könyvkereskedésben.

BOROSZNÓ GYÓGYFÜRDŐ

Zólyom-megyében, mértföldekre tejedő fenyveterkőtől körülvett völgyben. Vasuti állomás, posta, távirda, telefon a fürdőtelepen. Por- és szélmentes havasi levegő. Glanber és fo rással ivó gyógymódra kitűnő sikerrel használhatók mindazon betegségeknél, melyeknél a karlsbadi kúra van javalva: gyomor-, máj-, epe-, vesebajok, cukorbetegség, elhízás. Jól berendezett vizgyógyintézet; Kaepp kúrára alkalmas rét és patak. Szénsavas és fenyőfürdők. Hízaló és fekvő gyógymódok. Száznál több tiszta, száraz szoba. Konyha házi kezelésben. Olcsó árak. Állandó fürdőorvos. Képes prospektust küld a tulajdonos: **Rosen uer Lajos**, Besztercebetányról.

Cseh különlegesség
az elsőrangú és világhírű
Marsner-féle pezsgő-limonádé bonbon
(málna, citrom, eper, cseresznye és waldmeister-iz) kitűnő alkoholtmentes nappali elkészítésére.

Csak akkor valódi, ha ezzel a védjeggyel van ellátva.

Csak akkor valódi, ha ezzel a védjeggyel van ellátva.

Mindenütt kapható, ahol ilyen védjegyű plakát látható. A bonbonok is mind el vannak látva ilyen védjeggyel. Evi fogyasztás több, mint hatvan millió darab. Lu-Sin illatosítva. Klairon a világ legfinomabb csemegéje. Bouchées a la Reine. Mindenféle fajtája kitűnő minőségű tej- és fozó-csokoládéit ajánlja a ke etl ozzokozárú és csokoládégyárak első csehországi részvénytársasága Königl. Weinberge ezeltt

A. Marsner
Magyarországi vezérképviselő **Schiffmann J. Henrik**
Budapest, VIII., József-körút 53.

kézpénzért, vagy részletfizetésre legolcsóbban

Butor ENHREU és FUCHS

testvéreknél
Budapest, VI., Teréz-körút 8.
Képes árjegyzék ingyen. Telefon 88-59.

Magyar Nyugdíjbiztosító R.-Társ.

Központi igazgatóság
Budapest, VII., Erzsébet-körút 24. sz.

Biztosít bárkinek orvosi vizsgálat nélkül
aggkori nyugdíjat,
rokkantsági járadékot,
özvegyi nyugdíjat és végkielégítést
mérsékelt díjtelek mellett.

Kérjen tájékoztatót!

Képviseletet mindenütt kerestünk.

Kérjen tájékoztatót!

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDAGSY

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyvesefolyást, hólyagbajt, sebeket, búj kórt (syphili-t), lórbajokat, elgyengült férferőt, idősebbeknél is, önfertőzést és annak utóbjait, ideg- és hátergincsbajt, valamint minden női bajokat.

Rendel d. e. 10 órától d. u. 4-ig és este 7-8-ig
Budapest, VIII., József-körút 2. szám.
Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik. — Levél után is biztos gyógyítást.

Körülbelül 3500 méter legjobb minőségű fehéritett, hibátlan ::
sziléziai

vászon-maradék

jóval az értéken alul eladatik. Az összes maradékok a legfinomabb vászomból valók és fehéreműnek, valamint ágybelinek legjobban használhatók. A maradékok hossza 8-14 méter.

Ára méterenként 55 fillér.

Legcsekélyebb kiszolgálás egy 5 kiós csomag (körülbelül 40 méter) utánvéttel.
Meg nem felelő árúért a pénzt azonnal visszaadom.

S. STEIN vászonszövészet
NACHOD.

Kinek nincs még
ingyen könyve?

Mindenki, aki betegnek és gyengének érzi magát, forduljon bizalommal hozzánk és mi nagyon szívesen fogjuk neki díjtalanul rendelkezésére bocsátani rendkívül érdekes könyvünket. -- Soha Magyarországon ilyen tanulságos, értékes könyvet teljezen ingyen még nem ajánlottak fel a közönségnek, de mi szolgálatot akarunk ezzel tenni a szenvedő emberiségnek, mert sokan még nem tudják, hogy a galvánvillamoságban oly szerrel rendelkezünk, melylyel az általános és neml ideggyengeség, rheuma főfaj s, almatlanság, buskomorság, hűdéses állapotok, neuraiák, ideges emésztési zavarok, vérszegénys g, mindennemű gyengeségi állapotok és a legkülfön eléb női bajok ellen eredményesen küzdhetünk. Gyógymódunkat egy igen érdekes könyvben írtuk, és e könyvet mindenkinek, aki hozzánk fordul,
ingyen és bérmentve zárt borítékban, minden kötelezettség nélkül megküldjük.

ELEKTRO-VITALIZER orvosi rend-intézet
Budapest, Semeiweiss-utca 4., félem. 10 A.
Rendelőórák: hétköznapokon 10-1-ig és 3-6-ig, vasár- és unnepeapokon 11-1-ig.

Szelvény egy ingyen könyvre.
910. IV. B.

ELEKTRO-VITALIZER orvosi rendelő-intézet
Budapest, IV., Semeiweiss-u. 4., félem. 10 A.
Kérem részemre díjtalanul, portómentesen és zárt borítékban elküldeni a „Modern Villa nos Gyógymodról” szölv művet.

Név:
Cím:

Nők részére külön női könyv.



INTERURBAN **LINHART VILMOS** TELEFON 58-83.

== SZINHÁZI FESTŐ, DISZITÓ ÉS ZÁSZLÓGYÁROS ==
BUDAPEST, VIII., HUNYADI-UTCZA 27.
 Érdemkereszt, állami érem, díszérem stb. kitüntetések.

A néppárt szerződött választási és jelvény szállítója.

Választás biztosítással.

Feltételek:

1. A képviselőjelölt vesz az alanti árak mellett tetszés szerinti összegben zászlót.
2. Ha a jelöltet nem választják meg, úgy a lefizetett összeg felét visszatérítem anélkül, hogy az árut visszaadja.
3. Nem térítetik meg a fele összeg: megválasztás, pótválasztás vagy visszalépés esetén.
4. A képviselőjelölt minden egyes zászló-utánrendelés esetén 20% kedvezményben részesül.
5. Minden rendelést 24 órán belül szállítok.
6. Zászlóim honi anyagból készülnek, rojt és bojttal ellátva.
7. A rudak természetes nőtt rudak, aranyozott lándzsával.
8. A jelvények áraiból visszatérítés nincs.

Versenyczég egységárai:

Képviselőválasztási zászlók:			Kor.
100 cm. noszsu	50 cm. széles	ruddal . . .	1.90
150 " "	95 " "	" " " . . .	3.50
200 " "	95 " "	" " " . . .	4.20
250 " "	95 " "	" " " . . .	5.20
300 " "	95 " "	" " " . . .	5.80
300 " "	140 " "	" " " . . .	8.—
400 " "	140 " "	" " " . . .	9.80
500 " "	140 " "	" " " . . .	11.60

Jelvények:		Kor.
1000 db. zöld vagy fehér levél, felirattal, toll nélkül		10.—
1000 " 1 tollal, levél és felirattal		24.—
1000 " 2 tollal, levél és felirattal		30.—
1000 " 3 tollal, levél és felirattal		36.—
100 " nagy nemz. vál. toll, levél és felirat		15.—
100 " üvegszálas nagy nemzeti toll, levél és felirattal		30.—
100 " Kossuth-kokárda		10.—

Biztosítás nélkül a zászlók árainál 20% kedvezmény.

👉 **Viszonteljarusítoknak biztosítás nélkül nagyobb engedmény.** 👈

Jelöltekről fényképes medaillonok 100 darab 16.— korona.
 Diszes pajzsok, gomblyukba, jelmondatos felirattal 100 darab 16.— korona.

György és Sebestyén cég

ujonnan átalakított Országos Központi Divatáruházának
Budapest, VII. kerület, Rákóczi-ut 28. szám.

42 kirakata fővárosunk egyik legszebb látványosságát képezi. Felkérjük a nagyrédmű közönséget ezen kirakatokban szolid szabott áraink mellett kiállított, legújabb tavaszi uri, női és gyermek-divatcikkek saját érdekében leendő szíves megtekintésére.

Megjelent! Cégünk közkedveltségnek örvendő 1000 ábrával e látott „**Hazai divatlap**“-ja melyet vidékre **INGYEN** küldünk és bérmentve meg.

A. THIERRY-FÉLE BALZSAM.



A. THIERRY BALZSAMA
gyógyszerész

Törvényileg védve.

Egyedül csak az APÁCZA védjeggyel valódi. Biztos hatású minden légzőszervi megbetegedésnél, köhögés, váladék, rekedtség, gégehurut, tüdőbaj, gyomorgörög és más gyomorfájdalmaknál minden belső szervi gyulladás, étvágytalanság, rossz emésztés, székrekedésnél stb. Külsőleg minden szájbetegség, fogfájás, sebek végtagszag gátás, kiütések, különösen influenza-nál stb. — 2 kis vagy 6 dupla-üveg vagy egy nagy családi üti-üveg K. 5.—

A. THIERRY gyógyszerész egyedül valódi
CENTIFOLIEN KENŐCSE

meglepő, feltétlenül biztos és utóérhetetlen gyógyhatású, bármily idült, rákszerű sebeknél, dagasztók, sebcsedések, gyulladások, fagyos lábak, kelések, eltávolít minden rosszindulatú képződést, gnyesedést, feleslegessé tesz minden fájdalmas operációt. 2 tégely K. 3.60

Cím: **Schutzengel-Apotheke des A. THIERRY in Pregrada bei Rohitsch.**

A. THIERRY-FÉLE BALZSAM.

A legjobb óvszert

kapja

Soór Artur-nál,
Budapest, VII., Akácfa-utca 41/E.

12 drb. 3, 5, 6, 8 korona. — Női óvszert (orvosi rendelésre) 5 és 8 korona. — Szétküldés utánvét mellett. — Titoktartás.

A. THIERRY-FÉLE BALZSAM.

18 éves
csinos szőke (pékemester egyetl. leánya), **400.000 korona** vagyonnal, kissé túlság. fejlett testalkatú, óhaját mielőbb férjhez menni tisztess. jellemű fiatal emberhez. Csakis komoly ajánlkozók kapnak választ **L. Schlessinger, Berlin 18.**

28538

A. THIERRY-FÉLE BALZSAM.

A. THIERRY-FÉLE BALZSAM.



A. THIERRY-FÉLE BALZSAM.

Villam- és légszesz-csillárok

Billenő- és asztali lámpák

Árjegyzék kívánatra bérmentve és ingyen

Petroleum függő-lámpák és csillárok

Remek kivételben, jutányos árak mellett

csekély havi részletfizetés ellenében kaphatók.

Aufrecht és Goldschmied

Nagyáruháza :: Budapest, VII., Rákóczi-ut 30

Budapesti városi villamos vasút részvénytársaság.

Hirdetmény.

A Budapesti villamos városi vasút részvénytársaság t. ez. részvényesei az **1910. évi április hó 14-ik napján délelőtti 11 órakor** a társaság helyiségeiben VII., Kertész-utca 10. szám alatt tartandó

XIX. rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Az igazgatóság évi jelentése és az abban foglalt indítványok.
2. Az 1909. üzleti év mérlegének és zárszámadásának előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása iránti indítvány.
4. A nyereség felosztására vonatkozó javaslat.
5. Az alapszabályok 7. §-ának módosítása.
6. Az alapszabályszerüleg kilépő igazgatók helyeinek betöltése iránti intézkedés.
7. Felügyelő-bizottság választása.

A részvények letehetők f. évi április hó 6-ig bezárólag a Pesti magyar kereskedelmi bank értékpapír-pénztáránál V., Föld-utca 2. szám alatt és az Angol-Osztrák bank fióktelepénél V., Föld-utca 6. szám alatt.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból:

18. szakasz. Minden részvényes jogosítva van a birtokában levő minden 25 drb társasági részvény után egy-egy szavazatot a közgyűlésen gyakorolni. Szavazati joggal bíró azon részvényesek, kik a közgyűlésen személyesen, vagy helvettes által résztvenni kívánnak, kötelesek a közgyűlés megtartására kitűzött határnap előtt 8 nappal részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt az igazgatóság által a közgyűlést egybehívó hirdményben kijelölt helyeken letenni.

20. szakasz. Az évi mérleg és zárszámadás, valamint a felügyelő-bizottság jelentése a K. T. 198. §-a értelmében a közgyűlés megtartását megelőzőleg 8 nappal a társaság helyiségeiben közzétételre kitétetnek.

21. szakasz. Azon részvényesek, kik személyesen nem jelennek meg a közgyűlésen, magukat egy e célból külön meghatalmazott szavazatképes részvényes által képviselhetik. Kiskorúak, vagy gondnokság alatt állók törvényes képviselőik által képviselhetnek, nők és jogi személyek oly meghatalmazott által is képviselhetik magukat, kik maguk nem részvényesek. (Utányomás nem díjazatik.)

Hirdetések felvételnek a kiadóban,
VI., Eötvös-utca 32. sz.

Kedvező havi részletfizetésre



Zörejnélküli gramofonok
és az összes létező gyártmányú hanglemezek,
mindennemű hangszerek, melyek nagy képes árjegyzékét és lemezek teljes jegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.



CLEMENT
automatikus pisztoly
1909 évi minta.
Browning-pisztoly tökéletesítés. Mellenyzzsombban olaj.
Ára:
72 korona.
Havi részlet 4 korona.
E pisztoly ismertető jegyzékét kívánatra azonnal ingyen megküldjük.



Hegedűk
Fuvolák
Cimbalmok
és egyéb forgatható mechanikai hangszerek, melyek nagy képes árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

VÁRI ÉS TÁRSA NAGYÁRUHÁZ

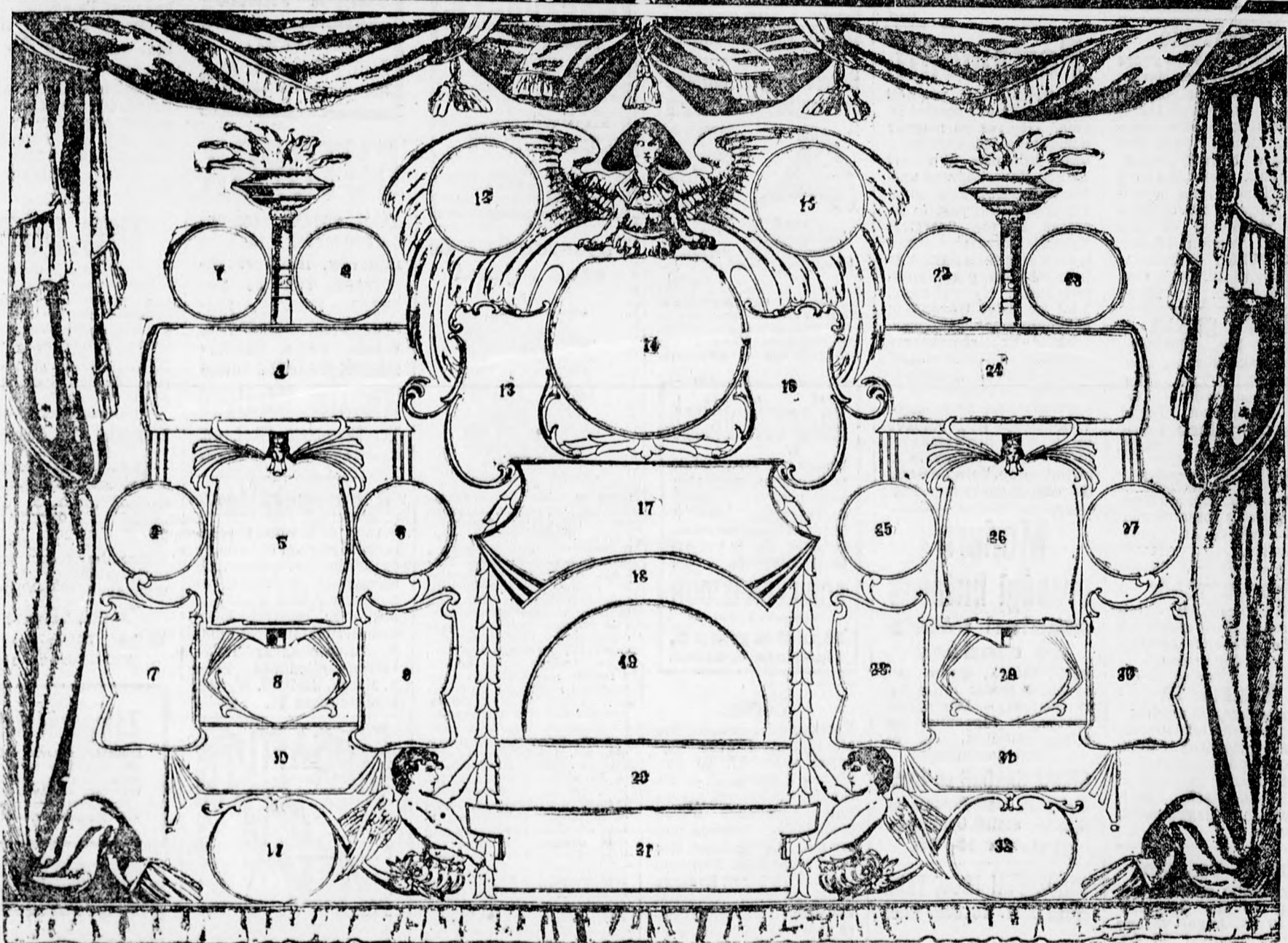
BUDAPEST, IV., Múzeum-körut 15.

Hirdetések Magyarország városainak színházi reklám-

TELEFON: 94—15.

függönyein.

TELEFON: 94—15.



Ilyen reklám-függönyök készülnek művészi kivitelben a budapesti Vig-, Király- és Magyar-színházak, valamint az ország majdnem valamennyi színházai részére a jövő színházi idényre :: Kérdezősködéseknél elegendő az igénybe venni szándékolt város, illetve színház és a fenti tervezésben megjelölt szám megnevezése :: Ügynököket előleg felvételére nem jogosítottunk fel.

Részletes felvilágosítást nyújt

A színházfüggöny hirdetési vállalat

Budapest, V. ker., Nádor-utca 19. I/a. sz.

E hirdetés rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges...

Pénzszekrények, használtak és újak, rond-kivül olcsó árban kapható...

Savanyított káposztát, remek fehér, métermázsánsként 8 kor...

Salátának és zöld hagymáskának százát 3.50 kor. Spenótn k...

A gyakorló gyorsírók Társasága gyors írási (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépirási...

Rizike gomba, hus-, főzelék-, gyümölcs-konzervek, gyümölcszék, szörpök...

20,000 rózsafa, magas törzsű, kapható Novák János rózsatelepen...

Spárgagyökér valódi hófeje 100 darab 4 korona 1000 darab 30 korona...

Kézimunka, himzésekhez, butorhoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez...

Réz és vasbutor a legolcsóbb gyári árban, részleg 30 frt. Gyermek-ágy 10 frt...

Rózsa, szegfü, magastörzsű rózsafák, csak ujdonságok, 2 éves koronával...

Rózsa, szegfü, magastörzsű rózsafák, csak ujdonságok, 2 éves koronával...

Réthy-név látható a valódi pemetefü csukorka min-den egyes darabkáján.

3-4 Korona állandó napi ke-reset. Mindig szorgalmas anyének keres-tetnek egy ha-risnyá-kötőbe...

Salátának és zöld hagymáskának százát 3.50 kor. Spenótn k...

Parlamentari gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás...

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása háló-, ebédlő-, szalon-, nri szoba és irodai teljes berendezések...

GROSZ SANDOR és Társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 6. szám, ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-98.

FILOZOFIAI IROK TARA XII. kötete. PLATON válogatott művei. III. kötet.

Symposion. Phaidros. Görögül fordította, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátva dr. Dercsényi Móricz. Kiadja a Franklin-Társulat.

A nagy görög művész-filozofus legnagyobb és legtöbb problémát keltő két dialogusa e gondos fordításban is oly elevenen hat, mint Plato idejében...

25 koronaéri készünek e-ját műhelyben mér-ték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férfifűtők vagy felöltők finom szövetek-ből...



Saját gyártmánya fűthető fürdőkadák körmelegítő kályhakkal hullám-ülő-fotel és gyermek-kadák...

Rekord hangversenyleme-zek legjobbak a világon! 25 cm. mind-két oldalán bejatszva db K 2.50 10 db vásárlással K 2.40 - Grammofo-nok K 25.-, 35.-, 60.-, 300.-, Fonografo-k Lyra K 7.-, Fonografo-gramofonok K 1.80. - csakis utánvétellel SCHMUTZER TESTVEREK gramofon és hanglemez nagyrakárban Budapest. Jószel-körút 24/g. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zálogzédulákat veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszeret 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. 756 SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

Borok. Kecskeméti 2 éves Rizling hl. 42 kor. 2 éves Burgundi vörös hl. 50 kor. 2 éves Kadarka hl. 40 koronáért szállított 60 literen felül hordokban előleg beküldéssel. Továbbá posztán magas üvegekben Rizling 7 dl. 90 fillér. Burgundi vörös 7 dl. 1 kor. Kadarka finom 85 fillér, valamint kis üstön fött valódi kajszi-barack-pálinkát, 6- és újart a legolcsóbb árakon szállít Molnár Gyula, Kecskemét, X. ker., 159. szám. 5895

Soványág Az egyedüli eredménytől kisért háziszar a dr. Wilham Hartley tanár amerikai erőteljes para. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. - Hölgyek remek keblét. Hat hét alatti 20 kilo gyarapodási jótallást. Vérszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbajok-soknak nélkülözhetetlen tápszar. Kintültre: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/1. Telefon 156-80.

Ved-jegy Dió-kivonat az ősz hának festésére. Régióta kipróbált tökéletesen. Ártalmatlan a diónak zöld héjából készített hajfestőszert mely a korán őszült hajnak 15 perc alatt eredeti hajnak, barna, fekete vagy gesztenyeszínét visszaadja. 1 palack dió-kivonat K 6 és 3, 1 skatula 6 próbapalackkal 7.50, díjtel hajfestő K 6 és 3, dió-kivonat vagy dióolaj K 4 és 2, dióolaj a száraz festés. K 2, dio dupla kivonat K 6 és 4, káli-creme, glicerin szappan legfinomabb toalettszappanok 4 kor. Rendelhető a fentelől: MACZUSKI A. Wien, III/2. Erdberglände 2. Raktárak Budapest: Török J. Gyógyász. Király-u. 12. Vértességi-illatszár, Kristófer 8. Nernda N. drogueria, Kossuth Lajos-utca 7. Dr. Egger L. és Egger J. Révay-utca 12. Thalimayer & Seitz drogueria, Zrínyi-utca 3. Kochmeister Fr. m. drog., Hold-utca 8. Molnár és Moser drog., Koronaherceg-utca 11. Lux Mihály drog., Múzeum-körút 7. 28588

Fajbaromfiak és ezek tojásai sárga és fehér Cochis China, Brahma, Langsbahn, sárga és fehére Orpington, Plymouth-Rocks, Houdan, törpe, stb. tojásenként 1 k. 2 ty. 50 kor., tojás dronként 50 fillér, Pek-king, Avlesbury és a házma-kacsák tojásenként 40-60 kor., tojás dronként 100-150 fillér; bronz és virginiai hófehér pulykák tojásenként 60 kor., tojás dronként 100 fillér; óriási em-deni-ludak tojásenként 75 kor., tojás dronként 2 korona. 1 millió gyümölcsfa a leg-becsesebb fajokban, alma dron-ként 50 fillértől feljebb, 100 drb. a mifajválasztásunk szerint 50 k.; körte, szilva, őzli és kajszi-barack, cseresznye, gesztenye, dió, stb. 1 koronától feljebb. szponaru, gömb-, tarkalevelű- és orfák dronként 50 fillértől fel-jebb. Igen nagy készletű teleülé-fákban, díszcserjékben, erdei csemetékben, sötétyosmetékben, stb. akácfa és csemeték még csak mintegy 1/2 millió van készletben, 1-3 éves csemeték minőség szerint 2.50-75 kor. 1000 dronként. Ma astörzsű és bokorrózsa a legszebb fajokban dronként 50 fillértől feljebb. Képes főarjegyzéket kívánatra ingyen küld. gróf Bathányi Zsigmond urad. inté-ésége Osendlak, posta: Ferenc-lak, Vasm. 28744

A gyermekáldást 2 vagy 3 számra megha-tározni, nagyon okos dolog és sok pénzmegtakarítás-sal jár. Az erre vonatkozó pontos utasítást, a melyert sok ezer hálaírat beér-kezett, titoktartással küldi 90 fillér magyar levél-bélyeg ellenében Frau A. Kaupa, Berlin S. W. 247. Lindenstrasse 51. 28684

Ajtók és ablakok régi és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapnyas rácsozatok, kertkerítések, keramittapok, kehlheimi lapok olcsón kaphatók Kelemen Mór építlet-bontos vállalkozónál Budapest, Nador-u. 72-74. Fiók-üzlet Visegrádi-u. 27.

Saját gyártmánya fürdőká-dak 14 kor-tól feljebb; fűthető kadák 60 kortól feljebb. Elvál-lalok mindenféle kúszivattyúk és házi vízvezeték-berendezése-ket legolcsóbb árban. LEFKOVICS ADOLF Budapest, VII., Wesselényi-u. 61/E. Telefon 113-46. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gyümölcsfa, diszfa, rózsaszarjegyzékkel ingyen szolgál Weber fa-iskolája Békásmegyeren Pótvizsgálatra, javítóra, póterettségire, bármilyen vizsgálatra elő-készít: „Szűnidei Tanfo-lyam” Garay-a. 5. II. 12/a.

Zálogzédulákat veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyö-ket, aranyat, ezüstöt és ékszeret 100.000 koronáig költségmente-sen kiváltak és tel-jes értékét kifizetem. Singer Jakob ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán. 27653

BUTOROK háló-, ebédlő-, szalon-berendezések, továbbá uriszoba, iroda beren-dezések, rez- és ma-hagoni butorok, sző-nyegek és függönyök, valódi angol börgar-nitarak eladása s vétele Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. I. em. Kazinczy-u. sarok. 20521

Zálogzédulát, brilliántot, aranyat, ezü-öt, ékszeret és régiséget veszek és eladok. Kertész ékszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám. - Telefonszám 95-48.-

VALÓDI FRANCZIA GUMMIES HALHOLYAGOK Tűzje 175, 2, 3, 10 Kor. 3 dr. b. legfinomabb min. 100% STERYL Kórházy védett leghíresebb GUMMI-KÜLÖNLEGESSEK csak szigorúan kapható NEUMAYER LIPÓT BUDAPEST V. VACZI-KÖRUT 22. AUERFENYHÁZ.

DROT-KERÍTÉS A HÖLCSŐBBÉ AZ ÉRZÉKES ENBER ALVÁNYOT! STADLER MIHÁLY BUDAPEST VI. VACZI-KÖRUT 23. ARJEGYZÉK DIJMENTES MEGBIZHATÓ PONTOS KISZOLGALÁS!

Ajtók, Ablakok, vasredőnyök, használtak és újak, bármilyen méret-ben és alakban, igen ol-csón kaphatók.

Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLŐI UT 123. Telefon 62-80. Alapított 1886-ban.

BUTOR 30% megtakarítás! Régi Butorsza'on Budapest, Ferenciek-tere 3 telemelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberen-dezéseknek, mahagóni és palisander butorok, uri szobák, angol börgarnitarak és teje en berendezett mintaszobák, keleti sző-nyegek, csillarak. - Telefon 82-13. 28589

100.000 Most került forgalomba Zilshy : : Ágnes szakkönyvének : : 100.000-ik példánya. Ez bizonyítja legjobban a könyv jóváét, hasznavehetősé-gét. Minden háziaszónyknak nélkülözhetetlen. Ár: 300 k. tésben 4.- kor. Megrendelhető: SINGER és WOLFNER könyvkereskedésben Budapest, VI. Andrássy-ut 10.

Pénzt rögtön butorra, zongorára, varró-gépre, kerekpárra, könyv-vekre és kereskedelmi árukra, ha azokat száraz, tisztá raktárhelyiségeinkbe bizományba beraktározza Tauber VI. ker., Eötvös-utca 6/B. TELEFON 84-33.

AZ EGYETÉRTÉS VASÁRNAPJA



AZ „EGYETÉRTÉS“

HETI MELLÉKLETE

Mese a tölgyfáról és a vad-rózsáról.

Irta: Kocsis Sándor.

Ott ültek hárman az orgonabokor alatt és beszélgettek. A szőke kis leány, a barna kis fiu és a nyomorék kertészgyerek. A hársfa, mely az orgonabokor fölé borult, rájuk hullatta leveleit.

A leányka egymásután morzsolgatta kis ujjai között a leveleket és szelid, kék szemével hol a barna fiut nézte, hol a nyomorékot. Egyik sem volt több tíz évesnél, bár a kertészfiu egy felnőttnek értelmiségével bírt s időnkint ügyes mesékkel szórakoztatta a másik kettőt. A kis leánnyal szemben olyan alázatos volt, mintha valamiért minduntalan bocsánatát esdekelné. A barna gyerek csaknem mindig a leányt nézte s ha találkozott tekintetük, mindig elmosolyodott. A leányka faleveleket dobált reá. A kis nyomorék vágyakozással nézte a levelek röpülését. Ugy szeretne volna, ha ő rá is dobott volna egyet legalább, egyetlen egyet. Hogy örült volna neki! De feléje egyet se dobott a leány. Jó szíve volt pedig neki, de hát honnan tudhatta volna, hogy falevéllal is lehet örömet szerezni. A kertészgyereknek keserűség markolt a szívébe, szinte gyűlölettel nézett a másik fiura s a néma haragtól könnyek gyűltek szemébe.

— Te sírsz? — kérdezte a leány.

— Dehogyan sírok — válaszolt a fiu és kabátja ujjával felszárította könnyeit, csak egy bogár repült a szemembe... És mosolygott a füllentéshez.

— Akkor mondj egy mesét.

— Ne mondjatok nekem mesét, mert itt hagylak benneteket, mondá a barna fiu. Játsszunk inkább lovaglósdit. Én majd befogom a Pistát és hajtom.

A kis leány összehuzta szemöldökét.

— Rossz gyerek az, aki a mesét nem szereti, ugye Pista?

— Nem tudom, válaszolt a nyomorék.

— De én tudom és ha te Jóska itt hagysz bennünket, megmondom a mamádnak!

— Itt maradok, ha megcsókolsz, válaszolt a lurkó szemtelenül.

— Majd, ha végighallgattad a mesét.

— Jó, de rövid legyen.

— Hol volt, hol nem volt... kezdé Pista.

— Mi a czime? — vágott közbe Jóska.

A kis leány fejét csóválta és egy csomó levelet röpített arczába.

— Mese a tölgyfáról és a vadrózsáról, felelé a kertészfiu.

A leány áhitatosan ráemelte szeméit, Pista megzavarodott.

— Ne nézzen rám Ilonka így, mert akkor nem tudom elkezdeni.

— No jó, szólt mosolyogva a leány, majd csak akkor nézek oda, ha belemelegedtél. És félre fordította arcát.

— Volt egyszer egy nagyon szép erdő, messze a folyón túl — és kezével a távolba mutatott — ebben az erdőben volt egy gyö-

nyörű fiatal tölgyfa. Olyan szép és egészséges volt, hogy az öregek csodálattal tekintettek reá és nagy jövőt jóslgattak neki. A kis tölgyfa gyönyörrel hallgatta magasztaló szavait és büszkeség dagasztotta keblét... Egy reggel arra ébredt, hogy egy vadrózsza ágacska buj elő a földből épen mellette. «Szép szomszédom lesz — gondolá a kis tölgyfa és alig várta, hogy az első virág kinyíljen a rózsafán. Végre egy reggel hangos üdvözlésre ébredt.



... volt, minthogy őt bánatában epekedni hagyta volna s odahajolt hozzá. Megölelték egymást s ajkaik egy hosszú csókba forrtak össze... «Szeretlek!» susogta a tölgyfa. «Imádlak!» szólt a rózsza. Az öreg tölgyek eleinte csodálkozva szemlélték a fiatal tölgy szerelmeskedését, azután bosszankodva zugolódtak. «No de ijyet!» «Ennek nem jó vége lesz.» «Egy tölgyfa, hogy alacsonyítja magát egy vadrózsához?!» «Pfüj! egy vadrózsával szö-



Az ököritői tűzkatasztrófa.

Az „Egyetértés” eredeti felvétele.

Ököritőn husvét vasárnapján egy pajtában tűz támadt és az ott mulató népből háromszázötven ember elégett. Képünk a rémes katasztrófa színhelyét mutatja, miután a halottakat eltakarították onnan. A képen látható megégett faoszlopok a pajta oszlopai voltak.

A rózsafán egy gyönyörű piros virág pompázott, ő köszöntötte a tölgyfát.

— Szép jó reggelt zöldleveses tölgyfa barátom.

— Adjon az isten magának is Rózsika nagysád.

Be pompás színben van! Milyen szép piros az orczája!

A rózsza pírulva mondta: Maga hizelgő.

— Istenemre nem! — kiáltott lelkesedéssel a tölgyfa. Zöld leveleit még a fű is megirigyelhette s karsu dereka olyan hajlékony, hogy a szél fúvására az ibolyák leveleit simogtja vele.

Oh mily régóta várom kegyed nyílását s most, hogy itt néz reám mosolyogva, ugy szeretném megölelni! Fájdalom! az én derekam nem olyan hajlékony... És próbált a rózsza felé hajolni, hogy magához szorítsa, de nem tudta elérni.

— Hajoljon ide édes Rózsika, szólt, amikor látta, hogy hasztalan erőlködik... És a rózsza megsajnálta a szerelmes tölgyfát, jobb

vetkezni!» A legöregebbek fejüket csóválva váltig hangoztatták, hogy erre még nem volt példa a tölgyek történetében. A kis tölgy csak annál jobban szerette imádoztját. Csókjai és ölelései egyre szenvedélyesebbek lettek s még alkonyat után is, amikor a szél elállott és egymást nem láthatták, nem ölelheték, szerelmes szavakat váltottak...

— Buta mese! vágott közbe Jóska.

— Akkor nem mondom tovább.

— Jól is teszed.

— Dehogyan teszi — szólt Ilonka feddő tekintettel Jóska nézve — dehogyan teszi. Csak folytasd tovább a mesét s ha az urfi nem hallgatja, lőttek az ígért csóknak.

— Nem, nem mondom — makacszkodott Pista — semmit se ér a mese, ha nem hallgatják szívesen.

— Ugyan ne akaratoskodj, szól a leány és egy csomó falevelet dobott arczába.

A nyomorék szeméi felragyogtak, boldogan mosolyogva tekintett reá s hirtelenében olyan mozdulatot tett, mintha meg akarta



Az ököritói tűzkatasztrófa. *Az Egyetértés» eredeti felvétele.*

A szerencsétlen áldozatok temetése egyes sírokba. A tömérdek halott elhantolása két napig tartott.



Az ököritói tűzkatasztrófa. *Az Egyetértés» eredeti felvétele.*

Az ököritói temető a nagy temetés után. Balról a tömegsír látszik, ahová a fölismerhetetlen halottakat temették.



Az ököritói tűzkatasztrófa. *Az Egyetértés» eredeti felvétele.*

A kiszállott hatósági emberek intézkednek a halottak eltakarítása iránt. A csoport közepén a főszolgabíró intézkedik.

volna csókolni a leánya kezét, azt a kezét, amely a faleveleket dobta. Jóska észrevette a mozdulatot és hangosan felnevetett.

— Hahaha! folytasd, szívesen hallgatom.

Pista arcán pirosság jelent meg s akadózva folytatta.

— Igen. Hol is hagytam csak el?... A tölgyfa nagyon szerette a vadrózsát s ez meg a tölgyfát szerette nagyon...

Jóska mosolygott.

A nyomorék elhallgatott és nyugtalanul tekintett a másik fiura. Észrevette volna talán a vágyat, amely az imént ott ragyogott égő szemeiben?... A fiu gunyosan mosolyog...

Bizonyosan észre vett valamit... És újra égő pirosság ömlött el Pista arcán.

— Miért áltál meg? — kérde Ilonka.

— Azon gondolkodtam, mi is következett ezután?... Már eszembe jutott... Egy reggel arra ébredt a vadrózsa, hogy a kis tölgyfa szomoruan sóhajtozik.

— Mi bajod ifju szerelmesem? — kérde a tölgyet aggódva.

— Ah, gyönyörűsége Rózsikám, úgy fáj az oldalam! Megszurt valami tacsók, érzem, hogy dagad. Óh, fordítsd el szemeidet! Végem van, végem van! És elkezdett könnyezni.

A rózsának megfájdult a szíve. Odahajolt hozzá és szeretettel megcsókolta.

— Ne sirj szerelmesem, majd meg fogsz gyógyulni, vissza fog térni jó kedved s mi újra a régi tüzzel fogjuk egymást szeretni.

A tölgyfa szomoruan mosolygott.

— Te nem fogsz engem többé szeretni...

Te nem szerethetsz engem... Én nyomorék ifju vagyok... Szépségem oda van. Nézd, nézd e dudort oldalomon... Szava zokogásba fulladt... Óh, bár ne virradt volna fel soha többé! Bár borult volna sötétség az egész világra örökre, hogy ne láttad volna meg nyomorékságomat.

A rózsza odapillantott és borzadva vett észre egy nagy dudort a kis tölgyfa oldalán.

A tölgy észrevette a hatást.

— Mondtam, ugy-e mondtam, hogy utálattal fogsz tőlem elfordulni, hogy nem fogsz többé szeretni?! Óh miért nem támad zivatar mindjárt, hogy belém sújtsa egy eltévedt villám! Én szerencsétlen!

Az öreg tölgyeket meghatotta fiatal társuk panasza, lopva egy-egy könnyet törültek ki szemükből, de bizony semmit sem segíthettek a szegény tölgyfán.

Es a vadrózsa?

Eleinte ő is könnyezett. Sajnálak tölgyfa, mert szerettelek, de lásd, kinevetnének társaim, ha ezután is csókolni hagynám magam. Egy rózsához nem illik a nyomorékság, csak a szépség. Kötelességem tégedet elfelejteni.

— Miért ne szeretnél ezután is, kérde a tölgyfa szomoruan. A szívem a régi maradt. Most még jobban szeretlek, mint eddig szerettelek. Szerelmem erősebb, vérem forróbb, karjaim szenvedélyesebben tudnak ölelni, mint eddig. Óh szeress hát engemet, szeress!! A rózsza nevetett. Nevetett oly erősen, hogy majd megpukkadt belé. Egy fülemüle, aki a szerencsétlen tölgyfára szállott, kíváncsian kérde tőle: Mit nevet Rózsika nagysád?

— Ezt a bolondot nevetem, mondá a rózsza és a tölgyfára mutatott.

Pista elhallgatott.

No, miért nem folytatod? — kérde a leány.

— Nincs tovább.

— Hát a tölgyfából mi lett?

— A tölgyfa elszáradt.

— Hát a vadrózsa?

— A vadrózsa megszeretett egy másik tölgyfát és boldogan élt, míg meg nem halt.

A leány olyanféle mozdulatot tett a szájával, mintha nem elégítené ki a mese. Pista csak nézte fátyolozott tekintettel, könnyei megereedtek és végigfolytak halvány arcán.

— Miért sírsz? — kérde a leány.

A fiu felelet helyett megragadta a leány kezét és lázasan kérde.

— Mondja Ilonka, ha maga lett volna a vadrózsa helyében, maga is megutálta volna a tölgyfát?

A leányka nagy szemeket meresztett a különös kérdésre. Egy kicsit elgondolkozva lehajította fejét, azután Jóska tekintve, boldog mosolylyal válaszolt: *Igen.*

de látni kellett volna őt aznap este, hogy milyen túlaradó örömmel és szeretetreméltó, barátságos módon hívta meg az ő Lanfroy barátját, az ő öreg, régi pajtását, aki kétség kívül el fogja üzni borus homlokáról a magány rémeit...

— Már látom, — válaszolt Lanfroy menetközben — igazuk van azoknak, akik azt mondják, hogy aranyos, jó szived van!

Hurtel pompásan aludt. Az a tudat, hogy még egy férfi alszik vele egy földél alatt, rémlátásait teljesen szétoszlatta. Másnap aztán, mikor Lanfroy el akart tőle bucsuzni, nem eresztette el.

— Hát olyan sürgős a dolgod, hogy már el akarsz hagyni? — szólt szívből eredő, nyájas hangon, miközben jót nevetett hozzá. — Ugyan maradj még, vagy pedig nappal végezd el a dolgodat s gyere el értem esténkint az Apollóba.

Lanfroy ilyenformán még három hét múlva is ott volt a Hurtel lakásán. Napközben járt-kelt, dolga után nézett, de állást csak nem kapott a szerencsétlen. Éjfélután az ebédlőben mindennap megvárta Hurtelt, aki pedig soha egy üveg sörmél egyebet nem fizetett neki, úgy vélekedvén, hogy a multkori savanyu káposzta is fölösleges költsékezés volt.

Lanfroy a barátja vendégszeretétét különféle szolgálatokkal igyekezett meghálálni: megbízásokat végzett, segített neki a szerepeit ismételni, leveleket írni, úgy hogy Hurtelnek titkárja és társalkodója is volt egy személyben. Majd csomagokat hordott barátjának, sőt Sophie asszonynak is segített a háztartás körül. Egyetlen zugolódo hang sem jött ki ajkán soha. Hurtel végre is úgy megszokta őt, hogy talán el sem birt volna lenni nála nélkül. Meg aztán arra is büszke volt Hurtel, hogy a többi barátja kedvezően ítéli meg őt azért, hogy egy szegény, öreg barátját így segíti. Szóval a jó szívének híre folyton növekedett.

Eközben pedig hiába igyekezett azon, hogy Lanfroynak állást szerezzen s a szegény ördög napról-napra buskomorabb lett. Hurtel folyton kérdezgette:

— De hát mi bajod, az Isten szerelmére kérlek?

— Semmi — válaszolt szeliden Lanfroy.

Egy reggel az öreg Sophie kétségbeesett jajgatása verte fel álmából Hurtelt: a szalonban halva találta a szerencsétlen Lanfroyt, aki revolverrel halántékán lőtte magát. Ugyanazzal a revolverrel, amelylyel éjszakánként a Hurtel testi épsége fölött örködött.

Hurtel az Apollóban fogadta barátai részvétnyilvánítását, miközben folyton ezt hajtogatta:

— Nos, hát ki hitte volna? Micsoda rémes eset! — kiáltozott erősen selypítve. — És aztán ne menjen el az ember kedve attól, hogy jót tegyen valakivel? Hiszen olyan jó dolga volt nálam a szerencsétlennek! Nem hiányzott neki semmije... És ime!... Amint ma reggel bemegyek a szalonba, ott találom őt vérében fetrengve... a szőnyegen... az én egész új szőnyegemen!... Ó, a nyomorult! a hálátlan!

Csóklopás.

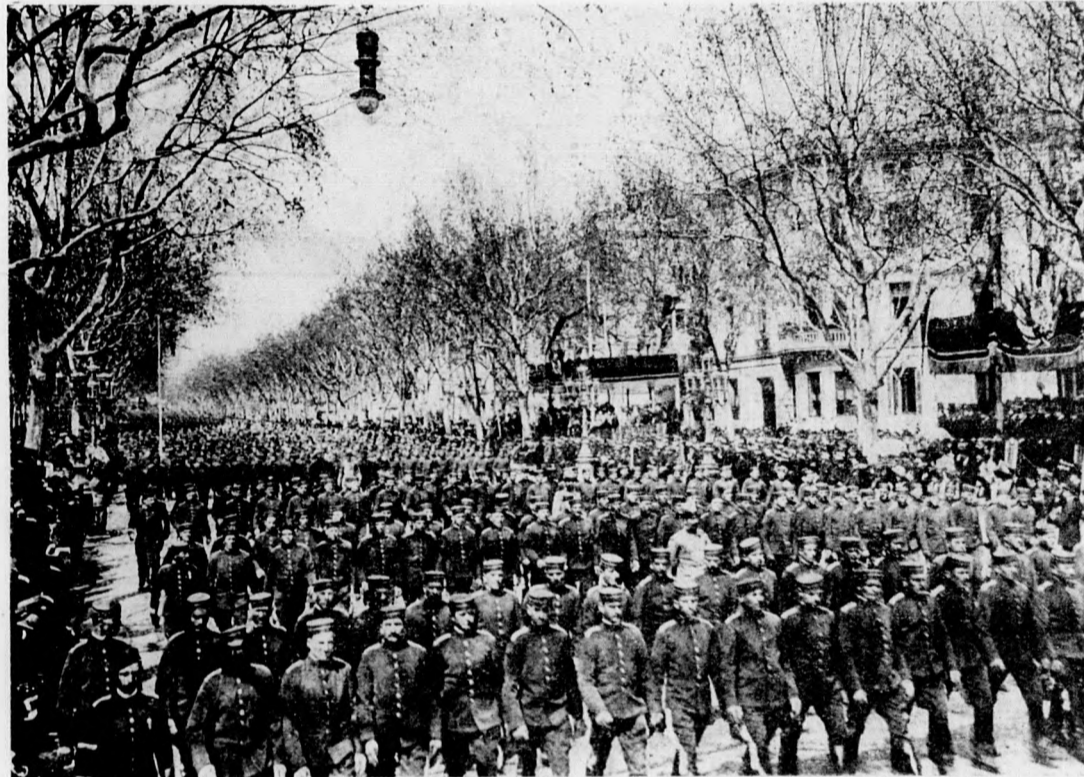
*Fenyőillat körülöttem,
És a szívem úgy dobog.
Én Istenem bűnre tértem
Hisz most lopni indulok.
Nem voltam oly gyakorlott még
A kezem úgy remegett:
No de azért csókok között
Elloptam a lelkedet.
— Haragudtál, neveltél is
Amint a csók elesattant.
Nem tudtad, hogy mit csináljál,
Hogy is viseljed magad?
Könnyeztél meg mosolyogtál
Csak az volt lelked baja:
— «Igen! — Maga verset ír majd
«És megtudja a Mama.»*

Gács Dezső.



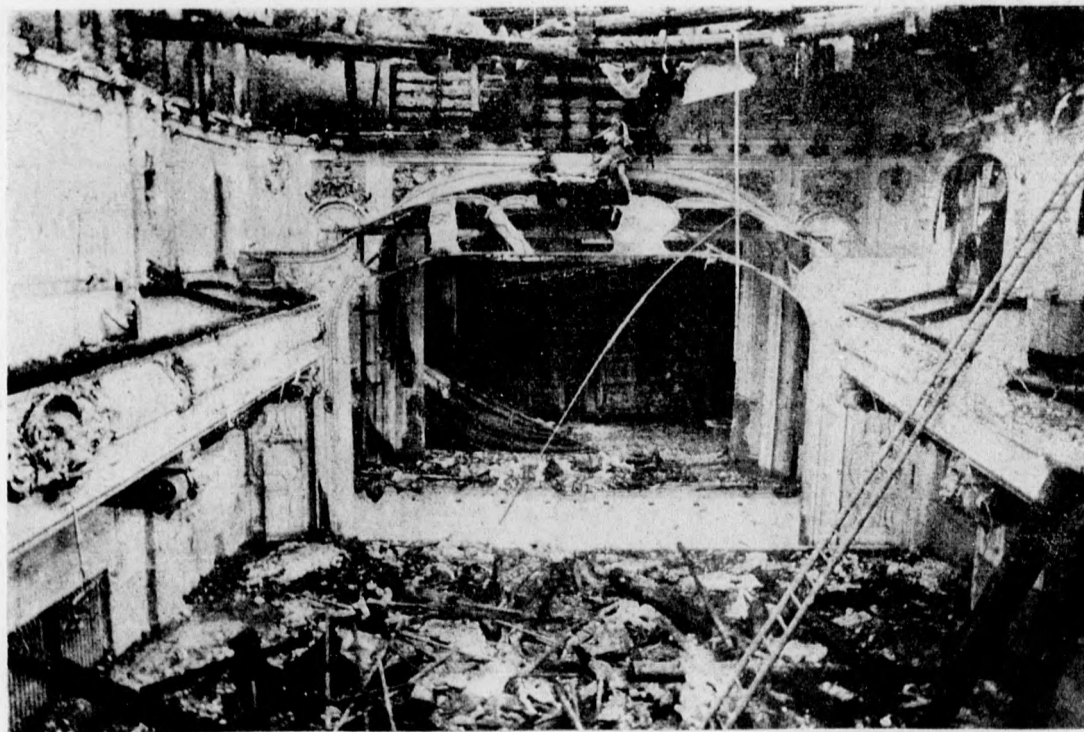
Programmbeszéd Gödöllőn.

Dr. Héderváry Lehel volt gödöllői képviselő, programmbeszédet mond választói körében.



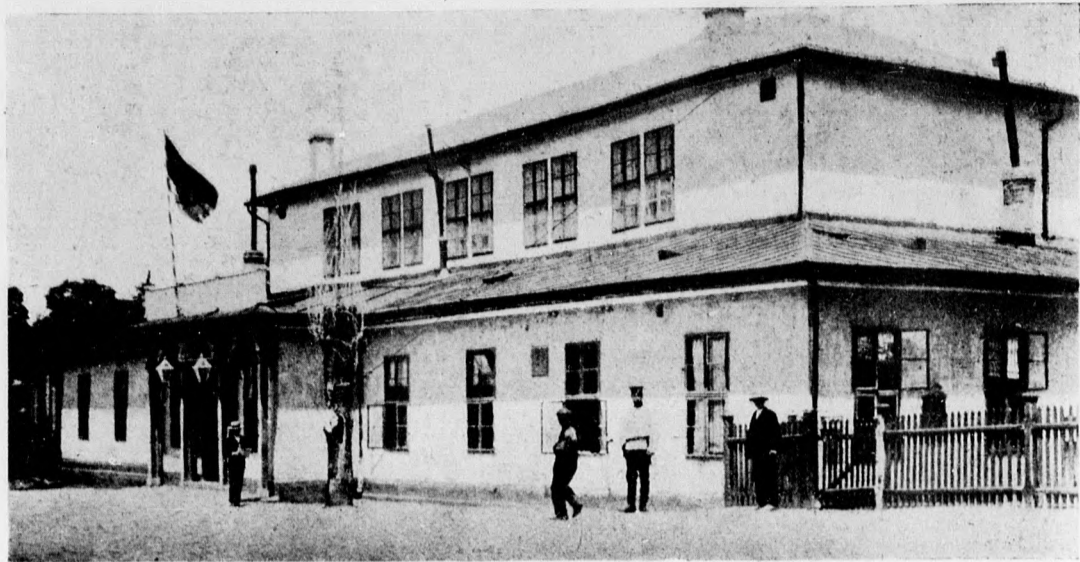
Spanyol ujonczok eskütele.

A fölesketendő spanyol rekruták végigvonulnak Sevilla utcáin.



Nagy színházégés Emsben.

Az emsi fürdőszínház márczius 17-én leégett. Képünk az elpusztult nézőteret ábrázolja.



A szerb politikai harcok színhelye.

A szerb szkupstina épülete, amelynél szerényebb hajléka a törvényhozásnak csak Montenegroban van.

Vegyes.

Szamoai nyalánságok. Régi dolog, hogy az izlés fölött nem lehet disputálni. Amit mi csemegének tartunk, attól a félvad és vad népek borzadnak, viszont mi az ő nyalánságaitól lennénk rosszul. Az afrikai törzsek tudvalevőleg nagyon szeretik a pörkölt sáskát és óriási hangyát, sőt a skorpiót is. Mindez ősrégi csemege, hiszen Keresztelő Szent János is mézzel és sáskával élt a pusztában. A szamoai szigetcsoporthoz ember odavan az undortól, ha gorgonzolát vagy éppen «kvarglit» tartanak az orra alá, viszont sok olyat megeszik, ami nekünk undorító. A szamoai halász a kifogott halnak leszaggatja az uszonyait, a hátuszonyját, a farkát s azután azon nyersen megeszi, pikkelyestől, belestől együtt. Nagyon szereti a tengeri ubornyát, egy holothuria-fajt, mely különben «trepang» néven a kinainak is legkedveltebb csemegéje. A szamoait azonban az őserdőben is elérheti az éhség. Ekkor sem esik kétségbe, mert kis körültekintés után nagyszerű lakomát csaphat, de még az erős idegzetű európai sem képes végignézni. A legnagyobb és legritkább fajú lárva éppen a Szamoai rengetegeinek korhadó fatörzsében leggyakoribb. Ez a lárva hüvelyk vastag, 10—12 czm. hosszú s többedmagával a legerősebb törzset rövid idő alatt tönkretesz. Ha a szamoai egy ilyen fatörzset felfedez, otthagya min-

den munkát s baltával s vágókéssel felfegyverkezve, nekiesik a nagyszerű lakoma biztosításának. Az óriási lárvákat azután nagy gyönyörűséggel fogyasztja el, darabonként, mint a virslit s a csatamezőn csak az apró lárvafejek maradnak.

Veszedelemes osztriga. A mai tifuszos időben kétszeres aggodalommal nyulunk az annyira kedvelt osztriga után. Hiszen olyan gyakori az osztrigamérgezés! És ez legtöbbször tifuszszerű végződik. Szeretnénk némi óvó ujjmutatással szolgálni azoknak, akikben az ingyencsés erősebb az aggodalomnál. Csak-hogy ez nagyon nehéz feladat, mert a beteg s betegséget előidéző osztriganak csekély az ismertető jele. Általánosságban a zöld színű osztrigáról mondják, hogy ártalmas. Még pedig azért, mert ezeket többnyire a tengerpart olyan helyein tenyésztik, hova a rézbányák levezető vizei ömlenek és így rézszavval vannak telítve. A sárgászöld osztriga különösen veszélyes, míg a kékeszöld ártatlan. Persze, ezeket bajos megkülönböztetni a csalóka esti világításnál. Ha ammoniakoldatot csepegtetünk rájuk, a mérgesek teljesen megkékülnek, az ártalmatlanok pedig nem változtatják a színüket. Még egy más kísérletet is tehetünk: Szurjunk az osztriga husába tiszta gombostűt s azután mártjuk ecetbe. Ha az osztriga mérges, úgy a gombostűn rézrozsda rakódik le. Az efajta mérges osztriga hányást, bélgörcsö-

ket s halálos betegséget okozhat. Tifuszepidemia az olyan osztrigától keletkezhetik, melynek tenyésztőtelepe a tengerbe szakadó folyók torkolata közelében van. A legizletesebb a saját vizében, írósvajjal megkent vagy citromlével élvezett osztriga. A szakácsművészet mindenféle sült és főtt vagy pástétommá feldolgozott osztrigaéttel dicsekedett, de ezeknél a népszerű tengeri csemege jellegzetes íze elvesz, ezért hát azok mind kuriózumszámba vehetők s nem igen ajánlhatók. Tudvalevő, hogy az osztrigához inni is kell. A legtöbbször Chablisi, rajnai bort vagy savanykás pezsgőt isznak hozzá. De a belga izlésnek is vannak hívei, akik azt tartják, hogy az osztrigához csak sörvaló.

Hideg kura az álomkór ellen. Egy liverpooli kórházi intézetben, amelyben főleg trópusi betegségekben szenvedőket kezelnek, most egy álomkóros beteget új módszer szerint gyógykezelték. Afrikában az álomkór ellen kizárólag orvosságokat használnak, de eddigelő liverpooli intézet vezetője most abból az elvből kiindulva, hogy a trypanosomák (az álomkór előidéző csirák) csak a meleg éghajlat vidékein tenyésznek, az álomkóros beteget olyan szobába helyezte, amelyet fokozatosan lehűtöttek. Mivel az emberi szervezet a hideget így könnyen megszokja, a kurának bármely álomkóros beteg minden veszedelem nélkül vetheti magát alá, a betegség csirái pedig a hidegben feltétlenül elpusztulnak.

Elfogyunk . . .

*Elfogyunk bizony, mint a gyertyaszál,
A mely lobogva ég és egyre fogy;
Miként kihűlnék sorba, most habár
Fényük vakít, ott fenn a csillagok.*

*Elfogyunk bizony, mint a vadvirág,
Mely ősz végével mindig kevesebb
S kivész, ha jön rá teli zord világ.*

*Elfogyunk bizony, mint a szeretet,
A szívekben mi lassanként kihál.*

És elfogyunk, miként e röpke dal!

Honthy István.

Rejtvény.

Szótagrejtvény.

u, tyá, zsó, vi, de, ir, be, zi, rok, ra, ta, i.

A szótagok helyes összeállítása egy szindarab címét és a szerző nevét adja.

Megfejtési határidő április hó 6-ika. — A megfejtők közt érdekes könyvet sorsolunk ki.

A márczius hó 27-iki számban közölt rejtvény megfejtése:

Dániel Zakariás
Elza

Megfejtették: Vészító Lajosné, Székely Pál, Angyalossy Ernő, Martin Béláné, Elfer Edéné, Herczeg Lajos és Sándor, Nivilinszky Irmuska, Gáncs Ferencz, Keszely Aladár, Kiss György, Szabó Irmuska és Annuska, Anderle Kelemen, Neuhold József, Zubek János, Földes Alfréd, Szirtess Rezső, Erdélyi Antal, Nagy Jenő, Kanalas Mihály, Ullrich Erzsébet, Szép József, Polacsek Ilonka, Balogh József, Komár János, Szappanos Károly, Weisz Béla, Sötét Lajos, Steiner Annuska, Kollár Márton, Havass István, Roth Miklós, Kovács Albert, Gulyásné Csontos Margit, Román Gergelyné, Bauer Ferencz, Hell Dániel, Schmukler Lipót, Gajda Béláné, Pfann 'mre, Kövessi János, Feiser Margit, Zellinger Henrik, Fekete Béla, Vajda Tamás, Fürth Jenő, Katona Róbert, Szalay Dezső, Termes Jakab, Fehér Endre, Molnár Antal, Zsvikovits Lajos, Diószeghy Fülöp, Halász Tivadar.

A kitűzött díjat Molnár Antal — Szombathely nyerte el.



A párisi állatkiállítás.

Fallières köztársasági elnök megtekintti a párisi Grand Palais-ban kiállított, díjat nyert szarvasmarhákat.

Pallas részvénytársaság nyomdája, Budapest, V., Honvéd-utca 10.

KÖZIGAZGATÁS

A községi jegyzők választása.

Budapest, április 2.

Az „Egyetértés“ legutóbbi akciójának, melyen a jegyzők választásának kérdését vetette föl, országsszerte nagy viszhangja támadt.

Egymásután kapja a szerkesztőség különböző megyékből az elismerő leveleket, melyekben a jegyzők köszönetet mondanak az ajánlott reformeszmék újból való napirendre tüzéseért, és behatóan kérnek bennünket, hogy azokat többé elaludni ne engedjük.

A jegyzők ugyanis elégedetlenek a mai választási rendszerrel, melyet még egy negyedszázad előtt hozott, s azóta alaposan elavult törvény szabályoz: az 1886. évi XXII. törvényezik. A törvény rendelkezése szerint tudvalevőleg a jegyzőt a községi képviselőtestület választja a választási elnök kijelölésére, s hogy ez a rendszer mennyire tarthatatlan semmi sem mutatja jobban, mint az 1908-ik évi jegyzői közgyűlés memoranduma, amelyben a mai jegyzők, tehát azok, akikre a választási eljárás megváltoztatása se jót, se rosszat nem hozhat, a legbehatóbban kérik a kormányt, hogy a választást vonja el a képviselőtestület hatásköréből, és bizza rá a vármegyei törvényhatósági bizottságra. Tagadhatatlan, hogy e memorandum volt némi ellenzéke is a közgyűlésen, de ez nyombar elnémult, amint Szegedy Albert, a pestmegyei jegyzői egyesület elnöke, a közgyűlési ellenzék eddigi vezére, nemesak helyeselte a reformot, de felszólalásában minden ellenérvet megczáfolva, lelkesedéssel tört mellette láindszát, s végül lelkesedéssel fogadtatta is el. Érveit közt főlemlyette, hogy a jegyző mindaddig nem érezheti magát a község igazi előjárójának, ameddig a mai rendszer mellett a képviselőtestület tagjaival szemben lekötölezzetnek érzi magát, akiknek ő házával tartozik. Sok községben a választást követő első években ez a hálaérzet lehetetlenné teszi az előjárói tisztból folyó feladatok teljesítését, s ez a közigazgatás igen jelentékeny kárával jár. De, még a későbbi években sem használ a jegyző tekintélyének az a köztudat, hogy ő örökös kenyerét, egész existenciáját a választóinak köszönheti. Oly nyomasztó állapot fejlődik ki ebből, hogy számos község elmaradottságának egyenesen az a titkos függés az oka, amely a gyengébb erélyességű jegyzőt ugyszólyán egész életén át akadályozza abban, hogy a közjó érdekében a törvény teljes erejét alkalmazza mindazokban az esetekben, amidőn ez elengedhetetlen kötelessége lenne. Nagyon sok községet lehetne felsorolni, melyben az Istennek hála jómódu lakosság a jegyzőt egyenesen lenézi, mint szegény jöttment vagyontalan embert, akiknek ők adtak kenyeret s a paraszt földbirtokos-arisztokratáknak ez apró kis köztársaságai a lenézést azonnal lobogó gyűlöletté fokozzák, amint a jegyző velük szemben a törvény álláspontjára mer helyezkedni. Csak, aki ismeri a falusi életet, tudja elképzelni, hogy micsoda pokollá változtatják néhol a képviselőtestület gögös és szájas alakjai a jegyző életét, hány száz és száz módját tudják kitalálni a bosszantásnak, elkeserítésnek, sőt üldözésnek, a leggyakrabban éppen a legérdemesebb jegyzővel szemben, aki, „ujjat mer velük húzni“. És mi ez az ujjhúzás? Száz eset közül százegyben: a törvény világos parancsainak végrehajtása. A mai jegyző tehát, ha békében akar maradni, tojástánczot jár, akár egy diplomata, és a törvény rendelkezései közül csak azokat hajtja végre, amelyeket a képviselőtestület kegyesen megenged, természetesen ezt is csak felsőbb nyomásra. Ez a mai, tekintély nélküli jegyző sorsa, és ez a képe az általa végezhető közigazgatásnak. Valóban érthetetlen, hogy a mi szomorú viszonyaink között miért nem csinálták meg már régen azt a reformot, ami nem kerül

egy fillérbe sem, de a jegyző tekintélyét egy csapásra fölemelné egészen arra a fokra, amely közel járna, mondjuk a szolgabíróéhoz, és ezáltal egyszerre biztosabbá tenné minden olyan ügy ellátását, amely egyes falusi hatalmasságoknak kellemetlen lenne ugyan, de a lakosság százainak és ezreinek ugyancsak érdekében állana. Hány közegészségügyi, közbiztonsági, kulturális és egyéb ügy emelkedne ki egyszerre mai homályában országsszerte a falvakban, amint független jegyzők teljes hivatali tekintélyben, mint a községi előjáróság fejei, elsőfoku közigazgatási hatósági jogkörrel fölruházva állának az elükön.

Valóban nem lehet érteni, hogy azt a negyedszázados XXII. törvényezikket miért nem dobták régen a sutba? Hiszen avultsága oly nyilvános, a mai viszonyok közé annyira nem illik, hogy kiáltó anakronizmusait lép-tényomon irtani szükséges mindenféle rendeletekkel és döntvényekkel, aminek aztán az a mulatságos következménye van, hogy különböző hatóságok foglalkozván a fejelessel, a miniszteri rendeleteknek gyakran ellentmond a közigazgatási bíróság döntvénye, és viceversa. Hián-e valaki például, hogy mikor ezt a híres törvényt készítették, Magyarország nagyközségei még oly fejletlen állapotban voltak, hogy azokban kezelő vagy segéd személyzet alkalmazásának eshetőségére senki sem gondolt? Így aztán a törvényben sehol szó sincsen arról, hogy ezeket ki válassza, ki alkalmazza, mennyi időre, és mily szolgálati viszonyok között. Csak a 67. szakaszban van szó a segédjegyzőről, de csak a körjegyzőségekben, míg ellenben arról, hogy egy nagyközség is tarthasson a jegyzője mellett segédjegyzőt, vagy más kezelő személyzetet, erről a törvényben szó sincsen. S hogy ez nem éppen jelentéktelen hiány, mutatják azok a zavarok, amelyeket föl idézett. Nem tudni például, hogy a nagyközségbeli segédjegyzőt miképpen kell választani? A belügyminisztérium már 1891-ben akart segíteni e bajon, és 37.222. sz. rendeletében kimondta, hogy „a községi segéd- és kezelő személyzet választása a képviselőtestület hatáskörébe tartozik“, de ez a rendelet is nyombar hiányosnak bizonyult, mert csak a nagy községekben lehetett eligazodni rajta, de a kis községekben álló körjegyzőségekben a választásnak újabb akadályai mutatkoztak. Ugyanis nem lehetett megállapítani, hogy ilyen helyen melyik község képviselőtestülete illetékes a választásra, az pedig, hogy az összes képviselők egyeteme az illetékes csak a körjegyző-választási eljárás analogiája alapján volt megállapítható. A gyakorlat egyideig szépen érvényben is tartotta ezt az analogiát, de a múlt évben történt valami, ami ezt az eljárást halomra döntötte. Ugyanis fölfedezték a kir. közigazgatási bíróságnak egy 1901-ből származó döntvényét (VI. sz.) és a minisztérium annak alkalmazását követelte, holott abban valami tévedés alapján érthetetlen megkülönböztetés van téve a nagyközségi és a körjegyzőségi segéd- és kezelő személyzet közt, és a döntvény e kettő számára különböző választási eljárást állapít meg. Még pedig a következőképpen:

a nagyközségben a segéd és kezelő személyzet alkalmazásánál a kijelölés jogát a képviselőtestület, a választás jogát ellenben maga a választóközönség gyakorolja,

ellenben a körjegyzőségekben a kijelölés jogát a tisztújító szék elnöke, a választás jogát pedig a szövetség községek képviselőtestületeinek egyeteme gyakorolja.

Az embernek megáll az esze ezen a megkülönböztetésen, de hiába időzik mellette, megérteni nem tudja, hogy miről jó az? És miért kellett a választóközönségnek tisztviselőválasztási jogát a nagyközségekben újlag fölleveníteni, holott jól emlékezhetünk rá, mennyi viészasság származott ebből a hatvanas, hetvenes és nyolcvanas években, egészen a községi törvény meghozataláig.

És ha már van is ilyen döntvény, miért kell azt ráerőltetni a községekre?

A választók közvetlen választó jogát egy-szersmindenkorra eltöröltnek kell tartani, s a döntvényt, mint nyilvánvaló tévedésen alapuló mihamarabb hatályon kívül kell helyezni.

Aktuálissá válik ez a dolog most, midőn az új kormány a jegyzőválasztás reformját valószínűleg napirendre tűzi.

Mi e reformot csak úgy tudjuk elképzelni, hogy a jegyzőket, a memorandumnak megfelelően válassza ezentúl a törvényhatósági bizottság, ellenben a községi képviselőtestületnek maradjon meg a segéd- és kezelő személyzet választására vonatkozó joga, míg a választóközönségnek a nagyközségi segéd-személyzet választására vonatkozó jogát véglegesen el kell törölni. Más helyes megoldás el nem képzelhető.

A féláru vasuti jegyek.

Az „Egyetértés“ szerkesztőségének

Horlyó, márczius 29.

Tisztelettel kérom, kegyeskedjék közölni, hogy a községi és körjegyzőknek megadott féláru vasuti menetjegyekedvezményben részesíthetők-e a helyettes községi vagy körjegyzők is?

Egyes vármegyékben a helyettesek is élvezik ezen kedvezményt, míg nálunk nem.

Szükséges volna a belügyminisztérium által a ferdeségük megszüntetése végett egy általános körrendeletet kiadni, hogy megilleti-e a kedvezmény a helyettes jegyzőket vagy sem, hogy ha igen, akkor adassék meg mindenkinek s ha nem, akkor egynek sem.

En mint a helyettes a múlt évben megkaptam az igazolványt, de ez évre nem.

Szíves felvilágosítását kérve vagyok

Üstelő hívé

Török Ferenc,
körjegyzőhelyettes.

Egészen kétségtelen, hogy a helyettes jegyzőt a kedvezmény éppen úgy megilleti, mint a jegyzőt és a körjegyzőt, és hogy a felszólaló a múlt évben megkapta, kifogástalan intézkedés volt. Hogy az idén ezt tőle megvonták, csak tévedésből származhatott. Ajánljuk, folyamodjék a belügyminisztériumon kívül a kereskedelmibez is, és remélheti, hogy kérelmét teljesítik. (Szerk.)

Szerkesztői üzenetek.

M. R. Aradmegye. Az utlevéllap kiállításánál nagy figyelemmel szükséges megvizsgálni, vajjon a kivándorolni szándékozó jelentkezőnek rendben van-e az 1909. II. t.-cz. 2. szakaszban követtelt amaz engedélye, amelyet a belügyminiszter a honvédelmi miniszterrel egyetértőleg állít ki, ha nincs törvényes kifogása a kivándorlás ellen. Ugyancsak figyelemmel kell lenni arra, hogy az ezen engedélyben megállapított óvadékoszeget a jelentkező befizette-e. Mielőtt ezekről meg nem győződött, az utlevelet ki ne állítsa, illetőleg az annak alján levő záradékot alá ne írja. Hogy ezt néhány esetben még szolgabírók is megtették, erről van tudomásunk, de ily tévedések által érvényes joggyakorlat a fennálló rendeletekkel szemben nem fejlődhetik ki. Arra is tessék vigyázni, hogy a kivándorlás engedélyezését kérés folyamodványokat, amelyek kiállításával a folyamodó önt bízta meg, a fél-sohase terjeszse közvetlenül a belügyminiszterhez, hanem az alispánhoz s hogy a körvényhez mindég mellékelve legyen a vagyoni bizonyítvány, a katonai vagy honvédelmi igazolványi könyv, vagy az elbocsátó levél.

V. J. Az árvaházra vonatkozó cikket legközelebb kiadjuk.

Z. Bereg. A betegápolási költségek behajtása körül bizony nemcsak önkönnél, de az egész országban nagy baj van. Alig van egy-egy égetőbb kérdés ennél. Az ön által ismertett eset igen súlyos. Ha a fizetési köteles arra hivatkozik, hogy szegénysége miatt fizetés esetén további megélhetése volna veszélyeztetve, ajánlja neki a rendelkezésre álló jogorvoslatot. De ne a közigazgatási bírósághoz terjeszse fel az ügyet, hanem a 35000/1902. sz. belügyminiszteri körrendelet értelmében az ott megjelölt közigazgatási hatósághoz.

Torda. A jegyzői fizetési alapokról szóló miniszteri rendelet nem kötelezi arra a községeket, hogy a jegyzők és segédjegyzők fizetését az alóhivatalokba beszállítsák, így tehát a községek pénzkezelési jogát nem korlátozza. Az a rendelet különben pusztán tájékoztató szolgált arra nézve, hogy mely elvek szerint alkossák meg a megyék erre vonatkozó szabályrendeleteit. A közigazgatási bíróság hatáskörének kiterjesztéséről szóló törvény alapján különben a jegyzői fizetés alapokkal szemben az alispán megillető utalványozási jog ma már nem konfiskálható miniszteri rendelettel, mert az ma már a bírói védelem alatt áll. Az e rendelkezést tehát alaptalanok.

RODALOM.

Marx-írárok.

(Marx és Engels válogatott művei. II. kötet. Budapest, 1909. Politzer kiadása.)

Nagy embereket életükben való gunyos semmibevételükért, náluknál százszor kiesinyebbekből való háttérbe szorításukért szokott az utókor nagy sajnálkozás mellett, kőso elismeréssel kiengesztelni. A genie tragikuma ez — szokták mondani és sohasem gondolnak arra, hogy van a genie számára ennél még sokkal nagyobb tragikum is: a népszerűség. Mert végigélni egy életet megértetlenül és büszke egyedüliségben, összeszorított ajakkal s dacos bizakodással az Időhöz fölebbezve meg a sorsot, amely halandó életen túl, örök halálon innen igazságot szolgáltat majd — ez bizonyára kínzóddásokkal teli élet, lelki szenvedésekkel teli élet: de nincs bizonyos monumentalitás nélkül, nincs szépség nélkül.

De népszerűvé válni? ... Illetett percek szent gondolatai lesznek ezzel mindenkinek, akárkinék szabad prédájává. A súlyos megnyilatkozások jour-témákká lesznek, a nagy koncepcziók összecomanak, a káprázatos mélységek sivar laposságokká válnak. A népszerűség legtöbbször ennyit jelent a gondolkozók számára — de ha kínos az élet megértetlenül és félreismerve, vajjon milyen fürtelem lehet a gondolatoknak ezt — a népszerűség és megértés jegyében való — sárba tiprását, keresztre feszítését megérni? ...

És ez a sors érte el Marxot, nagy kortársával, Nietzschével együtt.

Marxnak ez a szerencsétlen sorsa könnyen érthető. A nemzetgazdaságnak mindig sok köze volt a napi politika külső alakulataihoz, de Marx tanítási egyenesen szoros kapcsolatot ácsoltak a nemzetgazdasági meggyőződés és a politikai hitvallás között. Igaz: ez a kapcsolat egyáltalában nem vonatkozott a politika külsőségeire, a parlamentre, a választási harcra, pártvezérek mellett vagy ellen való tüntetésekre, sőt talán még a „politika“ szó alkalmazása sem egészen megfelelő. Mert az ő hatalmas elméjével sokkal mélyebben hatolt be a társadalmi élet szövetségébe, semhogy ezekben a tulajdonképpen jelentéktelen külsőségekben látta volna a dolgok lényegét. De éppen az által, hogy e látszólag jelentéktelen külsőségek igazi mivoltára, gyökerére, életműködésére rámutatott és föltárta azokat a belső erőket, amelyek ilyen vagy olyan alakulását előidézik: közelebb vitte az embereket a napi politikához s ezzel egyezersmind, tanainak belső mivolta ellenére, szabad utat nyitott a politikai szempontok uralomra jutásának nemzetgazdasági és szociológiai téren egyaránt. S aki ismeri a politika — e meddő és sivar vezérezsikk-anyag — természetrajzát, az sejtethi, minő véleményekkel járt ez Marxra és tanításaira. A politika nagy és mély kommentátorából a kommentátorok kicsi és szürke politikust csináltak, akinek minden nagysága, mélysége eltűnt az ő kezükön és értelmetlen frázissá változott át. Nem a népgyűlési agitátor frázisaira gondolunk e pillanatban, de hogy is, — a piacterekre a frázis épp ugy illik és épp ugy csak az való oda, amiként kirivők és kellemetlenek egy művészi berendezésű interieurben még a kevésbé kifinomult mozdulatok is. A piactéren Marx is csak frázisokat mondhatna. — ám itt súlyos problémákról, egy emberélet megfeszített erejű gondolkodásának eredményeiről van szó, melyek mind ily hus és vér nélküli üres jelszavakká válnak a „tanítványok“, a törpe epigonok kezén. A lávas gondolatok partot kaptak, a forradalmi nemes szilajság böles — óh, de milyen böles! — mérséklettel enyhült náluk — és az egésznek a vége? A vége gyomorfehláborító dogmatizmus lón. Marx népszerűvé vált, s a legpohosabb hasuak és legfeszitettebb agyuak siettek a maguk körtánczát ellejteni körötte. Oly sors, amit bizonyára Marx s az ő általa képviselt irány legfanatikusabb, de becsületes ellenzője sem kívánt Marxnak. E torz magyarázók és tanulatlan tanítványok el-

len fordul tulajdonképpen akkor Szabó Ervin, amikor a fentemlített munkában az „igazi Marxot“ igyekszik az olvasó elé adni. Az igazi Marx bemutatása ebben az esetben azt jelenti, hogy kitűnően megválogatott szemelvényekkel — ami nagyon nehéz munka! — Marx munkálkodásának, gondolkodásának egész körén végigvezeti az olvasót és megmutatja nemcsak a kész gondolatrendszert, de annak fejlődésének egész folyamatát is. A bevezetésekben és jegyzetekben hangyszorgalommal összekeresett és összegyűjtött adatok egy-egy gondolat megfogalmazására, kislakulására, megjelenésére, néha egészen elientétes vélemények ugyanegy dologról magától Marxtól, mindezek beszédes bizonyosságul arra nézve, hogy azok a kérdések, amelyeket a böles és főképpen dogmatikus tanítványok oly egyszerűnek, világosnak és könnyen elintézhetőnek láttak és látnak és mint Marx határozott véleményét tanítottak: igen sokszor súlyos probléma volt Marxnál s egy-egy döntését inkább az akkor még fiatal szocialista párt egyszerűségének feltétele, mint igazi, belső meggyőződése irányította. A kothurnusos és dogmatikus lovagok néha talán meglepődnek egy kissé, sőt olyanok is lesznek, akik nem tartják a szocialista mozgalom, a „tömeg“ érdekében állónak mind ez adatok feldolgozását és nyilvánosságra bocsátását; de mi csak hálások lehetünk Szabónak, aki maga feldolgozása és ismertetési módszerével közelebb hozta és emberibbé, hozzáférhetőbbé tette Marxot.

Szabó bevezetésein, jegyzetein azonban nemcsak kitűnő tájékoztató voltunk az érdemük, — valójában önálló belső értékű cikkek ezek. Ha az egész könyv, a maga összeállításában hadakozás az ellen az eltorzítás ellen, ami a dogmatikusok részéről Marx tanait érte, ugy a bevezetések helyenkint tovább mennek: Kritikai boncolás alá veszik Marx tanításait s mindenütt rámutatnak Marx tévedéseire és hibáira és rámutatnak egyszersmind arra az irányra is, amely felé Marx rendszerét fejleszteni kell. Szabó Ervin a szindikalizmusban látja ezt tudvalevőleg, — de itt, e pillanatban nem ez a fontos. A fontos az, hogy nálunk Szabó e kritikai munkájával vette kezdetét a marxista szociológia és a szocializmus önálló művelése, mely eddig — minek ezt tagadni? — bizony-bizony nem volt egyéb, mint a külföldi, főleg a német szociológusok tanításain való kérdőzés. A történelmi materializmus alapján bizonyára kevésbé lehetne megfejteni e jelenséget, de mi azt hisszük, azért ez mégsem rejtelj. Él és virul a magyar renszázsz, amely, amiként az irodalomban és művészetben elhozta a maga ujlátásu embereit, el kellett, hogy hozza a szociológiában is. Csak a szó legnemesebb értelmében „tanítvány“ Szabó: éles szemmel tudja megbírálni mesterét és biztos kézzel tudja tovább szöni az elejtett fonalat. Ennél kevesebbet nem lehet, ennél többet nem illik róla mondani.

Kepes Ernő.

* A „Nyugat“, Ignóus, Osvát Ernő s Fenyő Miksa kiváló irodalmi s kritikai szemléjének április havi 1-ső száma a következő rendkívül érdekes tartalommal jelent meg: Ambrus Zoltán: A Maeterlinck-Heyse-pör, Babits Mihály: Kezddők Éliás testvér története (Novella), Gellért Oszkár: Vers, Móricz Zsigmond: Sárarany (Regény. Második kötet IV.), Lengyel Géza: A berlini kiállítás mérlege, Ady Endre: Vers, T. Jézi Jenő: A tavasz napja sütötte... (Novella), Kosztolányi Dezso: A szegény kis gyermek panasza (Vers), Vámos Árpád: Az evezési özeveg, (Komédia egy felvonásban), Figyelő: A fordítás művészete (Ignóus), Korunk hőse (Babits Mihály), Bartók Béla és Kodály Zoltán (Csáth Géza), Rodin Pitore (Feleki Géza), Mestrovic Iván (Fémes Beck Vilmos), Szabolcsi Lajos: Vasárnapok (Karinthy Frigyes), Horváth Ákos: Fekete lant (Versek), (Karinthy Frigyes), A márcziusi tárlatok (Feleki Géza), Mult és jelen (Babits Mihály), Rozmarin néni (Peterdi István), Forrai Róza (Füst Milán), Futurizmus (Babits Mihály), A „Nyugat“ előfizetési ára: egész évre 20 korona, félévre 10 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., Rákóczi-ut 9. II. em. 7.

* „Uj Idők.“ A magyar családok kedvelt lapja, az Uj Idők magas színvonalu, gazdag tartalommal jelent meg, amelyből Herczeg Ferencz gyönyörű regényének, a Fehér páváának folytatásán kívül kiemeljük Lovik Károly, György Ákos és Henry F. Urban novelláit, Oláh Gábor cikkeit és Darnay Kálmán lelkes sorait, aki Kisfaludy Sándorról és muzsájáról ír és ezuttal cikkeknek keretében közli a süimegi Darnay-muzeum Kisfaludy-erekljét. Vers, apróbb cikkek, Mühlbeck öltetés fejlczei mellett különösebb érdeklődésre tarthatnak még számot az új magyar levélb/vegy pályázatának díjnyertes és megvásárolt munkái, amelyeket az Uj Idők e heti számában közöl. Előfizetési ára negyedévre 4 korona. Mutatványszámokat díjtalanul küld a kiadóhivatal, Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 10.

* A „Vasárnapi Ujság“ április 3-iki száma a legfrissebb aktualitások közül képet mutat be az ékirítói tüzeszedeletről, az elhunyt Menelik négu 9, Ferencz Ferdinánd trónörökös dolnij-miholjcezi vadászatról, a Műcsarnok tavaszi kiállításáról, Kossuth Ferencz gödöllői szerepléséről. Egy képsorozat Gróh István cikkekével a palóc népművészet egy sereg érdekes termékét mutatja be. Szépirodalmi olvasmányok: Erdős Renée és Juhász Gyula versei Szemere György regénye, Kortsák Jenő novellája, Ráthosi Viktor történelmi korrajza a párisi kommunéről. Egyéb közlemények: tárczazikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyed évre négy korona, a „Világ-krónika“ val együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában Budapest, IV. kerület, Egyetem utca 4. szám. Ugyanítt megrendelhető a „Köpes Néplap“ a legolcsóbb újság a magyar nép számára félévre két korona 40 fillér.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 2. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Kálmán Dénes ujejzabási járásbíróági díjakot a hosszuzsói járásbíróasághoz végrehajtóvá;

a soproni törvényszék elnöke Kriszpenz, András nyugalmazott esendörömester, igazolványos attantet a kapuvári járásbíróasághoz hivatalsszolgává;

a szabadkai törvényszék elnöke Iván Pál es. és kir. 2-ik számú vonatezredbeli volt tizedes, szabadkai lakost a vezetése alatt álló törvényszékhez hivatalsszolgává nevezte ki.

Megeősítés. Az igazságügyminiszter Bertója Ferencz önálló működési körrel felruházott végülhelyi, Garass István önálló működési körrel felruházott helyeszi, Rosenbergs Sámuel önálló működési körrel felruházott királyhelmecezi és Mácsay V. Dezso nagykövösi járásbíróasági ideiglenes minőségű telekkönyvi betétszerkesztő irnokokat ebben az állásukban végleg megeősítette.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Csók Károlyt, az anadvarmegyei tanfelügyelőséghez berendelt állami elemi iskolai tanítót a györvámgyeji tanfelügyelőséghez eddigi minőségében áthelyezte.

Pályázatok. A szegedi pénzügyigazgatóságnál több pénzügyeri vigyázói állásra június 30-ig, a budapesti ügyészságnél III. osztályu hivatalsszolgai állásra május 17-ig, a nagybeszekeréki pénzügyigazgatóságnál pénzügyi fogalmazói állásra két hét alatt lehet beadni a pályázatot.

VIZALLÁS.

m é t e p		m é t e p	
ap. 2 apr. 1.		ap. 2 apr. 1.	
Inn	Schárding 0.99 0.71	Töze	M.-Sziget 0.99 0.10
Duna	Passau 1.85 1.88		Tokháza 0.2 0.22
	Linz 0.74 0.72		V.-Námény 0.69 0.51
	Bécs 0.67 0.80		Tokaj 0.94 1.14
	Pozsony 1.24 1.30		Tiszafüred 0.16 0.26
	Komárom 2.40 2.42		Szolnok 0.26 0.38
	Budapest 1.78 1.78		Csongrád 0.98 0.98
	P. ks 1.12 1.18		Szeged 0.63 0.70
	Mohács 2.24 2.38		T.-Becsa 2.38 2.47
	Gömbös 3.01 3.10		Tital 0.95 0.95
	Ujvidék 2.49 2.51	Óndova	Hód 0.96 0.93
	Pauosova 2.5 2.25	Isapó	Bárfa 0.96 0.83
	Orsova 2.68 2.67	Sodrog	Ladimceza 0.78 0.85
Hörva	Morvafalu 1.16 1.16	Ság	Zsolca 1.73 1.76
Vág	Zsolna 0.28 0.30	Hernád	H.-Németsi 0.34 0.34
	Trencsén 0.24 0.22	Herettyó	Margita 0.01 0.05
	Szered 0.60 0.61	B. Ujfalu	0.12 0.12
Rába	Szt.-Gothárd 0.12 0.12	Körös	Csucska 0.37 0.38
	Sárvár 0.33 0.35		N.-Várud 0. — 0.23
	Győr 2.24 2.4		Belényes 0.24 0.25
Dráva	Vasvár 1.55 1.08		Tenke 0.29 0.29
	Zákány 0.24 0.20		Curabona 0.40 0.40
	Bács 0.45 0.45		Borosjenő 0.44 0.16
	Eszék 1.42 1.46		Békés 0.38 0.32
Hura	M.-Szerdab 0.82 0.84		Gyoma 0.04 0.44
Száva	Zsuzsáb 0.05 0.10	Háros	Gy.-F.-hévár 0.10 0.14
	Szuzek 1.10 1.10		Soborsin 1.08 1.02
	Mitrovicza 3.05 3.15		Arad 0.04 0.05
Szamos	Deés 0.39 0.38		Makó 0.4 0.39
	Szatmár 0.12 0.14	Temes	K.-Kostály 0.16 0.16
	Kraszná N.-Majtény 0.44 0.40	Séga	Kiszető 0.68 0.66
	Latorcza-Munkács 0.10 0.08		Temesvár 0.72 0.66
	Laborz Homonna 0.26 0.25		Becszerék 1.82 1.43
Ung	Pereseny 0. — 0.10		



TURUL CIPŐK

daczára az olcsó áraknak,
a legjobb anyagból készülnek.
Elegáns facon.



120 saját fióktelep Magyarország és a külföld legnagyobb városaiiban.
Képes árjegyzék portómentesen. A monarchia legnagyobb cipőgyára

Eredeti Goodyear Welt „TURUL” Czipőgyár R.-T. Temesvár. American Style
a jelekor ellsmert legjobb minősége. Központi főraktár: Budapest, Kossuth Lajos-utca 14-16. Kiváló forma.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerzett gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórhás betegségi és bonyolult osztályán való működése alatt számos even at szerzett.

DR. FABINYI

specialista nem bajokban
emeritált kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű

nemi betegséget

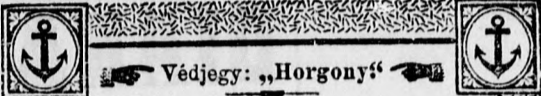
(hugyszófolysást, sebeket, syphilit és önfertőzésből támadt idegbajokat.)

Meglepő az eredmény férfi gyengeségnél (impotentia) még öregobb egyéneknél is.

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető, levelekre díjlanul válasz. Kívánatra gyógyszerék.

Rendelés delelött 9-3-ig, este 8-8-ig.

Budapesten, Rákóczi-ut 8/A. szám.
(Altárud, a Pannónia szállodával szemben.)
Leposóndi bejárat. Külön városzobak.



A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult kúszvényéni, oszónál és meghüleséknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroslánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

MAGYAR-HORVÁT TENGERI GŐZ AJÓZÁSI R.-T.

Fiuméből Dalmácia-ra és Olaszországba.
A turisták által ellsmert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zara, Spalato, Gravosa (Ragusa), Curzola, Castelnovo és Cattaróig. Az utazás tartama Gravosáig csak 20, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Velence: hetenként hat gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancora: hetenként három gyorshajó oda és vissza.

Ezen gőzök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a Lajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Velenceben és Ancorában az olasz vonatokkal csatlakoznak és pedig Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé.

A gőzhajók modern kényelmel, hálófülkékkel, káfé-étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak berendezve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a Központi Menetjegyiroda, Budapest, (V., Vigadó-tér 1.) és annak összes magyarországi fiókrodái.

„ELEKTRA”

VILLAMOS ÉS ERŐTELEPEKET ÉPÍTŐ R.-T.

Budapest, VI., Gyár-utca 11. sz. Telefon 84-84.

Villamos berendezés saját teleppel:

Gazdaságok, kastélyok, ipartelepek, gyárak, malmok, nyomdak stb. részére.

Villamos vasutak, vágány nélküli villamos gépjárat.

Nagy raktár

Osram- és Wolfram-lámpákban,

— kisipari motorokban. —

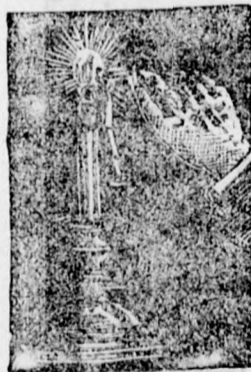
Tervezés! Építés! Rekonstrukció! Üzembentartás!

MÜNCHENI GÁZMOTORGYÁR

Magyarországi vezérképvislet.

Költségvetésekkel és szakszerű előterjesztésekkel szivesen szolgálunk.

Szenzációs találmány 1909!



„Jupiter” öngyújtó fémgyertya, zsiriálan pet. o. emittóissel. Hasznáata 10-szer olcsóbb, mint a sz. kásos milly- és stearin gyertyák, mert egyszerű töltésre, amely 5-6 fillerbe kerül, 18-20 óráig tartó szagtalan szép világítást szolgáltat. A láng tete és szertat kisebbre v. nagyobbra szabályozható, ezért éjjeli lámpának is használható. „Jupiter” magat. l. gyullad ki, gyufa nélkül, egyszerű nyomással; a gyújtókerék 10 évi szavatosság mellett ép marad és funkcióképes. Nel. üzemeltetés mind n. családnl, különösen szállodákban, vendéglőkben, üzletekben, gyárakban, templomokban stb. Ára 6 K., 3 drb 16 K., 6 drb 30 kor., 12 drb 57 K. utánvétell; 6 jelt. lámpaburkolattal 1 koronával több. Képv. ülések és elárusított keresztetnek

Czím: Öst.-Ung. Union Unternehmung für pat. Erfindungen Wien, V., Wiedner Hauptstrasse 104.

RÓZSÁK

Hároméves magasztörzsű erős koronafák, szabadföldben nyári szemzés, — egy darab tíz darab üvegházi példánnyal felér, amilyent a kereskedő kertészek adnak el, mert az két-három év alatt elpusztul, míg ez tizenöt évig is kitart. — Hőfehértől a legsötétebb bíborbársony pirosig változó színekben, kiállításkor aranyermekkel kitüntetett, majdnem mindenik egész nyáron virító legnemesebb fajok. Kereskedő kertészeknél ilyenek 3-4 koronáért is ritkán kaphatók darabonként. — Ára: 12 darab 15 korona, 100 darab 100 korona. Készlet még tízezer darab. — Ismételőknak árkedvezmény.

Czím: „NAGYLAPOSI RÓZSATELEP” kezelsége, posta: Kóly, Biharmegye.

0.10 0.10
0.20 0.22
0.30 0.31
0.40 0.41
0.50 0.51
0.60 0.52
0.70 0.53
0.80 0.54
0.90 0.55
1.00 0.56
1.10 0.57
1.20 0.58
1.30 0.59
1.40 0.60
1.50 0.61
1.60 0.62
1.70 0.63
1.80 0.64
1.90 0.65
2.00 0.66
2.10 0.67
2.20 0.68
2.30 0.69
2.40 0.70
2.50 0.71
2.60 0.72
2.70 0.73
2.80 0.74
2.90 0.75
3.00 0.76
3.10 0.77
3.20 0.78
3.30 0.79
3.40 0.80
3.50 0.81
3.60 0.82
3.70 0.83
3.80 0.84
3.90 0.85
4.00 0.86
4.10 0.87
4.20 0.88
4.30 0.89
4.40 0.90
4.50 0.91
4.60 0.92
4.70 0.93
4.80 0.94
4.90 0.95
5.00 0.96
5.10 0.97
5.20 0.98
5.30 0.99
5.40 1.00
5.50 1.01
5.60 1.02
5.70 1.03
5.80 1.04
5.90 1.05
6.00 1.06
6.10 1.07
6.20 1.08
6.30 1.09
6.40 1.10
6.50 1.11
6.60 1.12
6.70 1.13
6.80 1.14
6.90 1.15
7.00 1.16
7.10 1.17
7.20 1.18
7.30 1.19
7.40 1.20
7.50 1.21
7.60 1.22
7.70 1.23
7.80 1.24
7.90 1.25
8.00 1.26
8.10 1.27
8.20 1.28
8.30 1.29
8.40 1.30
8.50 1.31
8.60 1.32
8.70 1.33
8.80 1.34
8.90 1.35
9.00 1.36
9.10 1.37
9.20 1.38
9.30 1.39
9.40 1.40
9.50 1.41
9.60 1.42
9.70 1.43
9.80 1.44
9.90 1.45
10.00 1.46

ÁGY és ÁGYBETÉTEK

Réz és vasbutor, kertisátor, pad, szék és asztalok, szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítők, kárpitozott butor, paplan, matracoz stb. nagy választékban készpénzért, valamint

részlettörlesztésre

is kapható.

Pfeffermann Imre utóda

GYÁRÁBÓL

Budapest, VII., Dohány-utca 58. sz

Árjegyzéket bárkinek kívánatra ingyen és bermentve küld.

Gyermekkoszok nagy választékban.

Köszletk, Janlouszinek és nádroletták minden méretben kaphatók.

VÉTKEZIK

önmaga ellen minden nemi betegségben vagy nemi gyengeségben szenvedő, ha nem olvassa el Dr. GARAI hírneves szakorvos

Hasznos tanácsadó
minden férfi és női nemi betegségben

ozimú számos ábrával ellátott könyvet, mely az összes férfi és női nemi betegségek leírását, okait és gyógyítását tárgyalja népszerű előadásban. A könyv ára 3 korona, mely összeg 10 filleres levélbélvegekben is beküldhető. Zárt borítékban bermentve küldi a szerző:

Dr. GARAI,
Budapest, Andrassy-ut 24.

Rendel. hugyszervi, bőr és nemi betegségeknek delelött 10-től délután 4-ig és este 7-8-ig.

Miért vesz minden szegény és gazdag egyaránt

DIANA SÓSBORSZESZT

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó **masszirozást.**

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és meg-eröltetéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak.

Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

kincset ér egy üveg valódi

DIANA sósborszesz

Urlovasok, zsokék, sportférfiak

részére nélkülözhetetlen szer a **DIANA-sósborszesz.** Bedörzsölés után a fáradt, vagy elerünyedt izmok és idegek visszaverik természetes frissességüket és rugékonyságukat.

A kik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetlen kellemetlenségektől és bajtól meg lesznek óva, ha **DIANA-sósborszeszt** visznek magukkal. Mert a **DIANA-sósborszesz** ihatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hőségtől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi szer. **Hajón utazókat** megóvja a rettenetes tengeri betegségektől származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetetlen. Meggátolja, mint óvszer, a test kipállását, a gyakori mandula és toroklobot; fogzásnál minimálisan redukálja a fájdalmakat.

Munkások,

kik testi erejük után szerzik meg a mindennapi kenyeret, utólérhetlen, kiváló izomerősítő-szert nyernek a **DIANA-sósborszeszben.** A fáradt testre üdítőleg hat, a gyakori hát és derékfájást meggátolja, megelőzetes bedörzsölés által.

Hivatalnokok, díjnokok,

szóval irodai munkát végző és sokat görnyedő egyének jobb, hálásabb szer nem található a **DIANA-sósborszesznél,** a mely a sok ülésből származó, elmaradhatlan bajok ellen a leghatályosabb, biztosan ható szer.

Mint arczápoló-szer

a legkiválóbb a **DIANA-sósborszesz,** a mely eltünteti a mitesszereket, az arczbőrt simává, tisztává varázsolja. Sikeres alkalmazható izzadás ellen, valamint szájbiz megszűntetéséhez. Fürdővizben, mosdóvizben használva, a testnek bámulatos rugékonyságot, üdőséget kölcsönöz.

Egyedüli

készítő:

Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körút 5. szám.

A 100714. VII. b. számú módosított miniszteri rendelet értelmében a Diana-sósborszesz kereskedők által is szabadon árusítható.

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

használt „DIANA-sósborszeszes“ üvegeket nem veszünk vissza.



Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.

Egy üveg DIANA-sósborszesz
44 fillér

Egy nagy üveg Diana-sósborszesz
1.10 kor.

Egy legn. üveg Diana-sósborszesz
2.20 kor.



Fejfájásban

szenvedők állítása szerint a **DIANA-sósborszesz** biztosan ható és a legolcsóbb háziszer.

Esténként miért használják oly előszeretettel a

DIANA sósborszeszt

minden házbán?

Aki egész nap dolgozik, jön, megy, kifáradt, testileg és szellemileg meg van erőltetve, annak okvetlen szükséges, hogy lefekvéskor jól bemasszirozza magát a

DIANA sósborszeszszel,

Mert erősíti és edzi a testet.

Mert erősíti és edzi a csontokat.

Mert erősíti és edzi az inakat.

Mert erősíti és edzi az ereket.

Mert a bedörzsölés által a véredények mozgásba jönnek, miáltal felfrissül az egész szervezet.

Mert a has masszirozása által a székelet teljesen rendbe jön.

Mert a bágyság a homlok bedörzsölése által végképpen elmúlik.

Akik egésznap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak, olvasnak, írnak: re desza hátfájásuk van, ezeknek megfizethetetlen egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sósborszeszszel,

mely a fájdalmat már a masszirozás alatt szünteti meg.

Miért van a legkomolyabb hivatása a

DIANA sósborszeszsznek

fodrásztermekben?

Mert köztudomású lett, hogy feltűnő kellemes illata végett az urak nagyon kedvelik.

Mert fejmosásnál **DIANA-sósborszesznél** nincs jobb a világon.

Mert a fejbőrré hűsítőleg, frissítőleg és erősítőleg hat.

Mert a korpaképződést megszünteti a hajhullással együtt.

Mert a haj színét eleveníti, fényesíti.

Mert a borotválkozás utáni rossz érzéseket azonnal megszünteti.

Mert pattanások képződése ki van zárva.

Mert megvágás esetén a vérmérgezés ki van zárva.

Köztudomású, hogy a mindennapi életben a legveszedelmesebb bőrbajokat egyik ember a másiktól kapja tudtán kívül és pedig leginkább ott, ahol a legtöbb ember megfordul.

Nem csoda tehát, ha borotválkozás vagy hajvágás közben hozzá jutunk egy ily ragadós bőrbajhoz anélkül, hogy ennek bárki oka volna. Eppen azért tanácsos a **DIANA-sósborszesz** befecskendezés minden borotválkozás és hajvágás után.

Legerősebb sósborszesz!

Az egész országban mindenütt kapható.